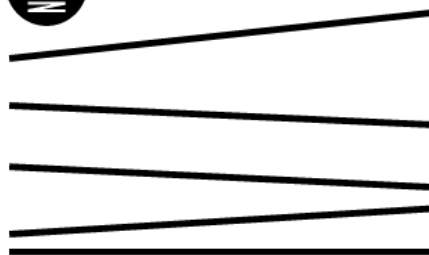

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Alternativ titel | Alternative title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Friis, J. J. F.

Lybekkerne i Nakskov, en historisk Roman fra
Begyndelsen af det sextende Aarhundrede.

J. J. F. Friis Erindringer fra Lollands Fortid,
indbefattende: "Svenskerne paa Lolland",
"Fiskelars" og "Lybekkerne i Nakskov".

Kjøbenhavn : Chr. Steen & Søn, 1858

379 s.

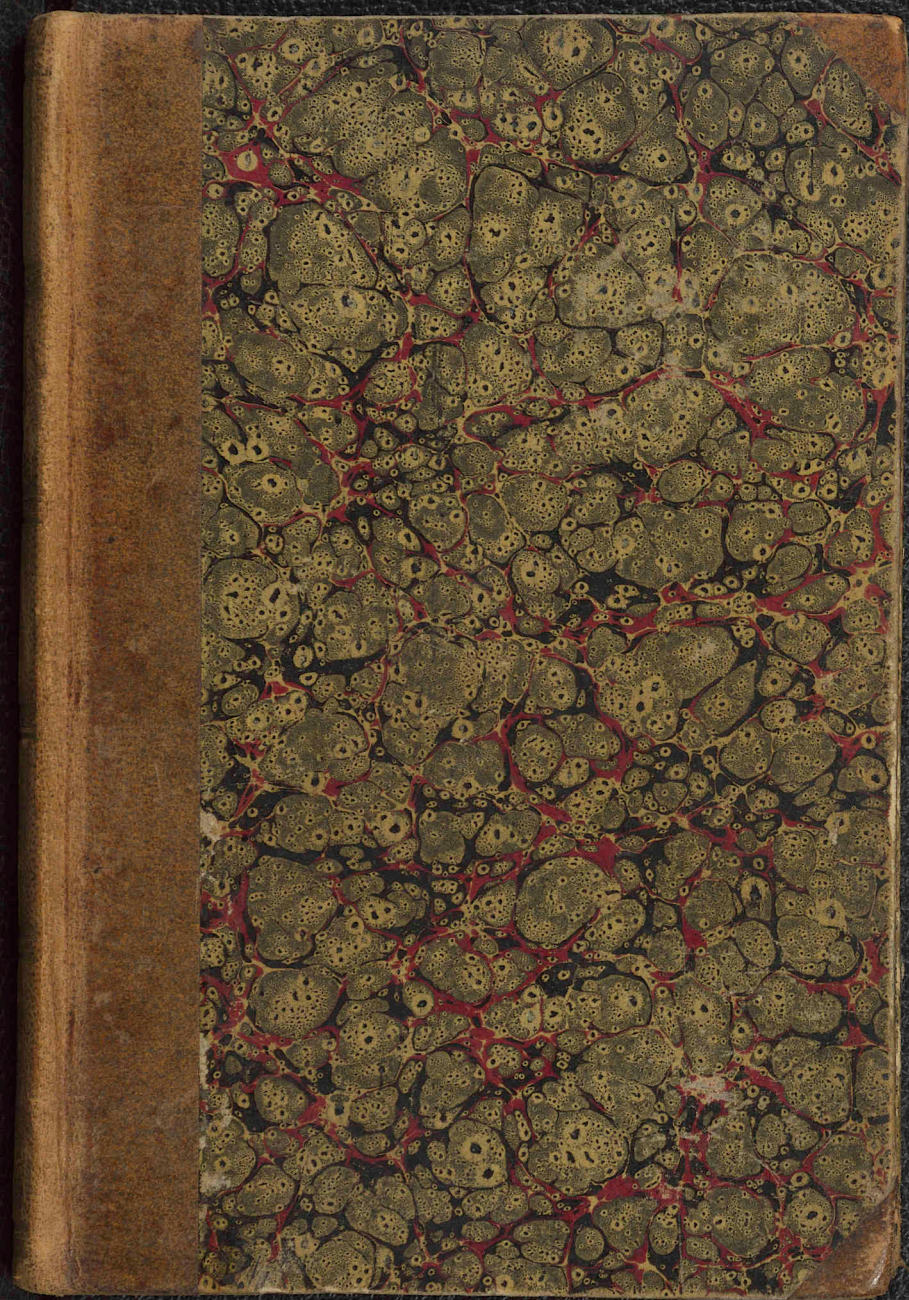
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

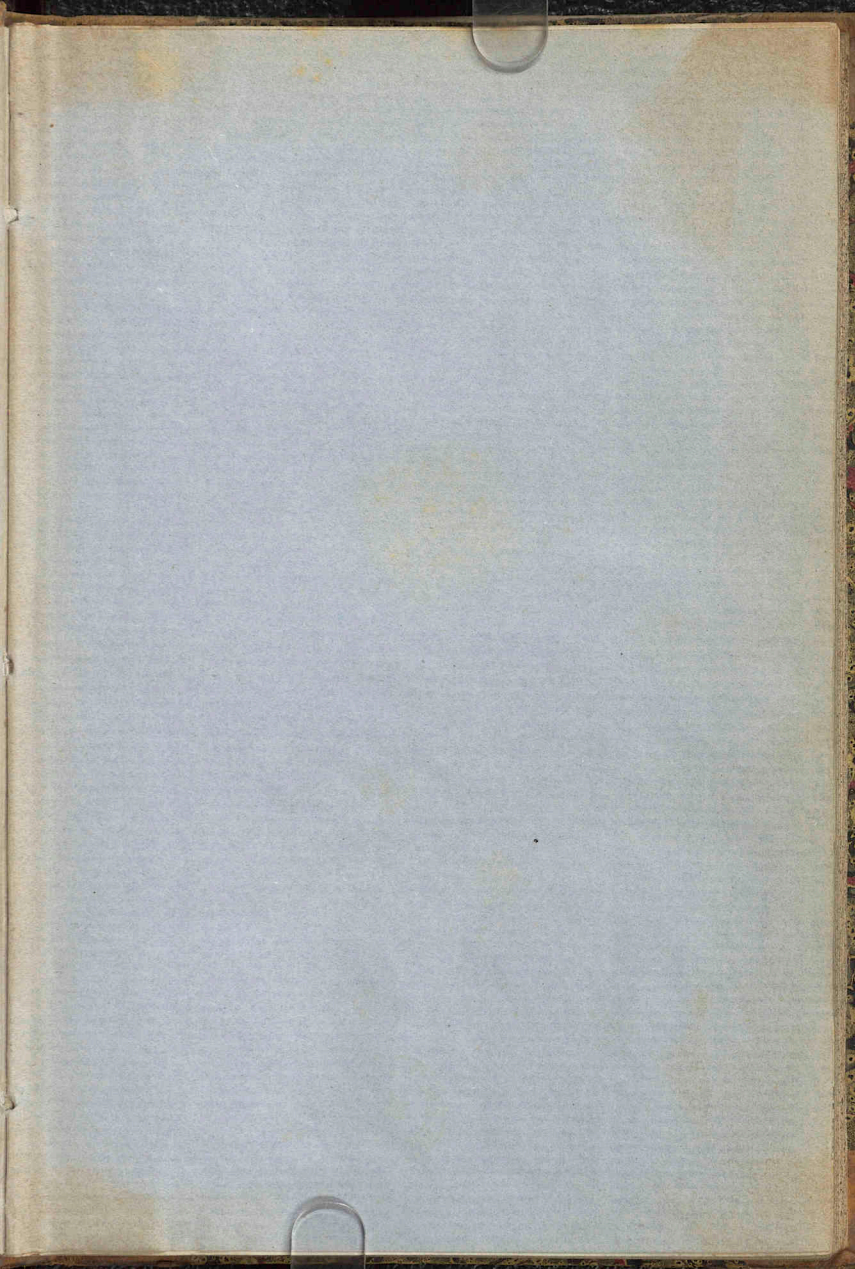
57. - 131.

Det Kgl. Bibliotek

130025487029

Erinnerungen an Holland

im Besonderen

„Zuerst an den Holland“

„Zweiter“

„Dritter“

18

1818

1818

1818

1818

1818

1818

Erindringer fra Nollands Fortid,

indbefattende:

„Svenskerne paa Nolland“

„Fiskelars“ og

„Lybekkerne i Nattkov.“

Af

J. J. f. Friis,
cand. theol.

Kjøbenhavn.

Chr. Steen & Søn's Forlag.

Salg B. Salomons Tryk.

1858.

Lybekkerne i Naksø,

en historisk Roman

fra Begyndelsen af det sextende Aarhundrede.

Af Forfatteren til

»Svenskerne paa Lolland« og »Fiskelars«

Kjøbenhavn.

Ehr. Steen & Søn's forlag.

Salg B. Salomons Tryk.

1858.

Ephemeride i. J. 1780.

an die hiesige Kammer

in Gegenwart der hiesigen Kammer

der Kammer

ausgegeben von der Kammer

Druck

in der Kammer

Første Capitel.

Kong Hans.

Anno 1510 den 1ste Juni finde vi den lille Kjøbstad
Nakflov i en usædvanlig Bevægelse. Lad os slutte os
til den Mængde Menneſker, ſom enten enkeltviis eller i
Floſke følge igjennem Gaderne ned til Havnen, for at
ſee, hvad der dog kan være paaſærde, hvad der ſaaledes
har bragt alle Indvaanere i deres Høitidsdragt og for-
aarsaget den travle Bevægelse iblandt de ellers ſaa ad-
ſtadige Bergere. Følge vi altsaa med Strømmen ned
til Havnen, der naturligviis ſlet ikke lignede Havnen nu,
eſtersom der ikke var mindſte Spor til Havneanlæg,
finde vi da for det Førſte Pladsen imellem de ſaa Pak-
huſe og Vandet opfyldt af tætpakkede Menneſkehobe.
Enkelte ſtode i ivrig Samtale om Dagens Begivenheder;
men de Fleſte ſaae med Nyſgjerrighed og ſpændt For-
ventning ud ad Slotsøen til, hvor et Par ſvære Skibe
laae for Anker og hvorfra i forſkjellige Mellemrum en-

telte svære Kanonstuds lode sig høre. Man skulde imidlertid ikke have opholdt sig ret længe nede ved Stranden før man vilde faae at vide, hvis man forresten ikke vidste det forinden, at den hele Bevægelse i den ellers saa rolige By reiste sig deraf, at Kong Hans pludselig havde indfundet sig paa Slotssøen for at tage de af ham der anlagte Fæstningsværker i Diefsyn. Da denne Konge i høieste Grad var elsket ei alene af sit hele Folk for sin gode danske Tænkemaade, men i særdeleshed var afholdt af Kjøbstæderne fordi han paa alle Maader søgte at beskytte dem imod Hansfestædernes Udsugelser, var det intet Under, at Efterretningen om at Kongen, efterat have besøgt hine Arbeider, ogsaa ønskede at aflægge et kort Besøg i selve Byen, havde bragt saamegen Uro iblandt dens Befolkning, der ved det første Budskab derom var ilet ned til Havnen for at modtage den elskede Landsfader saaledes, som han forjente det. Med de Begreber, som Almuesmanden dengang nærede for deres Konge, hvem de betragtede næsten som et guddommeligt Væsen og af de ovenfor fremhævede Grunde, er det aldeles afgjort, at Borgerne i enhver Kjøbstad, til hvilken Kongen kom, vilde have hilset ham velkommen paa samme hjertelige Maade, som her; men der var dog endnu en Marsag, som gjorde, at Raskkoviterne meer end Andre bar Kjærlighed netop for Kong Hans. Det var nemlig en velbeskjendt Sag

imellem dem alle, at hiin Befæstning ude paa Den alene var bleven indrettet til Sikkerhed for dem i en paa- kommende Feide med de Lybske, hvilken Enhver med et halvt Die kunde see var nær forestaaende, naar man blot kjendte det Mindste til de mange Rivninger, som den danske Konge i den sidste Tid havde haft med hine overmodige Handels herrer. Med den Energi, der i Reglen har været et Særkjende for denne Byes Borgere, havde disse strax besluttet, i Gjerningen at vise deres Konge, hvormeget de skjønnede paa hans landsfaderlige Raade imod dem, og da Alle gave, hvad der behøvedes til Bordets Anretning, fik man snart ordnet et Middagstafel paa det gamle Raadhuus, hvortil han tilligemed sit Følge og de fornemste Borgere skulde indbydes, medens man tåt udenfor Byen, omtrent hvor Indkjørselen til denne og Veien til Svingelen stode sammen, havde opreist en Skive i Form af en Døn som det menige Borgerskab og alle Landboere, som gjæstede Byen, skulde indbydes at skyde til Maals efter. Flere Tønder tydsk og dansk El samt Mjød vare fjørte derud, og som første Gevinst havde Byen desuden bestemt en prægtig Bøsse med Solvindfatning, hvilken en Pebersvend netop eiede og af den Grund var villig til at skille sig ved, fordi han, som en god Skytte, saa smaat haabede at vinde den igjen ved Skiveskydningen. Med al den Besværlighed og Be-

Tynning, dette uventede Besøg satte Dyrigheden i, var
 det intet Under, at den første Borgermester gik omkring
 som badet i Sved, medens den plinligste Uro afmaalede
 sig paa hans ellers saa tillidsfulde Ansigt. Hertil kom
 endnu dette, at han ikke saa lige kunde stole paa den
 anden Borgermesters, Adolph Wigers Bistand, da
 han, som fødte Lybekker og derfor Lybekkernes varmeste
 Ven, understøttet af to Raadmænd, der ligeledes vare
 fødte Tydsfere, først havde havt mange Betænkeligheder
 med saa store Udgifter for „denne fattige By“ og, da
 de endelig vare blevne overstemte, lagde en saadan Mis-
 nøie med alle Foranstaltninger for Dagen, at de tre
 andre Raadmænd maatte paatage sig, under den første
 Borgermesters Overopsyn, at ordne Alt paa det Bedste.
 Det var den tolvte Gang i Løbet af 2 Timer at den
 værdige Borgermester indfandt sig ved Havnen for at
 see om Hs. kgl. Majestæt ikke snart vilde møde, og det
 naagtet fire Borgere vare tilfagte at skulle opsoge ham
 ved den første Underretning om Kongens Nærmelse,
 hvis han ikke skulde være nede ved Havnen saasnart
 den bemærkedes, og ligesaa mange Gange havde han i
 samme Tid været oppe paa Raadhuset, ude ved Ingles-
 stangen, nede i sit Baghus, oppe paa sit Loft og snart
 i et, snart i et andet lille Stræde af Byen, som Gud
 skal vide, af ingen anden Grund end fordi han var
 aldeles confus i Hovedet, saa han tilsidst ikke vidste,

hvad han foretog sig. „Jeg haaber, at Borgerſkabet vil gjøre ſin Pligt, Meſter Thøger, ja, det haaber jeg,“ bemærkede Gregers Bentsøn, ſaaledes hed vor Borgermeſter, idet han ubevidſt ſtandsede foran de 50 Mand, ſom udgjorde Kjørnen af Byens Borgere og til Forſkjel fra den anden Afdeling, der var dobbelt ſaa ſtor, men kun forſynet med Hellebarder, vare be- væbnede med Geværer, eller Gaandror ſom de letteſte af dem dengang kaldtes. „Bort Borgerſkab har altid gjort ſin Pligt, ſaavidt jeg veed og kjender til det, velviſe Hr. Bormeſter“, ſvarede den Adſpurgte, noget ſtodt over at Borgermeſteren ikke tiltalte ham ſom det ſommer ſig for den militaire Stilling, hvilken han for Diebliffet indtog, „og ſkal ſaaviſt heller ikke —“ men væk var Borgermeſteren igjen, thi hans Uro gav ham intetſteds Hvile eller Tid til at vente paa Svar. „See Bormeſteren, hvor han driver“, ſagde en Pebersvend, ſom man vil mindes, at de lybske Handlende i de danſke Smaaſtjæbſtæder kaldtes, idet han vendte ſig om til en Gruppe Landsmænd, der med en vis Spottelyſt betragtede den hølgende Mængde. „Tys“, ſvarede en Anden, „han driver lige ned paa os. — Naa, velviſe Hr. Bormeſter“, raabte han i det Samme, vedblivende ſin Tydſk, ſom det aldrig faldt nogen Lybekker ind at aſlægge i Samtalen med de Danſke, „har J virkelig funnet overkomme Alt det, ſom J havde anordnet til

Hs. Naades Modtagelse, saa er det gaaet til med Hørefunster." „Det just ikke, Hr. Wenzel“, svarede Byens værdige Foresatte, idet han pustende standsede foran sine fornemme Handelsvenner, „thi en god Billie drager et stort Læs; men see nu der, lader Bysvenden ikke Folk gaae ud paa Tæppet ved Landingsstedet! Ja, Jarvel, mine Herrer og gode Medborgere! Som I see og som I vide, har jeg ikke Leilighed til megen Tale idag.“ Efterat have givet Bysvenden sin velfortjente Trettesættelse og talt nogle formanende Ord til de urolige Borgere og Borgerinder, som især havde flokket sig ved Landingsstedet, der laae ligesom Bibostræde, fortsatte Embedsmanden sin vraltende Gang henad til det Sted, hvor „Dlskarret“ nu ligger, hvorfra man havde den bedste Udsigt ud ad Indløbet, medens Mængden paa det Urbødige gjorde Plads for den ansete Mands anseelige Skikkelse; men ligesom han vilde betrede den yderste Pynt af dette Overdrev, blev han først staaende som naglet til Jorden, derefter vendte han sig kort om, og idet han mumlede: „ogaa det skulde jeg have til“, ilede han henad Beilegade Port, fulgt af alle Tilstedeværendes just ikke altfor gunstige Blikke. — „Jeg kan ikke faae mine Vine bort fra „Engelen“ derude, Nabo“, bemærkede en aldreinde Sømand, som stod noget fra det Sted, hvor denne Scene fandt Sted; „kan det ikke glæde en dansk Mands Vine

at see de stolte Skibe, som vor gamle Kong Hans har temret i de sidste Aar, medens vi hidtil have maattet døie disse Kræmmerfuder!" „Tag vare paa din Mund, Jofum", bemærkede hans Ven, „seer Du ikke at lange Frederik Skinder lægger Dret til; har Du da saa reent Brædt hos Pebersvendene, at Du tør tale saadanne Ord, som Alle og Enhver jo godt veed, ikke er Andet end Peber i deres Næse?" „Den tydsle Rad!" mumlede Samanden, men saae sig dog betænkelig til Siden; „jeg siger saameget som saa", vedblev han i en forsigtigere Tone, „at det er kommen vidt her i vor gode By Raskov, hvor den menige Mand fra Arilds Tid dog har Ord for at sige sin Mening reent ud, naar Borgene ikke kunne tale om, hvad der glæder deres Hjerte, uden at frygte for at faae Dinene haffede ud af disse lybske Narne. Men tro I mig, Morten Smeder", fortsatte han, idet han i sin Ivrighed greb sin gode Ven i Skulderen, „slaaer mine Mærker ikke feil, er deres Tid snart omme. Den Gamle derude er dem ikke synderlig gunstig, det veed Gud og hver Mand ja de selv med allerbedst, og hans Søn, som skal arve Faderens Magt og Herlighed, vil ikke tage to Aar at drufne dem i Allesammen, naar han kan gjøre det med eet." I det Samme lød 3 Kanonstod ude fra Den, og snart drøuede 3 og atter 3. „Hurra! nu gaaer han i Baaden", raabte Jofum; „det var „Marie" og „Engelen",

som hilsede, og nu skulle vi strax see hans ærlige danske Ansigt." Snart efter blev en rød Fane stukken ud fra Taarnet, som var det Tegn, hvorpaa Borgerne skulde vide, naar Majestæten forlod Den, og sjønt han endnu var en Miil fra Byen, stimlede dog Alle allerede saaledes sammen, at Bysvendene maatte have et Par bevæbnede Borgere til Assistance for at holde Landingsstedet ryddeligt, uagtet tvende Skildvagter allerede isorveien vare placerede ved Dypgangen. „Plads for den høie Dyrigheds Qvinder!" raabte nu en Stemme paa Tydsk, og ærbødigt gjorde Mængden Veie for en Skare Fruentimmer, der med perlestufne Elor og øvrige fine Klædedragt aabenbart henhørte til Byens første Familier. „Jeg formener, at I ville see allerbedst henne fra Bynten og derhos være mindst forulempede af dette sammenløbne Pak", bemærkede den ledsagende Bebersvend, og flux satte Damerne sig i Gang efter det betegnede Sted, saasnart en kort Raadslagning havde viist, at deres Cavaleer, der, som Byens Love, altid fik Ret af det smukke Kjon, havde truffet det efter deres Mening bedste Valg; men næppe vare de under Bebersvendens og et Par andre unge Herrers Ledsaagelse komne hvorhen de skulde, før et høit Skrig i Flokken tilkjendegav, at en eller anden Forstyrrelse var indtruffen. „Hvad var det, hvad var det?" raabtes der fra flere Sider; men snart lød igjen det beroliz-

gende Svar, at det blot var den første Borgermesters Qvinde, som havde faaet ondt i Trængselen; da den kongelige Baad, ledsaget af to andre, i det Samme viste sig ved Trælholmen, glemte man imidlertid hurtig alle videre Spørgsmaal, og Alle tabte sig nu i Beskuelsen af den kongelige Majestæt. Det var blifstille og Baadene drevs saaledes alene frem ved en Mængde Roerfarles kraftige Aareslag. „Jeg har aldrig seet vor allernaadigste Konge“, sagde en ung Mand, der var flædt i en Sømands fordringsløse Dragt og mærkelig ved den Sorgmodighed, som var udbredt over hans mandige Ansyn, „og kan kun slutte mig til hvem han er af den Plads, han sidder paa i Kongebaaden; men hans Følge kjender jeg slet ikke. Hvem er det, som er med ham, Jofum?“ „Velkommen til Byes, Herre“, svarede den ældre Sømand og hilfede med en vis Værbødighed paa den unge Mand, saasnart han ved at vende sig om efter Stemmen havde fæstet sit Blik paa ham; „sandelig, Kong Hans maatte der til for at faae Eder til Rastkov igjen.“ „Du glemmer at sige mig, hvad jeg onskede at vide“, afbrød den unge Mand ham hastig; „men maaskee veed Du ingen Besked om Følget?“ „Jh jo vist veed jeg det og kan give Eder fuld Oplysning“, svarede Jofum godlidende, „og har jeg talt om Noget, der gjorde Eder ondt at høre, saa maa I ikke regne det saa nøie; I veed jo nok, at gamle

Jokum mener Eder det godt. See, han som sidder ved den høire Side — jeg mener ikke Hofnarren, for ham kan I jo kjende af Dragten — er Søren Norby, der nok vil lære Lybekerne op at see, om han faaer Lov til det, og ham ved den venstre Side er den lystige Otto Rud, som har spillet Erensfen mangen en lun Streg; ham med den røde Hjerbusk —". Men mere kunde den unge Mand ikke høre; thi nu lød der et forfærdeligt Bivatraab langs hele Kaien, og da den ligefremme Kong Hans nu reiste sig i Baaden og vinkede med sin Baret, grebes baade Jokum og den unge Fremmede ogsaa i den Grad af Begejstringen, at baade Spørgen og Svar dermed var glemt. Ved Landingsstedet modtog de to Borgermestre og fem Raadmænd, samt den kongelige Foged, deres Souverain, som, hilsende venligt til alle Sider, forføiede sig igjennem Bisbrostræde over Torvet til Borgermester Greger Bentsøns store teglhængte Sted i Tilegade, dengang Byens anseeligste Gade — Raadhuussalen kunde nemlig ikke afbenyttes som Afstrædelsesværelse paa Grund af den der opstillede Aaretning. Det gif forresten Borgermesteren som Saamange før og efter ham ved lignende Leiligheder: før Kongen kom, gruede han for Alt, hvad der vilde møde, og man kunde kjøbe hans Liv for fire Skilling, saa underlige Forestillinger havde han dannet sig om den Naade, Kongen muligviis vilde op-

træde paa: men næppe havde Majestæten henvendt nogle faa Ord til ham og foreløbig takket ham for den Opmærksomhed, Borgersekabet havde betænkt ham med, før en tung Steen faldt fra hans Hjerte og han lidt efter lidt begyndte at aande lettere, ja Majestæten havde ikke været ret længe i hans Huus, hvor en frydret Drif modtog den høie Gæst, før hans opmærksomme Bært ogsaa selv begyndte at føle, at var Kong Hans eneraadig i Danmark, var Borgermester Gregers Bentsen omtrent det samme i Naffkov, saa at de altsaa i Grunden vare to sideordnede Størrelser. „Dg nu onste Vi nok at blive personlig bekjendt med denne Byes gode Raadmænd, ligesom Vi alt kjende dens Bergermestre, Vor brave Bært Gregers Bentsen og Adolf Wiger“, sagde endelig Kong Hans, idet han satte sig ned i en floilsbetrukken Lænestol foran det aabne Vindue, hvorigjennem Byens Beboere, som aldeles fyldte den snævre Gade, kunde see og glæde sig ved hans djarve, men milde Ansyn. Næppe havde den første Borgermester nævngivet hver enkelt Raadmand, som bukkede sig ydmygt til Jorden, alt som deres respective Navne kom Kongen for Dre, før Hofnarren vendte sig til Kongen og udbrød: „Store Hans, gjør lille Hans til en rig Mand; det koster Dig blot et Par gode Raad.“ „Vi have ikke Leilighed til Narrestreger nu“, sagde Kongen mere alvorlig end ellers.

„Kunde Narrestreger alene gjøre en Nar rig, saa var Du og jeg og vi Allesammen for længe siden velstaaende Folk, store Hans.“ Dette Frisprog maa ikke undre nogen af Læserne; thi et saadant tilkom Hofnarren som hans lovlige Ret. Det var paa den Tid i Reglen det eneste frie Ord, som led hos det Store; men det maatte ikklæde sig Narredragt for at blive taalt. Smidlertid sagde Hofnarrene ofte drøie Sandheder, selv til deres Herrer, og mange af deres Bemærkninger have endog faaet Plads i Historien. „Hvad vil Du saa have af Os?“ spurgte Kongen noget utaalmodig. „Som jeg sagde, blot et Par gode Raad, hoivise Konge, og jeg forlader Nakkov som en rig Mand.“ „Hvoraf troer Du det?“ spurgte Kongen igjen. „O, de ere saa dyre netop her i Nakkov.“ „Hvoraf veed Du allerede det, Nar?“ „Jo, see, man maa jo hente sine Raadmænd fra Lybek.“ Hurtigt undertryffede Kongen et Smil, medens de tre tydske Vrrigheds personer stode heelt forlegne og flane. „Vi have nu sørget saaledes for Eders gode Etads Eifferhed,“ tog Kongen hurtig til Orde, uden at beskæftige sig mere med sin Nar, „ved med megen Beføstning og Uleilighed at bringe Vor Befæstning fra Ravnshy ud til hiin lille Ø i Fjorden, at den med Guds og den hellige Jomfrues Bistand maa ansees at være udenfor al Fare, om Landens Fjender engang kunde prøve paa at skade den.

Vi have kaldt Slottet „Engelsborg“; thi Vi haabe, det skal blive en beskyttende Engel for Naffkov.“ „Vi skjønne i allerdybeste Underdanighed paa Eders kongelige Raades store Guld og Beraagenhed ved denne Foranstaltning“, svarede Borgermester Bentsen, idet han næsten bøiede sig til Jorden, „og Naffkov By vil alene af denne synderlige Gunst ei alene blive Eders troeste, men ogsaa taknemmeligste Stad.“ „Det vide Vi og det føle Vi Os overbæviist om alene af Eders Modtagelse idag“, svarede Kong Hans venlig; „thi Diet er Sjælens Speil, og de Gølelser, I her udtaler, Borgermester, lyste ganske aabenbart fra deres Afsyn, som omringede Os ved Vor Landgang og Vandring igjennem Byen. — Desværre tillader den store Feide og Ufreds Tid, som I veed forarsages af arrige Skaffe og forvorne Dyrørere i Vort Land Overrig, Os ikke at lægge større Besætning i „Engelsborg“ end Freden udfræver, og skulde følgelig en pludselig Krig udbryde eller et lumskeligt Overfald forsøges, saa at Vi ikke faae Tid og Leilighed til at sende Forstærkning til Den, haabe Vi, at Befalingsmanden derude, den mandhaftige Herre Heinrich v. Pfeif, som her staaer hos, kan vente at erholde en midlertidig Understøttelse af et halvhundrede Borgere, naar han sender Bud og Hilsen til Borgermestrene og Raadet derom.“ „Eders Raades Høvidsmand har blot at befale“, svarede Borgermesteren

atter med sit sædvanlige dybe Buf, „og det hele be-
 væbnede Borgerſkab ſkal ſtaaede rede til Udrykning for
 at forſvare deres gode By ved dette yderſte Belværk,
 ſom den hellige Jomfru og alle hellige Engle, hvor-
 efter det er opnævnt, tage i ſin hellige Beſkyttelſe!“
 Nu lode kraftige Trompetſtød og Paukeſlag, ſom be-
 ſtändig kom nærmere og nærmere; den udenfor ſtaaende
 Mængde tryffedes op til begge Sider af Gadens Huſe,
 og ſnart marcherede det hele Borgerſkab med Guldſmed
 Thøger Thøgersen i Spidsen, anført af en af
 Byens Kjobmænd ſom Stadſcapitain med klingende
 Spil igjennem Tilegade for at begive ſig ud til Skive-
 ſkydningen. „Vi ſee Borgerſkabet for en Deel mang-
 ler Gaandror“, bemærkede Kong Hans, der havde
 reiſt ſig og hilſet de forbimarscherende Borgere; „Gaand-
 ror ere et nødvendigt Krigsvaaben nuomſtunder paa
 Grund af Krudtets overhaandtagende Brug og Anven-
 deſe. Skjønt den hellige Franciscus veed, at Vi have
 fuld Fornødenhed for dette Slags Vaaben og ikke kan
 undvære mange, ſkal Vi dog ſikke Borgerſkabet 50
 gode Gaandror af Bort Ruſtkammer, nærmefſt for Eders
 ſtore Beredvillighed at ſtaaede Os og Vor Slotshovids-
 mand bi efter Fornøe.“ Dyrighedsperſonen bukkede
 dybt. „Det undrer Os ellers, at her ikke er flere
 teglhangte Gaarde i denne gode Stad, iſær da Byen
 jo uſeligg afbrændte næſten endnu i Mandſminde.“

Dyrigheden taug forlegen. „Det er vel saa“, vedblev
 Kongen, „at det koster mere at bygge af Steen og
 træffe med Tegl, men det er dog den sparsommeligste
 Byggemaade alligevel, eftersom farlige Ildsvaader der-
 ved meget forhindres. I maa lette Enhver, som vil
 bygge paa den Maade, i Henseende til Byens Tyngder for
 en Deel Aar; det Samme skulde Vi ogsaa være villige til
 hvad Afgifterne til Vor kongelige Kasse angaaer. —
 Hvormange indvandrede Kræmmere ere her vel i Byen?“
 „Vi ere 5 bosatte Lybekkere, Deres Maade“, svarede
 anden Borgermester, til hvem Kongen aabenbart havde
 henvendt dette Spørgsmaal, „og 8 Handelsmænd for
 Hus i den frie Rigsstad Lybek.“ „Og hvormange
 danske?“ spurgte han efter en lille Pause. „Foruden
 den velvise Borgermester og Stadshøvedsmand Boe Dide-
 richsen kan egentlig Ingen siges at drive nogen Han-
 del“, svarede den ene Raadmand, som Kongen et Par
 Gange havde kastet sine Bine paa formodentlig det djærve,
 frimodige og opvakte Udtryk, der udtalte sig i hans
 Ansigt; „man regner vel mig og tre, fire Andre ogsaa
 med til Handelsstanden“, vedblev han mere dristig, da
 han saae at Kongen hørte opmærksomt paa ham, „men
 Eders Maade vilde ikke kunne føde Eders Jagthunde
 med vor Fortjeneste, og vor meste Indtægt er derfor
 af Jorderne.“ „Hvormange Skibe eier Byen, Holger
 Jessen?“ spurgte Kongen atter med synlig Maade til

den frittalende Raadmand, hvem hans tydske Embedsbrødre vist ikke første Gang betragtede med ugunstige Blikke. „Derksom vi selv skulde befordre Borgereskabet ud til „Engelsborg“ i en paakommende Zeide og den velvise Borgermester Gregers Bentsons Jagt ikke er hjemme, saa maae vi noies med de Zifferbaade, Eders Naade maaskee saae nede ved Havnen, hvoraf den største saa vel rummer sine 10 Mand.“ „Hvormange tydske Gaandværkere findes vel i Byen?“ vedblev Kongen smilende. „Naar jeg undtager een eller to, vil Eders Naade ikke finde nogen Gaandværker af Betydenhed, som jo ikke er indkommen fra Lybek“, svarede Raadmanden usfortroden. Kongen sagde hertil: „Eskjont Vi som danst Konge og danst Mand vil og bør glæde Os meest, naar Vi høre, at det er Landsens Born som nyde Landsens Brød, saa maa dog Ingen glemme, at vi have stor Nytte, Gavn og Belærelse af de lybske Borgere, som have nedsat sig rundt omkring for at søge deres Binding paa ærlig og lovlig Naade. Vi ere overbeviste om, at de ere ligesaa troe Undersaatter saalænge de færdes i Vort Land og Rige, som de, der ere fødte i det, og Vi skal stedse være dem en naadig og retfærdig Konge.“ Efter denne Samtale, som vi kun have anført for at Læserne kunne kaste et Blik ind i de ulykkelige Forhold, hvorunder Kjøbstæderne dengang befandt sig, reiste Kongen sig pludselig for at

foretage sig en lille Runde i Byen, hvorefter han agtede at aflægge Borgerne ude paa Pladsen et kort Besøg. For han tog Afsted med Borgermesterboligen forlangte han imidlertid at hilse paa Huusfruen; men da Borgermesteren bad hende undskyldt paa Grund af Upasselighed, begyndte Kongen sin Vandring, ledsaget af det høie Raad, der bestandig gik med deres Hatte i Haanden. Saa snart Kongen lod sig see paa Gaden, begyndte Klokkerne igjen at ringe, saaledes som da han vandrede fra Stranden til Borgermesterboligen, og snart viste en tærbølgende Skare, som Bysvenden og Raadet med yderste Nød holdt i Aie, det Sted i Byen, hvor Majestæten befandt sig.

Vi ville nu lade Kong Hans gaae sine Veie, for imidlertid at aflægge et lille Besøg ude paa Skiveskydningspladsen. Det var tydeligt, at en aabenbar Misnoie herskede derude imellem de ægtefødte Nassoviter, hvilken Tydsfernes triumpherende Miner just ikke tjente til at formindske. Sagen var den, at det var gaaet som Pebersvenden, der havde solgt Gevinsten til Byen, saa smaat havde forundseet, idet han nemlig stod paa Rippet til at vinde den selv. „Det vil være en evig Spot og Skam for vor gode By, om den tydske Lumpenhund saaledes skal trække os ved Næsen, synes I ikke, Mester Thøger?“ hvissede Stadscapitain Boe Diderichsen til sin Næstcommanderende; „see selv efter: For

Laurigen, som er vor bedste Skytte, kan ikke naae ham, om han saa sætter det sidste Skud lige i Prikken." Mester Thøger svarede ikke, saa ærgerlig og forbittret var han. I det Samme kom den omtalte Skytte til. „Jeg har gjort hvad jeg kunde for Byens Anseelse og gode danske Mænds Ære, men Benzel Pebersvend tager sin Bøsse igjen“, sagde han forbittret; „jeg veed kun et eneste Raad, Stadshovidsmand, og det er, om I kan faae fat paa den unge Bentsøn; jeg har seet ham her i Byen idag.“ „Der er han, der staaer han henne!“ raabte Mester Thøger ivrig; „hellige Søren, at vi ikke have tænkt paa ham før!“ og bevægede ved den overhængende Fare ilede Stadscapitainen og hans Jændrif sporensfregts hen til den betegnede Person, som ikke var nogen Anden end den unge Mand, hvem Jofum Tisser havde givet sine Oplysninger om Kongens Følge. „Det glæder mig at see Dig igjen her i Byen, Arved Bentsøn“, sagde Capitainen og rakte den unge Mand sin Haand med en Velvillie i sin Stemme, som ikke lod sig mistyde, „og jeg glæder mig dobbelt dertil idag, fordi jeg haaber, at Du nu strax gaaer hen og viser dine mange gode Venner, at Du ikke har glemt at sigte med en Bøsse.“ „Jeg har ikke mere Sind til sliq Forlystelse, Stadshovidsmand Boe Diderichsen“, svarede den unge Mand kort, „og var heller ikke kommen til Byen, endnu mindre bleven her saalænge, om

jeg ikke havde et vigtigt Grinde at besørge." „Det bliver Altsammen nok godt igjen, Arved, tro kun mig", bemærkede den gamle Stadscapitain ivrig; „dine Byesbørn have ikke glemt Dig, kan Du troe, og lyffeligt er din Faders Huus ikke, ligesaa lidt som Du selv; men hør nu, min unge Ven, mand Dig nu op og gaae hen til Skydebænken, for ellers render en tydsf Springfire med Dagens Priis." I det Samme faldt et Skud, og en Munklen forplantede sig hen til de tre Mænd, at Wenzel Kræmmer havde vundet. „Jeg er død for Alt dette og for Nakkov med", svarede Arved Bentsøn sørgmodig; „jeg venter blot paa at røgte mit Grinde og tage bort." Men nu tog Mester Thøger til Orde: „Hør, veed I hvad, Arved Bentsøn, har I ikke mere Gre i Livet, end at I, der ikke kan fordrage Lybekkerne, som jeg vel veed fra Eders tidligere Dage, nu kan taale at Wenzel Kræmmer tager Gevinsten fra os Borgere, saa maa Byen skamme sig ved at have født Eder! Man kunde have pidsket mig ud af Byen, og mit Hjerte hængte dog ved Nakkov alligevel, naar det gjaldt om at hjælpe det imod en Lybekker; I er den eneste Mand, som kan tage Luven fra Wenzel, og gjør I det ikke, vil jeg raade Eder til at forlade Byen med usorrettet Grinde, da det ellers ikke gaaer Eder vel, naar Borgerne faae at høre, at I kunde have hjulpet os og vilde ikke." „Jeg bryder mig ikke

mere om Eders Trusser end som saa, Thøger Guldsmied", svarede den unge Mand med megen Alvor og fastede stolt med Hovedet; „men for Eders Bensflabs Skyld for mig, Boe Diderichsen, som jeg aldrig kan sige Eder fuld Tak for, skal jeg gjøre for Eder hvad jeg kan med at skyde, naar blot jeg kunde faae min gamle Bøsse at skyde med; maaskee er den herude.“ „Hvem har den?“ spurgte den vakkre Stadscapitain ivrig. „Ulrich Kræmmer.“ „Men hvorfor har Du dog solgt den til ham?“ spurgte Boe Diderichsen forundret. „For Brød“, svarede Arved, og saae ham stift i Dinene. Hans gamle Ben rystede paa Hovedet, medens Thøger gjorde en forfærdelig Grimasse for at skjule sin Bevægelse, og derpaa ilede alle Tre hen til Skydebænken, hvor alle de tydske Beboere allerede begyndte at complimentere Wenzel Kræmmer, medens de danske Borgere ufrivillig havde trukket sig tilbage og saae paa den lystige Hob med en aabenbar Gærne og Misnoie. Endnu skulde Seierherren vente i 4—5 Minuter for at see om Nogen vilde prøve sin Lykke med ham; men da han stod saa godt i Skiven og Enhver vidste, at Byens bedste Skytter vare overvundne, tvivlede han og Ingen om, at Skiveskydningen med det Samme var forbi. I dette Dieblis kom Arved Bentzen, Thøger og Stadscapitainen til, og de Danske begyndte at fatte nyt Mod. „Vil I ikke laane denne unge Mand sin gamle Bøsse,

J der har i Haanden, til et Par Skud, Ulrich Kræmmer?" spurgte Boe Diderichsen høfligt; men hurtig gav Wenzel ham et advarende Vink, og Landsmanden svarede i al Korthed: „Nei!" En uwillig Mumlens lod sig nu høre rundt om i Kredsen, og selv flere af de tydske Beboere syntes just heller ikke godt om det. J sit Arrigskab begyndte Thøger at sloite, da han ikke kjendte bedre Maade at give sin Brede Lust paa. „Det skal ikke nytte Eder storligen, at J gav Ulrich Kræmmer det Raad, Wenzel", raabte Arved Bentsøn fortrydelig, thi hans gode danske Blod begyndte nu at komme i Røg; „saa vist som jeg hedder Arved" — „og er en forbandet Søn", supplerede Tydskeren — „og er, som J siger, en forbandet Søn", vedblev han med Liigbleghed i sit Ansigt i den Dødsstilhed, som disse Wenzels skammelige Ord frembragte, „saa skal J alligevel ikke bære Gevinsten hjem denne gang. Jeg kjender fra gamle Dage ogsaa lidt til Eders Hagebøsse, Boe Diderichsen", fortsatte den unge Mand, der øiensynlig søgte at tilkæmpe sig Rolighed, „og vil J lade mig laane den, kan jeg maaskee komme ligesaa vidt med Eders Gevær som med Ulrichs." Hurtig rakte Stadscapitainen den unge Mand sin Bøsse, som denne selv ladte, satte sig ned og tog Sigte. Skuddet faldt; men være sig, at Skytten ikke kjendte sit Vaaben saa nøie som han havde formodet, eller at den Be-

væggelse, han var i, virkede forstyrrende paa hans Sigte, saa var Skuddet langt fra ikke som man kunde vente det af en saa dygtig Skytte, og et triumpherende Smil spillede atter om Tydsfernes Mund. „Endnu er Alt ikke tabt“, hvisttede Arved til Stadscapitainen, der med høist egen Haand hjalp ham at lade igjen; „2 Gen-
trumsffud, og vi ere lige. Jeg maa blot sigte endnu lidt høiere end før.“ Med fuldkommen gjenvunden Fatning satte Arved sig paany tilrette og snart for-
kyndte et jublende Raab af hans Byesbørn, at et Mestersffud var faldet; endnu engang skjød han, og Hurraerne vilde ikke faae nogen Ende. „Nu ere vi
lige, Wenzel Kræmmer“, sagde Arved alvorlig; „J har Wren fremfor den forbandede Søn — skyd altsaa
først.“ Men i det Samme opstod der en pludselig Bevægelse i den yderste Ende af Forsamlingen, og
Udraabene: „Rongen kommer, Hs. Raade er her!“ gjorde en brat Ende paa al Skydning. Venlig hilsende
til alle Sider, hvor Mængden ilede med at gjøre Plads
for ham, gif Majestæten lige hen til Skydepladsen og
spurgte om den lyffelige Seierherre, eftersom Følget
allerede havde hørt i Byen, at Wenzel Kræmmer havde
vundet sin egen Bøsse. Da Ingen lige strax svarede,
tog endelig Boe Diderichsen Mod til sig og sagde:
„Eders Raade skal strax selv faae det at see, thi det
vil blive afgjort ved et eneste Skud imellem de to Mænd

der.“ „Lader Eder ikke forstyrre, Dannedmænd!“ og idet Kongens Die tilfældigviis faldt paa Arved Bentson, gav han denne et Bink til at holde sig færdig. Hjertet pikkede af Belslemthed i alle de danske Borgeres Bryst, da den unge Mand lagde an; thi Gren vilde naturligviis være dobbelt, om de vandt Seier i Kongens umiddelbare Nærværelse. Efter en dyb Bøining for Majestæten, saae han endnu engang efter Lunte- laasen paa Bøssen, lagde Kolben til Rinden og før Røgen endnu tillod ham selv at see efter Udsaldet, forskyndte høie Jubelraab at Ruglen var sat lige i Ordens Hjerte. „Vi maa sige, at I Borgere forstaae at skyde“, sagde Kongen overrasket; „kan den næste gjøre det ligesaa godt, vilde jeg ønske mig og Eder et Par Jæmnifer slige Hageskytter“, vedblev han, idet han vendte sig om til Otto Rud og Søren Norby, som med hele deres Sjæl deeltog i Bæddekampen. Wenzel Aræmmer traadte nu ogsaa til; men hvad enten Arveds Mesterskud havde forfnyttet ham eller Kongens Nærværelse generede ham, saa gjennemborede hans Kugle blot Ruglens Hale. Kun Respekten for Majestæten hindrede Borgerne i at give deres Spottelyst frit Løb. „Hvad hedder den dygtige Seierherre“, spurgte derpaa Kongen; „Arved Bentson“, svarede denne hastig, bukkende sig ærbødig. Ved dette Navn vendte Kong Hans sig om til den første Borgermester,

der stod bleg som et Liig bag ved ham; men da hans Menneſkefundſkab ved et enefte Blif paa denne ſagde ham, at han her stod ved en Familiehemmelighed, fattede han ſig hurtig og udbrød: „Man bringe mig Belønningen!“ Diebliffelig overrafte Stadſcapitainen ham den ſolubeflagne Bøſſe, idet han bøjede Knæ for ſin Konge. „Arred Bentsøn!“ ſagde derpaa Kong Hans med Alvor; „din Konge overrækker Dig her et godt og ſmukt Vaaben; Du kan bruge det med Færdighed. Brug det ſtedſe for hans, Landets og Byens Bedſte, om den allerhøieſte Gud maatte forlange det! Vi havde beſtemt iſorveien, at Seierherren herude ſkulde ſpiſe med Os ved det Maaltid, Byens troe Borgerſkab har beredt for Os, og derſom Du ellers har en Naade at udbede Dig“, ſagde han og ſaae viſt paa den unge Mand, der bøjede Knæ for ham, „ſaa har Vi ogſaa et villigt Øre til at høre Dig.“ I ſin dybe Bevægelfe kunde den unge Mand ikke fremføre et Ord; men da Kongen mærkede det, ſagde han: „J bringe mig et Kruus, at jeg kan drikke paa de gode Borgeres beſtandige Vel, i hvis Midte jeg nu ſtaaer.“ Med diſſe Ord pegede Kongen hen paa en Række ſimple Leerkrufe, ſom ſtode ved de ſtore Øltonder lidt fra ham. Hurtig hentede den anden Borgermeſter et Kruus, fuldt af det bedſte Øl derude, ſom han overrafte ham knælende, idet han forſøgte en Undſkyldning, fordi hverken Kruſet

eller Driften var som det burde. „Kruset er meget godt“, svarede Kongen alvorlig, efterat have smagt paa Ollet; „men selv drifter jeg aldrig andet Ol end det danske, og skal jeg hilse paa danske Borgere, maa det skee i en god dansk Drif.“ Næppe havde Kongen udtalt disse Ord før den omstaaende Mængde udbrød i høie Jubelraab, og næppe satte Kongen et nyt Kruus, som Raadmand Jessen bragte ham med dansk Ol i, til sine Læber før alle Borgerne paa deres Side raabte i vilden Ekstase, ude af dem selv af Glæde over en saa ligefrem og danskfindet Landsfader. Tydskerne fandt det klogeligst at stemme i med; men saasnart Kong Hans havde fjernet sig for at begive sig til Raadhuussalen, sonderflog de forsamlede Borgere i deres Begjæring Tønderne med det tydske Ol, og det nægtet flere af dem næste Dag kjøbte hele Kander „Rostocker Bier“ hos Pøbersvendene og i Almindelighed aldrig rørte det danske, naar de kunde faae noget, der smagte af det udenlandske.

Andet Capitel.

En Gaade.

Fra den oplyste Raadhuusfal lod Floiter, Giger, Trompeter og Paufer nok saa lystigt ud til den paa Torvet forsamlede Folkemasse; thi efterat Tasselet var hævet, vare Borde og Bænke tagne tilside, og nu dandsede Borgernes Ungmøer nok saa livligt i den samme Sal, hvor man kort iforveien havde gottet sig ved Bordets Glæder. „Men der staaer jo Helten fra idag“, raabte pludseligt Søren Norby, der ligesom Otto Rud var Gjenstand for alle Baldamernes udeelte Opmærksomhed paa Grund af den Berømmelse, der alt knyttede sig til deres Navne; „hør engang et Ord i Fortrolighed: jeg synes godt om Eders Udseende og endnu mere om Eders Dygtighed som Skytte, og vil I følge mig ombord paa „Jomfru Maria“, som ikke giver nogen skjøn Qvinde det Allermindste efter i Deiligbed, saa lover jeg Eder strax 3 Mands Sold, og

faae vi med Lybekkerne at bestille", tilsviiede han sagtere, „som nok kan skee inden vi vente det, kan I ved et eneste dristigt Kryds komme hjem som en velholden Mand." „Jeg takker Eder hjerteligst for Eders gode Formening og Tilbud", svarede Arved, som Soman- dens glimrende Forslag strax gjorde noget vakkende, „men en Families Vel er knyttet til mit Liv; falder jeg, vilde den døe af Sult, og derfor tør jeg ikke sætte mit Liv i Bove paa saadanne Eventyr, som maaskee kunde gjøre min Lykke. Men vil I vise mig en Be- vaagenhed, som jeg altid skal vide Eder Tak for, saa skal mig Hs. Naade i Tale et Dieblif; for den Sags Skyld alene er jeg kommen til Byen, og for den Nar- sags Skyld dvæler jeg endnu her i Salen." „Den Umage behøver I ikke at takke mig meget for", svarede Søren Norby raff, „for Hs. Naade har jo selv budet Eder til sig, om jeg ellers har hørt ret, og hvad Kong Hans lover, staaer han ved; kom frit med mig. Hvor er Hs. Naade, Nar?" „Dys! forstyr ham ikke; han har Storrass", svarede Narren heelt alvorlig. „Hvor vasser han da?" spurgte Helten leende; „slig mig blot det, saa sørger jeg selv for Resten." „Inde i Thing- stuen, hvor der nok ikke i mange Nar har været holdt Ret, skjønt her sagtens er Rettergang ligesaa ofte som andre Steder." Søren Norby og Arved gif hen til den anviste Dør, hvor imidlertid en Mand af Kongens

Følge standsede dem, idet han sagde, at Byfogeden Kordt Ravn var inde hos Hs. Raade. Lidt efter gik Døren op og Byfogeden kom ud saa rød i Kammen som en kalkunst Hane paa Grund af de strænge Ord, Majestæten havde ladet falde i Anledning af en indløben Klage fra en fattig Kone, da han paa sin Runde i Byen ogsaa besøgte Arresterne. Hun havde nemlig paa andet Aar siddet i Fængsel, uden en eneste Gang at være taget i Forhør, og da hun blot havde stjaalet en Ubetydelighed, fandt den retsfærdige Konge, at hun havde lidt Straf nok, og havde derfor voblikkelig ladet hende sætte i Frihed. „Tiden er just ikke den bedste for Eder, unge Mand“, hviskede Søren Norby; „men vil I alligevel ind, saa er Døren der, og god Lykke forresten!“ Uden at svare ved Andet end et Nis greb Arved efter Dørknaagen; men Drabantens aabnede Døren for ham og strax efter stod han for Kong Hans, der med Ryggen vendt imod Døren trommede paa et Vindue. Langsomt vendte han sig imod den Indtrædende, der, som Skif var, slug fastede sig paa Kne. „Reis Dig op, Arved Bentsen“, sagde Kong Hans, hvis Ansigt, til den unge Mands Forbauselse, var overtrukket med en dyb Alvor, der grændsede til Sorgmodighed; „Vi kjende alt din Historie, men Vi kan ikke gjøre Meget for Dig, uagtet baade Raadmand Jessen og Stadshovidsmanden have talt

din Sag i denne Stue saa varmt som Dannemænd kunne tale for en Ven. Imellem en Fader og en Søn kan Vi ikke godt trænge os; Vor Mægling førte heller ikke til nogen sand Forsoning, den maa komme fra Hjærterne selv, og med Guds og Vor Frues Bistand stæer den ogsaa, naar Du forstaaer at vente og lever ligesaa ulastelig som hidtil." „Jeg takker Eders Naade af et rørt Hjerte for Eders kongelige Gavnst for en ubekjendt, ringe og ulykkelig Ungersvend, som jeg er", svarede Arved Bentson, som havde reist sig af sin knælende Stilling ved Kongens første Bink; „kunde Nogen bringe Fred i mit Fædrenehuus, var det visselig Eder; men maaskee vilde Eders gode Villie for mig, som Eders Naade selv bemærker, blot lyffes i en ringe Grad, og saa er det bedre at det gaaer som det er. Min Nærværelse er heller ikke af den Grund, men for at gjøre Eders Naade opmærksom paa en Ting, der er høist ubehagelig for Eder at erfare, men som ikke maa skjules." „Og det er?" spurgte Kongen, idet han nærmede sig den Talende med en tydelig Uro i sit Ansigt. „Min Svigersfader, en fattig, men ærlig Jisser fra Aunede", berettede den unge Mand, „døde for to Maaneder siden, men kort forinden meddeelte han mig, at der sonden for Slotsøen gaaer endnu et Løb, som større Krigsskibe kunne befare; ved Ravvande er det vel umuligt, ved Dagligvande gaaer det til Nød an, men ved

Livande og god Bind er det ikke forbunden med videre
 Bannsælighed, at omgaae „Engelsborg“ og sende en
 Flaade ad den Vej ind til Byen.“ Kong Hans saae
 bestyrtet paa den unge Mand. „Jeg kjender ikke selv
 Lobet“, vedblev Arved Bentsen, „thi for ikke at vække
 Mistanke har jeg reent holdt mig derfra; men Eders
 Raade kan stole paa, at det er der.“ „Veed nogen
 Anden denne Hemmelighed?“ spurgte Kong Hans endes-
 lig, idet han gik urolig op og ned i den lille Stue.
 „Iffe engang min Hustru har jeg aabenbaret det til.“
 Endnu betænkte Kong Hans sig en Stund; derpaa
 aabnede han Døren: „Man kalde Slots høidsmanden
 paa „Engelsborg“!“ „Herre Konge!“ hvistede Arved
 ængstelig og greb i sin Jyrighed Kongens Arm, „tro
 ham ikke formeget, han —.“ Men mere fik den unge
 Mand ikke sagt; thi Døren aabnedes og Slots høids-
 manden traadte ind, da han tilfældigviis havde opholdt
 sig i Gangen udenfor Døren. En Pause fulgte, i
 hvilken Kongen kæmpede med sig selv, hvorvidt han
 skulde fordre Forflaring af Arved Bentsen over de Ord,
 han havde ladet falde; men da dette ikke kunde skee
 uden at bortsende Høidsmanden med usorrettet Sag
 og Kongens ærlige Hjerte i det Hele taget ikke kunde
 tro paa Forræderi, fattede han endelig sin Beslutning
 og tiltalte Heinrich v. Pfeiff saaledes: „Denne
 unge Mand har bragt Os en meget vigtig og meget

ubehagelig Nyhed, idet han paastaar, at der gives et
 Løb hiinsides „Engelsborg“, som Krigsskibe ved Hoi-
 rande kunne passere. Vi Tre kjende efter hans Eigende
 alene denne Hemmelighed; men Vi tør ikke lade det
 komme an paa dette, thi Tilfældet, som har ladet en
 Mand opdage den, kan føre en Anden til den samme
 Kundskab, og al Vor Beføstning og Omsorg er da
 omsonst. Hvad raader I til, Heinrich v. Pfeiff?“
 „Man stoppe Løbet snarest muligt“, svarede denne
 hurtig. „Det er ogsaa Vor Mening“, svarede Kon-
 gen efter nogen Betænkning; „men allerførst maae vi
 kjende dette Løb, og da Du baade veed Hemmeligheden
 og Vi forresten stoler paa din Trofskab, maa Du, Ar-
 ved Bentson, endnu imorgen begynde at lede Veien op.
 Du kan vel finde den i Løbet af en Uge, hvorefter Du
 gaaer til den Mand, her staaer, som vil udbetale Dig
 10 Daler for din Uleilighed, og da maa I, Hr. Hein-
 rich, ikke spille nogen Tid med at faae Indløbet sæn-
 ket ved gamle Skibe. — Vi spørge Dig endnu engang
 Arved Bentson, om Du tør sværge paa, at ingen An-
 den kjender hiint usalige Løb?“ „Den Uldøde forsik-
 frede mig derom i sit Livs sidste Dieblif, og han havde
 selv bragt Eder Underretningen, hvis han havde levet;
 da han var Ærligheden og Redeligheden selv, tør jeg
 sværge for ham som for mig selv.“ „At han ikke
 sagde Os det, da der begyndtes med Anslaget!“ bemær-

fede Kongen noget fortrydelig. „Jeg veed ikke engang om han da kjendte Løbet“, svared Arved undskyldende, „og dernæst troede han og vi Alle, at Slottet blot opførtes til Sikkerhed for Skibsbyggeriet paa Den.“ „Man tænkte paa begge Dele“, bemærkede Kongen; „men herved er nu Intet at gjøre. Heinrich v. Pfeiff og Arved Bentsøn, I lægge Eders Hænder paa det hellige Kors og tilsværge mig ubrødelig Tausshed med Hensyn til at det Løb eksisterer, indtil vi have faaet det stoppet!“ Med disse Ord rakte han et Guld Kors, som han bar om sin Hals, hen til dem, hvorpaa de Begge aflagde den forlangte Ed. „Vi holde Os nu til Eder,“ sagde Kongen meget alvorligere, „dersom Noget kommer op formedelsst Eders Uforsigtighed, og saasandt som Vi er kronet til Konge over Nordens tre Riger, skal Vi faae den Straffskyldige opdaget; men ligesaa vist kunne I ogsaa gjøre Regning paa Vor kongelige Naade, om Vi ved Eders Tausshed, Trofask og Ridfjærhed undgaaer den truende Fare.“ Han vinkede med Haanden og Begge forlode Majestaten. — Nu var Arveds Lyst til længere at forblive i den muntre Menneffeklynge, som fyldte alle Bærelser og Gange, forbi, og næppe havde han faaet sit Gevær, som Bysvenden midlertidig havde taget i Forvaring for ham, før han traadte ud paa Torvet for at begive sig ned til sin lille Følge ved Havnen. Som han endnu

stod paa Trappen, lagde Nogen sin Haand ganske sagte paa hans Skulder og hvissede ham et Par Ord i Øret. For et Dieblif stod den unge Mand tvivlsraadig, medens hans Nafsyn i den milde Sommernat syntes at røbe en voldsom Kamp; men hurtigt fattede han sig, nikkede til det ubekjendte Fruentimmer, som havde tilstalt ham, og snart forsvandt han omkring Raadstuehjørnet i Tulegade. Et Par Minutter efter stod han stille udenfor sin Fædrenehøi, og atter syntes han ubestemt om, hvad han skulde gjøre; men pludselig kastede han Øiet op til det øverste Stokværk, hvorfra et mat Lys trængte sig ud til ham igjennem de nedhængende Gardiner, og ret som om dette Syn havde givet ham Mod og Lust til at fortsætte sit natlige Eventyr, traadte han nu rask ind ad Porten og op ad Trappen til det Bærelse, Ingen bedre end han kjendte. Sagte stillede han sit Gevær udenfor Døren og ligesaa sagte aabnede han den derpaa; men næppe var det skeet før de Udraab: „Min Son!“ — „min Moder!“ gjenlød i det lille Rum, og i samme Dieblif laae den Første i den Sidstes Arme. Længe holdt Begge hinanden omslyngede, og kun svage Udraab og en halvqvast Gulten, snart fra den svage Qvinde, snart fra den stærke Mand, lod sig høre, indtil endelig den Første fattede sig saa meget, at hun kunde sige: „O! nu er jeg trøstet for de 4 lange Aar, jeg ikke har seet dit elskede Ansigt, min Arved, og dog

har Du bestandig været saa nær ved mig; ofte har jeg uformærket af Alle vandret hen til Jærgegaarden ved „Arattet“ *) og betragtet Aunede Kirke, i hvis Nærhed jeg veed at Du og Dine have fæstet Bo, og een gang saae jeg dit Blus ude i Fjorden. Mit Hjerte sagde mig, at det var Dig; men Visshed maatte jeg alligevel have. Jeg spurgte Jærgemanden om han vidste, hvem det var der fiskede; han sagde blot: „det er ham!“ og da forlode Kræsterne mig; jeg sank bedøvet til Jorden, og gid jeg aldrig var vaagnet mere!“ Arved kunde ikke svare af Bevægelse; han kysede og kysede sin Moders Haand, medens Taarerne ustandselig trillede ned ad hans Kinder. „Naar Du vidste“, reddblev hun atter, „hvor jeg har længtes, hvor jeg har fortvivlet, hvor jeg har haabet og bedt til den hellige Jomfru, da Du blev saalænge borte — jeg havde alt opgivet at mødes med Dig!“ „Hvorledes lider min Fader?“ spurgte Arved efter en lille Pause; „efter Alt idag at domme, er han endnu lige fortornet og ubevægelig.“ „O! jeg kjenner ham snart ikke mere“, svarede den gamle Frue, og tilsvang sig efterhaanden mere Rolighed: „stundom er det som om han synes at angre sin Strængthed imod sit eneste Barn, og atter viser han sig endnu mere fast og haard. Gud styre Alt til det Bedste og tilgive det Skridt, jeg iasten har

*) Det nuværende Vieslund.

gjort! I vort 25aarige Egtteskab er dette det eneste, jeg har tilladt mig, ham uafvidende; men Moderhjertet var for svagt! Først saa jeg Dig jo nede ved Stranden, og siden horte jeg Alle fortælle om den store Ure, Hs. Naade havde beviist Dig, stakkels forskudte Barn! Da maatte jeg see Dig, om det end skulde koste mig min Sjælesfred; men din Fader skal have det at vide alligevel, hvad han saa end siger dertil; thi jeg kan ikke skjule Noget for ham, bør ikke gjøre det og skamme mig heller ikke ved, hvad jeg inat har gjort. Og nu, min elskede Dreng, maa Du snart gaae; thi naar Hs. Naade har forladt Byen, kommer din Fader visse-
 lig strax hjem. Vee mig, at min Søn skal forlade det fædrene Huus af Frygt for sin Faders Afsyn!"

„Giv Dig tilfreds, hjerte Moder“, tog nu endelig ogsaa Arved til Orde; „Gud og alle Helgene lønne Dig for din trofaste Kjærlighed! Beholder jeg blot den, er jeg ikke aldeles ulykkelig; thi den, min elskede Hustrues Omhed og mine dyrebare Børn skulde trøste og styrke mig til at gaae Fremtidens Storme imøde med et freidigt Sind. Men Du har Ret, Tiden iler og jeg maa bort, saa inderlig, inderlig gjerne jeg forblev hos Dig for bestandig“. „Du nævnede hende og Børnene“, sagde derpaa Moderen efter lidt Betænkning; „fortæl mig blot endnu hvordan I alle leve og have det; man har sagt, at Du har lidt bitter Nød.“ „Det har jeg

ogsaa engang", svarede Arved nylende; „det var forresten kun en kort Tid om Vinteren for 2 Aar siden; Sygdom hjemsøgte os Alle og Høsteriet slog feil. Vi bleve hjulpsne alligevel, og nu have vi det saa godt, hvad Udkommet angaaer, som vi med Ret og Billighed kunne ønske“, tilføiede han hurtigt, da han saae hvorledes Moderens Anslyn med Befymring hvilede paa ham. „Og din Hustru og dine Børn?“ „Min Margrethe er Kjærligheden og Omheden selv; kun nager min store Ulykke ogsaa paa hendes Hjerte; var den ikke, manglede der Intet i vor huuslige Lykke. Min Gregers og Niels ere frastige Knægte, og saae Du den Lille, der bærer dit Navn, Moder, Du slap hende aldrig af dine Arme.“ „O! gid de engang kunde omslutte dem Alle“, sukkede den gamle Fru Borgermesterinde; „men gaae, gaae nu, mit elskede Barn: din Hustru venter — din Fader kan komme; men hør engang: bring din Margrethe dette Smykke fra mig, kys dine elskede Børn fra deres Bedstemoder — Gud og de Hellige beskytte Eder Alle!“ Endnu et langt Favntag — og Arved forsvandt ligesaa stille som han var kommen. Nede paa Gaden hørte han strax af de Forbigaaendes Tale, at Kong Hans allerede for noget siden var stødt fra Land, og neppe var han kommen nogle Skridt fra det fædrene Huus før han saae sin Fader og den ene Raadmand komme sig imøde. Hurtig som

Lynet tryffede Arved sig ned bag et Bislag saalænge, og den Gamle gik forbi uden at ane, hvor nær han var sin Søn og hvor sønderknuust denne sølte sig ved saaledes at maatte skjule sig for Den, hvem han omfattede med hele sin sønlige Kjærlighed.

Var den forrige Dag endt urolig, begyndte den følgende med en ikke mindre Forstyrrelse, skjønt af en anden Art; thi pludselig udbredte det Rygte sig ved Solopgang, at den unge Arved Bentson vist paa en sorgelig Maade var taget af Dage, da hans Bøsse, som han havde vundet ved Skiveskydningen, fandtes henkastet nede ved Havnen, og den Jolle, hvormed han var kommen, endnu laae fortvøiet ved dens Bredder. Havde det Første ikke været Tilfældet, vilde man ikke have undret sig; men nu maatte det jo være aldeles tydeligt, at noget ganske Overordentligt maatte være hændet den unge Mand, siden den Gevinst, som Kong Hans egenhændig havde overrakt ham, saa hensynsløst fandtes henslængt. At et Mord kunde være skeet, var slet ikke overraskende i de lovløse Tider, hvor enhver Mand førte Bærget. Det varede ikke mange Timer før Rygtet var over den hele By, og da Arved ved Gaarsdagens Bedrift havde erhvervet sig en endnu større Interesse end ellers, skjønt hans Forsvinden ogsaa uden det vilde have vaakt Opmærksomhed, sølte Alle den inderligste Deeltagelse med den unge Mand, og

hurtig var atter Pladsen nede ved Havnen, hvor Jollen laae, fuld af nysgjerrige Mennesker. Snart viste sig ogsaa den kongelige Foged, som sagtens formedelst Storvassen denne gang fandt for godt at lægge nogen Birtfomhed for Dagen, idetmindste for det Første. Efterhaanden kom ogsaa de andre Vrrighedspersoner tilsyne, og snart forkyndte en almindelig Mumlén, at den første Borgermester tillige var i Anmarsch. Men hvad var her at gjøre? Man saae Jollen, man saae paa Bøssen, som den Fisser, der først havde fundet den, endnu holdt i Haanden, og tabte sig forresten i alle mulige Gissninger. Skjønt de, der først vare komne til Stedet, paastode at have seet Spor af Blod og af en voldsom Kamp paa Jordsmonnet, kunde man dog mærke, at disse Meddelelser vare betydelig vaklende, især da de omhyggeligste Efterforskninger ikke gave den mindste Oplysning om at nogen Voldsdaad var forøvet. Flere ivrigere Borgere havde allerede undersøgt Havnen for om mulig at finde Liget, men kom tilbage med samme uheldige Resultat. Under Alt dette begyndte Rygterne at dele sig i to Grupper, idet de Danske paastode, at de tydske Pebersvende havde oppasset ham og slaaet ham ihjel for at hævne Gaarsdagens Nederlag, medens de og deres Parti saa smaat mumlede om, at det Hele nok var en Familiehemmelighed, som det ikke var værd at røre videre ved. Nu kom en Bor-

ger til, som paa stod, at han havde hørt et Gerværsskud nede ved Stranden ret som Kongen var taget bort. Han standsede og lyttede; men da han ikke hørte Mere, gif han hjem. Ligesaa sage dette var fortalt, mindes atter nogle Andre at have hørt det samme Gerværsskud lige i den samme Retning; men dette var ogsaa Alt, hvad man med Visshed fik at vide. Thøger Guldsmed undersøgte nu det fundne Gervær og erklærede, at der efter al Sandsynlighed intet Skud var faldet med det i det sidste Døgn. Alt var og forblev en Gaade. Imedens nu Alle saaledes stode i spændt Forventning og Ingen vidste, hvad de skulde troe eller tænke, traadte den gamle Gregers Bentsøn pludselig frem i Kredsen: „Borgere!“ raabte han, „I vide Alle det sørgelige Forhold, der i de sidste Aar har hersket imellem min Søn Arved og mig paa Grund af at han indgif en ægteskabelig Forbindelse uden mit Vidende og Billie, og jeg behøver derfor ikke at oprive mit eget Hjertes Saar ved at dvæle længere herved; men jeg vil sige Eder, hvad Ingen veed: inat var denne min Søn i sit fædrene Huus, som han forlod paa den Tid, da hine gode Dannemænd sige at have hørt Skuddet, og sammenholde vi dette med at dette Haandror, som han visseelig ikke saaledes har skilt sig ved med sin gode Billie, ligger her, medens hans Jolle endnu findes paa sit Sted, er jeg overbevist om,

at en Misgjerning, en blodig Misgjerning er bleven øvet paa ham, hvilken J, Borgere, baade for hans og min og for Retfærdighedens Skyld Alle som Gen ville hjælpe mig til at faae opklaret, hvor dunkel den end nu stiller sig." Her standsede den gamle Mand noget formedelst den Bevægelse, hvori han var kommen. „Men skjønt Alt lader saa forunderligt“, tog han igjen til Orde, medens alle de Tilstedeværende hørte paa ham i Dødsstillehed, „kan det alligevel tænkes, at han er taget til sit Hjem, hvilket vi altsaa først maa have fuld Forsikkring om før vi kunne foretage noget videre Skridt; men da vi desværre maa befrygte at bringe et Sorgens Budskab til hans Hjem, vil jeg bede hans tvende gode Venner, Raadmand Holger Jessen og Stadshovidsmand Boe Diderichsen, som staae her, at tage did ud og sige hans Hustru“ — her hævede Borgermesteren sin Stemme —, „at har Gud allersommægtigst berøvet hende en Mand, saa skal, saa sandt som Hs. Naade havde min Søn ved sit eget Taffel og siden har talt til mig til hans Bedste for han bød os sit Jarvel, saa skal hun til Gjengjæld i Gregers Bentsen have fundet en Fader.“ En almindelig Bisaldsmumlén ledsagede disse Ord; i Taushed tryffede Stadscapitainen hans Haand, hvorpaa han og Raadmand Jessen søgte hen til den lille Stol, hvor et Par Borgere enten af Nysgjerrighed eller Deeltagelse alt havde bemægtiget sig Aarerne.

Man kan vel begribe, at det ingenlunde var nogen behagelig Reise, som de to brave Mænd gave sig ifærd med, eftersom Haabet om at træffe Arved i sit Hjem maatte ansees for saagodtsom Intet. Imidlertid roede de to Borgere skrap, og da de havde Strømmen med, boiede de snart ind i Almede Fjord, som de ligesaa hurtigt seilede op ad. „Jeg venter at træffe Konen herneved ved Stranden i største Længsel efter sin Mand“, sagde Stadscapitainen og reiste sig op i Tollen for at speide efter hende; men han tog dog feil, og med langsomme Fjed nærmede de tvende Udsendinge sig Huset. Det viste sig siden, at Arved havde faaet Bud til sin Kone, som underrettede hende om den Lykke, han havde haft i Byen, samt at hun ikke maatte vente ham før hun saa ham. „Hør, veed I hvad, Stadshøvidsmand“, sagde Raadmanden og standsede for at tørre de Sveddråber af sin Pande, som hans indre Bevægelse mere end den legemlige Anstrængelse fremkaldte, „jeg har nu gaaet mangen tung Gang i mit Liv; men aldrig har jeg været saa beklemmt om Hjertet som ved denne; jeg gav gjerne min bedste Hest til at det var overstaaet, hvad enten han saa er hjemme eller ikke.“ Capitainen fik blot Tid til at vinke med Haanden; thi i samme Dieblid saa han først et qvindeligt Ansigt figge ud af Døren, og i samme Minut ilede en ung, trods hendes fattige Dragt, særdeles indtagende Kone dem imøde.

Formodentlig kjendte hun den ene eller begge Mand
 som hendes Mands Venner og med sit qvindelige In-
 stinct anede hun strax, at en stor Ulykke var skeet.
 „Hvor er Arved, hvor er min Mand?“ spurgte hun
 med en hjertessjærende Stemme, idet en dødelig Skræk
 malede sig i hendes smukke Ansigt. „Giv Eder bare
 tiltaals, lille Kone“, svarede Boe Diderichsen; „maa-
 skee er der slet Intet paaferde. Eders Egtfælle, vor
 gode Ven Arved Bentson, har blot forladt Byen paa
 en Maade, at det har foruroliget os, og alene derfor
 ere vi komne herud for at spørge, om han maaskee ikke
 er kommen hjem.“ „Der er hændet ham en Ulykke!“
 skreg den unge Kone og vred sine Hænder; „det siger
 mit Hjerte mig og det kan jeg jo tydelig see paa Eder.
 O Gud, hvorfor skjuler I det for mig!“ „Jeg svær-
 ger Eder til ved Sanct Jorgen, min hellige Skytspa-
 tron“, raabte Boe Diderichsen ivrig, „at jeg ikke mere
 veed hvor han er eller om der er hændet ham Noget,
 Ondt eller Godt, end I. Hele Sagen er, at hans
 Jolle og det Gaandrør, han vandt igaar, laae i Morges
 ved Havnen, og da dette har voldet hans gode Venner
 nogen Befynring for ham, saa toge vi strax herud, for
 at høre os for hos Eder.“ Den unge Kone saae
 tvivlsraadig snart paa den Ene, snart paa den Anden,
 uvis, hvad hun skulde tro og tænke. „Eders Mands
 Fader, den velvise Borgermester Gregers Bentson, la-

der Eder og Børnene hilse ved os", tog nu Raadmand Holger Jessen ogsaa til Orde, „at om I vil følge med os til Naffkov for selv at overbevise Eder om Sandheden af den værdige Stadshovidsmands Ord, saa skal han være Eder og Eders Børn i Faders Sted, om Gud i sin Blisdom har ladet Eders brave Ægtefælle tilføde en Ulykke, som vi vel have Grund til at befrygte, men som Ingen af os — det sværger jeg ved alle Helgene — har mindste Vished om." „Naar Aarveds Fader har talt saadanne Ord, saa maa det være Overbeviisningen om en forfærdelig Ulykke, der har ramt hans Barn, min ædle Husbonde og Ægteherre, som alene kan have blodgjort hans haarde Sind, det tør I gode Dannemænd, være forvissede om", sagde Margrethe Bentzen med saadan Høihed i sit Væsen, at det vakte Begges Forbauselse; „men denne Ustykferhed er skræffeligere end den frygteligste Vished, og ville I opholde Eder her en liden Stund, da skal jeg snart være hos Eder med mine Børn, saa ville vi i Guds Navn i Forening følges ad — de for at finde en Fader, jeg for at søge en Ægtefælle, til hvem hele min Tilværelse er knyttet." Med disse Ord gik hun hurtigt tilbage til det fattige Hus, fulgt med Vinene af begge Borgerne. „Nu kan jeg forstaae, Raadmand", brød endelig den ærlige Stadscapitain Tausheden, idet han slog med Haanden paa det Træ, han stod ved,

„hvordan det kunde gaae til at Arved kunde bryde med Alle for et Qvindemenneskes Skyld; thi saa sandt som jeg venter engang at see Sanct Jørgen, min gode Skytspatron, Ansigt til Ansigt, saa kunde det Fruentimmer forgjøre Dine og Hjerte paa adstadigere Mandfolk end en 20 Aars Knægt. Men der er hun med alle tre Rollinger; tag 3 Numer 2 paa Armen, saa tager jeg den ældste, og saa ville vi haabe til vor Frue, at man bringer os gode Nyheder ved vor Ankomst til Havnen.“ Snart gled atter Jollen henad Bandspeilet og efter nogen Tids Forløb ginedes Havnen, hvor en endnu større Menneffemasse havde samlet sig. Smidlertid var Efterretningen om at Arved iffe var kommen hjem, samt at hans Kone og Børn fulgte med Baaden tilbage, ilet forud for vore Reisende; thi nogle Borgere, som især ønskede at være de Første til at fortælle Nyheder, havde været saa floge at løbe ned til Jørgen — hvor nu Lienlundsbroen er —, og da de derfra ved et Bink af Roerkarlene havde erfaret Reisens Udfald vare de komne mere end tidsnok til at give Efterretningen herom fra første Haand. Under en almindelig Stilhed af de ved Stranden Tilstedeværende roede Baaden hen langs Havnen; men denne gjensidige Tausshed var desværre kun altfor talende. Den ulykkelige Kone, som hidtil havde siddet og ufravendt seet paa den Mindste, en lille Pige paa vel et halvt Aar, der laae og sov

sødelig i hendes Arme, medens hendes to Drenge nok
 saa glade underholdt sig med Mændene i Baaden, slog
 tilfældigviis sine Dine iveiret, da de vare roede nogle
 Mareslag forbi den første Gruppe paa Strandbredden;
 men næppe havde hun fastet et prøvende Blik paa deres
 Mafyn, som allevegne fra Kysten stirrede ned i Jollen
 med den inderligste Deeltagelse, før hun med det hjerte-
 skjærende Udraab: „jeg seer det — han er ikke mere!“
 faldt tilbage i den tro Stadscapitains Arme. Paa et
 Vink af Raadmanden lagde Jollen nu strag til Land;
 men endnu førend Alle vare bragte ud af den, kom
 den gamle Borgermester hen til den bevidstløse Kone.
 „J hjælpe mig at bringe min Datter og mine Børn
 hjem til Mit!“ sagde Gregers Bentsøn med en af
 Smerte og Taarer saagodtsom utydelig Stemme, og
 strag vare hundrede Hænder i Beredskab til at udføre
 denne Kjærlighedsgjerning. Hans Stoltthed, der alle-
 rede noget var bleven bøiet ved den store Ære, som
 var bleven den forskudte Søn til Deel, samt ved Kon-
 gens venlige Forestilling om at tilgive, var bleven dybt
 rystet ved Tanken om at have mistet ham for evig.
 Men en saadan Modgang maatte der ogsaa til før
 hans Tre kunde lytte til Forsoningens og Tilgivelsens
 milde Stemme. Hvad Arved angik, da var og for-
 blev han sporløs forsvunden og længe varede det før
 den mørke Gaade skulde werde løst. Med hans ulyk-

felige Kone, der svandt hen som en Skygge, og de
 uskyldige Børn syntes vel Fredens Engel at være
 vendt tilbage i Borgermesterens Huus; men denne En-
 gel var nu indhyllet i Sorgens Klædebon.

Tredie Capitel.

Et Dyplob.

Om trent to Maaneder vare forløbne siden Arveds ubegribelige Forsvinden, og Meget havde forandret sig baade i Byen og Riget i denne korte Tid. Kong Hans havde endelig sølt sig stærk nok til at bryde med de mægtige Rjebmænd i Lybek, og Riget var bleven indviklet i en Krig, som mange Danske begyndte med megen Frygt for Udfaldet, efterdi alle de foregaaende Kampe med den mægtige Hanse vare endte til Spot og Skade for dem. Ved Kongens vise Forberedelser og dygtige Førelse under de usørfærdede Helte Søren Norby og Otto Rud, som alt ere omtalte, samt Jens Holgersen Ulfstand og Henrik Krummedige, foruden mange flere mindre bekyndte Mænd, endtes den imidlertid første Gang i Nordens Historie til Seir og Ære for Danmark, naagtet vi paa samme Tid maatte dele vor Dymærksomhed imellem de nord-

tydske Stater og det oprørske Everrig. Saae det saa-
ledes uroligt ud i det danske Rige paa den Tid, vare
Forholdene tværtimod det Modsatte i Raskov, hvor
Handel og Bandel og saagodtsom al Næringsdrift laae
aldeles stille. Saa snart Hansestæderne nemlig mærkede,
at et Brud med Danmark var uundgaaeligt havde man
i al Forsigtighed givet Pebersvendene et Vink om, hvad
der forestod, og efterhaanden havde nu disse snilde
Kjøbmænd vidst at trække sig ud af Landet med alle de
Varer, som de endnu havde i Pakhusene og ikke kunde
komme af med til de saa indfødte Kjøbmænd i Stæderne.
Da Pebersvendene saaledes pludselig droge bort for-
søgte ogsaa deres gode Venner af det tydske Parti, som
paa nogen mulig Maade kunde gjøre det, ligeledes at
stikke af; men alligevel blev der efter saa nyste Forbin-
delse endnu en stor Flok af indfødte og indvandrede
Borgere tilbage i hver dansk Søjlsby, som hemme-
lig vare Lybekernes gode Venner, fortalte om ethvert
Uheld, de Danske lede i Krigen, med allsøns Overdri-
velser, og enten af Overbeviisning eller af Gavtyve-
streger søgte at fremstille den lybske Krig som den meest
ufølge, Danmark nogensinde kunde føre, idet de paa
alle mulige Maader vilde bevise, at Riget ikke kunde
bestaae, hvis ikke det gamle gode Forhold med Hanse-
stæderne blev oprettet igjen. Forresten var der ogsaa
Noget, som ved første Næst talte for, at disse Ord-

førere havde Ret. Med Lybekkernes Bortgang var ikke alene alle Capitaler trufne ud af Handelen, men heller ingen udenlandſke Varer kunne erholdes uden til ubluø Priis, ja dette endda ikke altid, og ligesaa lidt kunde Landmanden komme af med ſin Smule Korn, ſom derfor daglig ſank i Priis. Men naar Handelen ligger ſtille og Landmanden hverken kan ſælge Korn eller Fæ uden ſaagodtsom at give det bort, maae diſſe ulykkelige Forhold ogſaa virke tilbage paa Haandværkeren, ſom ved Tydſkernes Hjernſe forſt ventede gode Dage fordi diſſe Kjobmænd handlede næſten med enhver Haandværksartifel lige til Heſteſko og Møggrebe, der ogſaa indførtes udenlands fra, og der hørte derfor rigtignok et meer end almindeligt Overblik til for at kunne indſee, at alle diſſe Trængſler vare aldeles uundgaaelige, derſom Danmark nogenſinde ſkulde udrides af Lybekkernes pengegridſſe Kløer. Ved Siden heraf ſavnede det danſke Parti imidlertid heller ikke kraftige Ordførere i Naſſkov, og ſom de forſte blandt diſſe maae nævnes Raadmand Holger Jeſſen, Stadſcapitain Boe Diderichſen og Meſter Thøger. Borgermeſter Gregers Bentſon var vel af en anden Anſtueſe om det Rigtige ved Krigen, thi han var nu engang opvoget i de gamle Forhold og havde ſaaet ſin forſte Uddannelse paa et lybſk Handelscontoir; men deels var han en god danſk Mand, ſom derhos elſkede ſin Konge over Alt i Livet,

og dernæst havde Sønnens gaadefulde Forsvinden givet
 hans Tanter en anden Retning, end udelukkende at
 tænke paa Krigens Gang. Skulle vi altsaa i Korthed
 skildre Forholdene i Naakøp paa den Tid, da var her
 et lille ivrigt tydsk Parti, der satte alt deres Haab til
 Lybekernes snarlige Gjenkomst, og et større ligesaa iv-
 rigt dansk Parti, som søgte at trøste Landboere og Med-
 borgere for Krigens Ulykker ved at vise den store Nytte,
 de og Alle vilde have siden hen, om det maatte lykkes
 at fjerne disse Korbier for bestandigt fra de danske Kv-
 ster. Det overveiende Fleertal vaklede imellem disse to
 Hderpunkter. Man havde daglig altfor meget sultet
 af de lybske Privilegier til ikke at indsee, at det
 var allerbedst om Hansestedernes Handelsherredomme
 ophørte for bestandigt; men som alle Danske ringeag-
 tede de deres egne Kræfter ligeoverfor deres mægtige
 Modstandere, de mistvivlede om et heldigt Udfald og
 trostede sig med, at de dog havde kunnet leve før og
 Somme af dem endda hart Lidt til Bedste for Børnene.
 For deres eget Skind vare de langt roligere end i de
 fleste andre Byer, fordi „Engelsborg“ efter deres Me-
 ning nok vilde holde alle næsvise Gjender borte. Det
 var i disse for Byen saa vanskelige Tider at den vær-
 dige Thøger Guldsmid en Aften først i August Maaned
 traadte ind i Borgermester Gregers Bentsons Gaard i
 Tillegade og bankede paa Stuedøren. Da han paa

Borgermesterens: „kom ind med Gud!“ var traadt ind i Dagligstuen og havde bragt ham saavel som hans Hustru og Sonnekene, der Alle netop vare samlede, Datidens sædvanlige Gilsen, indbrød Borgermesteren: „Jeg kan vel vide, hvorfor I er hidkommen, Stadshe-
vidsmand; jeg kan nemlig hilse Eder med dette Navn, efter som den velvise Dyrighed for en Stund siden har udnævnt Eder til Hovidsmand for Skyttebanen, der er bleven forøget ved Hs. Naades Gave indtil det Dobbelte, deels fordi I forhen anførte Skytteafdelingen og dernæst fordi Stadshevidsmand Boe Diderichsen, som forbeholdes Hellebardistbanen og bliver første Stadshevidsmand, har givet Eder det Lov, som vi alle ogsaa istemmede, at I vil vise Eder som en Dannemand og god Raskkov Borger, om Sanct Nicolai, Byens hellige Skytspatron, vil lade vor arme Stad friste Krigens Rædsler og Gjenvordigheder.“ „Stadshevidsmand Boe Diderichsen er en sand Hædersmand baade til Mund og Haand, det har jeg altid sagt og skal heller aldrig fragaa“, svarede den nybagte Hovidsmand, der forresten ikke lod til at blive videre overrasket ved dette Budskab, som næppe kom ham uventet, „og vel maa I, velvise Hr. Borgermester, indrømme, at det er heelt betænkelige Tider for det hele Rige og denne gode Stad. Men, som jeg altid siger, det bliver nok godt tilsidst, og som ærlige Dannemænd maae vi holde ud med Hs. Naade;

hvad der end vil hænde, troer jeg ogsaa I skal finde, at jeg ikke skal spare nogen Umage eller Tid for at vise mig værdig til den vigtige Post, som de velvise Borgermestre og Raad have anbefalet mig. — Har I ellers hørt Nyt fra Krigen?" „Intet, uden hvad sagtens Enhver veed, at den store lybske Flaade er beredt til at stifte i Søen og at en anden tilberedes at følge efter. Med saadanne Udsigter tyffes det mig at være et voveligt Spil af Høvidsmanden paa Slottet i Gjorden, at sende en heel Jænnike Landsknægte fra sig, med mindre det skulde være efter høiere Befaling, som vi ikke kjende; blot han ikke formeget stoler paa den Hjælp, vi i Nødsfald kunne skikke ham." „I maa heller sige, blot Hs. Raade ikke stoler formeget paa den Tydskers Uerlighed, som var saa vel igaaet med Pebersvendene, medens de husede her, til at der kan komme noget Godt ud deraf", svarede Stadscapitainen ivrig, sjønt i en sagte Tone; „men det være nu hermed som det vil", vedblev han hastig for at afbryde Borgermesteren, der af hans Miner at dømme lod til at ville tage Heinrich v. Pfeiff i Forsvar, „saa minder Landsknægtenes Gjennemmarsch igaar mig om at udrette mit egentlige Grinde hos Eder: Net som jeg sad ved mit Arbeide kom en af disse Karle ind hos mig og salbød et Guldsmykke til en Spotpries, og taffet være Claus Esfunder, som forstrakte mig saaledes med Penge, da jeg selv ikke

havde saamange ved Haanden, at jeg fik kjøbt det af ham; men dersom dette Guldsmykke ikke er det samme, som jeg ved Efteraarstide pudsede og udbedrede for Eder, Borgermester, saa ligne de idetmindste hinanden som to Draaber Vand". „Det Sidste maa nok være Tilfældet, min kjære Mester Thøger", sagde Borgermesteren smilende, „efterdi jeg ikke har skilt mig ved noget Guldstads, at jeg veed, og heller ikke agter at gjøre det". „J maa undskyldes", sagde Guldsmeden, som paa det Ivrigste havde staaet og raget i sin Brystslomme; „jeg har dog nu to Gange sagt Abalone, at hun skulde stoppe min Lomme til; men see om hun kan sandse Noget siden Lars Alestangers Jens er reist til Glaxden, og nu er den forbandede Ting gledet ned i Joret. — Naa, her er den", vedblev han, idet han tog en lille Pakke ud fra det omtalte Sted, „og jeg meente dog at kjende de to Etister, jeg da satte i; men er det ikke Eders, er det alligevel en god Handel for mig, som J selv kan overbevise Eder om". Under denne Tale havde Borgermesterinden reist sig fra sin Stol og gik henimod Guldsmeden, fulgt af sin Sønnedone, hvem den pludselige Forandring i den gamle Frues Ansigt havde foruroliget. Hendes Fyrgt var heller ikke ugrundet; thi næppe havde Mester Thøger viklet et lille Guldors ud af sin Indpakning, før Fruen med det Udraab: „min Søn, min Arved!" styrtede bevidstløs til Jorden.

Et Dieblif bleve Alle staaende som lynslagne, mere ved de udtalte Ord end ved Fruens Fald; men snart kom den djærve Smed saavidt til sig selv, at han kunde putte Smykket til sig og reise den gamle Dame op; Borgermesteren havde grebet Sonnenkronen i sine Arme, og saaledes stode de Begge og sfrege omfav, indtil Huset's Folk ved deres Raaben kom til og bragte begge Damerne ind i Sengeskammeret. „Ved Sanct Nicolai og hellig Knud troer jeg ikke at min stakkels Hustru maa have seet sin Søn's Gjenfærd“, sagde Borgermesteren i en dæmpet Tone til Smeden, da de Begge traadte ind i Dagligstuen igjen og tørrede Sveden af Panden, medens Udtrykket i Mester Ibogers Ansigt tydelig nok forraadte, at den samme Tanke, som Dattens Overtro gjorde meget begribelig, ogsaa var herskende hos ham. „Det er en ulyksalig Begivenhed, Borgermester,“ svarede Stadscapitainen, som over Alt dette havde glemt sit Guldsmykke, „og vel er det troligt at et uskyldigt Menneske umulig kan finde Hvile i sin Grav, naar Ingen veed hvor den er eller hvordan han er kommen i den.“ I det Samme aabnedes atter Soveskammerdøren og et qvindeligt Lyende, med den største Engstelse malet i Ansigtet, bad Borgermesteren at komme „ind lidt“. Et Dieblif stod Guldsmeden uvis om, hvad han skulde gjøre: gaae eller blive, og imedens vankede hans Bine speidende omkring i det store,

rummelige Bærelse, som efter vore Begreber om Velvære rigtignok vilde i høi Grad synes skummelt og ubyggeligt, ret som om han i enhver Krog skulde see den Afdøde paa en eller anden Maade „vise sig“ for ham. Endelig gjorde han et Kast med Armene, som om han vilde bortvise slige tosfede Tanker, og indseende, at det maaskee var meest passende at trække sig tilbage, for i sit Hjem at give Abalone en dygtig Rivaf for den hullede Lomme og derefter fortælle hende, hvad der var gaaet af Borgermesterinden, hvilket naturligviis vilde give rigelig Anledning til Følkesnak i en heel Uge, havde han allerede Haanden paa Dørknaagen, da Borgermesteren atter kom ud af Sovestuen i en saa heftig Bevægelse, at Mester Thøger ganske bestemt troede, at nu var ogsaa Touren kommen til ham at see Spøgelse. „Mester Thøger — Guldsmykket, Korset!“ raabte Gregers Bentsen med dirrende Stemme. Uden at svare et Ord, saa betuttet blev den tappre Stadscapitain, greb han i Lommen og gav Dyrighedspersonen, hvad han forlangte. Hurtig greb Borgermesteren Klenodiet, og med de Ord: „Bliv for Alhelgenes Skyld!“ ilede han ind til Familien. Da Døren var lukket, kunde Mester Thøger, som var bleven ladet tilbage i en let forklarlig Urolighed, ikke høre Andet end Qvindesfrig og uforstaaelig Tale; men længe skulde han ikke forblive i Uvissheden, thi atter aabnedes

Døren og i en om mulig endnu større Bevægelse end første Gang vinkede Borgermesteren ad ham, at han skulde træde nærmere. En saadan Anmodning bragte Stadscapitainens Overraskelse til det Høieste, men naturligtvis adlød han Opsfordringen øieblikkelig. Inde i Sovestuen fandt han Fruen liggende ovenpaa den ene Seng, ved hvis Hovedgjærde den ene Pige stod med et Hovedvandsæg, som Fruen sidenhen af og til benyttede. Sønnefonden laae opløst i Taarer paa Knæ foran Sengen, i hvis Bund hun skjulte sit Ansigt i Overmaalet af sin Bevægelse, medens en anden Pige tryksede paa hendes ældste Søn, der sov hos Bedsteforældrene og var vaagnet ved Spectakelen. — „Mester Thøger“, sagde Borgermesteren og holdt det tidtomtalte Alenodie frem for ham, „J veed ikke, hvad Urolighed J, uden at tænke derpaa, har bragt i dette elendige Huus med dette Smykke. Javist er det vort, og det samme, som J for en Tid siden gjorde istand for mig; men hør nu efter. Da min Søn, som J veed, besøgte sin Moder den Nat, Hs. Raade var i Byen, da gav hun ham dette Smykke med som en Gave til hans Ægtefælle, J der seer ligge foran Eder. I sin store Sorg har min Hustru heelt glemt denne Ting, før J nu kommer med den, og ligesom bringer os et Bud fra Evigheden, hvorefter vi atter skulde begynde at undersøge, hvordan vort Barn er kommen af Dage.“

Her holdt Borgermesteren inde af Bevægelse, medens
 Fruen med svag Stemme faldte paa sin Arved og den
 unge Kone jamrede sig lydelig. „Det gjælder nu
 fremfor Alt at vise sig fattet“, bemærkede Borgermesteren,
 da han blev den dybe Bevægelse vaer, som Opdagelsen
 havde fremkaldt i den ærlige Mester Thogers Ansyn.
 „For det Første beroer det Hele paa, om I troer at
 kunne kjende Landsknægten igjen, naar I seer ham.“
 „Han er let at kjende“, svarede Mester Thøger hastig,
 „for hans røde Næse og hængende Mund kan aldrig
 glemmes, naar man eengang har seet dem.“ „Gud
 og alle Helgene være lovet for det!“ raabte Borger-
 mesteren glad. „Lovet være den hellige Jomfru!“
 udbød den unge Kone og hævede sit smukke Ansigt
 imod Himlen. „Du lade Dig ikke henrive af daarlige
 Tanker, kjære Barn“, sagde Borgermesteren venlig,
 idet han lagde sin høire Haand paa hendes Hoved;
 „hans Forældre og Du kan kun vente at finde hans
 Grav og mulig faae Bished om hans sorgelige Skjæbne;
 men allerede det er en sand Trøst.“ „O, en himmelsk,
 en velsignet Trøst i vor grændseløse Sorg!“ udbød
 den unge Kone atter; „o, giv mig dette dyrebare
 Alenodie, som har hvilet ved hans Hjerte, og som
 han vilde have sat sin Glæde i at skjænke mig, selv
 om det ikke var kommen fra en kjærlig Moders Hæn-
 der.“ „Mit stakkels Barn“, sukkede den Gamle, idet

han bødte sig over hende og gav hende det forønsfede Guldfors, som hun atter og atter tryffede til sine Læber, „at vi først ved hans Død skulde lære dit ædle Hjerte at kjende! — Landsknægtene, som droge her igjennem igaar, agtede sig efter Eigende til Nykjøbing“, tog Borgermesteren med en tilkæmpet Fatning atter til orde, idet han vendte sig om til Stadscapitainen, „og nu er det min Begjæring til Eder, Stadshovidsmand, at I saasnart fsee kan vil reise efter dem, for at faae at vide, hvorledes Landsknægten er kommen til dette Kors. Jeg kan ikke selv følge med, thi som I veed, have Borgerne ingen Tillid til den anden Borgermester, fordi han baade er en Tydsker og var deres gode Ven, og skulde Noget komme paa imedens jeg var fraværende, kunde store Ulykker afstedkommes. Jeg maa og bør altsaa blive, ffjønt Sanct Nicolai veed, hvor mit Hjerte bløder derved; men Raadmand Helger Jessen vil jeg bede om at ledsage Eder, og selv skal jeg give Eder en aaben Skrivelse med til alle Borgermestere og kongelige Fogeder, hvorsombelst I komme hen, og saa kunne I ved Dagens Anbrud drage afsted med alle Helgenes Bistand.“ „I tilstede mig en eneste Bøn, ædle Herre“, tog nu Margrethe Ordet og reiste sig fra sin hvilende Stilling, „maaskee bliver det den sidste, jeg gjør Eder i denne Verden, thi jeg føler, at Dødens Dnm alt gnaver paa mit arme Hjerte, som blot længes efter

at forenes med den Bortdragne. I lade mig fare med de ærlige Dannede, som I har udfaaet til at efterspore min Egtfælles sorgelige Endeligt. Hellige Jomfru! den bedste Ven kan skuffes og den forstandigste Mand kan bedrages, men Hustruens Kjærlighed skal gjennemskue Alt, og ikke skal den trættes før vi staae ved Enden af den gyselige Gaade, som den retfærdige Gud paa en uforklarlig Maade atter drager os hen til." Før endnu Borgermesteren vidste hvad han skulde svare, vinkede hans Egtfælle med Haanden og udbrød: „D, lad hende drage med, den Staffel! Hun vil forgaae af Angstelse og Forventning inden de gode Venner komme tilbage. Vor Frue styrke mig til at holde Tiden ud." „Jeg veed ikke, hvad I synes om dette, Stadshøvidsmand" — men hurtig afbrød denne Borgermesteren, idet han udraabte: „Lad hende kun reise med, som Fru Borgermestersken siger — det er Synd og Skam at holde Staffelen tilbage." „Nu vel, Margrethe, saa ssee da, hvad Du ønsker. Jeg vil nu selv gaae hen til Raadmand Jessen, og saa venter jeg Eder her imorgen Kl. 4. Jeg vil for Gud og Menneffene være Eders Skyldner til evig Tid, Mester Thøger, om det ved Eders Hørlighed lyffes os at faae Lys i denne mørke Sag og en skjændig Gjering muligviis afstraffet."

Paa den bestemte Tid næste Morgen holdt Bognen

i Borgermestergaarden, og snart rullede vort Reiseselskab ud af Byen ad Veien til Mariebo. Men naar vi tale om Veie paa de Fjeder, maa man allermindst sammenligne dem med vore nuværende Veie her paa Den, ei engang med Biveiene, saaledes som selv gamle Folk kunne mindes dem. Veiene adskilte sig nemlig ikke anderledes fra det Jordsmøn, over hvilket de løb, end ved de Mærker af Hestenes Hove og Hjulsporene, som Jærdselen efterlod, og da der slet intet Hegn fandtes noget Sted paa hele Den, uden ved Herregaardenes og Klostrenes Urtegaarde og Frugthaver, stod Veienes Bredde stedse i Forhold til deres Elethed, efterdi de Reisende altid fjørte ind paa Grønsværet, naar Hjulsporene og Hullerne paa den egentlige Bei vare for dybe. Efter denne Beskrivelse indsee de ærede Læsere og Læserinder selv bedst, hvor usle Provindsernes og navnlig Lollands Veie maatte være om For- og Efteraaret; men da vi nu befandt os i Estersommeren, vare de alle tørre og saa gode, som de efter Omstændighedene nogenstunde kunde blive. I Mariebo erfarede de Reisende, at Jænniken samme Morgen var marscheret til Saxkjøbing, og da en god Ven lovede dem et Par friske Heste til Nykjøbing, vare de strax efter Middag allerede paa Veien igjen, ihvorvel samme gode Ven alvorlig advarede Margrethe mod at reise videre med, fordi Qvindfolk vare udsatte for alffens Ubehageligheder,

endog Voldsomheder af disse vilde Soldater. I ethvert Tilfælde besvoer han dem, at vente i Saxkjøbing til de hørte, at Jænniken var kommen vel til Nykjøbing, da ikke engang deres egne Officerer kunde holde dem i Tømme paa Marschen, naar det gjaldt Gruentimmer eller stærke Drifke. Efter disse velmeente Raad førte vore Benner da videre til Saxkjøbing, i hvis Gader de næppe vare komne ind, førend en Flok stœiende Soldater kom ned ad Gaden, uden imidlertid at gjøre dem anden Molest, end at een af dem tilkastede Margrethe nogle utugtige Ord, og en Anden pirrede den nærmeste Hest i Siden med sin Partisan, saa Rudssen maatte gjøre Alt for at faae den beroliget. Ved det første Hjørne saae Holger Jessen forffjellige Flokke af omdrivende Soldater, og antog, at man alt her i Byen var trufsen paa Jænniken. „Vi have dem allerede her, Stads-høvidsmand“, sagde han, „og deels derfor og deels fordi vi ikke komme igjennem Byen uden Molest, troer jeg vi gjøre bedst i at age ind hos Frands Bager herhenne ved Kirken, som jeg kjender fra det, at hans Stedsøn har været i mit Brød tilforn.“ Hurtig førte Vognen videre i den betegnede Retning; men da de kom til det angivne Sted og holdt udenfor, viste sig en ny Marsag til Uro, idet hele Bagerens Huus var fuldt af svirende Soldater, hvoraf de allerfleste vare hvervede Folk fra Tydskland, de brittiske Der, Frankrig,

ja endog længere borte fra, og allerede vilde Raadmanden til at lade Rudsken føre videre paa Lykke og Fromme, da man saae en ligesaa stor Flok som den, der var inde i Huset, komme skraalende og skrigende henimod dem, spærrende hele Gaden, ad hvilken de skulde passere. Nu fastede Raadmanden et ængsteligt Blik til Nabohusene; men da han saae, at alle Beboerne havde tilluftet og ventelig ogsaa tillaaet deres Døre, maatte en hurtig Beslutning tages. „Gud og alle Helgene staae os bi, Stadshøvidsmand“, hviskede han til denne, „vi ere løbne lige i Kloerne paa alle disse Helvedes Engle; det gjælder nu om at vise Mands Mod og Hjerte, saa kunne vi maaskee endnu slippe heelskindede herfra.“ Med disse Ord sprang han af Bognen, løstede Margrethe, som enten var aldeles uvidende om den dødelige Fare, hvori hun svævede, eller ogsaa dybt foragtede den, i al Hast af Bognen, og sagde atter til Capitainen, som ligesaa hurtig var sprungen ned: „Jeg tager nu Dwindemennesket under Armen og I gaaer lige bag efter hende, og nu herind —“ Mere fik han ikke sagt, thi allerede viste et Par drukne Landsknægte sig i Døren og opfordrede de Reisende til dristig at træde nærmere. „Det er ogsaa vor Hensigt“, bemærkede Raadmanden, „for det er Eders Høvidsmands Datter, jeg skal bringe i Qvarteer“, og søgte ved denne uskyldige Løgn at skaffe den

stakkels Margrethe, som ved at besfue de mange vilde Anfigter begyndte at blive i høi Grad urolig, den Eiferhed, som han og den værdige Guldsmied, der fulgte hende med lynende Dine og sammenknæbne Læber, ikke vare istand til at skaffe hende. Nu vare de komne midt ind i Bærelset, som vel rummede 10, 12 Soldater og et Par Gølf, der, flødte som Sømand, sad noget affides ved et Bord for dem selv. „Hei Kammerater!“ raabte den ene Soldat paa Tydsk, „her er Hovidsmandens Datter, horer I! — han maa have faaet hende imedens han endnu laae i Buggen! — ja han har rigtignok været en Helvedes Karl efter Drindsfolk fra Modersliv!“ Ved dette Udraab vendte Alle sig om til vore Reisende, og forføldig maatte den brave Raadmand beklage, at han ikke havde vidst, at Hovidsmanden var paa Margrethes Alder. Alle Soldaterne brast i den vildeste Latter, endssjønt de ikke alle havde hørt Raadmandens Ord, men blot troede, det var en Vittighed af deres Kammerat. „Tillad os at komme op i Storstuen“, sagde Holger Jessen, „saa kunne vi tale nærmere om Familiesskabet. Vi have aget 5 Milt for at naae Jænniken, og selv Karle som I kunne trænge til Bedergvægelse efter en saadan Reise.“ „Ja, men vi maae først hilse paa Hovidsmandens Datter, som det sig bør“, raabte en Landsknægt af et glubst Udseende, „det skyldes vi Respeceten!“ og med disse

Ord greb han efter Margrethe, for at indeslutte hende i sine raae Arme. Da hun gjorde en afværgende Bevægelse, blev hendes Slør revet af hende af en Anden, som vilde gribe hendes Hoved, for ogsaa at kysse hende, idet hun for at undgaae den første Voldsmand havde bøiet sig noget bagover.. „Hurra, Kammerater!“ raabte nu den Første, der formelig blev slaaet af det skønne Ansigt, han fik at see, „saasandt Djævelen er den bedste Helgen, skal hun indrulleres i v. Zauberleins Hænnike, som Kæmpegodsfes 7de Kone!“ Atter vilde han fornye sit forbryderske Angreb, og lige vilde Mester Thøger, som i Stilhed havde truffet sit Bærg, faste sig imellem ham og den skjælvende Kvinde, thi Raadmanden paa sin Side var saa indeflemt, at han ikke kunde røre sig, da en Øje paa eengang blinkede over Voldsmandens Hoved og han med fløvet Hjerne skal styrtede til Jorden; idetsamme greb en stærk Arm den asvægtige Margrethe, og en ung Mand styrtede hen til en Dør med hende, idet han raabte: „Mester Thøger, Raadmand Jessen, følg mig, om I kan!“ Dette lode disse sig ikke sige to Gange, deels fordi de indsaae, at det gjaldt deres Liv, hvis de ikke kom bort, og deels fordi de dog skulde vide, hvad der blev af Margrethe. Benyttende sig af den almindelige Overræffelse, hvori Kæmpens Fald havde sat Kammeraterne, styrtede de, saa hurtig de formaaede efter de Flygtende

og slaa ogsaa ud af Døren til Jædeburet, hvilken en anden kæmpestor Sömand søgte at tillaafe, og igjennem dette over Gaarden henimod Kirken. Tæt foran denne indhentede de den flygtende Sömand, som næppe fik Tid paa, at Døren til Kirketårnet, formodentlig ved et Tilfælde, var aaben, før han ilede derhen. Nede paa Gaden stode nogle faa Soldater og gloede paa dem, saaledes som de kom løbende; men ubekjendte, som de vare, med Marsagen hertil, søgte de ikke at affjære dem fra det Tilflugtssted, de søgte, hvilket ellers havde været dem let. Den ubekjendte Sömand lagde pustende Margrethe ned indenfor Tårndøren, medens begge Borgere traadte hen til ham. En forfærdelig Raaben bragte dem alle Tre til at sige ud. „Der løber lange Ole ad Skibene til, han har forsvaret Døren som en brav Karl, ellers havde vi aldrig naaet hertil. De Skurke ville snart finde vort Skjul og da gjælder det en Kamp paa Liv og Død.“ Margrethe var nu kommen saavidt til sig selv, at hun havde reist sig fra sin liggende Stilling og grebet Raadmandens Arm. „Op i Tårnet Frue, og træk i den store Klokke saa godt I kan, vi Andre faae nok at bestille hernede. Borgerne ville snart løbe sammen, og Gutterne fra Skibene komme ogsaa nok med; — op og ring, hvert Minut er kostbart! Hurra! her er en Jernstang, der har vi en Træbjælke: Døren maa spærres. Men lad mig see ud

først." Semanden traf imidlertid siebliffelig Næsen til sig igjen og slog Døren i af alle Kræfter „Bed Sanct Neptunus! de vare nærmere end jeg troede." I det Samme led Kloffen oppe i Taarnet. „Raadmand! I maa op at trække i Rebet med til Kloffen kommer igang. Hellige Sanct Martin! det lyder jo som naar Kloffen skurer en Gryde." Flux løb Raadmanden op ad Trappen, medens nogle vældige Slag bragte Døren til at ryste. „Der maa mere til end som saa. Hør hvor de Kjeltringer gjøre Spectakel! Naa, her vil blive Allarm i Leiren idag. See, det kan vi høre er en Raadmand fra Naksföv, der nu har sat Kloffen igang." Utter nogle forfærdelige Slag, men Døren holdt endnu. „Na, det danske Egetræ og det norske Jern kan nok holde en Torn for de tydske Næver", sagde den uroffelige Semand smaaaleende; „hør bare hvad de sige: vi skal spiddes, parteres og brændes — Et kunde gjøre det, mener jeg, med mindre hver skal have Sit at fornøie sig med." Nu kom Raadmanden heelt forpustet ned, medens Kloffen, som engang var sat igang, klang høit og rasst ved Margrethes lettere Greb. Utter faldt et Slag paa Døren, saa den bragede i alle Fuger. „Det er en Bjælke, de Skurke løbe imod den med; vi maae være betænkte paa at lette med det Første, thi heller ikke af en Dør kan man forlange umulige Ting." „Jeg saae en heel Deel Muursteen ligge oppe

ved Kloffen; dem kunne vi altid kaste ned i Hovedet paa dem", bemærkede Raadmanden. „Ja, gjør det, gjør det! det giver de Knægte idetmindste Noget at gloe efter“, hvissede Somanden; „hernede ere I alligevel oversflodige, for bliver Døren slaaet ind, maae vi dog til Tops alligevel.“ Hurtig steg de to Borgere op i Taarnet, og snart fløi den ene Steen efter den anden ned i Hovedet paa Tydsferne. Dette uventede Angreb fraoven standsede Angrebet paa Døren franeden; men snart maatte Holger Jessen og hans Medreisende gaae forsigtigere tilværks, thi ikke saasnart havde Soldaterne mærket Steenkastene, før et Par, der vare i Besiddelse af nogle Staalbuer sendte deres Pile op efter dem. Imedens de saaledes laae og passede deres Snit, glemte de ikke at see sig om efter den forventede Undsætning, og til deres store Glæde saae de allerede bevæbnede Borgere flokke sig i Gaderne, formodentlig for at ile til deres Samlingssted, medens Signaler lode nede ved Havnen, som dengang var langt dybere end nu, hvor en halv Snees mindre Krigsskibe tilligemed et større laae for Anker. Men et Spørgsmaal turde det være, om denne forenede Magt af Borgere og Søsolk vilde være tilstrækkelig til at kudske de fremmede Soldater, der med de vildeste Uder og Trusler havde samlet sig rundt omkring Kirken. „Men er Somanden dernede ikke et Raskføvs Barn, Stadshøvidsmand?“ spurgte Holger Jessen, ret

som han havde slynget en Steen ud af Gabet; „mig synes at jeg skulde kende ham.“ „Jo vel er det saa“, svarede Guldsmeden, som havde afløst Margrethe med at ringe, da han saa hvor udmattet hun var; „det er jo Jens Halestanger, ham som rendte efter min Abelone imedens han var hjemme.“ „Ja, hvem han end er, saa har han viist sig som en Dannemand, og om I ogsaa giver ham Jer Datter sidenhen, saa faaer han endda ikke nok for den Manddomsgjerning, han idag har udøvet.“ I det Samme lød et voldsomt Brag nedensfra op til dem; men just i dette Dieblif saa man ogsaa Borgereskabet paa saa vel et hundrede Mand i tætsluttede Gelede, at rykke frem imod Kirken. „Respect for Helligdommen, bort fra vor Kirke!“ raabte Borgermester Jacob Storm; „den, der bryder Byens Fred, er en dødsens Mand!“ Men Soldaterne opsløge kun en Skoggerlatter ved at høre disse Ord; thi deels foragtede de saadanne Krigsfolk som Borgere, og de uden saa de strag, at de vare dem endog overlegne i Antal. „Nei, nu bliver det først godt!“ raabte en undersætsig Krigskarl; „lad os feie de Kræmmerhelte Handen i Bold, saa skal baade deres Kræmmerhuse og deres Kvinder høre os til.“ „Der vil see en Ulykke paa Eder selv, dersom I ikke lader Folkene faae deres Billie med de Menneſter oppe i Taarnet“, skreg Hovidsmanden til Borgermesteren, ret som han vilde give

sine Følk Ordre til Angreb. „Der maa seer, hvad Gud allersommægtigst vil sende over Byen; men tillade vi den Boldsøgjerling, I ønsker, er Sagfjøbing, som jævnlig har Besøg af Eders vilde Soldaterhobe, aldrig mere sikker for Døds og Selvtægt. Er I saa tapper en Høvidsmand, som I seer ud til, saa hjælp os hellere til at bringe Fred med det Gode; den Skyldige skal ikke undgaae Lovens Straf.“ „Her maatte Djævelen selv til for at faae Følkene til at lystre“, raabte Høvidsmanden; „men nu har jeg advaret Eder, Borgermester!“ „Der er han, der er han, ved den hellige Knud! den Soldat, vi lede efter“, skreg Mester Thøger oppe i Taarnet og pegede ned paa en Soldat i de forreste Rækker imod Borgerne. Hurtig fløi Margrethe hen til Gabet, men dette var nær kommet hende dyrt at staae, thi pludselig hvislede en Piiil imellem hende og Thøger, idet den borede sig fast bagved dem i Bjælkeværket. Uvilkaarlig trak Gladscapitainen Hovedet til sig, men Margrethe agtede nu ikke mere paa noget, og da Sammenstødet endelig paafulgte imellem Borgerne og Soldaterne, tabte hun ikke et Dieblif den betegnede Soldat af Sie. I Begyndelsen gik Borgerne frem med synligt Held, men alt som de trængte de Forreste tilbage, ordnede de Bageste sig til alvorlig Modstand; snart standsede Hines Fremskridt aldeles, og endelig forkyndte et vældigt Brøl, at Kampen begyndte paa et andet Sted.

En Afdeling Soldater var nemlig løben om paa den anden Side af Kirken, for at falde Borgerne i Ryggen; men disses Anfører havde været saa forsigtig, at holde en Snees Mand i Reserve, og disse optog der Kampen, som overalt førtes med blanke Vaaben, og lod dem oppe i Taarnet saaledes lettelig overskue hele Fægtningen. Imidlertid var den Afdeling, som angreb Borgerne i Ryggen, den lille Reserve aldeles overlegen i Antal, saa denne Skridt for Skridt blev dreven hen til Hovedstyrken, som for sin Deel havde nok at gjøre med at holde Stand imod Gjenderne foran. Det begyndte at see betænkeligt ud for Borgerne, som imidlertid søgte Dækning paa den ene Side ved Kirkemuren, og iøvrigt gjorde en drabelig Modstand. I det samme udstødte Margrethe et hvinende Skrig og styrtede bevidstløs til Jorden. „Hellige Guds Moder“, raabte Holger Jessen, og ilede hen til hende, „er hun bleven truffen?“ „Ikke det jeg veed“, svarede Thøger, som havde holdt op at ringe for lidt siden, idet han fastede et prøvende Blik paa hende og ved Raadmandens Bistand løftede hende op. „Hun er sagtens bleven for-
 skræffet over Slagsmaalet her nedeunder. Herre Gud! Raadmand, hvis I ellers ikke har Noget imod det, vil jeg dog see, hvorledes jeg kan komme ned at hjælpe de brave Borgere, der trænges saa haardt af det sammensløbne Pak.“ „Det behøves ikke, Hurra! seer I

der?" raabte Jens, som ved Vindesfriget var ilet op i Taarnet, da han mærkede, at Angrebene paa Døren vare standsede formedelsst Kampbulderet udenfor, og snart faldt Mændenes Blif paa en aldrende Herre, som tilhøst kom ansættende i Spidsen for en heel Hob bevæbnede Søfolk, der fulgte ham saa hurtig, de formaaede. Under tordnende Hurraraab styrtede disse sig over Soldaterne bagfra, medens Rytteren satte sin Hest midt ind i Skaren og uddeelte Slag tilhøire og venstre. Snart vare Soldaterne kastede til forskjellige Sider og Borgerne, som havde mistet et Par Mand, kunde atter svinge ud paa Kirkegaarden. Derpaa reed Rytteren hen til den commanderende Officeer, som havde iagttaget en altfor passiv Holdning under den foregaaende Kamp. „Commanderer I Eders Følk eller commanderer de Eder? Ved den hellige Michael, Junfer von Zäuberlin, saafremt ikke Eders Mandskab er ude af Byen inden et Qvarteer, lader jeg Eder skyde og Enhver hænge, som findes efter den Tid inde i Byens Gader.“ Dette var Ord, som vare forstaaelige, og saa syndig en Tale kunde heller ikke være uden Virkning. Snart lod Trompeter og Pauker, som kaldte Soldaterne til Janen, og endnu før den fastsatte Tid marscherede Resten af Fjænniken langt mere stille ud af den lille By, end den var rykket ind, skjønt det fra først af var bestemt, at den skulde være forbleven i

Saxkjøbing indtil videre, og kun den større Halvdeel af Fænniken ile til Nykjøbing, hvor denne ankom ret som Slaget stod i Nabobyens Gader. Forinden dette skete vare naturligviis vore indesluttede Venner blevene udleste. Hr. Henrik Krummedige, saaledes hed Befalingsmanden over Skibene i Havnen, anstillede selv et kort Forhør over Morsagen til Spektaklen, og da han fik den rette Sammenhæng at vide, friskjendte han strax Ole, som havde dræbt Landsknægten, for al Brøde, ja roste dertil endog baade Jens og ham for deres udviste Manddom; men da han hørte, hvem de fremmede Mænd vare, som han havde for sig, kaldte han dem til en Side og sagde: „I faae Andet at bestille, I gode Mænd fra Nakkov, end at ligge her i Kirketårnet og see paa Folk, der slaaes; thi feiler jeg ikke, saa kunne I snart vente Besøg af Lybekkerne. Hold dem blot Stangen til jeg kan faae Samling paa mine tjærede Dreng, saa skal jeg love Eder, at de ikke skulle slippe for billigt Kjøb, hvad Dndt de imedens endog kunne finde paa. Det kunne I hilse Borgersekabet fra mig og dem.“ — Men hvad var det, som havde bevæget Margrethe til hiint Fortvivlelsens Skrig? Desværre havde hun altfor god Grund dertil, thi hun havde seet, at den Soldat, som Thøger havde udpeget hende, og som rimeligviis alene var istand til at give nogen Oplysning om hendes Mandes Skjæbne, faldt

ligesom hendes Dine under Kampen med Borgerne. „Saa kunde vi have sparet os dette hersens, min gode Mester“, bemærkede Raadmand Holger med en slet dulgt Uergrelse; „men taffet være Sanct Peder, saa slap vi bedre fra Eventyret, end det fra først af saa ud til.“ „Jeg maa see det Menneſſe, hvad enten han er død eller levende,“ udbød endelig Margrethe; „I gode Mænd, som have fulgt mig saa vidt, ville ogsaa nok gjøre dette for mig.“ „Ja, derom kan I være forviſſet, Fru Margrethe“, svarede den brave Raadmand, „ſkjønt jeg rigtignok ikke kan indſee, hvad Ryt en død Tydſker kan fortælle os, om han end vidſte aldrig ſaa god Beſted i levende Live og dertil havde den beſte Billie.“ Da imidlertid Margrethe var uroffelig, gif de, ledsagede af Jens, hen hvor de fem ſaldne Soldater laae; men næppe havde Margrethe kaſtet et Blik paa dem, for hun udbød: „Han er der ikke! Hellige Guds Moder, hav Taſ, han lever endnu!“ „Saa maa han være blandt de Saarede!“ raabte Raadmanden, „men hvor ere de?“ „Det kan jeg ſtrag viſe Eder“, svarede en vagthavende Borger, „de Ugjerningsmænd, ſom ikke kunde ſlæbe ſig med, ere bragte hiſt hen i Borgmeſterens ſtore Gaardsrum, hvor man er iſærd med at forbinde og forſørge dem — det er den Gaard, hvor I ſee de Borgere med Hellebarderne gaae ind“, og næppe havde Manden udtalt, for Mar-

grethe ilede hen til det betegnede Sted, fulgt af sine
 Vedsagere. Da de vare traadte ind i Gaarden, behø-
 vede de ikke at søge længe efter deres Mand, der laae
 udstrakt under et Halvtag paa et Par Knipper Halm.
 „Lever den Mand endnu?“ spurgte Raadmanden æng-
 stelig. „For et Dieblif siden var der vel Liv i ham,“
 svarede en af de Tilstedeværende, som lædskede en saa-
 ret Soldat med en Drif Band — „men er han ikke
 faret heden allerede, saa har han kun fort Tid tilbage.“
 „Liv er der endnu,“ raabte Jens triumpherende, efterat
 have undersøgt den Saarede, „og saasandt at en Drif
 godt vil standse enhver tydsk Soldat endogsaa paa
 Beien til Helvede, skulle vi nok faae ham i Tale, hvis
 han blot ikke letter før han faaer Mosten at smage.“
 Hurtig snappede han et Kruus, som stod ved en Al-
 tønde, Borgermesteren havde sat ud i Gaarden til al-
 mindeligt Brug, som lidt vil deri, aabnede Munden
 paa den døende Soldat og heldte ham nogle Draaber
 i Halsen. I samme Stund slog han Vinene op og saae
 sig om med et bristende Blik. „Sagde jeg det ikke
 nok“, mumlede Sømanden; „spørg ham nu i en Fart.“
 „Hvor har Du faaet dette Guldfors, som Du solgte
 mig iforgaars“, spurgte Thøger, idet han holdt det hen
 for hans Vine; „svar, og Gud vil være din Sjæl
 naadig.“ Soldaten stirrede paa ham med et aands-
 fraværende Blik. „Lidt vil endnu“, sagde Jens og

vædede atter hans Læber. Thøger gjentog sit Spørgsmaal. „Paa Engelsborg“, svarede endelig Soldaten. Margrethe udstødte et Glædesfrig. „Endnu en Skurt“, raabte Jens med glædestraalende Blik; thi med et Par Ord havde Thøger iforveien underrettet ham om Marsagen til deres Reise, og da han godt kjendte Arved, som han havde gjort meget af og ofte var truffen sammen med ude paa Fjorden, tog han saa meget ivrigere Deel i Undersøgelsernes Gang. „Af hvem fik Du det?“ „Af Hans —.“ Men dermed var ogsaa den sidste Rest af Liv borte, og vore Reisende stode nu boiede over et Liig. „Ja, Tydskerne skulde nu altid tage os ved Næsen“, mumlede Jens og vendte sig ærgerlig fra den døde Soldat. Holger Jessen kunde ikke bare sig for at ruske i Liget. „Na, den Uleilighed kan I spare Eder“, bemærkede Stadscapitainen ligesaa fortrydelig at see til som Sømanden; „et Minut til, og vi havde vidst fuld Besked; men hvad veed vi nu?“ „Vi veed dog saa meget“, yttrede Margrethe, „at han har faaet Korfet af en Soldat, der hedder Hans, ude paa Slottet, og derfor ville I gode Mænd nu følge mig tilbage til Nakskov, hvorfra vi ere komne, for at vi kunne høre os for paa dette Sted om nærmere Oplysninger.“ Raadmanden rystede tvivlende paa Hovedet; men da han alligevel indsaae, at det var bedst at komme afsted saa snart som muligt, bad han en tilstedeværende By-

svend om at see at finde hans Vogn. Denne var kjort ind hos Bageren, hvor de vare staaede af, og snart holdt den ved Gaarden. „Farvel Jens“, sagde Mester Thøger og rystede trohjertig den unge Mands Haand; „tak for denne Gang. Du har viist Dig som en Dannemand, og jeg skal baade fortælle Abelone det og hilse hende fra Dig. Du seer vel ind til os, naar Du kommer tilbyes.“ „Farvel, min unge Ven!“ raabte Holger Jessen, „og naar Abelone saa bliver din Kone, gjør jeg og Borgermester Gregers Bentsen Eders Bryllup.“ For den ærlige Jens, som ellers godt kunde bruge sit Mundtøj, fik dette saa meget paa Gled, at han kunde takke de Bortdragende, var Vognen allerede om Hjørnet.

Fjerde Capitel.

Engelsborg.

Det er til den lille Befæstning, hvis Navn dette Capitel fører, at vi nu tillade os at bringe vore Læsere. Som vi allerede vide, havde Kong Hans, forudseende et Fredsbrud med den mægtige Hanse, nogen Tid isorveien opført disse Bærker, som kun i høist uegentlig Betydning fortjente Navn af „Slot“, ude paa en lille Ø i Gjorden, for at beskytte Nakskov og dets rige Op-land for alle en mægtig og rovgjerrig Hjendes Plyndringer. Materialet havde han hentet fra Ravnsholm Slot, som stod hist paa sin høie Bakke uden videre Rytte med Hensyn til Landets Forsvar, saaledes havde Liden siden Kong Baldemar den Stores Dage forandret sig, og overhovedet havde hiin forstandige Konge Intet sparet, for at gjøre den lille Befæstning saa stærk som mulig. For at Besætningen kunde have et sikkert Tilhold, hvis en fjendelig Magt skulde tiltrødse sig Ud-

gang til Den og tage Udenværkerne, opførte han først et høit Taarn med tykke Mure af brændte Steen, i hvis dybe Fangeljældere man veed, at den berygtede spenske Biskop Jens Andersen Beldenaf senere maatte hænges en lang Tid, indtil han foiede sig i Kong Christian den Andens Willie; men for ret at kunne besyde alle Skibe, baade naar de nærmede sig Den igjennem det eneste Farvand, man dengang kjendte, og, hvis det lyffedes dem at seile forbi, for heller ikke at spare dem, naar de styrede ind til Byen, traf han dernæst tvende Rækker Mure fra Taarnet ned til Havet, hvis dybe Skydeskaar endnu ere fjendelige i deres ikke uanseelige Lærninger. For større Sikkerheds Skyld omgav han tilsidst Taarnet med dobbelte Jordvolde og Grave, og indrettede i det Hele taget Alt saa hensigtsmæssigt, som man kunde fordre af den Tids Befæstningskunst. Vel var „Slottet“, som vi ifølge Sprogbrug vedblivende ville kalde disse Værker, langt fra uindtageligt, ja al Sandsynlighed var der endogaa for, at en Flaade nok kunde trodse dets Ild idet den tiltvang sig Forbigang; men et andet Spørgsmaal vilde det være, om man paa den Tid alligevel turde vove en saadan, uden isorveien at have erobret Pladsen, hvilket ligeoverfor en tapper Commandant idetmindste vilde have medtaget en saa lang Tid, at de Danske kunde komme den til Undsætning. Da Kong Hans og Riksfædterne

havde overveiet Alt dette langt udførligere, end vi her have antydnet det, kom de til det Resultat, at Lybefferne næppe vilde forsøge et saadant Angreb, som uden sikker Fordeel i bedste Tilfælde vilde spille dem megen Tid, og, som tidligere bemærket, besandt Borgerne sig derfor hvad den Ting angik i en Trygheds-Tilstand, hvoraf de tilsidst med Forsærdelse skulde udrides.

Det er paa dette Sted, hvis Forhold vi nødvendigviis maatte skjænte nogle faa Ord, at vi befinde os Dagen efter Oplobet i Sagfjøbing. Skjont det var over Middagstid, finde vi dog Commandanten, den værdige Heinrich v. Pfeiff, syv af hans Officerer og en Kjøbmand fra Wro endnu siddende ved Frokostbordet, hvorfra man havde fjernet al Mad for at gjøre Plads for endnu flere Kander og Kruse, hvis Indhold flittigen tømtes af Selskabets enkelte Medlemmer, uagtet disses hele Udseende i større eller mindre Grad bar Vidne om, at man heller ikke havde glemt at tage til dem ved selve Maden. Samtalen dreiede sig, som naturligt kunde være, om Krigen og dens Gang, hvorefter de fleste udtalte sig med en Frihed, som mindre havde sin Grund i en altfor rigelig Nydelse af det stærke tydske Al og Biin end i Overbeviisningen om, at Commandanten ikke tog et dristigt Ord ilde op. „Sanct Marcus skal være mit Vidne“, raabte den fremmede Herre — en lille Tyksak med rødblussende Ansigt, paa

hvilket Sveden uafsladelig perlede i tunge Draaber, med smaa plirende Dine og som vuensynlig stod paa den meest fortrolige Jod med Slotshøvidsmanden, ved hvis høire Side han ogsaa havde Sæde — „Sanct Marcus, min hellige Navner, skal være mit Vidne, siger jeg endnu engang, at jeg ikke kan begribe, hvorledes nogen fornustig og rettænkende Mand, være sig Tydsk, Dansk, Spaniol eller hvilkensombest, kan mene, at denne Krig imod de mægtige Hansestæder kan kaldes klog eller retfærdig fra dansk Side. Jeg kan give Eder ligesaa mange Grunde, som der er Sølvknapper i min Bams, og der findes saa vel sine 3 Dufin, for, at det er den farligste og skammeligste Krig, det danske Rige endnu nogenstunde har ført, og tør vædde ligesaa mange Sølvfroner, som der kunne ligge i alle disse hersens Rander og Kruse, at Hs. Naade selv vil komme til at ønske, at han aldrig havde begyndt paa en saa fortvovlet Gjerning, som at føre Krig med Hansaen.“ „Jeg kan sagtens tale saa store Ord, Marcus Friedrichs, som jeg vel maa vide, at vi Allesammen ikke ere istand til at fylde den Kande, som staaer her for mig, end sige alle de øvrige med Sølv; thi ellers turde jeg nok holde imod Eder, at Udfaldet ikke vil svare til Eders For-
 mening.“ „Det undrer mig kun, at jeg, min hæderlige Berner v. Braun, ikke allerede har forglemmt Eders gode tydske Maal her i Eders lyfsalige Danmark“.

raabte Ershoen med synlig Fortrydelse; „men saa meget kan jeg sige Eder, at I idetmindste har tabt Eders Tillid til Eders Fædres Tapperhed og store Magt." Jeg kjender begge Dele ligesaa godt som I alle Eders Sølvpenge, Hr. Marcus!" raabte den tydske Officeer i sit Modersmaal, som forresten taltes udelukkende under hele Maaltidet; „men hvad I ikke kjender, eller idetmindste lader som I overseer, det er de Danskes Mod og den danske Seighed, som deres Konge forstaaer at benytte med saamegen Klogskab." „I kalder Hs. Naade en klog Regent!" raabte Arcemmen og lagde sig haanligt tilbage i Stolen, „og har dog hørt tale om Ditmarskertoget og den svenske Krig. Jeg veed vel, at man skulde ikke tale saadanne Ord paa dette Sted; men jeg mener, at I med samme Føie kunde rose ham for Retfærdighed og Mildhed, uagtet Rentemeister Anders blev et Hoved kortere, og Povel Varmand maatte drikke mere Vand, end hans Fiskeatur kunde bære." „Hvem der saaledes haaner min Konge, kalder jeg —" „Stille!" raabte Slots-høvidsmanden bydende, idet han vendte sig til Den, der sidst talede, en graaskægget og efter Sproget at dømme danskfødt Officeer; „I forivrer Eder ikke, Karsten Krogh, min gamle Ven! Hr. Marcus Friderichs har talt for dristige Ord og imorgen skal han stande til Rette derfor, hvis han ikke gjør Und-

skyldning ret nu; men I skal saalænge respectere Gjæstfriheden." „I maa selv bedst vide og forsvare, hvorvidt Gjæstfriheden skal udvises imod en Mand, der fører saadanne Ord i sin Mund, som Marcus Erøbo af og til under hele Maaltidet er kommen med," svarede Karsten Krog paa godt Dansk — thi man kommer altid tilbage til sit Modersmaal, naar man bliver vred —; „men saameget er vist, at jeg som Hs. Naades tro Mand og Officeer ikke vil høre et Ord mere deraf og forlader derfor min Konges Gemak, for at hans Uden frit kan ærefjænde ham for hvem af hans Mænd, der vil og kan høre paa ham." Dermed reiste Officieren sig og gik med lynende Dine ud af Salen, fulgt af endnu een Officeer til, som rimeligviis ogsaa var en Dansker. Før enten Commandanten eller Marcus Erøbo, der begge syntes at være blevne noget betuttede ved Karsten Krogs Ord og Handlemaade, endnu havde faaet Tid til at oplukke Munden, reiste ligeledes Werner v. Braun sig op, idet han sagde: „Jeg elsker mit Fødeland og sætter det høiest over alle; men saavist som Hansaen ikke er Tydskland og jeg født langt fra nogen Hansestad, saa er Hs. Naade Kong Hans nu min rette Herre, hvem jeg har svoret Troskab saalænge han holder sine Forpligtelser til mig, og det har han hidtil gjort bedre end de to tydske Thyster og den frie

Rigsstad Augsburg, jeg har tjent før ham; som hans Mand vil jeg heller ikke høre et enefte spotteligt Ord om ham, og enten forandrer I Eders Tale fra denne Stund af, Marcus Friderichs, eller jeg gaaer ud af Salen ligesom hine to Hædersmænd." Commandanten og Erpboen verlede betydningsfulde Blikke. Endelig sagde den Sidste: „Har jeg virkelig sagt uforfærlige Ting om Hs. Naade, den danske Konge? Ja, jeg kan see det paa Eder, min værdige og tro Ven, at jeg ikke har talt som jeg burde; men, hellige Marcus! naar Vinen gaaer ind, løber Forstanden ud, og kommer jeg saa til at tale om vort store tydske Fædreland, saa er jeg aldrig mægtig over min Tunge." Det som Heinrich v. Pfeiff nu ogsaa vilde hæve sin Røst, formodentlig for i høflige Ord at erklære sig tilfreds med Gæstens Udtalelser, traadte en Landsknecht ind i Salen: „Hr. Høvidsmand!" raabte han, idet han hilfede paa Datidens Soldatermaneer, „Bagten paa Taarnet melder, at endeel store Skibe ere synlige sydfra, som med gunstig Vind styre imod Nord." Virkningen af denne Melding var ferskjellig. Werner v. Braun sprang hurtig ud, ledsaget af en Officeer til, idet han raabte: „Død og Kors, skulde det være den lybske Flaade, som er i Søen!" Commandanten, der havde afflediget Drabanten med en Haandbevægelse, blev pludselig saa hvid i sit Ansigt som et

Ragen, medens Marcus Friderichs roligt satte sin Kande for Munden og tømte den i vældige Drag. De øvrige tilstedeværende Officerer, fire i Tallet, bleve deels siddende, deels vare de sprungne op; men Alle saae de hen paa deres Chef. Endelig kiggede Ershoens Svinesine igjen fra den tømte Kande. „Sag seer, at vi nu ere lutter gode Venner tilstede,“ sagde han endelig med dæmpet Stemme, „og kunne tale frit om, hvad der ligger os paa Hjerte, uden at have nødig bagefter at æde vore Ord; ja, nu er snart Diebliffet forhaanden, tappre Venner, at I skulle gjøre Eders Dykke ved at overgive den mægtige Hanse denne Rebe, hvorfra den med sine Flaader kan udbrede Død og Fordærvelse over de omliggende Ryster. Det er intet Forræderi, som de Danske naturligtvis ville kalde det; ved Sanct Marcus, min hellige Navner, kunne Landets Børn gjøre Andet, end hjælpe Landets Spinner, naar de formaae det og ville gjælde for ærlige Mænd? Skylden kommer alene over dem, der kunne være saa eenfoldige at vente Trostak af Tydsfere, naar det gjælder Tydsfere. Hvad Hansaen har lovet hver af Eder, behøver jeg ikke at gjentage; min Ere og mit Liv er Eder jo Borgen for, at Alt vorder opfyldt, ligesom I erindre Eder Alle, at ogsaa Admiralen derude har Eders Ere og Liv i sin Magt, om Nogen skulde tænke paa at skifte Mening i det

afgjørende Dieblif." Med disse Ord kastede han et Sideblik til Slotshøvidsmanden, som denne imidlertid bemærkede og tilfulde forstod. „Min Berøegelse før maa I hverken tilskrive Frygt eller Foranderlighed," udbryd han med en vis Kulde, „saa kjender I ikke Heinrich v. Pfeiff ret; jeg har før sat min Ere og min Salighed i Bove for mindre Ting end det, som her er Tale om. Smidlertid er det første Gang, at jeg spiller Forræder, og Begyndelsen er altid svær, om man endog er aldrig saa øvet en Mand i andre Dele. Som det bedste Beviis paa Sandheden af disse mine Ord skulde mine følgende Gjerninger vel tale." Atter aabnedes Døren og den samme Drabant traadte ind: „En Baad er lagt til Land med den første Borgermester fra Naksfod, en Kvinde og en ledsagende Herre." „Godt! jeg kommer," sagde han. „Og Skibene, vi saae fra Taarnet?" „Passere nu Femernland!" „Skulle vi følges ad til Landingsstedet?" sagde Heinrich v. Pfeiff, idet han med et spottende Smil vendte sig til de Andre i Værelset; „mig tykkes at vide, om Borgerne derinde ogsaa have opdaget Skibene og sende os den første Forstærkning." Borgermester Gregers Bentsøn, den utrættelige Margrethe og Stadscapitain Thøger vare netop komne i Land, da Slotshøvidsmanden traadte ubemærket imellem Fløiene, der strakte sig fra Taarnet til

Stranden. Paa Pladsen imellem disse stode Soldaterne flokkeviis og samtalede om de sete Skibe, hvilke Nogle toge for Lybske, Andre for Søren Norby's og atter Andre blot for Kjøbmandsskibe. „Hvad skal jeg tilskrive Vren af saa uventet Besøg, velvise Hr. Borgermester?“ sagde Commandanten, idet han bukkede skjedesløst for denne og derpaa kastede et langt, beundrende Blik paa Sønnedøgen, hvis Kinder Forventningen om Rejsens Udfald og den friske Søluft havde farvet med en svag Carmoisin. „Det er et ligesaa besynderligt som ubehageligt Grinde, hvori jeg kommer, mandhaftige Hr. Slotskøvidsmand,“ gjensvarede Borgermesteren, efterat han ærbødigen havde gjengjældt Soldatens Hilsen; „I mindes vel, at jeg for et Par Maaneder siden mistede min Søn, mit eneste Barn, uden at det har været os muligt at udfinde, hvorledes eller hvad der er bleven af ham.“ Heinrich v. Pfeiff nikkede. „Nu vel, den Mand, her staaer, Guldsmed Thøger, for Tiden anden Stads-capitain i Naakflov, har kjøbt dette Guldkors af en Landsknecht, som har sagt at have faaet det af en Kammerat herude, ved Navn Hans, og dette Guldkors har min Søn paa sig den Stund, han forsvandt.“ „Hvad hedder Kammeraten mere end Hans?“ spurgte Officieren hurtig. „Ja, deri stiller det; det veed Ingen, for Landsknechten døde desværre i det Samme,

uden at forklare sig nøiere. Smidlertid kan den Forsvundnes Forældre og hans Egtefælle, som her staaer, ikke lade være at følge dette Skæbnens Bink, vi paa en saa uventet og mærkværdig Maade have faaet; men da vi fuldtvel indsee, hvor vanskeligt det vil være at faae nogen fuldstændig Oplysning med saa Lidet for os, saa er jeg tilbøielig til at give 1000 Mark Sølv til Den, som kan gjøre mig nogen Meddelelse, hvorefter vi kunne faae Bished om den forsvundnes Skæbne, naanseet vi ikke faae Gjerningsmændene grebne, i hvilket Tilfælde jeg er villig til at fordoble Summen."

"Det er et Tilbud, som lader sig høre og som derhos gjør Eder som Fader al Vre, det maa jeg indrømme," svarede endelig Heinrich v. Pfeiff, idet han, med sit cyniske Blik uafbrudt hæftet paa Margrethes smukke Ansigt, syntes at overveie, hvad han bedst skulde gjøre for at fremme Borgermesterens Ønsker. "Jeg skal tale med den Næstcommanderende nærmere om Sagen, og beder Eder imedens at træde indenfor til en Forfriskning, hvorefter I strax skal høre fra mig." "Da det neppe kan vare længe, og min Datter og jeg Intet have fornødent, desformeedelst vi spiste hvad vi vilde før vi reiste, ønske vi at forblive herude i det smukke Solskin saalænge; men om Mester Thøger er anderledes tilfjinds, veed jeg ikke," svarede Borgermesteren, idet han vendte sig om til denne. "Den Mand vrager

ikke et godt Aruus Viin," sagde Heinrich v. Pfeiff, „saa maatte han være en daarlig Soldat; kom derfor med mig, Krigskammerat," vedblev han leende, „saa kan I spørge Eder, medens Borgermesteren og hans skjønne Qvinde vanker op og ned her og jeg faaer Folkene udpillede." Et Dieblif betænkte Mester Thøger sig aabenbart; men være sig, at Commandantens Smigrerier eller den belovede Viin havde meest Indflydelse paa ham — maaskee begge Dese tillige —, saa fulgte han langsomt efter Slotshøvidsmanden, der imidlertid havde ført ham hen til et lille Taarnkammer, hvor der efter daglig Viis stedse stod et dækket Frokostbord med tilsvarende Drikkevarer for de Gjæster af anden Rang, der et Dieblif besøgte Den. „Jeg maa overlabe Eder til Eder selv, min tappre Mand," sagde Commandanten, idet han havde viist Stadscapitainen ind i det lille Værelse, „efterdi alle mine Officerer ere oppe i Taarnet for at see efter nogle Skibe ude i Søen; men lad som I er hjemme og spiis og drik saalænge I lyfter." Med disse Ord forlod han hurtigt Værelset, hvorpaa den værdige Capitain ganske ugeneert satte sig ned ved Bordet og skjar sig et mægtigt Stykke Kjød af den for ham staaende Steg. Det syntes imidlertid som om der nu faldt ham Noget ind, thi et Dieblif blev han siddende foran den lækre Spise med Kniven

i den ene og Gaslen i den anden Haand, uden at vise mindste Lyft til at nyde Noget; men endelig led det dog som han betænkte sig; han rystede først eengang og saa endnu engang paa Hovedet, derpaa tog han et dygtigt Drag af Randen, atter et og atter et. Endnu engang oplede han et Dieblif og saae paa Stegen, som om den kunde afløre ham den Hemmelighedsfuldhed, hvori den unge Bentsons Bortgang var indhyllet; men i samme Stund løsrev han sig ogsaa fra alle ubehagelige Tanker, og med en aabenbar Tilfredshed førte han den første Bid til Munden. Da denne var vel bragt til sit Sted, syntes Mester Thøger aabenbart at blive ivrigere i Tøiet; men neppe havde han løftet den anden Mundfuld fra Fadet før Døren aabnedes og Karsten Krog traadte ind: „Seg hører, at I er Statscapitain i Nakkov — jeg hedder Karsten Krog og er Lieutenant ved v. Möwenfels's Compagni —, svar mig nu som om Sanct Jacob og alle de Hellige hørte os: er I en ærlig dansk Mand?“ „Den Første, som turde vove at benægte det, vilde jeg kalde en Ridding og Forræder,“ raabte Mester Thøger med en Forbittrelse, der tydelig bevisste Sandheden af hans Ord. „Tal for Guds Skyld sagte og saa kort som mnligt,“ hviskede Lieutenanten atter, idet han kastede et speidende Blik ud i Gangen; „svar mig ligesaa oprigtig:

har I Hoved og Hjerte paa rette Sted, naar det
 gjælder Hs. Naades Sag?" „Jeg har vel ikke op-
 fundet Krudtet," svarede Guldsmeden med en sjelden
 Oprigtighed, „som lader til at skulle fortrænge alle
 vore gamle gode danske Vaaben; men hvad Modet
 angaaer —" „Nok, nok," svarede Karsten Krog, „saa
 er I min Mand!" Han lyttede lidt. „Hør nu nøie
 efter hvad jeg siger: Commandanten og det meste
 Mandskab ere Forrædere; imorgen, maaskee endnu
 idag er Slottet i Fjendens Magt; den lybste Flaade
 krydser her udenfor." „Ih saa skal —" Men Mere
 fik den ærlige Haandværksmand ikke Tid til at sige;
 thi med det Samme var Officeren forsvunden. „Den
 Hælvedes Hund!" brummede Stadscapitainen og
 sprang op; „ja, nu er jeg aldeles vis paa, at han
 har Fingre med i stakkels Arveds Ulykke, for kan
 man være Forræder — men, hellige Jomfru! her
 gjælder det nok at see sig for, thi jeg kan just ikke
 sige at have lyst til at gjøre en Reise med til Lybek;
 hvordan vil det saa gaae Haandværket, Borgerfanen
 og Byen? — ja, Byen —" Dette Ord syntes især
 at opmande ham; thi Mester Thøger kunde være
 som han vilde, saa elskede han sin By som sig selv
 og kunde desuden ikke være blind for den dødelige Fare,
 hvori Nakskov maatte svæve, naar først Slottet var
 taget. Uden at tænke mere paa Mad eller Drikke,

ilede han ned ad Trappen til Borgermesteren, men gjorde dog dette paa en Maade, som viste, at han slet ikke var saa eenfoldig, som han lod et Par Ord falde om før; thi aldrig saasnart saae han sig bemærket før han slentrede afsted som en Mand, der endnu gottede sig ved Tanken om den solide Frokost, han havde nydt. Smedens dette foregik nedenunder, forhandlede ganske andre Ting et Par Etager høiere oppe i Slotshøvidsmandens Værelse. Saa hurtig som ssee kunde indfandt hans fortrolige Ven, Capitain Hugo v. Möwenfels, sig hos sin Superieur, hvem han fandt staaende at stirre ud af det lille Taarnvindue og det saa fordybet i sine Betragtninger, at han ikke lod til at blive forstyrret ved den Indtrædendes Trampen i Steengulvet. „Død og Helvede, Commandant!“ raabte hans Ven og satte larmende Sølvkanden paa sin Plads igjen, efterat han havde benyttet Leiligheden til at tage sig en Slurk; „jeg havde troet, at Heinrich v. Pfeiff ikke var den Mand, der hang med Næbet som en æggesyg Høne, naar han først havde taget sin Beslutning.“ „Na, Slottet!“ raabte hans Ven med et foragteligt Rast med Hovedet; „jeg ærgrer mig endnu over den Venaelse, jeg før fik, da jeg hørte at vi snart kunde vente de Lybske. I den Sag har jeg kun at fuldføre, hvad jeg har indladt mig paa lige fra den Time det rygtedes at jeg skulde raade her. Seer Du, Hugo, naar man

spiller med Satan, veed Du nok, maa man forskrive sig til ham, og om jeg derfor end kunde sætte det ærlige Gaarehoved, hvis Høvidsmand jeg endnu er, lidt Blaar i Dinene, hvis Rygtet vilde sværte mig for ham, saa behøvede Lybekkerne blot at vise ham et lille Pergamentsblad, og jeg dinglede her udenfor som et Bytte for Orne og Ravnne." „Men hvad i alle Djævels Ravn — som jeg altid sværger ved i Mangel af noget Bedre — gaaer der da nu af Dig, Du ligner Dig jo ikke selv!" „Kom herhen, Capitain, og see ned!" „Naa, hvad saa? der seer jeg ikke Andet end et Par hundrede Karle, som Satan allerede glæder sig i Manden til at indskrive i sit Djævelsregiment, altsom de møde hos ham til Mønstring." „Du seer Flere endnu," sagde hans Ven hæftig og pegede lidt til Siden; „er ogsaa den Person en Djævel, saa er det i Vignelse af en Himlens Engel." „Na, saa slap vi der ud!" raabte Möwenfels leende; „naa, det ligner Dig, at tænke paa saadanne Lapperier, imedens Du er isærd med at spille et af dine fineste Stykker, som vil svie til Kong Hans og hans godtroende Grødhoveder længe efter at vi To have sluttet os til Kammeraterne hist ude. Hvad vil Du tage Dig for med hende, og hvem er hun egentlig, for jeg var oppe paa Taarntinden, da Du sendte Bud efter mig, og veed intet Andet om hende, end at hun seer heelt fager ud, skønt hendes Ansigt just ikke straalet

af megen Glæde." „Hun er Borgermesterens Sønne-
 kone." „Hvad!" raabte Capitainen og saae paa ham
 med aaben Mund; „han, som —" „Meget rigtig,"
 afbrød Slotskøvidsmanden ham hurtigt; „de have
 fundet hans Spor, idet de ere komne i Besiddelse af
 et Guldkors, han havde paa sig, da han forsvandt.
 Jeg kan nok gætte, hvorledes dette er gaaet til," sagde
 han mørkt, „og skal ogsaa vide at huske det; men det
 Helbige er, at de ikke kjende Andet til Den, fra hvem
 det er kommet, end at han hed Hans og var Soldat.
 Lad nu alle Soldater — husk vel: blot Soldaterne
 — paa Den, som hedde Hans, samles, og saa er den
 Historie forbi. Men derefter maa Du hjælpe mig,
 Hugo, for det Fruentimmer maa jeg have i min Vold,
 om jeg saa skal forraade hele Hansaen siden efter til
 Hs. Naade." Hugo saae et Dieblis med Forundring
 paa sin Ven; endelig udbrod han smilende: „gjør kort
 Proces og nap hende fra den tykke Borgermester!" „Det
 gjør formegen Dpigt, Möwenfels; Du veed, Neder-
 drægtigheder skal man liste sig til: hiint kan jeg gjøre
 naar alt Andet slaaer feil." En Pause paafulgte, i
 hvilken Commandanten stod fortabt i Beskuelsen af
 Kvinden nedenfor, som formodentlig havde vendt sit
 Ansigt imod Bygningen. „Det er det, jeg altid har
 sagt," mumlede hans gode Ven og saae paa ham med
 en vis Medlidenhed: „han driver det aldrig videre end
 til simple Kjæltringestreger; nu forraade han gjerne os

Alle for et Favntag af hiin Qvinde — sy, saadan at være en Slave af sine Eidenfæber!“ „Hør, Möwenfels,“ raabte v. Pfeiff, idet han hurtigt vendte sig imod sin Ven, hvis Bemærkning han tydelig nok ikke havde hørt, skjønt den maaskee alene derfor var fremsført: „jeg har nu udtænkt, hvad vi ville gjøre: Du maa see under et eller andet Paaskud at holde dem, eller idetmindste hende, hos os til iasten; ved den Tid kan Slottet være i Lybekernes Besiddelse og hun med det Samme i min.“ Hans Ven vilde gjøre nogle Indvendinger. „Ingen Snak! Du kan naar Du vil: 3 Viertel af den bedste tydske Viin faaer Du i Bryllupsgave.“ Under Alt dette vare Borgermesteren og Margrethe gaaede frem og tilbage indenfor begge Muursløiene, overladte saagodtsom udelukkende til dem selv, fordi Besætningens Tanter alene vare henvendte paa den Flaade, som man fra Taarnspidsen nu saae tydeligere og tydeligere styre ad Beltet til. Naturligviis maatte Borgermesteren ogsaa snart høre den samme Nyhed, at en stor Flaade var i Sigte; men det med Forsæt af Commandanten udspredte Rygte, at det ganske vist maatte være Søren Norbys Skibe, beroligede ham aldeles. Nu kom Mester Thøger til. „Besinder I Eder ikke vel, Capitain?“ spurgte Borgermesteren, da han bemærkede den Bevægelse, der udtrykte sig i den ærlige Mands Ansigt og som var altfor stærk til at han kunde skjule den. „Luften beroppe var saa indelugt,“ svarede Guldsmeden, for dog at sige Noget,

og tog sig til Hovedet et Par Gange. „Saa vil det nok gaae over herude, hvor det blæser saa friskt,“ trøstede Borgermesteren; „har I hørt, at Hs. Naades Skibe, under Anførsel af den gjæve Søhelt Søren Norby, seile op ad Beltet? Vi maae snart kunne see Masterne over Albueland. Der vil blive Glæde i Naffskov, hvis Mandskabet seer ind til os.“ Mester Thøger gjorde en forfærdelig Grimasse, og nu paafulgte en lang Pause, ferdi alle Tre havde nok at tænke paa hver for sig. Margrethe længtes kun efter Commandantens Ankomst; Borgermesteren tænkte paa, hvorledes Byen værdigst kunde modtage sine gjæve Landsmænd, og den ulykkelige Stadscapitain var i tusinde Tvivl om han skulde fortælle Borgermesteren, hvad han vidste, eller ikke. Endelig bestemte han sig dog dertil, uagtet han indsaae, at der saa udkrævedes en dobbelt Forsigtighed; men være sig til Held eller Uheld for ham, saae man nu Commandanten træde ud af Taarnet og nærme sig det Sted, hvor de stode. „Om et Dieblit skulde alle de, der hedde Hans, være hos Eder,“ sagde han, hilsende Borgermesteren og hans Omgivelse med udspøgt Høflighed; „men desværre kan jeg ikke give Eder, skjønnne Frue, stort Haab om et heldigt Udfald; thi som I mindes drog en Jænnike for saa Dage siden herfra Den, og hvem veed, om ikke den omspurgte Soldat kan have været i den Skare.“ Denne Bemærkning var altfor slaende til at den ikke maatte gjøre Indtryk paa Margrethe. Imidlertid sloffede negle

Soldater sig i kort Afstand fra dem, og lidt efter meldte en Corporal, at alle Dens sytten Hanser nu vare samlede. „Ville I saa behage at følge mig. Men hellige Rosalia!“ raabte Commandanten og saae nu først rigtig paa Mester Thøger, „min tappre Ven og Vaabenbroder, hvordan er det I seer ud siden vi sidst taltes ved; er I fræk, eller har I seet Gjenfærd?“ „Jeg veed ikke, hvordan det er fat med mig; jeg troer,“ raabte han, idet en lykkelig Tanke faldt ham ind, „at jeg har faaet Kolden. Lad mig sætte mig her, imedens I foretage Undersøgelserne, som vel ikke kunne staae længe paa, desværre; jeg er mere daarlig end jeg strax troede, og trods al min Belvillie for Borgermesteren og Fru Margrethe længes jeg hjertelig efter at komme bort.“ Med et deeltagende Blik paa den brave Guldsmed ilede Margrethe ved Svigerfaderens Arm hen til Soldaterne, der havde opstillet sig i Geled; men uagtet Alle mihnstrede Guldkorsen med ivrige Blikke og det var tydeligt, at Enhver gjerne vilde forlænge den udløvede Belønning, var der dog Ingen, som nogeninde havde seet dette Kors, eller vidste, hvor det var kommen fra. Ved at see sine Foraabninger saa bitterligt skuffede anden Gang, kunde den arme Margrethe ikke længer holde Udbruddet af sine Følelser tilbage; men idet hun støttede sig til Borgermesterens Arm skjulte hun sit Ansigt, der vædedes af en Taarestrøm, ved hans trofaste Barm. „Giv Dig tilfreds, mit arme, elskede Barn!“ raabte denne, idet han slog den anden Arm om hendes

smækre Midie; „som den ædle Slotsbøidsmand siger, er alt Haab endnu ikke borte; vi maae efter Landskneegtene paany, maaskee var Du i Saxkjøbing din Lykke nærmere, end Du anede. Mit Hjerte siger mig, at det nok vil lykkes os at faae Kys i denne Mørkhedens Gjærning, ellers var det Guldkors aldrig faldet i vore Hænder.“ I det Samme nærmede en fuglerund Person sig det nedbøjede Par, navngav sig som Bøidsmand Hugo v. Möwenfels og tog derpaa saaledes til Orde: „Jeg maa først bede Eder, baade den velvise Borgermester og den skønne Frue, ikke at fatte videre Forhaabning formedelst det jeg har at sige. Vi have reent overseet, at der endnu er en Mand af Garnisonen, som hedder Hans; men uheldigvis er han netop ikke paa Den. Det er min Oprarter, Hans Ludvig Bildt, som omtrent en Time før Eders Ankomst roede over til Helgenæs, hvor hans Hjertensfjer boer. Semmetider pleier han at komme igjen hen paa Eftermiddagen, at sige, naar han og Mutter ikke enes som det sig bør — hun er nemlig Enke og efter hans Sigende ligesaa løs paa Næverne som han selv —, men i Reglen trækker det ogsaa ud til Aften.“ „Maaskee Hrr. Bøidsmanden med Slotsherrens Tilbladselse vil fortælle ham, hvad vi ønske at vide, og saa sende os Bud,“ sagde Borgermesteren, som ikke følte synderlig Lyst til at opholde sig den hele Dag i saa

raa Omgivelser med sin Sønnelone. „Maaskee er han allerede her; naar I støde til Land ved Byen,“ bemærkede Capitainen og vedblev derpaa hurtig: „Jeg siger Eder igjen, at I ingen Forhaabninger maae nære, da Sorgen siden efter er saameget større; men jeg tør næsten sværge paa at have seet det Smykke, I før viste Soldaterne og som Fruen endnu holder i sin Haand, en Morgen, jeg kom ind i hans Aflukke.“ Margrethe udstødte et Glædesfrig. „Dyrebare Fader, vi maae strax til Helgøens!“ „Det vil jeg dog meget fraraade Eder, skønne Frue,“ vedblev Slotshøvidsmandens ufortrødne Ven; „thi at følge min Hans paa Sporet er ligesaa umuligt som at lede Silden op her udenfor. Har han desuden Noget at skjule, maa al vor Anseelse til for at faae Sandheden pumpet ud af ham.“ Dette sidste Argument var det meest slaaende, og nu besvor Margrethe Svingerfaderen med saa rørende Ord om at blive til Karlen kom tilbage, at han, som for Alvor nu ogsaa begyndte at nære Haab, villig gav sit Minde dertil. Slotshøvidsmanden og hans Ven tilkastede hinanden betydningsfulde Blikke. Da Mester Thøgers Tilstand efter hans eget Sigende imidlertid forværrede sig, var der ikke Andet for, end at lade Tokum, som vi alt kjende fra det første Capitel, seile hjem med ham, hvorefter han uopholdelig skulde tage ud til Slottet igjen

for at hente de Tilbageblevne. Ved Afffeden maatte Mester Thøger, love Intet at sige til Borgermesterinden, for ikke at glæde hende med et Haab, der siden kunde vise sig at have været falsk. „Hvor dog et Dyr kan være heldig,“ mumlede Hugo v. Möwensfels, idet han saae efter Baaden, som fjernede Mester Thøger fra Den; „formedelt en lumpen Kolbesyge undgaaer han et langvarigt Fangenskab.“ „Staffels Mand,“ sukkede Margrethe; „blot han ikke bliver alvorlig syg, han seer heelt daarlig ud.“ „Det gaaer jo herligt,“ tænkte v. Pfeiff, idet han alt slugte den smukke Kone med Vinene; „endnu før Solen gaaer til Hvile skulle vi tales ved.“ „Naa, Sofum lægger endogsaa Alarerne ud!“ raabte Borgermesteren og pegede efter den bertdragende Guldsmed; „han frygter vist for at Manden skal døe i Baaden for ham — saa galt bliver det da heller ikke.“ „Nu gjælder det om at vise, at Du har Næver, min gode Sofum,“ sagde Mester Thøger, idet han saae ham begynde at trække paa Alarerne, „og siden gjælder det om hvad Borgerstabet duer til.“ „Jeg svarer for Begge!“ raabte den gamle Sømand tillidsfuld; „pas bare Roret, om ellers Jer Daarlighed tillader det, for seer jeg ikke feil agterude, kemme Lybekkerne ligesaa tidligt til Den som vi til Byen.“ Med Forsærdelse vendte Mester Thøger sig om og saae da en lille „Pinke,“

som nændset af Vagten paa Taarnet seilede langt forud for den egentlige Flaade og nu var kommen Albuen ind, at sætte Cours efter den Fæstning, som de vilde frelse. „Sanct Duf!“ raabte Stadscapitainen glad, „jeg troede at det var den lybske Flaade, som Du varstøede for, og ikke den lille Ting.“ „Ja, det kan være slemt nok alligevel,“ meente den gamle Sømand og rystede sit graa Hoved, „for den er sagtens ladet med Rævestreger, og Flaaden selv er ikke langt borte.“ Endnu en kort Stund, og den brave Bokum lagde fæddedryppende sin Bolle an ved Havnen, hvorfra Stadscapitainen mere løb end gik hen til Boe Diderichsen.

Femte Capitel.

Overrumplingen.

Saasnart Mester Thøger havde forladt Den, indbød Slotshovidsmanden Borgermesteren og hans Sønne-
sone til at besee Fæstningsværkerne, for saaledes at
fordrive Tiden indtil Middagsmaden, som han alt
havde beordret anrettet, stod paa Bordet. Hr. Hein-
rich v. Pfeiff viste dem omkring med udsøgt Høf-
lighed, og syntes i det Hele taget at være i bedste
Vime, fordi alle hans stændige Planer saa snart og
saa heldigt lod til at skulle gaae i Opfyldelse. Med
Alt det vilde dog de, der kjendte ham nærmere, be-
mærke en vis Urolighed hos ham, hvilket forresten ikke
er usædvanlig for Mænd, naar de føle, at de ende-
lig staae nær ved et ivrigt ønsket Maal. Hvad
Borgermesteren og Margrethe angik, da hørte
de kun deelviis paa Slotsherrens Forklaringer og
lagde endnu mindre Mærke til hans Opmærksomheder,

fordi de Begge tænkte paa det mulige Udfald af Soldatens Forklaring, naar han endelig vendte tilbage, og Borgermesteren desuden ikke kunde forfølge sin Uro over den Flaades sande Beskaffenhed, hvis Mastetoppe mere og mere bleve synlige. Endelig gav man Commandanten Underretning om, at Middagsbordet var anrettet, hvilket hverken Borgermesteren eller Margrethe kunde undslaae sig for at deeltage i, hvor gjerne de end havde villet. Saagodtsom alle Officererne, med Undtagelse af Werner v. Braun og Karsten v. Krog, vare tilstede, Hr. Marcus Friderichs naturligtvis heller ikke at forglemme. Denne Sidste var omtrent den Eneste, der følte sig i sit Øs ved Middagsbordet: Borgermesteren og Margrethe talte kun, naar ikke Andet kunde være; alle Officererne, som vare mere eller mindre indviede i Forræderiet, søgte, ved idelig at lette paa Randen, forgjæves at faae Munden paa Gang, saa at det egentlig var Marcus Grøbo, Heinrich v. Pfeiff, der endog talede med en stedse stigende Svrigthed, og hans Ven Hr. Hugo v. Möwenfels, som af og til kom med en Bemærkning, der førte Ordet. „I bliver mig stedse mere og mere ordknap, velvise Hr. Borgermester,“ tog i Samtalens Løb hans Nabo paa høire Side, Commandanten, til Orde; „I være ved godt Mod, thi ret længe vil Soldaten neppe udeblive.“ „Det er ikke

alene af den Grund, mandhaftige Hr. Slots høvidsmand, at jeg er saa taus; gid jeg ogsaa kunde indgyde Eder noget af den Betydning, som fylder min Sjæl med Hensyn til Flaaden hjst ude! I har selv hørt, hvad Admiralen, Hr. Krummedige, lod hilse Borgerstabet i Naakflov; men maaskee har I saadanne Efterretninger fra den danske Flaade, at I tryggeligen kan forlade Eder paa, at den derude ikke er nogen Lybst?" „Selv de bedste Efterretninger kunne skuffe, det indrømmer jeg gjerne," svarede Slots høvidsmanden med et Smil, „og derom kan Admiralen, som I nys nævnede, selv bedst vidne; thi ifølge hans Speidere vilde den fjendtlige Flaade først gjæste Nykjøbing, hvorfor jeg efter hans Onske sendte en Kænneke Landskneegte derhen næstforleden, hvilken, som jeg senere hører, han har sat ombord paa sine egne Skibe, istedetfor at sende mig den tilbage igjen, da senere Efterretninger overbeviste ham om, at de første vare falske; men Enhver er sig selv nærmest." „Derjom I trænger til Bistand, saa veed I jo, at hele Borgerstabet i Naakflov staaer til Eders Raadighed, og jeg kan tilføie," vedblev Borgermesteren, „at vi derinde have undret os over, at I ikke har forlangt Succurs alt for længe siden." „At jeg ikke har uleiligtet den velvise Øvrighed og det menige Borgerstab desangaaende, er ene skeet af Godhed for Byen," sva-

rde Commandanten og tømte sit Glas; „thi saasom
 de fleste Borgere maae leve af deres Hænders Gjer-
 ning, frygtede jeg for, at det vilde falde for besvær-
 ligt at sende mig blot halvhundrede Mand herud, og
 mindre kunde ikke nytte. Var jeg imidlertid over-
 bevist om, at hiin Flaade virkelig var fjendtlig, hvil-
 ket jeg af flere vægtige Grunde ikke kan antage, saa
 skulde jeg for længe siden have opbudt hele Borger-
 skabet,” tilspøiede han hurtigt. „Men troer I da ikke,
 ædle Hr. Slotshøvidsmand,” spurgte Borgermesteren
 med stor Ivrighed, „at det for en Sikkerheds Skyld —“
 I det Samme aabnedes Døren og Karsten v. Krog
 traadte indenfor og meldte i en rapporterende Tone,
 der dirrede af indvortes Bevægelse: „En lybsk Pinke
 har kastet Anker her udenfor og begjærer frit Leide
 til Eder, Hr. Slotshøvidsmand, for et Gesandtskab.“
 Med en vel forstilt Forundring udraabte Heinrich v.
 Pfeiff: „Er hiint lille Fartoi, som vi have seet styre
 herind, en Lybekker, saa maa det være jaget af de
 danske Skibe.“ „Eller er en Forløber for de lybske,”
 afbrød den gamle Kriger ham med et bittert
 Smil. „Det kan umuligt være Tilfældet,” svarede
 Slotshøvidsmanden barsk; „jeg er for vel underrettet.
 Dee Den, der har skuffet mig, hvis jeg er bleven
 skuffet, hvilket Sanct Franciscus forbyde! Lad imid-
 lertid Mændene gaae i Land og før dem selv herhid

i Sifferhed, for at jeg i Overværelse af disse Hs. Raades troe Mænd og Undersaatter kan høre, hvad de have at forebringe." „Synes I ikke, ædle Hr. Slotskøvidsmand, at der nu kan være gylldig Grund til at sende Bud efter Borgerstabet?" udbød Gregers Bentsøn med en Frygt, der tydelig aabnede sig i hans Miner. „Det er nu for sild," svarede Commandanten kort; „Flaaden, hvis det er en Lybft, kan være her førend det. Ha! havde jeg blot v. Zäuberleins Fænnike her, saa var der Intet iveien, om saa Flaaden var dobbelt saa stærk." Atter vilde Borgermesteren fremkomme med en ny Indvending, da faste Trin løbe paa Trappen, Døren fløj op og de to anmeldte Gesandter viste sig, omringede af en betydelig Vagt. Skjøndt man maa lade Hr. Heinrich v. Pfeiff, at han spillede sin Rolle godt, havde han dog saa megen Ære i Livet, at Synet af disse to Mænd, hvis Ankomst var et længe aftalt Spil imellem dem, ham og Marcus Erøbo, drev en flygtig Rødme over hans Ansigt. Saasnart Afsendingene vare traadte ind i Salen, bukkede de flygtig for Forsamlingen, og idet den ene tog et Par Pergamentsblade ud af sin Brystlomme, udbød han som følger: „Den velsornemme, velvise Borgermester Hermann Falck og Befalingsmanden over Hans faens forenede Flaade, Hr. Junker Claus Herm-

lin, opfordre Eder herved, ædle og mandhastige Hr. Heinrich v. Pfeiff, den danske Konges Befalingsmand paa Engelsborg Slot i Nakskov Fjord, til at overgive samme Eders Slot og Fæstning til ham og hans Søn, som, efterat have fordrevet eller taget alle danske Skibe i Østersøen, om en søie Stund vil indfinde sig her udenfor Den. Hr. Claus Hermelin lader Eder fremdeles vide, at han kun af christelig Kjærlighed og Ulyst til at udgyde oversflødig Blod retter denne Opfordring til Eder og Besætningen, hvis Styrke og Hjælpemidler han kjender saa nøie, at han føler sig overbevist om, ikke at kunne møde nogen langvarig eller haardnakket Modstand. Vil I altsaa finde Eder i en nundgaaelig Nødvendighed med det Gode, lover og tilsiger han ved mig, David Divezen, Raadmand udi den frie og mægtige Rigsstad Lybek, og hans anden Befuldmægtigede, den ædle Junker Fuchs, den hele Besætning fri Afmarsch, men 3 Maaneders Sold som Haandpenge for hver Knecht, det være sig Officeer eller Menig, som i Følelsen af den uretfærdige Krig, der er paaført den mægtige Hanse, vil indtræde i Stædernes Tjeneste. Høidsmanden giver Besætningen Betænkningstid i ti Minuter, og tilføier, at han ikke kan skaar en eneste Mands Liv sidenhen, naar man har været saa uskjøn som og ufornuftig at afflaae et saa velindet og vel-

villigt Tilbud." En dyb Stilhed afløste denne syndige Tale; men endelig tog Commandanten saaledes til Orde: „Et saa vigtigt Spørgsmaal kan ikke afgjøres, uden at jeg har hørt samtlige Officerers Mening. I kalde mig," vedblev han, henvendende sig til den tilstedeværende Gefreiter, „paa D'Hrr. v. Krog og v. Braun, der, som jeg seer, ikke ere tilstede." Margrethe reiste sig ved disse Ord. „Som jeg seer," vedblev Befalingsmanden, „ønsker den skønne Frue ikke at overvære denne Raadslagning, og bedes derfor, af Mangel paa bedre Veilighed, at lade sig ledsage op i mit eget Værelse. Eder, velvise Borgermester, maa jeg derimod opfordre til at forblive hos os." I det Samme traadte de to tilkaldte Officerer ind. Saa snart Heinrich v. Pfeiff bemærkede dem, raabte han til Vagten: „I føre de to fremmede Herrer ind i Frokostværelset; til den bestemte Tid skulle I modtage Svar." Saa snart Gesandterne havde forladt Værelset, indtraadte der først en piinlig Pause, som Høvidsmanden kun med synlig Anstrængelse formaaede at bryde. „Altsaa er jeg dog bleven skammelig bedraget alligevel," udbrød han med en dydig Harm udtrykt i sine Miner; „for Hs. Naade Kongen skal jeg imidlertid vide at forsvare min Handlemaade, og venter derfor af Eder Alle, at I ikke for Diebliffet betragte min ulykkelige Sorgløshed, som jeg

nu selv bitterlig beklager, i et værre Øys, end den forjener. Mine Herrer og Venner," tog han efter et lidet Ophold atter til Orde, „I have vel Alle hørt, hvad Bud der fornylig er bragt os? Jeg vil ikke skjule for Eder, og maaskee vide I det Alle ligesaa godt som jeg, at Slottet ikke er istand til at gjøre langvarig Modstand, og saaledes have vi kun at overveie, om vi skulle foretrække, maaskee efter en tre, fire Dages Beleiring, at falde til sidste Mand, eller at modtage det Tilbud, som er bragt os." Før nogen Anden kunde svare, spurgte Karsten v. Krog, idet han pegede paa Marcus Erøbo: „Vil Slotsbhøvidsmanden allerførst sige sine Officerer, hvad den Person har at bestille i vore Raadslagninger." „Naar nogen af de Tilstedeværende," tog den Adspurgte med Hæftighed til Orde, „kan være saa uhoslig mod min Gæst og gamle Ven, at fremkomme med et saadant Spørgsmaal, endog i hans Nærværelse, kan jeg rigtignok ikke Andet, end bede ham at forlade os for en føie Tid." Marcus Fridrichs reiste sig ved disse Ord hurtig fra sit Sæde, greb Kanden, der stod foran ham, tømte den i eet Drag og forlod Værelset med en haanlig Patter, der afgav det bedste Vidnesbyrd om hans uopdragne Levemaade og indædte Arrigskab. „Hvis Fændrik Karsten v. Krog ellers ikke har Flere, han ønsker fjernede, maa jeg først bede ham om at sige mig

sin Mening om den foreslaaede Capitulation." „I har reent glemt at fortælle mig, paa hvad Betingelser man fordrer Slottets Overgivelse. — Na, i kan spare Eder Uleiligheden, Herre!" raabte han med Hefstighed, da han bemærkede at Commandanten vilde til at afgive Forflaring; „thi hvad man endog har tilbudt os, saa har jeg ikke Noget dertil at svare," vedblev han, idet han stødte sit Sværd haardt imod Steensfliserne, „efterdi det er min Overbeviisning, at en Dannemands Ord her Intet har at betyde; sælg I, Hr. Heinrich v. Pfeiff, Eders Krigerære og det betroede Slot paa den meest fordeelagtige Maade, I veed og kan!" Dermed dreiede han sig rundt paa sin Hæl og forlod Værelset. „Han er en gammel Stivnakke," bemærkede Slotsherren med et haanligt Skuldertræk, „hvem Ulykken har overmandet. Lad os nu høre Eders Mening, Hrr. v. Braun!,, Hvad mangler egentlig Fæstningen?" spurgte denne med et gjennemborende Blik paa Commandanten, som derved maatte slaae sit frække Die til Jorden; „jeg troer ikke Andet, end et Par hundrede Mand til, og dem kan Naksbov By stille i et Dieblif." „Sag skal hertil svare tre Ting," sagde Commandanten: „for det Første vil det være tvivlsomt, om Flaaden ikke vil være her før Borgereskabet, og for det Andet veed enhver Soldat, hvorlidt en Borger duer i Kriegen; men sæt ogsaa, at vi fik dem herud og at de

vare aldrig saa tapper, saa turde jeg dog ikke tage saamange Familiefædres Blod paa min Samvittighed, naar den grusomme Fjende efter Slottets Erobring, hvilket deres Nærværelse blot kan forhale, men ikke afværge, lod dem Alle springe over Klingen." „Med to hundrede Mands Tilvæxt vil jeg forpligte mig til at holde Slottet idetmindste to Maaneder mod Alverdens Flaader," svarede v. Braun med Hæstighed, „og inden den Tid maae vi have faaet Undsætning paa den ene eller anden Maade." „Hvem borger os derfor!" raabte Slotshøvidsmanden og slog i Bordet; „ja, var jeg blot vis paa at kunne faae Undsætning om tre Maaneder, skulde jeg forsøge den yderste Modstand, selv om det var umuligt at faae Borgerne herud; men som Tingene nu staae, tør jeg ikke afflaae et saa fordeelagtigt Tilbud af en Fjende, uden at Fleertallet af mine Officerer bifalde Hrr. v. Brauns Mening." At dette ikke vilde skee, vidste imidlertid Forræderen altfor godt; thi da han henvendte sit Spørgsmaal til hver Enkelt af de Andre, var der blot een Officeer til, der stemte for Modstand. I det Samme viste de to Affendinge sig i Døren, hvilken den ledsagende Vagt havde aabnet for dem, og mindede Forsamlingen om, at Tiden var kommen til at give dem Svar. Med en høist bedrøvet Mine erklærede Slotshøvidsmanden, at han og Officerernes

overveiende Antal saae sig sat i den bydende Nødvendighed, at maatte indgaae paa den tilbudte Capitulation, og at han vilde lade Hugo v. Möwenfels, samt endnu en Officeer, som han nævne, ledsage dem tilbage til Flaaden, for at træffe yderligere Overeenskomst. De to Affendinge bukkede skyldigst; men nu reiste Borgermester Gregers Bentsøn sig og tog saaledes til Orde: „Det har skaaret mig dybt i Hjertet, at skulde være Vidne til en Raadslagning, hvis endelige Udfald vil høres trindt om i Landet med Harm og Bedrøvelse; men for I endnu gjør det sidste Skridt opfordrer jeg Eder, Hr. Hovidsmand, og de Officerer, der stemte som ham, til først at prøve paa at saae Borgerfanerne herud og dernæst see, hvad de kunne udrette. Skal Lykken ogsaa gaae os imod, saa vil jeg tage det udgydte Blod paa min Samvittighed.“ „Det er nu for silde,“ afbrød Slotsherren ham med en streng Mine; „I har selv hørt, at jeg har indgaaet Capitulationen, og min Ære forbyder mig nu at træde tilbage, da mit mundtlige Ord er mig ligesaa helligt som mit skrevne.“ „I maa selv bedst vide, hvad der stemmer overeens med Eders Ære og hvorvidt I i denne Handel har opført Eder som en ærefjær Kriger,“ svarede Borgermesteren med et bittert Smil; „jeg kan nu tilfulde vurdere Sandheden af den Dannemand's Ord, som forlod os ved Raadslagningens Begyndelse.

Jeg har kun Et tilbage at bede om," tilføjede han, idet hans Stemme næsten qvaltes af den stærke Bevægelse, hvori han var, „og det er, at de to fremmede Herrer ville tillade mig under frit Leide at følge med ud til Flaadens Overstcommanderende. — Han har faaet dette Slot for saa godt Kjøb" — disse sidste Ord udtalte den uforkærdede Borgermester med en kjendelig Betonning — „at han ved mine indstændige Bønner alene af den Grund mulig lader sig bevæge til Slaansel imod min kjære By, som efter denne Fæstnings Overgivelse vil være priisgiven alle Krigens Rædsler." Da Gesandterne bemærkede, at der Intet kunde være iveien for at opfylde hans Ønske, ilede Borgermesteren ind til sin Spinekone for at underrette hende om sit Forsæt og bede hende om at forblive hvor hun var, indtil han kom tilbage; men dertil var Margrethe ikke at bevæge. Hun besvoer sin Svigerfader, endelig at tage hende med, idet hun forsikrede ham, at hun ikke et Dieblisk vilde føle sig rolig her paa Slottet, naar han ikke var hos hende. Marsagen til denne Margrethes Frygt hidrørte ingenlunde af nogenjomhelst Fornærmelse, der enten i Ord eller Gjerning var tilføjet hende men havde sin Grund i en uforklarlig Følelse af at noget Ondt truede hende paa dette Sted. Da Svigerfaderen bemærkede, at hun var aldeles ubsielig, og han paa den anden Side indsaae Vigtigheden af selv

at tale med den fjendtlige Høvidsmand, indrømmede han hende for saavidt hendes Begjæring som hun maatte love at forblive paa Pinken, imedens han selv gik ombord i Admiralskibet. Han tog hende derpaa under Armen for at gaae ned til Havnen, hvor kort efter de to Befuldmægtigede samt Slotshøvidsmanden og hans tvende Affendinge indfandt sig, medhavende den ulykkelige Capitulation, som, allerede underskrevet af Heinrich v. Pfeiff, blot behøvede den lybske Feltøverstes Ratihabition. I faa Ord underrettede Borgermesteren saavel ham som de to Affendinge om, at Margrethe fulgte med, og da de to Sidste heller Intet havde derimod at indvende, gik hun og Borgermesteren strax ned til Zollen, som ventede paa dem. Et Dieblisk havde v. Pfeiff studset ved at høre denne Nyhed; men snart opklaredes hans Ansigt til et listigt Smil, og idet han tog den Ene af Gesandterne til en Side, anmodede han ham om, under et eller andet Paaskud at tilbageholde Margrethe paa Flaaden, indtil han hørte nærmere fra ham, Noget, hvortil Tydsteren med et polist Griin, et Nis og et Haandtryk gav sit Minde. Det Første, Commandanten gjorde efterat Reiseselskabet, der strax i Beltet maatte støde til Flaaden, var afseilet, bestod i at samle hele Garnisonen paa Pladsen mellem Muursløiene for at underrette dem om den forestaaende Forandring, hvilken forresten kun var de

Færreste ubekjendt. Da Besætningens 300 Mand, paa en Femtepart nær, bestod af hvervede Udlændinge, for hvem den indgaaede Capitulation maatte være en reen Pengeferdeel, hørtes Efterretningen i det Hele taget med almindeligt Bisald, og idetmindste de 200 af Soldaterne vare enige om strax at gaae over til deres Landsmænd. Midt under disse Forhandlinger raabte Taaravægteren, at et stort Antal Vaade, som syntes fyldte med bevæbnede Folk, nærmede sig Den for en strygende Vind. Ved denne Efterretning blev Slotskøvidsmanden i Begyndelsen meget urolig; men snart efter havde han fattet sin Beslutning, som aabenbart beviste, at han virkelig var en Forræder, om ogsaa Noget hidtil kunde være saa godmodig at have draget det i Tvivl. Han befalede Garnisonen, der var mødt fuldt bevæbnet, at forblive paa sin Plads, lod Porten, der førte ned til Havnen, iøjeblikkelig tilslukke og steg selv med de Fleste af sine Officerer op paa Muren over samme. Da Vaadeflottillen, der fulgtes af et Handelskib, nærmede sig Den, seilede nogle af de sidste Toller henimod Dens nærmeste Punt, hvor Mandskabet strax efter sprang i Land, medens Fløertallet vedblev Courser til Havnen. „Det er ganske vist begge Borgerfanerne fra Naakstov“, bemærkede Heinrich v. Pfeiff til sine Omgivelser; „sagtes har man seet Flaaden fra Kirkeetaarnet og kommer

nu for en Sifferheds Skyld at tilbyde os deres
 Bistand, hvilket fortjener al Paastjønneise. Vare de
 femne for en halv Time siden, havde jeg maaſkee ikke
 indgaaet Capitulationen; men en Mand er en Mand,
 et Ord et Ord! Nu kan jeg ikke Andet end afvise
 dem, for ikke at staae for Verden som en Meeneder."
 „I har ganske vist en egen Anstuelſe om de Pligter,
 en Mand skylder sin Ære," sagde Werner v. Braun med
 et spottende Smil, „og uviſt er det, om Hs. Naade,
 den danske Konge, vil respectere Eders Samvittigheds-
 fuldhed ved denne Leilighed, hvis Krigens Afvevlinger
 engang bringer Eder i hans Veld." Commandanten
 lod som han ikke hørte denne alvorlige Bemærkning,
 der forresten blev udtalt med en klangfuld Stemme,
 idet han syntes aldeles at henvende sin Opmærksomhed
 paa de ankommende Baate, hvoraf den første netop seilede
 ind i Havnen. „Hvem er I og hvad vil I herude?" raabte
 han ned fra Muren, da Boe Diderichsen og hans
 Mandſkab sprang i Land fra Bollen. „Sh, for Fan-
 den! har I saa kort en Hukommelse, tappre Hr. Slots-
 høvidsmand, at I slet ikke kan kjende et eneste Ansigt
 imellem alle os Borgere fra Nakſkov, som komme her
 at forøge Garnisonens Styrke, indtil vi see om Ski-
 bene ere danske eller tyske." Lidt efter lidt lagde
 Baadene, alt som de ankom, til ved Havnen.
 „Desværre tilhører Flaaden Bybøkkerne, og vare I kom-

men blot for en halv Time siden, var en stor Ulykke maaskee forebygget; men nu har jeg alt undertegnet en hæderlig Capitulation og kan, hvormegen Lyst jeg end har dertil, som ærlig Mand ikke bryde mit Ord. Min Trøst er det, at vi heller ikke ved Eders Bistand kunde have holdt Slottet ret længe imod saa stor en Overmagt." Et Forbittrelsesfrig reiste sig fra alle Baadene, saasnart disse Ord bleve hørte. „I har paa eengang faaet meget ringe Tanker om Eders Fæstning og Garnisonen, min værdige Hr. Slots høidsmand," raabte Stadscapitainen med indædt Harne; „thi endnu for ikke fjorten Dage siden talte I ganske anderledes stolteligen om Eders Magt herude, og bød os Borgere blot at stole paa den og Eder. Hvad I forstaaer ved en hæderlig Capitulation, veed jeg ikke saa nøie, efterdi jeg med min simple Bergerforstand ikke kan begribe, at nogen Høidsmand kan overgive sin Fæstning med Hæder, naar Fjenden endnu ikke er kommen udenfor dens Mure." „Naar I kjendte Bestingelserne ved Capitulationen, vilde I dømme noget anderledes, min gode Stadshøidsmand," raabte Commandanten igjen fra Muren; „men da I, som I selv siger, ikke forstaaer Eder paa Sligt og hele Ansvar, om jeg har handlet ret eller ikke, udelukkende vil hvile paa mig, saa mener jeg, at det er unyttigt at tale videre om den Ting, og venter, at I atter forsoier

Eder til Eders gode By, som Sanct Nicolai fremdeles bevare!" Den aabenbare Spot, hvormed de sidste Ord udtaltes, tjente ikke til at formilde Borgernes retfærdige Vrede; men endnu bevarede Bøe Diderichsen sin Koldsindighed. „Jeg kan umulig troe, at I, fordi I har indgaaet en Capitulation, ikke vil opsigte den igjen, naar I faaer Undsætning, førend en eneste fjendelig Soldat har betraadt Fæstningen, og jeg opfordrer Eder derfor til, som Hs. Raades tro Mand og ærlig Krigskar, strax at aabne Portene, for at modtage vor Bistand under den Beleiring, som maaskee vil indtræffe." „Og jeg raader Eder," svarede Heinrich v. Pfeiff, som nu ansaae det for aldeles overflødigt endog blot at beholde den Maaske paa, under hvilken han hidtil havde søgt at skjule sit Forræderi, „at see at finde tilbage, hvorfra I kom, at I ikke skulle blive overhalede af den lybske Flaade og komme til at seie Rendestenene for Pøbersvendene i Lybek, saaledes som I tilforn have gjort det i Raskke." Et Skud kualdede fra en af de bageste Baade og en Kugle pek forbi Dret af den forræderiske Slotshøvidsmand. „Naa, det skal være paa den Maade, I underhandle, Kjælvinger; godt, I kunne faae det som I selv ville have det." Han vinkede med Haanden og i næste Dieblif vrimsede Murene af Bevæbnede. „I forivve Eder ikke saa heftig, tappre Slotshøvidsmand,"

raabte i det Samme en vældig Stemme ned fra Taarn-
 tinden, „for vil I endeligen strides med Borgerne fra
 Nakkov, kunde det nok være, at I tilsidst traf det
 korteste Straa.“ Skjøndt de fleste af Borgerne vare
 for langt inde under Murene til at kunne see, hvem
 der talte, kjendte de dog Stemmen saa godt, at de
 ved at høre den udstødte et klingrende Hurra. Næsten
 hele Garnisonen havde vendt sig efter Lyden og saae
 da Mester Thøger ved Siden af Karsten v. Krog
 og flere bevæbnede Borgere oppe paa Taarntinden, me-
 dens Bøssespiiberne fra andre Borgere pegede ned paa
 Soldaterne fra alle Taarnets øvrige Abninger. „For-
 ræderi!“ brølede Heinrich v. Pfeiff, i det han vakkede
 saaledes, at han maatte gribe sin Sidemand i Armen
 for at holde sig opreist. „Det Ord kan I anvende
 paa Eder selv og Eders Gjerning,“ raabte den gamle
 Hendrik v. Krog; „thi jeg skal forsvare baade for
 Gud og Mennesker at have givet Stadshøvidsmanden,
 som her staaer, først et Vink om, at der var Ondt i
 Gjære og siden efter ved et hemmeligt Bud viist ham
 Vej til Taarnets Udfaldsport, og nu spørger jeg Eder
 Heinrich v. Pfeiff, om I med det Gode vil lade danske
 Mænd komme ind i Fæstningen, for at forsvare den
 imod Hs. Naades Fjender, eller ikke, for at vi kunne
 faae Ende paa det, for Fjenden staaer for Døren?
 Jeg troer det vil blive vanskeligt at holde Eder til

disse Eders gode Venner komme; thi skal det blive til Alvor, vil I snart faae at mærke, at vi heroppe kunne pille Eder bort En for En, og det seer I selv er ikke lige Leeg." Men dette begreb baade Garnisonen og den fortvivlede Høvidsmand ligesaa godt; han maatte indsee, at Spillet var tabt for denne Gang og søgte nu blot at sikke sig, hvad man kalder en fornuftig Retirade. „Have de Danske ikke mere Ere i Livet," raabte han endelig efter en lang Pause, „end at bryde en Overenskomst, fordi Tilfældet har begunstiget dem paa en uventet Maade, saa skal det dog ikke siges om mig, at jeg begaaer en saa æreløs Handling; jeg har gjort, hvad jeg kunde, men maae vige for Overmagten og mine egne Folks Uunderfundighed. Vilde I imidlertid slaaes, kunne I ogsaa det — Eders Fange bliver jeg aldrig — og nu kunne I vælge, hvad I foretrække: enten en Kamp paa Liv og Død med en overlegen Skare af fortvivlede Mennesker, eller tilstede os fri Afmarsch." Mester Thøger og Karsten v. Krog viklede nogle faa Ord med hinanden, hvorpaa den Første svarede: „Da jeg anseer en dansk Borgers Liv for ligesaa kostbart som et heelt hundrede tyske Forræderes, saa indseer jeg ikke, Medborgere, hvorfor vi skulle rejse at miste nogen af Bore for at dræbe alle hine Skurke, der dog engang blive hængte, hvis de forresten ikke paa anden passende Maade komme

af Dage. Vil I derfor," henvendte han sig til Heinrich v. Pfeiff selv," lukke Porten op og strax forløse Eder ud paa Den, hvor Eders gode Venner, Væbneerne, nok ville vide at finde Eder ret snart, saa skal det skee uden Molest fra vor Side. Men den af Garnisonen, som vil vise sig den Eed tro, han eengang har afslagt, skal blive modtagen som Ven og Broder af os Borgere, der ikke ville glemme at underrette Hs. Naade om, at ikke alle hans Krigsmænd gif paa Færdens Sti." Disse Ord fremkaldte et nyt Hurra fra Borgerne i Baadene, hvorved de tilkjendegav, at de i Gæt og Alt billigede dem. Garnisonen steg ned af Murene; men forlangte nu at medtage Alt, hvad der tilhørte den, før den drog bort. Imidlertid var Porten bleven aabnet og det hele Borgerfolk rykkede ind i Fæstningen, hvor det blev staaende i slagfærdig Stand. Nu kom ogsaa Karsten v. Krog ned fra Taarnet, før tilligemed v. Braun og et Par andre Officerer at bevæge saamange Soldater som muligt til at forblive hos Borgerne, og ved deres Anstrængelser lykkedes det ogsaa at overtale over de To trediedele af Garnisonen til at holde Stand, hvorpaa Hr. Heinrich v. Pfeiff med omtrent 60 Mand og tre Officerer drog ud af Fæstningen, da det Qvarteer, som var indrømmet dem til at samle deres Tøi i, var udløbet. I Tausched førte han dem ud paa Enden af

den lille Ø, hvor de foreløbig sloge sig til Ro, naturligviis ingenlunde i det bedste Lune, medens han selv og Marcus Grøbo med et Par Mand besteg sit eget Lystfartøi, for personlig at overbringe den lybske Anfører sin Hjöbspøst. Saasnart denne Skare havde forladt dem blev Porten omhyggelig lukket og samtlige Officerer sammenkaldte til et Krigsraad. Paa Karsten v. Krogs eget Forslag udnævntes Werner v. Braun, hvis Trofæ han kjendte og hvis Dygtighed han agtede, til midlertidig Commandant, et Valg, der ogsaa af den Grund var meget vel beregnet, da det maatte smigre de tydske Soldater, hvorefter Garnisonen især bestod; dernæst foretoges nogle nødvendige Forfremmelser til de ledige Officeerspladser, hvilket ligeledes vandt Garnisonens Gunst, og da Alt saaledes var udført, foretog den nye Commandant og alle Officererne sig en Runde, for ret at sætte sig ind i Fæstningens Forhold. Just som Commandanten gav Signal til Opbrud traadte en Person af et yderst ubehageligt Ydre ind i Værelset og sagde med mange Strabad, at Fjenden nedenunder havde formaaet ham til at gaa til den nye Slotshøvidsmand for at bede ham om en Samtale. Skulde han, Slutteren, have overtraadt sine Instruxer, saa bad han med en slet Mine v. Braun undskyldte det, fordi han saa alene af Christen Kjærlighed havde syndet imod dem. „Vi kjende Allesammen

Dig og din christne Kjerlighed, Hans Fangesoged," svarede Commandanten og vendte sig fra ham med Bæmmelse. „Jeg veed ikke, om mine Herrer kjende, at der hernede i Taarnfængselet henfidder en høitstaaende Fange, som Hs. Naade har anbefalet til den yderste Aarvaagenhed. Saasnart jeg havde faaet Veilighed, var jeg alligevel gaaet hen til ham; men da han nu selv ønsker en Samtale med mig, bør det stee strax. Maaskee blive De udenfor saalænge, imedens jeg taler med ham. Heinrich v. Pfeiff behandlede ham med megen Hemmelighedsfuldhed, og muligviis gjør hans Forhold ogsaa det Samme nødvendigt for mig.“ De fulgtes nu Alle til Fængselsdøren, hvor den en Notte lignende Hans Slutter alt stod med en tændt Lygte i Haanden. Paa et Vink af Slotskøvidsmanden aabnedes den tunge Dør, som tillukkede Indgangen til et bældmørkt Fængsel. Et Forfærdelsens Udraab undslap de tilstedeværende Borgerofficerer, thi Fangen var — Arved Bentsøn.

Sjette Capitel.

Spionen.

Skjønt Fortællingens Gang et Dieblig vil blive afbrudt, troe vi dog at skylde Læserne, snarest muligt at burde berette dem, hvorledes Arved Bentsøn var kommen i dette uslyffelige Fangehul. — Da han havde forladt sin Moder og vel var undgaaet sin Faders Opmærksomhed, gik han ned ad den nuværende Klostergade, som var en af Byens mindst besøgte alfare Veie, udenom dens sidste Huse henimod det nuværende „Delfar“, som dengang var et af de almindelige Overdrev, der rundt omkring omgave Byen fra Landsiden. Ved den yderste Spids af dette laae Follen; men førend han endnu var den paa mere end omtrent 10 Skridt nær, hørte sig en dunkel Skikkelse fra et lille Krat, et halvhundrede Alen bag ved ham, et Skud faldt og i det Samme pøb en Kugle tæt forbi hans ene Øre. Forundret vendte den unge Mand sig hurtigt

om og vilde have været tilbøielig til at antage det. Hele for en Feiltagelse, hvis ikke den ubekjendte Skytte havde røbet sin onde Samvittighed ved at stikke i Rend langs henad Overdrevet til en nærliggende Have. „Ved Sanct Jacob, jeg vil have at see, hvem der meente mig det saa godt“, raabte Arved ivrig, og i et Nu var han efter Morderen. Denne havde imidlertid faaet et betydeligt Forspring, hvorfor Arved i al Hast kastede den Bøsse, Kong Hans havde overrakt ham, for saaledes at være lettere til Beens, og nu halede han ogsaa mærkeligt ind paa den Ubekjendte. Denne havde imidlertid naaet en Have, der blot var omgivet af et Tanggjærde, slog Laagen i efter sig og løb derefter til en anden Have, som var indesluttet af et Plankeværk. I et Nu var Arved over Tanggjærdet og ligesaa hurtig sad han ogsaa strævs over Plankeværket, hvis Laage den Flygtende ligeledes havde tilkuffet. Da denne ikke troede, at Forsølgeren vilde slet saa rask komme over Plankeværket som over Tanggjærdet, havde han begyndt at lade sit Gevær, for at give ham en Kugle for Panden, saasnart hans Hoved vel kom tilsyne; men Arved var ham for hurtig og kom paa Jorden igjen før den Ubekjendte var bleven halvt færdig med Ladningen, hvilket man vel maa vide gif meget langsommere for sig dengang end nu, paa Grund af Skydevaabenens

mindre bekvemme Indretning. Altsaa maatte Forfølgelsen begynde igjen; men denne gang var den meget fortere end før, thi endnu længe før hans Fjende var kommen til Enden af den lange Have, havde Arved alt indhentet ham og ved et eneste Rakkedrag fastet ham næsegruns til Jorden. „Naade, Arved Bentsen, Naade!“ skreg nu Wenzel Pebersvend, thi ham var det; „vær blot barmhjertig imod mig, og jeg vil til Gjengjæld give Eder Alt, hvad jeg formaaer.“ „Naa, det er paa den Naade, Du vil have din Bøsse igjen, tydske Forræder!“ raabte Arved, næsten aandeløs af det hurtige Løb. Det Ophold, han derefter maatte gjøre for at trække Veiret, benyttede Pebersvenden, der havde reist sig op og først forgjæves søgte at rive sig ud af Arveds stærke Haand, som havde grebet ham om Armen, til endnu engang at røre ham til Medlidenhed. „Ikke af den Grund alene, ved Sanct Peder og Sanct Poul, ikke af den Grund alene“, jamrede han. „Men hvad har jeg da gjort Dig, Menneſke, at Du ſaaledes har tragtet mig efter Livet?“ „Al, Arved Bentsen“, ſukkede han, „naar I vidſte, hvor det har ſkaarer mig i Hjertet, at jeg ſkulde være ſaa nær ved den ſtore Udmærkeſe, ſom et heldigt Stud af Eder berøvede mig; jo mere jeg tænkte over, at jeg kunde have ſaaet Bøſſen af Kongens Haand, ligesom I, og ſiddet ved ſamme Bord ſom han, efter hans

egen Indbydelse, desto mere optændtes min Harm imod Eder, og den voxede tilsidst saaledes, at jeg meente ikke at finde No uden ved Eders Blod; men vær nu barmhjertig, Arved, og I skal ikke gjøre det for Intet endda. Hør, I er jo fattig og trængende; jeg giver Eder imorgen 100 Mark lybst, om I lader mig fare og glemmer Alt, hvad der har været imellem os." „For ved næste Leilighed at faae en Kugle, der træffer bedre", bemærkede Arved. „Jeg lover Eder høit og helligt", faldt Synderen ham atter i Talen, „at forlade Byen for bestandigt, saasnart jeg kan faae mine Ting ordnede her, og", tilsviende han igjen, da han af Arveds Ansigtstræk meente at der endnu maatte lydes mere, „kan 100 Mark ikke forsjone Eder, lægger jeg ligesaa meget til." „Bedre op!" svarede Arved med et underligt Smil. „Nu vel da", svarede Wenzel, idet han saae sig fortoivlet omkring, „kan det ikke blive anderledes, vil jeg ogsaa give Eder alle mine rede Penge, som er 500 Mark omtrent, ja jeg vil endnu laane ligesaa meget til, saa bliver I Eier af 1000 Mark og kan leve som den fineste Mand i Byen; men vil I ikke nøies med det," raabte han, idet han søgte at tilegne sig en myndig Mine, „saa gjør ved mig, hvad I vil." „Det har ogsaa hele Tiden været min Hensigt, Wenzel", svarede Arved med en iisnende Kulde; „I kan byde mig det Tidobbelte, ja Tusinddobbelte, saa skal

„den forbandede Søn“, som I kaldte mig ude ved Skytelaget, dog vise Alverden, at den velsignede Wenzel er en slettere Karl end han, og Borgerne skulle derhos faae at vide, hvilke Ugjerningsmænd de huse her i Byen.“ „Gjør hvad I vil — jeg benægter Alt og skal let skaffe Mededsmænd til at bevise, at jeg er en uskyldig Mand.“ „Jeg tvivler ikke paa, at der nok er saa mange lybske Meenedere her i Byen, at I kan faae en Tylotereed stillet paa Benene“, svarede Arved med et bittert Smil, „og at det heller ikke er første Gang at fine Folk have svoret sig i Helvedspølsen for at befrie en god Kammerat; men om det endogsaa lykkes Eder at slippe for lovlig Straf og Undgjældelse paa denne Maade, saa veed I selv bedst, at I er skyldig, og findes der ikke saa megen Retfærdighed i Raskov, at en Snigmorder som I kan blive fældet ved lovlig Dom, saa skal jeg vide at takke Eder for sidst, naar der sidenhen falder Veilighed, og idag har I selv seet, Wenzel, at jeg kan træffe lidt bedre end I. For det Første følger I nu med op i Raadstuekjælderen.“ Ved disse Ord blev Wenzel endnu blegere, end han allerede var. „Vil I gaae med det Gode, eller jeg skal føre Eder bort med Vold?“ spurgte Arved med et truende Blik, da han bemærkede, at Wenzel ikke gjorde Mine til at flytte sig af Stedet; „I skal faae at see, at jeg let kan magte Eder.“ „Hør, Arved,“ hviskede Wenzel næsten i hans

Ore, „hvis I vil glemme og tilgive, saa skal jeg fortælle Eder det, som jeg veed, at I om søie Tid vilde give Meget til at have kjendt nu, saafremt I vil sværge mig til, aldrig at røbe, af hvem I har faaet det at vide.“ Den unge Bentsøn betragtede dette aabenbart som en ny Udflugt og rystede tvivlende paa Hovedet. „Jeg siger Eder, det gjælder et stort Forræderi imod Hs. Naade, som var her idag, og som ogsaa kan blive farligt for denne By“, vedblev Uslingen i en hvissende Tone, idet han rystede over hele Legemet og hans Ansigt syntes mere guult end blegt. Arved studsede uvilkaarligt. Den Tro, som alle Danske, der elskede deres Fødeland, i den Tid havde, at de mange Tydskere, som boede rundt om i Riget, vare ligesaa mange Speidere og hemmelige Forrædere, deelte ogsaa han tilfulde, og han betragtede derfor Bebersvenden med et spørgende Blik, uden dog at slippe hans Arm. „Jeg kan ikke sige Eder Mere nu“, bemærkede Wenzel som Svar herpaa; „men lover I mig, under ingen Betingelse at sige til noget Menneffe, at I har faaet nogen Underretning af mig, og tilgive, hvad Dndt jeg inat har villet tilføie Eder, saa skal jeg lige strax føre Eder hen til et Sted, hvor I vil kunne faae saadanne Ting at høre, som I saa maa benytte som I bedst veed og kan, naar jeg først har forladt Byen, hvilket ikke skal vare en Uge.“ Arved betænkte sig lidt. „Derfom jeg ved Eder kan blive over-

beviist om et Forræderi, som gaaer ud paa at skade Hs. Naade og min Fødeby, saa lover jeg Eder at fortie for Alverden, at jeg har faaet Anviisningen fra Eder og skal søge at lade Eder komme bert for jeg benytter mig af Hemmeligheden, ligesom ogsaa at Alt, hvad der er passeret imellem os, skal være glemt." „Naar I vil holde, hvad I her lover, er jeg fuldkommen tilfreds", svarede Lybekkeren, „tiden intet Andet kan være", tilføiede han sukkende. „Vi skulde," sagde han derpaa, „benytte den almindelige Forstyrrelse inat for ubemærket at samles en Time efter Hs. Naades Afreise i mit Huus. Er der alt kommen Noget, saa skal jeg føre Eder ind i et Sideværelse, hvor I kan høre Alt, hvad der foregaaer, igjennem Brædevæggen; men da vi tale meget sagte, maa I heller foretrække at staae i et tomt Klædeskab, der staaer i Forsamlingsværelset." „So nærmere, jo bedre," svarede Arved; „hvad jeg har lovet skal jeg holde, dersom jeg faaer Alt at vide, som I siger, hvilket jeg forresten maa høre før jeg troer det." De satte sig nu i Bevægelse, og saa meget beskjæftigede den meddeelte Nysghed den unge Mand, at han reent glemte sit kostbare Gævær, som blev liggende, hvor det siden fandtes. Wenzel førte derpaa Arved igjennem nogle Haver til sin Gaardsplads, hvor han bad ham blive i et lille Skur til han selv kom igjen. Dette varede kun et Dieblif, og nu førte han den unge Mand tværs over Gaarden til

en Bagbygning, der saaledes var fyldt med opstablede Varer, at der kun blev levnet Plads til en lille Gang i Midten. Uvilkaarlig oplede den unge Mand et Dieblif før han fulgte sin Fører ind i Huset, og meget beklagede han i sit Hjerte, at han ikke eiede saameget som et eneste Vaaben, hvilket under et saa voveligt Foretagende kunde være saare nødvendigt; men herved var nu Intet at gøre, og snart stode de i det til Sammenkomsten bestemte Værelse. Wenzel viste ham her det omtalte Skab og Arved gif hurtig derind; med et uhyggeligt Smil lukkede Wenzel Døren i og tog Nøglen med. Tilfældigviis var der efter Tidens Skif et lille hjerteformigt Hul midt paa Døren, og med nogen Forsigtighed kunde den Indesluttede saaledes oversee det hele Værelse fra sit hemmelighedsfulde Skjul. Det varede ikke 10 Minuter, før der lode flere Fodtrin paa Gangen, og Pebersvenden Ulrich, som vi kjende fra Skytte- laget, Wenzels Compagnon, og Wenzel selv traadte ind i Værelset med Vds. „I seer daarlig ud“, bemærkede Ulrich, da han saae sin Vens blege Ansigt; „naa, giv Eder tilfreds, næste Gang bliver Vykken Eder bedre.“ „Men hvornaar kommer saadan en Veilighed igjen“, svarede den, hvem Trøsten gjaldt og som, for at afvende al Mistanke fra sig, lod til at tage sig sit Nederlag dobbelt nær. „Seg forsikkrer Eder, Ulrich, at den Dag igaar bliver min Død, saadan fortryder det mig saa ofte

jeg tænker paa den." Nu kom endnu to andre Personer til, i hvilke Arved til sin Overraskelse kjendte Byens to tydste Raadmænd. Borgermesteren kommer sagtens med, tænkte han ved sig selv. Dette skete imidlertid ikke; men derimod indfandt sig en Mand, hvem han maaskee endnu mindre havde ventet at træffe i Forrædernes Raad, nemlig Hs. Raades tro Befalingsmand paa Slotøen, Hr. Heinrich v. Pfeiff. Ved dette Syn glemte Arved sig i den Grad, at han gjorde en ufrivillig Berørelse med sine Arme, som derved kom til at støde imod Skabet. „De forbandede Røtter“, bemærkede Wenzel, saa fage han hørte den ubetydelige Lyd, af Frygt for at Andre ogsaa skulde have bemærket den, „troer jeg ikke at de nu ogsaa have fundet Bei herind.“ Atter gik Døren op og to Pebersvende traadte ind tilligemed endnu en tredje Person, som Arved ikke kjendte. „Vi ere nok nu Alle samlede“, bemærkede Wenzel, idet han lod sit Die glide hen over de forsamlede Benner, der efterhaanden havde taget Plads ved det med Ol- og Viinkander besatte Bord. „I bliver daarligere og daarligere, gode Ven,“ udbrød Ulrich; gjør I ikke bedre i at lægge Eder?“ Ved disse Ord vendte Alles Blikke sig imod Pebersvenden, hvis Ord ogsaa talte meget for hans Upasselighed. „Jeg troer ogsaa det bliver bedst, at jeg gaaer til Hvile,“ svarede denne, idet han ved Compagnonens Hjælp rejste sig fra Bordet; „Sinds-

bevægelsen idag har alligevel indvirket mere paa mig, end jeg kunde taale. Vil Du, Gumpert, følge mig op, saa kan jeg imorgen faae at vide, hvad I her aftale og afgjøre." Han hilste Forsamlingen med en Haandbevægelse og vaskede ud af Bærelset. „Den stakkels Wenzel," udraabte den ene Raadmand, „at den forbandede Knægt ogsaa skulde komme ham saaledes iveien!" „Lad os nu snart komme til at tale om det, vi ere traadte sammen for", raabte Heinrich v. Pfeiff utaalmodig; „men siig mig først, kunne vi slet ikke gjøre Regning paa Forgermesteren?" „Jeg har ladet ham forstaae saa smaat, hvad der var i Gjære", svarede den Raadmand, som først havde talt; „men saasom han for enhver Priis agter at forblive her i Byen, naar Krigen udbryder, vil han ikke bekvemme sig til at have Noget med os at gjøre." „Han faaer selv værst derved", svarede den fremmede Herre med en pibende Stemme; „thi den høie Dyrighed i Bybøl agter ikke at lade Steen paa Steen tilbage hverken i denne eller nogen anden dansk By, som den kan naae med sin Magt. Men for at komme herind er det ganske nødvendigt at den kan stole paa, at I overgiver Borgen herude paa Den saasnart I opfordres dertil, og naar jeg har samlet Eder, Hansaens troe Venner, til dette Møde, er det for først at spørge Eder, ædle Hr. Heinrich v. Pfeiff, om I staaer ved Eders Ord, at gaae os

tilhaande efter vort Onske og Aftale med Raadmand Hüster, som der sidder." Nu kom Compagnonen tilbage og satte sig stille ved Bordet. „Naar I her udbetaler mig 1000 Mark Sølv forlods, for dermed at vinde mine vigtigste Officerer, og ligesaa meget til mig selv, naar Overgivelsen er skeet, og lover mig i Raadets Navn en Befalingsmandspost, som svarer til den, jeg her forlader, saa skal Engelsborg aabne sine Porte ved første Vink." „Raadmand Hüster vil, hvad Time I ønsker det, udbetale Eder det forønskede Sølv," svarede den ubekjendte Gesandt; „thi i hans Huus er det, fordi det var formeget til at jeg kunde tage det med herhid, og nu behage I som Qvittering for mig at undertegne dette Pergamentsblad." Slots høvdingen læste det nøie igjennem. „Med min Underskrift herpaa vil jeg aldeles give mig det høie Raad i Bold, uden at jeg har mindste Sikkerhed for mig." „Ogsaa herpaa har den velvise Øvrighed tænkt," svarede Mellemmanden hurtig; „thi her har I dens skriftlige Løfte til Eder, skjøndt jeg virkelig ikke indseer, hvortil et saadant Blad kan hjælpe Eder om den brød sit Tilsagn? Ved saadanne Handeler maa man stole paa hinandens Ærlighed; Papir hjælpe er ikke stort." „Maaskee har I Ret, Marcus Friderichs, hvad Raadet angaaer i sit Forhold til mig; men idet jeg her overgiver Eder dette Document" — med det Samme stød han det underskrevne Pergament hen til

Manden — „maa I vide, at Raadet fra nu af kan
 skaffe mig Strikken om Halsen hvad Dieblif det vil.“
 Marcus Friderichs trak paa Skulderen, idet han med
 et tilfreds Smil stak Pergamentet til sig. „Nu en
 Daare kan give slige Tanter Hum,“ svarede han derpaa,
 for dog at sige Noget; „er I saa tro, som jeg har for-
 sikret, vil dette Document, naar det forlader mit
 Bærg, blive liggende i Stadsarchivet indtil en Rotte eller
 Muus, i Mangel af bedre Næring, tager sin Middags-
 mad ved det. Men for at gaae over til noget Andet,
 saa skal jeg nu skynde mig med at sige Eder Alle, hvad
 der foruden dette Grunde til vor tro og tappre Ven,
 Hr. Heinrich v. Pfeiff, har bevæget Raadet til at sende
 mig til Eder —“ I det Samme lød en voldsom Skra-
 ben paa Døren. „Det er blot min „Holger Danske“,
 som er kommen ud, den skal nok finde mig, hvor jeg saa
 er,“ sagde Gumpert og reiste sig for at lukke den op.
 Saasnart Hunden vel var kommen indenfor og havde
 caresferet sin Herre, fløi den i samme Dieblif med en
 vild Tuden henimod Skabet, paa hvis Dør den skra-
 bede endnu langt ivrigere end paa Stuedøren. „Det
 maa være den Rotte, hvorefter Wenzel talte, der gjør
 Dyret saa uroligt,“ sagde dens Herre; „bi lidt, jeg troer
 jeg har en Nøgle, som kan passe, saa kunne vi faae den
 ud, idetmindste ville vi da faae Ro.“ „Na, lad Rotten
 være Rotten og spark det Bæst udenfor“, sagde Marcus

Friderichs; „der er ikke Noget fortrædeligere, end at have med Folk at gjøre, som føre Hunde med sig, ligesom Bjørnetrækkere deres Kunstbrødre.“ „Undskyld, her er Nøglen,“ svarede Bebersvenden, idet han samlede imellem et Bundt, som han bar iommen; „jeg maa ellers gaae over med ham, og det tager saa lang Tid. Stille, „Holger Danske“, pas paa, min Dreng!“ Han satte Nøglen i Døren, Raasen gav efter og — Arved Bentsen blev synlig for Alle. Hunden syntes ligesaa overrasket som dens Herre og det øvrige Selskab, der udstødte et Forfærdelsens og Forbauselsens Udbrud. Der gives Tilfælde i Livet, hvor selv det meest raadsuare Mennekses Landsnærverelse bliver lammet, saa at han ikke veed, hvad han i Hast skal finde paa. I en saadan Stilling var Arved, idet han saae sig midt i en Forsamling af Sammensvorne, som vel vidste, at det maatte gjælde deres Hals, om noget Mennekte fik at vide, hvad de pønsede paa. Med Alt dette varede den unge Mands Ubestemthed kun et Minut; men allerede dette var forlænge. Det gunstige Dieblis var gaaet tabt, og da han kom saa meget til Besindelse, at han tænkte paa at springe ud af Skabet, for mulig med det Samme at komme ud af Døren, havde Slotshøvidsmanden allerede draget sit lange Sværd og de fleste Bebersvende blottet det Sideraaen, som de stedse bar paa sig efter Datidens Skik. Arveds hele Aaben var

derimod blot den Gøldeskiv, som sjelden eller aldrig forlader nogen Sømands Sidelomme, og dette var for Intet at regne imod hans Modstanderes, saa at han endog foragtede at gjøre Brug deraf. Et Vink af v. Pfeiff bragte den unge Mand til at træde ud af Skabet og nærme sig de Forsamlede, der saae paa ham deels med Overraskelse, deels med Engstelse, men Alle med en større eller mindre Forbittrelse, som altfor tydelig udtalte sig i deres mørke Miner og hadefulde Blik. „Hvorledes er I kommen hid?“ tog endelig den forbittrede Slotskøvidsmand til Orde. „Det er min Hemmelighed“, svarede Arved kort. „Kom I hid for at belure os?“ spurgte han igjen. „Det maa I selv kunne indsee“, bemærkede den unge Mand. „I vidste altsaa, hvad der skulde forhandles?“ „Hvorledes kunde jeg ellers falde paa at komme hid?“ Nu fulgte en lang piinlig Pause, under hvilken Arved godt bemærkede, at alle Sammensvorne voxede urolige Blik med hinanden. „Altsaa maa man have faaet Nys om vore Planer og forfølger os med Spioner?“ „Derom kan jeg heller ikke give Eder nogen Underretning“, svarede den urofelige Arved. „Hør, unge Mand“, tog nu Heinrich v. Pfeiff med imponerede Alvor til Orde og traadte ham et Par Skridt nærmere: „I maa selv kunne sige Eder, at Eders Liv i denne Stund ikke er en Bønne værd; men saasom Ingen af os elsker at udgyde Blod,

vilde vi enes om at give Eder fri Bortgang, naar I
 sværger Eders dyreste Ed paa, aldrig at røbe, hvad I
 her har hørt og seet, dernæst giver os en fuldstændig
 Forklaring om, hvad vedkommende Folk kjende til vore
 Planer, og endelig fremfor Alt navngiver os Den, ved
 hvis Hjælp I ei alene er kommen ind i Eders Døds-
 fjendes Huus, men endog har fundet Vej til dette
 Skab." Arved betænkte sig kun et Dieblik før han sva-
 rede: „I slagte hellere den værgeløse Mand strax, end
 lege med ham som Ratten spiller med Musen; jeg har
 jo sagt Eder allerede, at jeg ikke kan besvare saadanne
 Spørgsmaal." „Hust paa," vedblev Landsforræderen,
 „at I har Kone og Børn, som jeg har hørt; man
 har ligeledes fortalt, at I har ondt ved at føde dem
 med Eders Hænders Gjerning — de vilde sulte ihjel,
 om I forlader dem." En dyb Smerte udbredte sig
 ved disse Ord over den unge Mands Ansigtstræk;
 men han vaklede kun et Dieblik: „Troer I, at dette
 Mord, som I mulig staaer i Begreb med at udføre,
 vil blive skjult for Retfærdigheden, saa tager I mærke-
 lig feil; mine Medborgere vilde nok faae min
 Skjæbne at vide og gjengjælde min Kone og Børn det
 paa mange Maader." Dette Svar foruroligede For-
 samlingen endnu mere. Man troede heraf, at Arveds
 Nærværelse var en Foranstaltning af nogle Borgere,
 som vare komne paa Spor efter Forræderiet, og indsaae

idetmindste tydeligt, at han uden Andres Hjælp umulig kunde være kommen derhen, hvor et Tilfælde havde opdaget ham. Tvivl og Engstelse udbredte sig mere og mere i Gemhytterne; den Ene betragtede den Anden og søgte at læse i hinandens Blik, hvad Raad man skulde gribe til i en saa farlig og indviklet Sag. Endelig lod det til som om Slotshøvidsmanden var bleven enig med sig selv. „I kalde det Slagteri og Mord, eller hvad Navn I ellers kan finde paa,“ tog han derpaa til Orde, „saa kan I dog begribe, at det her gjælder vort eller Eders Liv, og da vi have Magten, kan Ingen fortænke os i, at vi bjerger vort saa længe som muligt. Den, der vandrer Spionens lumskede Bei, maa ogsaa være forberedt paa Spionens skjændige Endeligt; det bliver altsaa Eders egen Ubesindighed, I kan takke for en brat Død. Læs Eders Pater noster, om I vil og kan, thi Eders Timer ere talte.“ „Dersom ikke en elsket Hustru og trende Børn vare knyttede til mit Hjerte, vilde jeg glad gaae den forsmædelige Død imøde, I har truet mig med, skjøndt det er tungt at falde for en Landsforræders Haand; dog ogsaa nu skal jeg vide at trøste mig. Men vogt Eder Alle, at Mordet paa mig ikke fremkalder den Ulykke, I selv have draget sammen over Eders Hoveder formedelst Eders underfundige Planer!“ „Der er Noget i det, som Spionen siger,“ hviskede Marcus

Friderichs til Høvidsmanden; „lad nu mig et Die-
 blif tale med Personen. Den ædle Hr. Heinrich v.
 Pfeiff har gjort Eder et Tilbud, jeg vil gjøre Eder
 et andet, thi Blodsudgydelse er ogsaa mig modbydelig:
 dersom I gaaer ind paa de Forslag, han gjorde Eder
 for en Stund siden, saa vil jeg give Anviisning paa
 1000 Mark lybst, som I imorgen før Middag kan
 hente hos mig i Raadmandens Huus, som der sidder;
 Mere kunne vi ikke gjøre for Eder, og vil I ikke tage
 imod dette, saa er det Eder, som begaaer Selvmord,
 og ikke os, som begaaer Mord idet vi tage Eders Liv.“
 „Jeg kan heller ikke gaae ind paa dette Forslag af den
 fremmede Herre,“ svarede Arved uden videre Betænk-
 ning, „fordi jeg cengang har svoret at tie, og jeg hol-
 der mit Ord med en Oprigtighed og Troskab, som jeg
 godt kan forstaae er ubegribelig for alle Eder, som her
 ere forsamlede. Da jeg imidlertid formærker, at I
 vil fortsætte i Eders Ugudelighed og tilsidst tage mit
 Liv, hvorved jeg for evig Tid bringes til Tausshed,
 vil jeg for min elendige Kones og mine uskyldige Børns
 Skyld foretrække, frivillig at lode at fortie Alt, hvad
 jeg i denne Nat har hørt og seet af Eders Handeler,
 saa at jeg vil sværge Eder til, paa hvad Maade I
 selv bedst veed og ønsker det, aldrig for noget Men-
 neske at røbe Eders Hemmeligheder. Mere kan og
 mere vil jeg ikke gjøre; det vil endda koste mig megen

Hjertequal at holde det, men holde det skal jeg." Heinrich v. Pfeiff rystede paa Hovedet. „Sag vil dog fer min Part gaae ind paa Arved Bentsøns Forslag," forsikrede nu Raadmand Hüster; „jeg har kjendt ham fra Barnsbeen af og stoler paa ham. Han er vel en forvildet Rægt, men har altid havt Hjertet paa det rette Sted og aldrig endnu sveget sit Ord, det jeg veed." „Gengang skal være den første," indvændte Slotshøvidsmanden. „Naar Raadmand Hüster tør borge for ham, vil jeg ogsaa foreslaae, at vi bide i det sure Æble og lade ham løbe," tog nu ogsaa Marcus Erbo til Orde; „thi vi maae vel betænke, at hans Forsvinden vil vække et stort Røre og lede dem, med hvem han staaer i Forbindelse, paa det rette Spor. Er han ærlig, kan det ikke skade os om han lever, hvorimod hans Død kan foraarsage os store Forlegenheder." „De Sidste ere dog langt at foretrække for det Første," indvændte Heinrich v. Pfeiff; „dem, der have Die med os, mangle endnu Beviser, disse skulde Spionen her give, men er han ryddet af Veien, ere Beviserne med det Samme forsvundne, og saaledes kunne vi med nogen Forsigtighed og Snubed nok vide at undgaae al Eftertale sidenhen. Formodninger ere nemlig ikke Vidnesbyrd, og saaledes som jeg kjender de Danske, lade de sig hellere tage aldrig saa grovt ved Næsen, end stole paa løse Rygter, især naar de, om

hvem det gjælder høre til den fornemme Stand, saaledes som vi her i Byen. Min Mening er altsaa den at han skal døe alligevel." „I modsiges Eder selv, høitærede Hr. Slots høvidsmand, som mig synes," tog atter Raadmand Høister til Orde: I Eders første Forslag til vor Fange lod I som I turde tro ham, nu derimod lader det, som om I aldeles har tabt al Tillid til hans Ærlighed." „Nu vel, for Djævelen," svarede Soldaten og stødte den tomme Sværdskæfte imod Gulvet, „doveligt havde det dog stedse været, det vil I dog vel indrømme; men var han gaaet ind paa mit Forslag, saa havde vi dog faaet at vide, hvorledes man var kommen paa Sporet af os og hvorledes vi egentlig sidde i det, og den Underretning var altid en Deel værd, skulde jeg mene." „Om Forræderi kan ikke være Tale," bemærkede nu Ulrich Pebersvend, „saa godt maae vi visselig kjende hinanden, snarere kan vi have været usorgfigtige med et Ord eller en Hentydning; men hvor beklageligt dette end er, saa kan det dog oprettes ved en forsigtigere Fremgangsmaaade herefter. Andet troer jeg ikke I vilde erfare, strænge Hr. Høvidsmand, og at myrde hiin unge Mand derfor, kan heller ikke jeg tillade, naar han forresten tilsværger os Tausshed. Det vilde blive et gemeent Slakteri, hvis Minde aldrig udslettedes af mit Sind enten Nat eller Dag." „Med

faa fine Tølelser skulde I ikke have sluttet Eder til
 Folk som os," svarede Heinrich v. Pfeiff med et spot-
 tende Smil; „thi hvor der handles om saadanne
 Planer som vore, der maa man ofte frelse sit eget
 Hoved ved dampende Blod." „Men jeg vil aldrig
 frelse mit for den Priis, hvad I saa end tænker eller
 agter at gjøre," svarede Pebersvenden med Hæstighed;
 „da jeg indvilligede i at slutte mig til Eder, var det
 for at gavne min Fødeby, og jeg begaaer idetmindste
 ikke Landsforræderi, da jeg aldrig har svoret til den
 danske Konge." „Stille!" raabte nu Marcus Fride-
 richs, som saae at der traf et Uveir op paa Com-
 mandantens Ansigt; „lad os fremfor Alt bevare Enig-
 hed og Orden og snart fatte en Bestemmelse, thi det
 griyer ad Dag. Kunne vi ikke gaae en Middelvei, I
 Herrer," vedblev han med en sagtere Stemme. „Alt
 I, Hr. v. Pfeiff, som har sat Mæest paa Spil, skjøndt
 I rigtignok ogsaa vinder Mæest derved, ikke tør fæste
 blind Tillid til et Menneskes Ord, I maafee ellers
 ikke kjender det Mindste til, er begribeligt; men lige-
 saa tydeligt er det ogsaa, at de Andre ikke ville see hans
 Blod, naar det paa nogen Maade kan undgaaes. Jeg
 mener, at vi derfor bør gaae en Middelvei og fersjikke
 os hans Person indtil videre. I kan da være sikker
 paa hans Tausched, indtil vor Plan er udført, og
 I Andre kunne hjælpe til at føre alle Estersøgelses-

paa Vildspor, uden at Eders Samvittighed besværes med udøst Blod." „Vil I putte ham i en af Wenzels tomme Tønder paa Pakhuset saalænge?" spurgte v. Pfeiff med en sletdulgt Spot; „til et dødt Legeme kunde det være et godt Gjemmested for en Tid, men heller ikke længer." „Spot saameget I vil, min værdige Hr. Slots-høvidsmand," sagde den fremmede Handelsmand nok saa uforstyrret; „maaskee synes I bedre om min Plan, naar I først har hørt den. Hvad nytter det, at vi forvarede ham paa et saadant Sted? I vilde jo da være lige urolig; derfor maa I selv gjemme ham ude hos Eder. Det kan I have let ved," forklarede Erøboen paa v. Pfeiffs spørgende Blik, „naar I udgiver ham for en vigtig Statsfange, der skal forblive ubekjendt, og I har en paalidelig Mand til at passe ham. Skulde man siden komme paa Sporet, kan I jo selv nemt stille Eder ved ham uden at Nogen faaer Nys derom," hviskede han Slots-høvidsmanden ganske sagte i Øret. „Nu vel," svarede denne, „siden mine Venner ere saa bange for at see den Spions Blod, saa skal jeg gaae ind paa dette Forslag, trods de mange velbegrundede Indvendinger, jeg kunde opstille med Hensyn til dets Hensigtsmæssighed, hvis den unge Mand vil love at ledsage mig i den Forklædning, han strax kan faae og hverken ved Wiener eller Ørb røbe, hvem han er, indtil han er

kommen derud?" „Nei, jeg vil ikke," svarede Arved strax; „hellere døe for Alles Dine end i Eders skumle Fangehul, hvilket dog blev Tilfældet om I skal raade ene." „Saa, ingen Snak længere!" raabte Slots-herren forbitret og løftede sit tveæggede Sværd. „Holdt!" raabte Raadsherren, idet han traadte hen for Arved; „endnu et Ord i denne Sag: Vil I love mig, at spare den unge Mands Liv i Fængselet og lade mig og Ulrich selv overbevise os om at han lever, saa ofte vi under Skin af at besøge Eder vil komme ud paa Slottet, og vil I saa lade ham slippe, naar vi have forladt Byen, og I Den efter Overgivelsen, uanfægtet og uforfrænket?" „Ja," svarede Commandanten nglende, „saafremt man ikke finder hans Opholdssted forinden og han i Tanshed følger med mig derud." „Giv mig Eders høitidelige Forsikring derpaa, Slotsheviidsmand!" „Her har I min Haand!" „Er det Eders Faders Haand?" spurgte Raadmanden og saae ham ind i Dinene; thi han vidste, at som alle Rjeltringer havde Heinrich v. Pfeiff ogsaa en Maade at aflægge Ed paa, som han aldrig brød, og den bestod i, at han gav „sin Faders Haand," som han kaldte det, istedetfor sit eget Haandslag, hvilket han regnede for Intet. „Ja," svarede Commandanten rødmenende, idet han mærkede at være bleven greben i sin egen Snare, og lagde sin Høire i Raadmandens.

„Godt, Arved Bentsøn, nu kan jeg ikke gjøre Mere for Eder; I har selv bragt Eder i en fortvivlet Stilling og har nu hørt Vilkaarene; gaaer I ikke ind paa dem, forlader jeg og dem, der ønske at I skal leve, Værelset siebliffelig og — Eders Timer ere talte; men følger I Slotshøvidsmanden i Nolighed, saa vil Eders Befrielse slaae om et Par Maaneder; vi ere da Alle væk for bestandigt og I kan da sige det Ude om os, som I finder for godt. Hvad Rone og Børn angaaer, da lover jeg, under et eller andet Paaskud at tilstille dem en saadan Sum, at de ingen Nød skulle have saalænge.“ En Stund betænkte Arved sig endnu; endelig udbroød han: „Jeg maa vel samthkke, fordi jeg intet andet Valg har; I har seet, hvorledes jeg gaaer i mit Fængsel, I vil ogsaa faae at høre, hvordan jeg kommer ud deraf; men hvad jeg, naar det skeer, end maa nødes til at sige om Marsjagen til mit Fængenskab, saa skal dog hverken Ulrich Bebersvends eller Raadmand Hüsters Navne nogeninde komme over mine Læber.“ Alle stak nu Sværdene ind. Hurtig blev Arved iført en Kappe, som tillige kunde skjule hans Ansigt, og med hurtige Tred forlode Alle det skjæbnesvangre Værelse. Da Slotshøvidsmanden og hans fremtidige Fange, den forummuede Arved, gik over Gaarden, tittede Wenzel Bebersvend ud af sit Vindue, som han ikke havde

forladt siden han var kommen ind i sit Værelse. Det faldt ham strax ind, at den hemmelighedsfulde Person var Arved Bentsøn, og han brændte af Begjærlighed efter at vide, hvorfor Katastrophen var bleven endt saaledes. Han havde nu ventet, at det var skeet med Arveds Død; thi alene for at opnaae den, havde han og ingen Anden sendt Hunden over til Forsamlingen.

Syvende Capitel.

Raadslagningen.

Vi vende nu tilbage til det næstforrige Capitel, hvor Commandanten og hans Følge havde aabnet Arveds Fængsel. Bøe Diderichsen var den Første, som fik sin Mund paa Gang, da han kjendte sin Mand. „Vel opstanden fra de Døde, min brave Dreng!“ raabte den ærlige Stadscapitain, ilede ind i Fængselet og sluttede Fangen i sine Arme. „Du er nu en fri Mand, Arved Bentson, og kom derfor strax ud af dette Djævels Hul, som ikke er godt nok til en Rotte, end lige til et Menneſke, og fortæl os, hvorledes Du er kommen herind; som jeg antager, er det ſkeet ved en Skurkeſtreg af den forrige Slotshøvding, som nu griner af os ude paa ſine Landsmænds Skibe.“ „Er den lybſke Flaade her udenfor og Heinrich v. Pfeiff der?“ ſpurgte Arved haſtig, idet han traadte ud i Gangen, hvor Dagslyſet faldt paa ham og man bedre

kunde see, hvorledes han saae ud. Hans Klædebragt, som han ikke havde kunnet skifte i de to Maanedes, han havde været indespærret, var bethdelig tilsmudset af den fugtige Kjælderhvælving, hvori han havde siddet. Hans medfødt Blegghed havde allerede faaet det Fanger egne gulagtige Skjær; men ellers seilede han Intet og syntes ikke at have lidt Nød, hvad Fødemidlerne angik. „Her seer I den nuværende Slotshøvidsmand,“ tog nu v. Braun til Orde; „jeg hører til min Overraskelse, at I er Borgermester Gregers Bentsøns forsvundne, ivrigt efterspurgte Søn, og glæder mig saaledes dobbelt ved at kunne gjøre Stadshøvidsmand Boe Diderichsens Ord til mine, og forkynde Eder Friheden. Hvad Eders Spørgsmaal angaaer, da er det sandt, at Lybækkerne ligge her udenfor, og at Heinrich v. Pfeiff, der, som det desværre synes, har villet spille dem Slottet i Hænderne, ved Borgernes raske Ankomst fra Nakslov blev nødt til at opgive sit Forehavende og gik ud paa Flaaden med en Deel af Besætningen. Dem, som ere her tilbage, ere Alle Hs, Naades troe Mænd og skal vide at holde Slottet, saalænge det er muligt for menneskelig Magt.“ „Naar Heinrich v. Pfeiff er kommen ud til Fjenden, kan han alligevel skade os mere end I troer, og jeg maa strax tale med Eder i Genrum desangaaende, ædle Hr. Slotshøvidsmand; men

forinden sige I mig først, kjære Borgere, hvorledes min stakkels Hustru og Børn samt mit fædrene Huns lider. Jeg gav Slutteren et kostbart Smykke for blot at skaffe mig at vide, hvordan de havde det Allesammen; men jeg fik kun det Svar, at de levede og havde det Alle vel." Commandanten vendte sig harmfuld til den Glendige: „Du give ham strax Guldsmykket tilbage, Skurk!" „Naadige Herre," svarede denne og krummede sig som en sledst Kat; „jeg tabte det siden til Kunz fra Schwaben i Tærningespil." „Saa hedder Du sagtens Hans?" raabte nu Mester Thøger, som hidtil havde staaet med aaben Mund og hørt og seet Alt, hvad der var foregaaet, uden andet Tegn paa Deeltagelse, end at gribe og trykke Arveds Haand. „Ja, med Forgunst at melde, saa hedder jeg Hans Zollendorf og er født i Wagrien," svarede den Udspurgte paa sin sædvanlige krybende Maade. „Nu forstaaer jeg Alt," skreg Capitainen og slog sig for Panden; „uh, den Helvedes Hund til Slots-høvidsmand! — faae vi fat paa ham, skal han dingle i det første det bedste Træ, thi en ærlig dansk Kugle er ham for god. Men hellige Guds Moder, lad os først forberede Borgermesteren og Fru Margrethe paa den uventede Glæde, der forestaaer dem; bare de ikke have hørt det allerede," vedblev det ærlige Skind og saae sig ængstlig omkring. „Hvad," skreg Arved,

„er min Fader og min Hustru ogsaa Fanger herude! Hvorledes er dog Alt dette gaaet til?“ „De ere ikke og have heller aldrig været Fanger her,“ svarede den brave Commandant; „imorges kom de begge herud, da de ved det Guldsmykke, I nys omtalte, var kommen paa Eders Spor; men desværre forstod v. Pfeiff at lede dem fra det igjen. I det Samme kom Bybefkernes Opfordring til Overgivelse, hvori Slotshøvidsmanden indvilligede, og Eders brave Fader tog da med Afsendingene ud paa Flaaden, for at bede den Øverste ombord om Skaansel for sin By. Formodentlig har Eders Hustru ledsaget ham, for ikke at blive ene tilbage her og for at dele hans Fare.“ „Men hellige Somfru,“ raabte Arved i en grændseløs Forbauselse, „hvordan kommer min Margrethe herud i Selskab med min Fader?“ „Ja, det er jo sandt, Du veed slet ingen Ting, stakkels Dreng,“ tog nu igjen Boe Diderichsen til Orde; „naa, saa kan jeg da fortælle Dig den store Glæde, at din Forsvinden frembragte det Omflag i den gamle Herres Sind, at han samme Dag tog din Kone og Børn i Huset og at han og din Moder elste dem saa høit, at de aldrig ville skilles fra dem mere.“ Ved at høre disse Ord kastede Arved sig paa Knæ for at takke Gud for denne lykkelige Nyhed; men overvældet af sine Følelser, formaaede han blot at fremstamme nogle saa Ord,

medens en Taarestrøm ustandselig vædede hans Kinder. „Ja, lad I nu det være godt, unge Mand“, bemærkede endelig v. Braun, efterat han tilligemed de Dvrige havde en Stund betragtet den Rnælende med inderlig Deeltagelse; „sat Eder nu, det har I bedst af, og følg os ud i Guds frie Natur. I sagde nys, at I skulde tale med mig om vigtige Ting, og vi Krigere vide kun altfor godt, hvor kostbart et Minut kan være, især naar Fjenden blot ligger et Kanonskud borte.“ „Min stakkels Fader og min Margrethe i Lybekkernes Vold!“ sukede Arved, idet han reiste sig og beredte sig til at følge med de Dvrige udenfor. „Ja, det er jo ilde nok, og saameget ærgerligere som det ikke var skeet, hvis Borgerne vare komne en halv Time før; men,“ vedblev v. Braun trøstende, „jeg hørte selv, at de afreiste under Leide, og saaledes er der Haab for, at de snart komme tilbage igjen, skjønt vi efter den Forandring, Tingene have taget her, og saa maae være forberedte paa det Modsatte. Hvis I er fattet saa meget, at I kan unde mig den Samtale i Genrum, hvortil I hentydede før, er jeg villig til at følge Eder.“ Arved nikkede og fulgte strax Slotshøvidsmanden op i Taarnet, medens det øvrige Følge blev staaende ved Indgangen og talte om den Opdagelse, de nys havde gjort, samt om Heinrich v. Pfeiffs Rænkespind, og udtømte sig i forskjellige

Gisninger om, hvorledes og hvorfor han havde fængslet den unge Mand, hvilket denne endnu ikke havde haft Tid eller Leilighed til at oplyse dem om. I det Samme kom der Bud fra Commandanten, om Capitain v. Krog og den første Stadscapitain øieblikkelig vilde indfinde sig hos ham. „Pas paa, den Kjærling til Heinrich v. Pfeiff pønser paa nye Rævestreger; som sagt, vi faae ikke Fred for ham før han dingler,“ bemærkede Mester Thøger og faae med Befymring efter de Vortilende. Saasnart disse vare traadte indenfor, faae de v. Braun gaae med et meget bekymret Ansigt frem og tilbage i det lille Værelse, medens Arved med en ligesaa stor Urolighed stirrede ud efter den store lybste Flaade, som, 30 Seilere stærk, lidt efter lidt begyndte at gaae for Anker ude ved Albuen. „Det lader til at blive jo længer jo værre, mine gode Herrer,“ tog v. Braun til Orde, saasnart de hidkaldte Officerer havde lukket Døren: „den unge Mand har robet os en Hemmelighed, som der ingen Fare var ved, hvis den blot var hans egen, men ulykkeligviis kjender Heinrich v. Pfeiff den ogsaa, og man maa være forberedt paa, at denne Nidding deelagtiggjør Rybækkerne derude i den, for paa den Flaade at gjøre sine Sager gode igjen, hvilket de nok kunde trænge til efter det Nederlag, de lide her;“ og nu fortalte han Officererne, hvad Ar-

ved havde betroet Kong Hans med Hensyn til Løbet
 hiinsides Den, og som denne atter under Tausheds
 Løfte havde berettet Heinrich v. Pseiff. Boe Dide-
 richsen bleguede ved at høre disse Ord, men sagde
 Intet. „Vil I kaste et Blik herud, hvor Løbet an-
 tages at gaae, da vil I indsee, at vi umulig kunne
 forhindre dem fra at seile indenfor, saasnart Løbet er
 fundet, hvilket det, med Anviisning om, at det exi-
 sterer, let vil blive af kyndige Sømænd: thi deels
 mener Arved Bentson, at det gaaer langs med Land,
 som ogsaa er sandsynligt, og desuden er hele Befæst-
 ningen anlagt med udelukkende Hensyn til det be-
 kjendte Løb, saa vor Modstandskraft paa den anden
 Kant vil være for Intet at regne, især hvis en Af-
 deling af Flaaden beskæftiger os i Nord, medens den
 anden passerer Syd om. Have I, gode Herrer og
 Hs. Raades troe Mænd, her noget Raad at give,
 saa lad os høre det; thi — som Ordsproget siger —
 her ere de dyre.“ „Det er en fortvilet Sag, det er
 det Hele, jeg kan sige, Hr. Slotshøvidsmand, og det
 vide vi allerede,“ svarede Boe Diderichsen og slog sig
 for Panden. „Hvis vi ikke kunne finde Løbet og
 spærre det med sænkede Skibe før Lybekkerne komme,
 maae vi vente at see Tjenden i Nakskov: det er min
 Mening, og vi maae saaledes snarere raadslaae om,
 hvorledes en saadan Ulykke kan tilspie Byens Borgere

mindst Skade," bemærkede v. Krog, med Diet ufravendt hæftet paa det Sted, hvor det skjulte Løb maatte være. „Alt stoppe Løbet vil nu være en Umulighed og kun lette Rybefferne Sporet, naar vi selv lede efter det," indvendte Slotshøvidsmanden; „mit Raad er, at lade den ene Borgerfane, som udgjør Skytterne, inat saa hemmelig som muligt drage til Byen, for at den kan dække de Bærgeløse derinde under den forestaaende Flugt, paa hvilken vi forberede dem, udsprende, at Slottet kun et Par Dage kan modstaae Fjendens Overmagt; den anden Fane, som jeg ikke paa nogen Maade kan undvære her, maa forblive hos mig under Statshøvidsmand Thøgers Ansørsel, da den første Stadshøvidsmand under saa farlige Forhold ikke bør forlade Byen; naar dette er gjort, have vi kun at imødesee, hvad der vil skee, stole paa Lykken og haabe, at den forrige Slotshøvidsmand har sine Grunde, hvorfor han tier med sin farlige Hemmelighed." Med disse Ord hævede den nye Befalingsmand sit Krigsraad, for snarest muligt at underrette Hr. Krummedige om de sidste Tildragelser paa Den og Tingenes sande Stilling, hvorefter det ene Compagni ifølge Aftale i al Stilhed forlod Den midt paa Natten. Skjøndt Arved inderlig længtes efter at see sin Moder og sine Børn, besluttede han endnu for det Første at forblive, hvor han var, deels

for at modtage sin Hustru og sin Fader, som han hvert Dieblif imødesaae, deels for at faae at vide fra første Haand, hvad Rybberne vilde foretage sig imod Befæstningen. Hans Ven, Boe Diderichsen, paatog sig at forberede Moderen paa det uventede Gjensyn.

Imedens dette forhandlede paa Slottet, ville vi see, hvorledes de der foresaldne Begivenheder bleve optagne ude paa den lybske Flaade. Om bord paa det største Skib, „Samson“, der i Størrelse kunde svare til en af Nutidens Corvetter paa 30 Kanoner, stod den lybske Borgermester Hermann Falc, samt Flaadens egentlige Anfører, Landsknægtenes udkaarne Hovding, den berhyggede Claus Hermelin, og to Raadsherrer, foruten flere Rybberne, hvoriblandt vi bemærke Pebersvenden Wenzel, der fulgte med Flaaden for at gavne den ved sit Kjendskab til Stedforholdene, og faae med Urolighed ind imod Slottet, som man fra Mastkurven havde iagttaget var bleven besat af en heel Deel Folk inde fra Land efterat Udsendingene havde forladt det. Nu dreiede det lille Fartøi, som førte disse Mænd tilbage, omkring Albuevet ud i Beltet, hvor det snart efter stødte til hele Flaaden. Alles Miner opklarede kjendeligt, da man opdagede flere Personer paa Dækket, hvilket lod Sunkeren gjette, at v. Pfeiff alligevel havde holdt Ord

og Fæstningen meget rigtig capituleret. Men hvorledes kunde da det tilslende Mandskab være kommen ind paa Slottet og hvad vilde Følgen heraf blive — dette var en Gaade, som de Nysankomne skulde løse, om de kunde. Saa snart Claus Hermelin bemærkede, at en Solle blev sat ud for at føre hans Afsendinge til ham, gav han sine Omgivelses et Vink, at følge sig ned i Kbhvitten, for der at modtage Budskabet som det sig burde. Dette lod heller ikke vente længe paa sig; thi ret som alle de, hvem en saadan Gre tilkom, havde taget Plads omkring det store Bord midt i Kbhvitten, meldte den tjenstgjørende Officeer, at de to Afsendinge tilligemed treende Officerer af Garnisonen fra Slotsøen og den første Borgermester i Næstved attraaede at indlades. Paa et Vink af Claus Hermelin sprang Dørene op og de, der havde begjært Audients, traadte ind. Officererne lagde en ligesaa stor Forlegenhed for Dagen, som Gesandternes Dine lyste af Glæde; Borgermester Bentzons Afshyn udtrykte den Smerte, som gnavede paa hans Sind. „Jeg har den Gre at tilmelde Eder, ædle og mandhaftige Hr. Hovidsmand, og velsornemme Borgermester,“ tog nu David Divesen til Orde og bøjede sig dybt for de Mænd, han henvendte sig til, „at Slots-hovidsmanden paa Engelsborg ifølge afholdt Krigsraad, deels formedelst Besætningens Svagbed og deels bevæget

ved de strænge Trusler, I paa ærlig Krigsviis ved os undfagde Besætningen med, har overgivet Eder hele Slottet, saaledes som I fortrede det. Til Sikkerhed for denne Overeenskomsts Opretholdelse har han ei alene underskrevet den ham forelagte Capitulation, men endog sendt tvende af sine første Officerer for at overbringe den." Et Smil fløi ved disse Ord over de Forsamledes Ansyn. „I give mig Capitulationen. Nu, ved Sanct Peder, min hellige Forbeder," raabte Hr. Claus Hermelin, da han havde gennemløbet det modtagne Document, „det glæder mig for Besætningens egen Skyld, at den har sparet os for at udgyde dens Blod til sidste Draabe. Vi saae fra Masten, at en Deel Vaade har sat en Skare bevæbnede Mænd i Land paa Den, og troede af den Grund, at vort venlige Tilbud var bleven afflaaet, dem selv til liden Vaade, og kunne, da dette ikke er bleven Tilfældet, ikke begribe, hvorledes denne Overgivelse og hiin Forstærkning kan staae i Forbindelse med hinanden; vide I, gode Herrer, ingen Oplysning at give derom?" „Ogsaa vi have iagttaget den samme Synderlighed," bemærkede den af Gesandterne, som pleiede at føre Ordet; „thi ret som vi forlode Den bleve de første Vaade synlige ved Varnholmen. Efter Borgermesterens og de tvende herværende Officeres Formening er det enten Borgerne fra Nakflov eller ogsaa langt

sandsynligere en tidligere affendt Troppeafdeling, som ved Efterretning om Flaadens Ankomst er ileet ud til Den. Imidlertid har I jo nu Capitulationen i Eders Bærg, ædle Herre, og de senere tilkomne Tropper ville blot forøge Fangerens Tal." „Det er ogsaa min Mening," svarede Høvidsmanden estertænksomt; „men for en Sikkerheds Skyld ville vi dog snarest mulig see at faae en ny Garnison bragt til Den. Staaer Eder Grinde i Berørelse med denne Capitulation?" spurgte han videre og kastede ved disse Ord et ildevarslende Blik paa Gregers Bentsøn. „Tilvisse gjør det saa, ædle Hr. Høvidsmand," svarede den gamle Mand, idet han frimodigt traadte hen til Bordet og bød sig for ham og Forsamlingen; „jeg var tilfældigviis paa Slottet i et Familieanliggende, da Capitulationen blev sluttet, og bestemte mig til at tage med Deputationen ud til Eder for at forhøre, hvorledes I er til Sinds mod vor fattige By, og bede Eder om Skaansel for den, om I skulde være tilbøielig til at udvise Strænghed." En Stund taug Claus Hermelin: „I kjender Krigens Bedtægter, Borgmester, og jeg kan kun forbauses over, at I tør komme her og tale om Skaansel for en By, hvis menige Borgerstab vitterligt nok aldrig har baaret Godhed for den frie og mægtige Rigsstad Lybek, og som allerjædft med saa megen Pomp modtog dens

ivrigste Fjende, fordi han med megen Bekostning havde bygget den Befæstning, som vi nu med et eneste Pennestrøg har feiet væk." „Det gjorde mig svarlig ondt, at være Vidne til denne Capitulation," gjensvarede Borgmesteren, idet han pegede paa Documentet, som Admiralen endnu holdt udfoldet i Haanden, og søgte med Magt at bekæmpe sin indre Bevægelse; „thi, som I meget rigtig bemærker, var det kun et Pennestrøg, som bragte en velbefæstet og velforsynet Borg i Eders Hænder; men langt dybere smerter det mig at fornemme, at danske Mænd skulle høre ilde for at de have givet deres Konge en hæderlig Modtagelse, da han gjæstede deres By. Betænk selv, Herre, hvad I vilde synes om det, hvis nogen Udlænding gif i Rette med Lybeks Borgere, fordi de ved given Leilighed lagde deres skyldige Erbødighed for Dagen for deres Dyrighed. Naar I desuden har bebreidet os, at vi i Almindelighed ikke have viist Lybekkerne den Venfæbelighed, som de under deres Ophold hos os synes at have gjort Fordring paa, saa vil I ikke glemme, at den ene Borgmester og to Raadmænd ere fødte i Eders Stad. Vel veed jeg, at der gives enkelte danske Byer, hvor hele Dyrigheden bestaaer udelukkende af Tydskere, men saa gives der ogsaa andre, skjønt saa, hvor blot indfødte danske Borgere sidde i Raadet, og have altsaa ikke et saadant Beviis

paa Velfindethed imod Eders Folk at fremvise som vi." „Hvad dette angaaer, da har en saadan Grund-
 slet Intet at sige ligeoverfor de mange Kjendsgjernin-
 ger paa ond Villie imod Pebersvendene, som I kalde
 dem, hvilke ere komne den høie Dyrighed i Lybet for
 Dre," gjensvarede Høvidsmanden kort; „thi det var
 alene fordi I vidste, at I høilig kunde behøve hine
 gode Mænds Bistand i Raadet, at I betroede dem
 Værdigheder, som hverken have været dem til Gode
 eller Fordeel. Jeg kan altsaa Intet gjøre for Eders
 By, efterdi det allerede for længe siden er bestemt i
 Hansesalen, at den og mange flere til skal gaae op i
 Luer, og I kan prise Eders gode Lykke, at I i Sikker-
 hed for Liv og Lemmer fra Dækket af mit Skib kan
 see paa Odelæggelsen." En mægtig Allarm fra Dæk-
 ket forkyndte nu, at Skibet gif for Anker paa Albue-
 Rhed. „I give Ordre til „Stralsund“, som er noget
 agter for os, at han gaaer til Slotsøen med de 3
 første Bøierter, der støde til ham; jeg antager det
 kan blive Geert Bremers, Hennikens og Al-
 brecht Krauses." Denne Ordre, som Høvids-
 manden havde henvendt til en af de Officerer, der
 stode bag hans Stol, havde forhindret Borgermesteren
 fra strax at svare igjen; men saasnart han saae sit
 Snit, forsømte han heller ikke Leiligheden. „For
 dette Eders Tilbud, som jeg antager er vel meent,

bevidner jeg Eder min Tak og Hyldest, ædle Hr. Høvidsmand," svarede han; „men saasom jeg har Samlie i Byen, agter jeg at dele dens Farer, ligesom jeg heller aldrig vil forlade mine Medborgere i den forestaaende Trængsels og Gjenvordigheds Tid. I tillade mig altsaa at forføie mig bort med min Sønneføne, som ligeledes er fulgt med herud under givet Leide, saasnart stee kan, efter Eders Mandhaftigheds Velbeileilighed." Borgermesteren havde neppe udtalt disse Ord, førend en Officeer traadte ind og udbad Audients for Heinrich v. Pfeiff og Følge. Forsamlingen saae paa hinanden med et betyvende Smil; Claus Hermelin nikkede venligt og de Anmeldte traadte ind. Saasnart Alles Blik faldt paa dem, blev det imidlertid Enhver klart, at man neppe vilde faae et godt Budskab at høre. „Høibaarne Hr. Feltøverste og øvrige hæderlige Mænd," tog Excommandanten nu til Orde, efter paa det Erhødigste at have hilset til alle Sider; „I har faaet min Capitulation, men desværre er I for det Første gaaet Glip af Fæstningen." „Hvad for Noget!" skreg Landsknægtenes Hovding og reiste sig fra sit Sæde; „hvem har vovet at bryde Overgivelsens Vilkaar?" „Hør mig, Hr. Claus Hermelin, og I vil strax fatte det Hele: Næppe havde disse gode Mænd, som jeg seer her, forladt Slottet, før Nafstovs Borgere kom til Den og forlangte at

indlades paa Bergen. Tro mit Ord til Eder, affleg jeg det paa det Bestemteste og lod mine Følk træde ud paa Muren, da det lod til, at man vilde tiltrødse sig Udgang; men medens dette foregik paa den ene Kant af Befæstningen, var en stærk Afdeling ved Forræderi af mine egne Følk kommen op i Taarnet, hvorved al Modstand blev umuliggjort. En Deel af Befæstningen drog ud med mig og venter paa Hjælpen af Den at blive afhentet, medens jeg selv og Hr. Marcus Friderichs foretrak at ile herud som snarest." En rasende Forbittrelse malede sig i Junkerens Ansigt, da han hørte denne Forklaring. Med funkende Dine og knyttet Næve vendte han sig pludselig til Borgermester Gregers Bentzen, der neppe formaaede at skjule sin hemmelige Glæde: „Og for saadanne Riddinger og Forrædere har I vovet at bede om Skaansel! Nei, Borgermester, før skal „Samson“ synke ned paa Havsens Bund, før der skal blive Steen paa Steen tilbage i det Nøverhul, og I, Borgermester, kan takke Eders gode Skjæbne, om jeg ikke lader Eder klynge op endnu inden Solens Nedgang for at vise Eders skjændige Medborgere, hvad Lod der venter dem efter Slottets Indtagelse." „Der ligger ikke saa stor Magt paa, om jeg lever eller dør," svarede Gregers Bentzen uden saa meget som at blegne ved Claus Hermelins skrækkelige Trusel; thi jeg har

nu snart levet saa længe, at jeg alligevel maa være forberedt paa min Hedenfart. Far I fort med mig som I har talt, dersom I mener, at min Død kan være Eder til Baade, og I forresten kan forsvare at bryde det sikkre Veide, disse Mænd have givet mig og min Sønnedone i Eders Navn." „Jeg har intet Veide givet," brummede Junkeren, der allerede havde tilkæmpet sig mere Fatning; „hvad Andre love i mit Navn, kan jeg ikke svare til." „Dette er Noget, som jeg ikke vil tvistes med Eder om, Hr. Høvidsmand," svarede den gamle Borgermester lige uforsagt; „men saa meget veed jeg dog, at en dansk Mand vilde holde sig til Den, der, blot i Tro til at have handlet rigtigt, havde givet en Trediemand Veide i hans Navn; Veidet vilde han i ethvert Tilfælde ansee det for en Vanære for sit Folk at bryde; men jo ældre jeg bliver, desto mere mærker jeg, at Begreberne om Grette og Ret ikke ere eens paa begge Sider af Østersøen. Kun saa meget vil jeg imidlertid endnu sige Eder, at vil I myrde mig blot for at jage Skræk i de Mænd, som jeg nu først hører have Fæstningen inde, da vil dette saa lidt lykkes Eder, at I kun derved gjør dem mere standhaftige i at holde ud." „Det er ogsaa min Mening, Hr. Junker Claus," tog nu Borgermester Falck til Orde, „at vi mulig udrette langt mere ved Mildhed end ved Strænghed. Sigge længe

for Fæstningen kunne vi jo paa ingen Maade, efter-
som hver Dag er os kostbar, da I veed ligesaa godt
som jeg, at de Danske ere i Bevægelse paa alle Kanter,
og at Hr. Krummedige endog her paa Volland samler
Folk og Skibe imod os. Min Mening er derfor,
om vi ikke skulde tilbyde Borgerne at skaane deres
By, dersom de ville overgive os den Fæstning, som
de rigtignok imod alle Krigslove have bemestret sig
efterat Overgivelsen var skeet. Vel har man i Lybek
bestemt Nakskov til Undergang og Ødelæggelse; men
som Forholdene nu ere, ville vi vel siden kunne for-
svare hvad vi gjøre." Claus Hermelin grundede lidt.
„Dg hvormed vil I saa stille Landsknegtene tilfreds,
som allerede have deelt Huse og Gader i Byen imellem
sig? Har den høie Øvrighed maaskee Lyst og Leilighed
til at udkjøbe Byen af deres Hænder; thi paa anden
Maade give de ikke med det Gode Slip paa et Bytte
der alt underhaanden var lovet dem." Nu kom det
til Borgermesteren at betænke sig. „Maaskee kunde
jeg her give et Raad, som turde vise sig gavnligt,"
sagde Wenzel Pebersvend og afbrød dermed den al-
mindelige Tausshed; „jeg formener ogsaa, at vi
alene med det Gode maae see at faae Borgerne bort,
saa lidet de end have fortjent det; thi om jeg endog
er overbevist om, at Slottet snart maa capitulere,
saa vil det dog altid tage saa lang Tid, at der Intet

mere bliver for Flaaden at udrette paa denne Kant af Riget, og saaledes kunne Landsnegtene ikke engang faae Leilighed til Plyndring enten paa det ene eller det andet Sted. Dersom I under disse Omstændigheder lover dem et ligesaa rigt og sikkert Bytte, som det forventede i Naksfjov, troer jeg sikkerlig at de gaae ind derpaa, og et saadant Bytte ligger lettere og nærmere ved Haanden, end jeg troer I for Diebliffet tænker paa; jeg mener nemlig det rige Hølsted Kloster ved Enden af Fjorden, der ved almindeligt Bandede er dyb nok for vore Skibe, maaskee alene med Undtagelse af „Samson“. Jeg tør næsten forsikre, at efterksom jeg kjender til Naksfjovs Velstand og den Rigdom, jeg har seet til Skue i hiint Kloster ved visse Leiligheder, saa staaer Krigsfolkene sig vel ved denne Tuffhandel.“ Claus Hermelin støttede et Diebliff sin Bandede i sin Haand, derpaa kastede han et spørgende Blik paa Borgermesteren, og da han bemærkede, at ogsaa han syntes godt om Planen, svarede han endelig: „Raadet er ikke saa galt, skjøndt det er et svært Væbne at bide i, og vi efter den Anviisning altsaa kunde have gjort et dobbelt Bytte. Lad imidlertid gaae! Jeg vil ved Siden af den Trusel, at klynge hver Mand op, hvis de ikke overgive vor lovlige Eiendom, Slottet, love dem at faaane deres By, der ellers skulde være bleven hjemløst af en Udelæggelse

imod hvilken Jerichaus og Jerusalems kun var Børnespil. Vilde I atter vende tilbage til Den med dette Budskab, I gode Herrer, som have paataget Eder det første, og derhos tilføie, at deres Borgermester og hans qvindelige Slægtning, som er i vor Magt, skal blive dem et Vidnesbyrd om, hvorledes det skal gaae Uvinger og Qvinder i deres By, om de fremture i deres Ondskab og tvinge os til at spille et Par Dage for Slottet. I sagde, at en Deel af Besætningen venter paa at komme ombord; lad „Stralsund“ besørge det,“ vedblev han, vendende sig fra Heinrich v. Pfeiff til en ung Officeer; „men forman Befalingsmanden til Forsigtighed. Transportstibene gaae for Anker her indtil videre.“ „Før disse Mænd atter drage bort, tillade I mig, Hr. Høvidsmand, blot en eneste Bemærkning til det, jeg tidligere har talt,“ tog Borgermester Gregers Bentsøn nu atter til Orde; „det er min Overbeviisning, at hverken onde eller gode Ord fremme Eders Sag det Mindste hos Borgerne; thi deels elske de deres Konge høit og dernæst vil de ikke et Dieblif troe Eders Løfter, naar de høre, hvorledes I bryder Eders Ord til mig; thi Borgerne vide meget godt, at jeg kun er her for deres Skyld, imod givet Leide frem og tilbage. De ville altsaa sætte deres eneste Haab ikke til Eders Løfter, men til at forsvare Byens Voldværk, Fæst-

ningen, saalænge som muligt, i Haab om hurtig Undsætning, og den forrige Befalingsmand vil saaledes nok faae at see, at Slottet holder sig lidt længer, end han ved Underhandlingerne troede kunde blive Tilfældet." Der var Noget saa slaende i Borgermesterens Forklaring, at Alle i deres stille Sind maatte give ham Ret. „Hvis det kan bidrage til, at en saa skammelig Mistillid til vor Ordholbenhed fjernes," bemærkede endelig Hermann Falk, „anseer jeg det for bedst, at Borgermesteren og hans Sønne-
 lene sendes tilbage til Byen igjen; kun overvære den Første ikke Forhandlingerne med Borgerstabet, saafremt han ikke vil raade det til Capitulation, som er det, der i Virkelighed tjener Byen bedst." Heinrich v. Pfeiff fastede et uroligt Blik paa David Divesen, som næppe bemærkede det før han hurtig udbød: „Jeg maa dog i Anledning af Borgermesteren og hans Sønne-
 lene bemærke dette, at saasom jeg og den velbaarne Junker Fuchs fandt det christeligt, at Borgermesteren vilde bede Godt for sin By, tilstode vi ham ogsaa frit Leide frem og tilbage, hvorfor det skulde høilig fortryde os, om dette samme Leide blev brudt; derimod have vi aldeles ingen Forpligtelse mod Kvinden, der fulgte med, idet Borgermesteren selv og Hr. Heinrich v. Pfeiff bedst vide og kjende, at Borgermesteren blot bad om at hun maatte ledsage ham, uden at han

med et Ord omtalte noget Leide for hende." Et Skuldertræk var Claus Hermelins Svar; selv han fandt denne Forflaring vel meget trukken ved Haaret. Den gamle Gregers Bentson blev kobberrød af Harmen. „Hvad Magt ligger der vel paa det Qvindemenneske," udbrød endelig Høvidsmanden, „og hvorfor skulle vi beholde hende, naar Borgermesteren gaaer i Land? Man vilde dog kun bruge hendes Tilbageholdelse som en ny Anke over os. Lad dem altsaa følges ad, dog kun under den Betingelse, den velvise Borgermester omtalte." Ved at høre disse Ord blev Heinrich v. Pfeiff bleg som Døden; alle hans Forhaabninger vare i Bund og Grund ødelagte, hvis Borgerne skulde finde paa at holde sig; kun Spot og Vanære vilde han høste og dertil mistede han endog Margrethe. „Hr. Junker! et Ord i Fortrolighed før I tager Eders endelige Bestemmelse i en saa vigtig Sag," udbrød han pludselig. Claus Hermelin gav ham et Vink at følge sig ind i et tilstødende Gemak. En lang og dyb Stilhed herskede imidlertid i Forsamlingen; en uævnelig Angst tilsnørede den gamle Borgermesters Bryst, medens alle de Andre vare i den uroligste Spænding. Man anede af Heinrich v. Pfeiffs hæftige Bevægelse, at noget Ondt foregik, at noget Uventet forestod. Endelig aabnedes Døren igjen. Claus Hermelin traadte ind med et glædestraalende Ansigt,

fulgt af den endnu ligblege Usling. „I gode Mænd
føre Borgermesteren ombord paa Pinken igjen, hvor
han og Dvinden ferblive, og møde hos mig til et
Krigsraad om to Timer. Der behøves ingen Under-
handling med hine Forrædere; baade Rakstov og Hal-
sted Kloster skulde alligevel gaae op i Flammer inden
nogle faa Dage.“

Ottende Capitel.

Gamle Venner

Den næste Dag herskede den største Urolighed og Angst i den lille By Næstved. Allerede i Dagbrækningen havde man seet Størstedelen af den fjendtlige Flaade med spielig Vind at nærme sig Slotsøen; men det var ikke det Værste, thi snart udbredte det Rygte sig i Byen, at Væbnerne søgte en anden Vej ind til dem, og at det ikke vilde være Besætningen paa „Engelsborg“ muligt at forhindre deres Ankomst, hvis de fandt den. Medens Fruentimmer og Børn opfyldte Gader og Huse med deres fortvivlede Samrøst, havde Raadet forsamlet den mandlige Deel af Befolkningen paa Raadhuset, for under denne overhængende Fare at raadslaae med hverandre indbyrdes om, hvad man vel skulde gribe til under saadanne flemme Udsigter. Alene formodt det Barbari, hvor med Krigene dengang førtes, kunde man være for-

vissat om, at Byen idetmindste vilde blive plyndret i Bund og Grund; men betænkte man derhos, at Bybeholderne maatte være særdeles forbittrede paa Borgerne, fordi disse havde tilintetgjort deres forræderiske Planer med Hensyn til „Engelsborg“, var det endnu mere at forudsee, at det Allerværste vilde hændes Nakslov, naar den faldt i Fjendens Hænder. Man havde allerede talt længe frem og tilbage i Forsamlingen, uden at man var kommen paa det Rene med, hvad man egentlig skulde gribe til, da en kraftig Stemme udbad sig Tilladelse til at henvende nogle Ord til den høie Øvrighed og det menige Borgerskab. Alles Blik rettede sig hurtigt imod Baggrunden af Salen, hvor den Talende stod. Det var en anseelig Kæmpestikkelse, iflædt en Dragt, der aabenbart stammede fra en længst forsvunden Tid. Paa Hovedet bar han en gammel rusten Bernhat, om Livet et bredt Belte med en ligesaa bred Kniv; hans venstre Arm hvilede paa en langskaftet Stridsøxe, som øiensynlig fordrede en Kæmpearms, naar den skulde svinges med Nytte; hans høire Haand legede ubevidst med det lange sølshvide Stjæg, der bølgede sig langt ned ad hans Bryst. „Kanontordenen imorges har bragt mig til Byen,“ tog han derpaa til Orde, saasnart der var indtraadt den nødvendige Tausshed, „og naar jeg nu kommer ukaldet i Eders Forsamling, Borgere af

Nakstov, saa er det alene fordi en fælles Fare maa forene alle gode danske Mænd, uden Hensyn til Stand og Stilling. Om jeg ellers har forstaaet Eder ret, saa ere I i største Tvivlsraadighed om, hvor I skulde drage hen med Eders Koner og Børn samt øvrige Giendele, for at de kunne være i fornøden Sikkerhed for de lybske Røvere, som snart ville komme paa Sporet efter dem, da jeg hører, at de ikke kunne formenes Afgang til Byen. Lad mig nu i denne Sag sige Eder min Mening. I kjende vel Alle den gamle Thorkel Steen ude fra Aunede, og vide, at jeg ikke er saa aldeles uskyndig i Krigshaandværket, efterdi I maaskee nok var hørt, at jeg har tumlet mig i mange Aar imellem fjendtlige Landske og Sværd, ja endog blot for at hævne mig paa Svenskerne, der brøstede os paa Brunsebjerg, hvor jeg ogsaa fik min Part med, drog med hans Naade Kong Hans ind i Sverrig igjen, uagtet jeg dengang var over 60 Aar gammel og saaledes skulde mene at have faaet Nef af den Leg. Naar jeg altsaa nævner Eder et Sted, hvor Eders Familier og Gods, rigtignok ved Eders egen Bistand, kan være i Sikkerhed, saa ville I vel indsee, at jeg har nogen Kundskab til Krigen og at mit Raad kan have sin Rytte. I kjende vel Alle Aunede Segn; men kun Faa eller Ingen af Eder, med Undtagelse af den unge Mand hift" her pegede han paa Arved

Bentsøn, som ved Lybekernes første Bevægelse var ilst til Byen — „vide, hvad Alnede kan være med fine Moser og Sumpe i behjertede Mænds Hænder. Jeg vil ærlig tilstaae Eder, Borgere, at Alnede By, som kun tæller 5 Gaarde og en Deel Huse, have for faa Mænd til at forsvare Tilgangen til sig, trods alle de Forhindringer, Jordsmonnet stiller for Fjenderne; men alligevel ville vi Bønder alene gjøre dem hver Gotsbred stridig. Ville derimod I slutte Eder til os, saa ere vi ligesaa sikre som i Hans Naades fæsteste Borg, og Lybekerne skulle forgjæves slukke deres Fingre efter det, som hører os til. Jeg lover Eder en gjæsteventlig Modtagelse, tappre Hjerter og kraftige Næver, om I ville gjøre fælles Sag ude i Moserne hos os, og efter det, som jeg tidligere veed om Eder og har formærket endnu idag, ville I bringe os en lignende Tilgift. Synes end vor Magt lille, saa maae I huske paa, at Enighed og Mod kan gjøre en ringe Magt uovervindelig, hvilket vi Danske f. r. ikke længe siden til vor største Skade erfarede ovre i Ditmarsken. Men foruden vor egen Sikkerhed er der endnu Mere, som taler for, at I bør gaae ind paa min Plan, efterdi vi maaſkee kunne opholde Lybekerne saalænge til Hr. Krummelige faaer Tid til at komme bag paa dem, om de ville forsøge at tvinge os; men opgive de dette, hvilket jeg rigtignok ikke

troer, saa skulde de dog idetmindste tage sig iagt for at sende Streifpartier langt ud i Sønderherred, saalænge de ikke have magtet os, da de ikke kan vide, hvor eller hvor hurtigt Borgerne fra Nakskov og Bønderne fra Munde kunne komme over de enkelte Afdelinger, og saaledes vil vor Modstand for en stor Deel ogsaa tjene til dette Herreds Frelse fra fjendtlig Vold. Lad mig nu vide Eders Mening om dette Forslag, Borgere, eller lad os høre, om Nogen kjender et bedre Raad." En kort Pause paafulgte, hvorefter Holger Jessen, som tilligemed Boe Diderichsen var Sjælen i alle Borgernes Foretagender, saaledes tog til Gjemme: „Alt vel overveiet, troer jeg virkelig, Medborgere, at Ingen kan raade os bedre, end hvad den gjæve Thorfel Steen, hvem vi Alle kjende som en hæderlig Mand og berømmelig Krigskarl, har foreslaaet os. Et Sted skulde vi dog hen alligevel, og viser det sig siden, at vi ikke kunne holde Lybekkerne Stangen derude, saa kunne vi jo altid drage videre fort. Synes I altsaa som jeg, tage vi med Tak imod det gjorte Tilbud, og love ham, at Munde Bønder for skulde vende Fjenden Ryggen, end nogen af Borgerne fra Nakskov. For at jeg imidlertid kan see, om I Alle ere af samme Mening, beder jeg Enhver at række sin høire Haand op, hvorefter vi strax ville lægge Haand paa Værket, for at Lybekkerne ikke skulde

finde Andet her i Byen end de tomme Huse." Med
 høirostet Bisald rakte den forsamlede Mængde Hæn-
 derne i Veiret, og nu traadte Raadet og Borger-
 officererne siebliffelig sammen for at ordne Flytnin-
 gen. Der blev givet alle Hunsmodre een Time til
 at pakke deres Eiendele sammen, hvorefter de tillige-
 med alle Børn under 14 Aar uden Persons Anseelse
 maatte vandre til Aunede; Tjenestepigerne skulde gaae
 tilhaande i Byen, saalænge som Hjenderne vilde tillade
 det, dog skulde de inden Nattens Frembrud være hos
 deres Madmodre tilligemed de Koftbarheder, som disse
 ikke allerede selv havde medtaget og vilde betroe dem.
 Nogle Piger bleve udsendte paa Byens Fælleder for
 at drive alle Røer, Sviin, Faar og „Gedebukke" til
 Aunede, medens Andre besørge de alt Hjerfræet den
 samme Wei. Ligeledes begyndte nogle Borgere at
 sammentømre en Flaade i Fjorden, da de tilstede-
 værende Baade ikke vilde være tilstræffelige til saa-
 meget Gods. Da Byen drev en betydelig Aving,
 hvortil man paa den Tid brugte langt flere Heste
 end nuomstunder, eiede Borgerne et stort Antal Kjøre-
 tøier, om hvis rette Fordeling ved Flytningen der i
 Begyndelsen herskede nogen Uenighed. Ved Holger
 Jessens og Boe Diderichsens indtrængende Fore-
 stillinger, men endnu mere ved deres og Arveds gode
 Exempel blev det endelig afgjort, at Enhver, der eiede

et Kjøretøi, maatte bringe det første Væs af sit eget Bohave ned til Udfskibningsstedet, hvor Bollerne og Flaadet skulde tage imod det, hvorefter hver Familie efter Omgang skulde have et Væs flyttet paa samme Maade saalænge der var Noget tilbage, dog saaledes, at man først skulde befordre de Indbyggere, der formedelt Sygdom eller Alderdom ikke kunde gaae; naar derefter Eiernes første Væs vare bortførte, skulde man begynde med Baadførernes, for at de maatte være saameget beredvilligere til at anvende deres Smaafartøier til det almindelige Bedste, og dernæst deres, som laae paa „Engelsborg“. Saa snart dette var bestemt og vedtaget, maatte gamle Bøkm selvanden snige sig ud til Slotshøjen for at bringe Borgerne disse Bestemmelser, der kunde berolige dem med Hensyn til deres Efterladte i Byen, samt tillige overgive Commandanten et vigtigt Brevskab fra Hr. Krummedige, hvilket en Officeer var ankommen til Byen med just som han vilde støde fra Land. Før den gamle Bøkm var vendt tilbage med veludrettet Sag, vare allerede 18 Bogue ankomne fra Alunde, propfulde af Karlsfolk, for at hjælpe til med Flytningen, og da man nøie holdt over, at Alt foregik med Orden og efter den strengeste Retfærdighed, bortflyttede man en Mængde Løssøre i utrolig kort Tid. Som et Curiosum kan ansøres, at endog Røerne fik hver sin

Dybt Sengenklæder at bære ud paa Vandet. Skjønt Alle i Grunden vare saare tilfredse med den tagne Bestemmelse, at forlade Byen og „ligge paa Vandet“, som en lystig Murer udtrykte sig, da han bad sin gamle Moder om at sidde op i Borgermesterens egen Stads-vogn, saa maae vi dog ikke troe, at denne Flytning skete uden megen Beklagelse og høie Sammerskrig fra de fleste Koner og Børn. Mændene vare vel mere fattede og glædede sig i Stilhed til, at de dog skulde dele deres Families Skjæbne, hvordan den saa blev; men hvo kan alligevel undres over, at en Taare perlede i en Familiefaders Øie, naar han overveiede, at han rimeligviis aldrig vilde faae sit hyggelige lille Sted mere at see, eller formaae at bygge et nyt, uden at komme dybt i Gjæld derfor; thi paa den Tid tænkte man ikke paa at hjælpe hinanden saaledes som nu, allermindst naar det var en heel Commune, som gjorde Fordring paa Medlidenhed. Imedens Byens Borgere flyttede med saa megen Iver, at man ved Solens Nedgang havde bortsført over Halvdelen af Løspret til Aunede, hvor det naturligviis for det Første laae hulter til hulter ved Strandkanten, havde heller ikke Lybekkerne været ledige med at lodde, naaget v. Braun beskjød Baadene saa godt han kunde. Da Veien imidlertid var temmelig lang, var det tydeligt, at de endnu ikke havde undersøgt mere end de tre

Fjerdedele af Farvandet, og Borgerne kunde saaledes
 gjøre sig Haab om at faae idetmindste endnu een Dag
 til at flytte i; men denne Forventning syntes at skulle
 slaae feil, efterdi man i Dagbrækningen faae en heel
 Deel Vaade, fulde af bevæbnede Soldater, at styre
 ind til Byen, medens det sædvanlige Antal tog fat
 paa Lodningen igjen. Man troede i Begyndelsen, at
 Bybefolkningen selv vare blivne opmærksomme paa Flyt-
 ningen og derfor søgte at forpurre den; men flere Aar
 efter erfarede man imidlertid, at en tydsksindet Bor-
 ger, i Haab om at faae sin Gaard frelst fra Ode-
 læggelsen, om Natten havde sendt sin Karl fra Helge-
 nes med et Par Ord derom ud til Flaaden. Saa-
 snart denne Diverſion bemærkedes fra Kirketaarnet,
 hvorfra man bestandig holdt skarpt Udkig, opstod der
 vel en øieblikkelig Forvirring i Byen; men da Boe
 Diberichsen meente, at det ankommande Troppeantal
 i det Øieſte blot udgjorde et Par hundrede Mand,
 som af de blinkende Sphd at dømme ikke engang
 vare Bøsseskytter alle, besluttede han sig til at vove
 en Dyſt med dem. Først havde han bestemt at føre
 Fænniken over til Steensø, men faae snart af Vaa-
 denes Retning, at det maatte være fordeelagtigere at
 postere sig paa „Mellemlandet“. For en Sikkerheds
 Skyld ilede imidlertid Alle, som endnu vare i Nak-
 skov, ad Aunede til, paa de Søller nær, som maatte

blive ved „Færgelandet“, for i Nødtilfælde at optage Borgerne, hvis Modstanden skulde blive dem for mægtig. „Ved den hellige Jomfru,“ hviskede Urved til Boe Diderichsen, idet han atter lagde sig ned i det høie Græs, fra hvilket han med største Forsigtighed havde hævet Hovedet, „er den skjændige Wenzel ikke i den første Baad! Saasandt som jeg har faaet Bøssen af Hs. Naade til at beskytte By og Land, saa skal den Forræder ikke oftere vise sine Landsmænd ind til Nakke, om jeg ellers forstaaer at see ud ad et Geværløb.“ Nu kom Baadene et godt Stykke nærmere. „Tag godt Sigte, Medborgere, hver paa sin Mand, og hurtig lad igjen; fyr!“ Som om det kunde være eet eneste Skud, rullede den hele Salve ud fra Den og slog ned i de nærmeste Baade, fra hvilke der hævede sig nogle forfærdelige Skrig. „Slut sammen, slut!“ commanderede Boe Diderichsen videre, idet han kastede sig ned paa Jorden for bedre at see efter Baadene; „jeg seer, at de ikke have faaet Noks endnu og tænke paa at lande. Ret saa, fyr!“ — og atter slyngebes det dræbende Bly ned i Lybekernes tæt sammenpakkede Baade. „Forræderi, vi ere forraabte!“ Ildet nu som med een Mund fra de forreste Rofartpøier; „Den er fuld af Soldater — tilbage, tilbage!“ Med disse Ord vendte de første Baade om; de sidste, som endnu Intet havde lidt,

vare heller ikke videre lytne efter en Kamp, der hverken bragte dem Grev eller Fordeel, og snart efter saae de jublende Borgere, hvorledes Bybefkerne atter tyede tilbage til Flaaden, uden saa meget som at have løst et eneste Skud paa deres Modstandere. Hvor stort Mandefaldet var paa Baadene, er aldrig bleven oplyst; kun saa meget er vist, at enkelte lede forfærdeligt, og at Wenzel Pebersvend ikke mere var iblandt de Levendes Tal. Fra nu af gik Flytningen sin uforstyrrede Gang, og da Aftenen kom, var Alt det fjernet fra Byen, som man ønskede at medtage, Resten var nedgravet paa forskjellige sikre Steder; men Borgerfanen holdt endnu Byen besat, medens Bønderne i Aunede byggede Telte for Familieme og forresten sørgede saa godt de kunde for deres Bequemmeligheder. — Den næste Morgen omtrent Kl. 9 havde Meget forandret sig ude i Fjorden; alle Skibe laae seilsærdige, for paa første Vink at benytte den gunstige Vind, der kunde føre dem ind til Byen; et Krigsskib laae allerede i det nye Løb, formodentlig for at beskytte de udsatte Mærker, og et Par andre laae ude i Beltet, rimeligviis for at holde Die med Farvandet der. Endnu var forresten Alt roligt; thi Krigsraadet ombord paa „Samson“ var ikke hævet. Sagen var den, at et Par anseete Officerer paa Flaaden havde ivret meget imod at seile længere

op ad Fjorden, før idetmindste „Engelsborg“ var i deres Magt, idet de meente, at man let udsatte sig for at fanges ligesom i en Rottesælde, medens Chefen, den ombordværende Borgermester samt de øvrige Officerer ikke ansaae det for videre farligt at foretage en saadan Seilads. Imidlertid havde man dog lige til den foregaaende Dag vaklet imellem, om man skulde sende Flaaden derop, eller blot forsøge Plyndringen med Baade; men nu havde det aabenbart viist sig, at man vilde finde Modstand derinde, og de forsigtige Officerer vare dermed slaaede af Marken, thi som det altid pleier at gaae ved en uheldig Affaire, havde den commanderende Officeer fremstillet den Modstand, de havde fundet, for langt større, end den egentlig var. Hertil kom ogsaa dette, at alle ombordværende Eventyrere nok vilde være med ved Byttet, og strax tænkte at de, der ikke kom med i Baadene, sidenhen kunde være sikke paa at maatte nøies med Levingerne, om de endda kunde vente at faae dem. Det var altsaa bleven bestemt, at Flaaden snarest muligt burde lette, for at gaae ind til Byen, der øieblikkelig skulde besættes, skjænktes til almindelig Plyndring og derefter tændes paa forskjellige Steder i Brand. Saasnart dette var udført, vilde man enten med selve Flaaden eller, om gjørligt var, blot i dens Baade seile op til Halsted Kloster, som man vilde behandle ligesom den

ulykkelige By. Saa ofte det var muligt, skulde man sende Streifcorps'er ud for at ødelægge Vandet saameget som s'ee kunde paa begge Sider af Fjorden. Af Flaadens Skibe skulde et affendes til Lybek med Depescher, to forblive paa Udkig i Fjordmundingen og to smaae bevogte Prifkerne i det nye Løb. Man var lige i Begreb med at hæve Forsamlingen og hver gaae til sin Bestemmelse, da den vagthavende Officeer meldte Chefen fra „den tro Hund,“ som var det ene af de Skibe, der laae ude i Beltet, hvor han havde opsnappet en dansk Baad, hvis Besætning han medbragte. Claus Hermelin gav Selskabet et Bink om at blive endnu nogle Dieblif, befalede at indlade Officeren og snart efter traadte denne tilligemed sine Fanger ind i Kakhytten. Det vil næppe være til Læserens behagelige Overraskelse at erfare, at disse to arme Skjelmer vare vore to gamle Bekjendte fra Saxkjøbing, den kæmpehoie Ole og den smaa, men raske Jens. Den Første saae paa Forsamlingen med et Blik, hvori Harmen og Trods altfor tydeligt udtalte sig, medens den Sidste syntes mere slau end forbitret. „Min raske Næstcommanderende traf disse to Fjender som de stak ud fra Volland for at smutte over til Langeland,“ tog Officeren til Orde, saasnart han havde gjengjældt Sunnerens „Velkommen,“ „skjønt de manøvrerede som sande Djævla og nær vare

slupne fra os, fik han dem dog tæt under Land. Siden overgave de os disse to Brevsskaber, efterat vi en Stund havde hørt paa al deres Brøvl om at de vare fattige Fiskere. Jeg troer nok, den lange Rjoter havde holdt et Par Rjølhalinger ud; men Pogen gav Rjøb, da han mærkede det ikke kunde blive til Andet, og viste os det Sted i Sollen, hvor de ganske snildt havde skjult Pergamenterne.“ „Vi ville see, hvad Nyt de indeholde, og derefter vurdere Eders Næstcomman- derendes Fortjeneste,“ svarede Claus Hermelin med et venligt Smil; „i ethvert Tilfælde fortjener hans Paapassenhed al Noes, og Eders Snildhed, for at faae Sandheden at vide, vor varmeste Paaskjønnelse.“ Det første Brevsskab var en Depesche til Hr. Heinrich v. Pfeiff, hvori Hr. Henrik Krummedige opfordrede ham til at holde ud som Kongens tro Mand og lovede ham Undsætning saa hurtig som muligt. Ved at læse dette satte Junker Claus et saare betænkeligt Ansigt op, der imidlertid snart overstraaledes af et glad Smil, da han havde gjenneffiget den anden og vigtigste; det var nemlig en indtrængende Opfordring fra den danske Admiral til „Borgermestere og Raad i Rudkjøbing, Svendborg og Faaborg, samt til enhver tro og retsaffen Underdan og Befalingsmand, som dette Brevsskab seer og hører, at komme Admiralen tilhjælp med Alt, hvad fornødent er til Krigshaand-

værket, være sig Skibe, Vaaben, Ammunition eller Krigsfolk, saasom den arrige lybske Fjende har lagt sig udenfor „Engelsborg“ ved Næskov og ikke vil undlade at tilføie det ulykkelige Land alskens Skade og Glendighed, om denne Fæstning indtages, hvis Befalingsmand han vel har lovet hurtig Undsætning, men desværre mere for at holde hans Mod opreist end fordi han fortrøster sig til at gjøre dette med den ringe Styrke, han nu har, medmindre han faaer saadan Hjælp og Understøttelse fra Rigets andre Dele, at han kunde vove et og andet Forsøg for det faretruede Lands Skyld.“ — „Efter denne Skrivelse er nu al Frygt forsvunden for at løbe ind i Fjorden,“ raabte Claus Hermelin; „thi i Løbet af en Uge vil Odelæggelsen være fuldkommen i flere Miles Omkreds, og saa kunne vi bagefter overveie, om vi skulle tilintetgjøre Værket herhenne paa Den, eller ogsaa seile til Admiralen for at tage alle de Skibe, han imedens har faaet Samling paa.“ At dette Sidste var en tem Trusel, vidste imidlertid alle Lybekkerne, fordi Flaaden kun havde Ordre at stjænde og brænde og intet Angreb paa de danske Skibe „hazardere“. „Hvormange Skibe ligge der vel nu hos Hr. Krummedige?“ spurgte han de Fængne; „hust paa, Folk, at Eders Behandling er afhængig af Eders Sanddrthed.“ Da Bøns saae, at Ole, til hvem Spørgsmaalet egentlig var rettet, enten

ikke forstod Junkerens tydske Tale, eller ikke agtede at svare derpaa, tog han selv Ordet og sagde: „Fire, fem Stykker, eller saa omtrent.“ „Hvst rigtig ester!“ „Der ligge fem.“ „Hvor laae Admiralen, da I forlod ham?“ „Smellem Fjster og Guldborgsland i Fjordens Munding.“ „Ligge der flere Krigsskibe omkring ved Kysterne?“ „Det veed jeg ikke, men det er troligt nok.“ „Hvornaar affendte Admiralen Eder?“ „I Forgaars Nat.“ „Hvad var Eders Grinde?“ „Vi skulde først bringe Slotskøvidsmanden paa Engelsborg, Hr. Heinrich v. Pfeiff, som staaer der, det ene Brev og derefter see at komme med det andet til Rudkjøbing; længere skulde vi ikke.“ „Hvorfor bragte I ikke Brevet ud til den nye Køvidsmand paa Engelsborg?“ „Maaskee skulde vi og have gjort saa, men Ole meente, at da han ikke længer heed Hr. v. Pfeiff, saa vedkom Brevet ikke ham.“ Over denne mageløse Dumhed kunde Claus Hermelin ikke tilbageholde et Smil, medens de Tilstedeværende brast ud i en skrældende Latter. „Kunne I ikke have Vst til at træde i Tjeneste hos os, Folk?“ begyndte Junkeren paany; „vi lønne vort Mandskab nok saa godt som de Danske.“ „Jens forklarede Ole, hvorem Talen var, hvorpaa denne svarede med et kort „Nei“. „Min Kammerat synes ikke om Tilbudet,“ svarede Jens paa sit gebrokkene Tydsk, „og jeg kan da heller

ikke sige at have Øyst til at hjælpe Landsens Fjender, om Høvidsmanden ellers ikke vil tage mig det ilde op."

"Naar I foretrække Fangehullerne i Øybet for et rask Liv tilspes og en høi Hyre, saa bliver det Eders Sag og ikke min," raabte Claus Hermelin vred; "paf Jer nu op paa Dækket for det Første. — Jeg takker baade Eder og Eders Næstcommanderende, min tappre Hr. v. Blitzenfeld, for Eders Fangst; det er vigtige Oplysninger, I har givet os. Eders Næstcommanderende kan gjøre sig Haab om hurtig Forfremmelse, og selv skal I til Belønning have den Ære at bringe de opfiskede Brevskaber tilligemed nogle andre fra mig til den høie Øvrighed udi Øybet, hvor man heller ikke vil glemme at takke Eder Begge efter Fortjeneste. Om to Timer kan I afgaae med selve Fangerne, som det skal glæde mig om I kunde faae ind i Tjenesten. Vel ere de begge saa dumme som Ører og fortjente en Strikke; men den Store er en sand Kæmpe og kan gjøre god Nytte ved en Entring. Naar I seile herfra, vil I behage at borde den Wismarste Pinke „Spisvalen," hvor Borgermesteren fra Naksoy og hans Sønnelone have opholdt sig siden deres Fangenskabets Begyndelse, for ligeledes at tage dem med. Foretrækker imidlertid Borgermesteren at gaae til sin By, da maa I befale dens Fører, Maurijs Høllerein at landsætte ham paa Hollands nærmeste Øyst, deels fordi

han paa en Maade har vort Reide og der desuden er skeet Forbøn for ham her ombord. Om Qvinden kan der derimod ikke være nogen Tale; jeg har anbefalet hende til Hr. Heinrich v. Pfeiffs Opmærksomhed, efter som han kjender hende fra tidligere Dage og tilmed skal samme Vei. Hils vor kjære Stad Rybet fra os Alle, og siig dem derinde, at vi Alle som En ikkun tænke paa, hvorledes vi bedst kunne forøge dens Magt, Rigdom og Hæder." Saasnart Capitain v. Blikenfeld befandt sig paa Dækket, befalede han de to danske Sømand at stige ned i hans Bolle, som to Mand og en Baadsmand allerede havde Plads i, hvorpaa han og v. Pfeiff selv toge Sæde paa Agtertoften. „Lad I kun de danske Lømler roe og glem Eders Kræfter til bedre Tider," sagde den tyske Skibscapitain, der var i det bedste Humør. Dette lod hans Folk sig ikke sige to Gange, og snart roede Ole og Jens omkring imellem de mange lybske Skibe, hvorfra man stundom voxlede et lystigt Ord med Hr. v. Blikenfeld. Omtrent midtvejs imellem Sydspidsen af Enehoie og Albuens yderste Pynt, dog nærmest denne laae Pinken, paa hvilken Gregers Bentsøn og Margrethe holdtes fangne. Saasnart de vel vare komne paa Siden, raabte v. Blikenfeld paa Skibschefen, hvem han hilsede som en gammel Bekjendt, og bad ham at sende de to Fanger, der tilfældigviis be-

fandt sig i Rahyten, ned i Sollen, men glemte naturligviis ikke at meddele ham, hvad Claus Hermelin særskilt havde bestemt til Bedste for Borgermesteren. Høllerein gik strax ned for at fortælle Fangerne denne Nyhed; men kom kort efter igjen med den Efterretning, at Borgermesteren foretrak at følge med sin Sønnefane. Tilligemed Capitainen vraltede en rød-blussende Mandsling op paa Dækket, hvilken siden viste sig at være en af Lybeks meest formuende Skipper og Fører af et af de største Transportfibe i Flaaden. „Min guddommelige Walthers v. Blikenfeld, velkommen i de danske Farvande! Kom dog op hos vor brave Ven her ombord og tag til Takke med den Frokost, jeg har bragt med mig fra „Guldfisken.“ „Kan ikke ssee, min værdige Ven!“ raabte Capitainen op fra Sollen; „for det Første skal jeg bringe nogle Fanger ud paa mit Skib og dernæst skal jeg selv lette om to Timer.“ „Lad I Fangerne seile deres egen Sø og kom I tilligemed den fremmede Herre dernede op til os; Eders Folk kunne I lade gjøre Skibet klar saalænge. Jeg har Østers, Rhinskvin, ja I veed ikke Alt, hvad jeg kan byde Eder og hvad vi kunne stifte ned i en Timestid, naar vi tygge langsomt.“ Nu var baade Capitain v. Blikenfeld i et hypperligt Lune den Dag, til at slaae Gjækken løs og forsmaaede desuden aldrig et godt Maaltid, naar Leilighed til-

bødes; han modtog derfor leende sin gode Vens Indbydelse, gav Baadsmanden de fornødne Ordre og bad Hr. v. Pfeiff om at følge sig ombord. Under Alt dette vare Borgermesteren og Margrethe komne op paa Dækket. Skjont Fangenskabets kun havde været kort, havde det dog taget meget paa Begge, deels fordi de havde manglet enhver Bequemmelighed ombord paa det lille Skib, og dernæst fordi det gik dem til Sjælen, at de saa skammelige skulde holdes tilbage. Det var første Gang efter Mødet paa Slotsøen at Margrethe traf sammen med den forræderiske Høvidsmand, om hvis Forhold til Arved hun og Faderen vel endnu vare aldeles ubekjendte, men hvis Skjændighed alligevel stod hende saa klart for Die, at hun blot kastede et eneste Blik, fuld af den dybeste Foragt, paa ham, da hun fulgte sin Svigersfader til Vollen. Hr. v. Pfeiff saae efter hende med et haanligt Smil, som skulde betyde: „ikke saa stolt, min knibste Skjønhed, Du kommer nok til at give Rjeb jidenhen;“ men sagde forresten heller ikke et Ord. Saa snart Margrethes første Blik tilfældigviis faldt paa den nærmeste Roerkarl, kjendte hun strax Vens igjen; men hun havde alligevel den Selvbeherkselse, at skjule hvert Tegn til Overraskelse. Hun kastede nu et forstende Blik paa Vollens øvrige Besætning, blandt hvilke hun ogsaa ligesaa hurtigt

gjenkjendte lange Ole; men opdagede snart at de tre andre Søfolk vare tydske Matroser. „Det lader, ligesom I brænder Eder paa Aarerne,“ raabte Baadsmanden utaalmødig; „træk ud, I Hunde eller jeg skal svie Skindet af Eders Rygbeen, naar vi komme omberd.“ Vollen var nu kommen forbi den sidste Seiler i Flaaden og havde næsten naaet Pynten af Albuen, hiinsides hvilken „den tro Hund“ og endnu et andet Krigsskib laae paa Brandvagt et Par gode Auglestud borte. Med Et hævede Jens sin Aare i Beiret og gav Baadsmanden, der tilfældigviis havde lagt sin Hue paa sit ene Kne og var indviklet i en lærd Samtale med Matrosen ved Siden af sig om hvad Vinden vilde blive over Middag, et saa vældigt Slag i Hovedet med den skarpe Kant af Aaren, at han bevidstløs tumlede tilbage. Næppe var Slaget faldet, før Ole slog sin kæmpestore Næve i Thydsferen bagved sig, der ligesaa lidt tænkte paa noget Ondt som Baadsmanden, og kastede ham med den ene Arm langt ud i Vandet. Den tredie Mand tænkte ikke paa Modstand, men faldt paa Kne og bad om Naade. „Ja, saa spring ud efter de Andre,“ raabte Ole, idet han ilede hen i Agterenden af Vollen, og kastede den livløse Baadsmand i Vandet. Stymperen raabte, at han ikke kunde svømme. „Det bliver din Sag,“ raabte den ubøielige Normand og lagde alt Haand

paa den Anseende; men nu var Margrethe kommen saameget til sin Samling igjen, at hun paa den meest indtrængende Maade bønfaaldt Ole om at vise Barmhertighed. Rømpen rystede uwillig paa Hovedet og forsikrede, at Baaden maatte lettes saameget som muligt. „Jeg holder dog her med Fruen,“ tog nu ogsaa Jens til Orde, „og kan heller ikke taale at see Mennesker drukne som Hundehvalpe, om det ogsaa er en Lybekker; desuden kunne vi jo altid smide ham overbord, naar ikke Andet kan være.“ „Saa læg Dig paa Maven i Bunden af Baaden,“ brummede Ole noget ærgerlig, og Tydsferen, som bedre forstod Rømpens Tegn end Ord, lod sig ikke dette sige to Gange. Men denne hele Maneuvre var naturligtviis ikke bleven ubemærket af flere Skibe i Flaaden.

Niende Capitel.

Paa Liv og Død.

Aun saa resolute og uforfærdede Mænd, som Ole og Jens, kunde finde paa et saa farligt Forsøg, som at bemægtige sig en Vosse og dræbe et Par Mand lige for Fjendens Næse. Et skarpt Skud fra „den tro Hund,“ der hurtigt ledsagedes af et andet og et tredje, underrettede vore Flygtninge om, at man omherd havde bemærket Alt, og at de snart vilde blive forfulgte paa Liv og Død. „Kan velvise Bormester styre og holde ind efter den nærmeste Bynt, saa var det bedst om jeg hjalp Ole ved Narerne, for vi ville snart have en heel Vosseslaade efter os og det vil ikke staae sig synderlig vel med os Alle indenborde, med Undtagelse af Hallunken paa Bunden, om man fik en Baadshage hugget i os.“ Før Jens endnu var færdig med sin lange Tale, havde Borgermesteren allerede grebet Roerpinden og Vossen fløi ind imod det

Sted, hvor Taars Færgebro nu ligger. Men heller ikke Rybefferne havde været sene, og snart saae Ole og Jens en Chaluppe med 8 Røerkarle i at sætte efter dem af alle Kræfter, medens man fra selve Skibet vedblev at fyre Skud paa Skud, deels for om muligt at skyde Jollen i Søen og deels for at henvende de nærmest liggende Skibes Opmærksomhed paa de Flygtende. Den sidste Hensigt lykkedes un altfor godt; thi snart saae man endnu 3 Fartøier sætte efter Jollen, hvoraf det ene anførtes af Heinrich v. Pfeiff og v. Blitzenfeld selv. Som om han anede en Ulykke, var nemlig den Første af disse to Mænd forbleven paa Dækket, idet han fulgte den bortseilende Jolle med et tankesuldt Blik, og næppe havde hans skarpe Øie trods Afstanden ladet ham fætte, hvad der foregik iblandt de Fangne, før han gjorde Ansrig, og snart ghyngede han i en lille Chaluppe, hvis Mandskab han lovede 100 Mark, om det maatte lykkes dem at naae og gribe de Flygtende. „Spring Du hen til Røret, istedetfor Bormesteren,“ sagde Ole til Jens, „og giv Du mig begge Mærerne“ — knæk! der brast hans ene Mæretold og Jollens Fart standsedes —; „ræk mig din fra Styrbords-Siden.“ En—to—tre, og det lille Fartøj skød paany som en Piil igjennem Vandet. Et heldigt Skud fæste noget Vand over Margrethe. „Det bekymre Eder ikke, Frue,“ sagde Jens leende, da Margrethe

gjorde en uvilkaarlig Bevægelse; „nærmere komme deres Augler os ikke; selv for bedre Folk end de skulde det skerte med at træffe os. Blot vi vare saa let klar af Jollerne," tilføiede han med et uroligt Blik, da han bemærkede, at Afstanden formindskedes trods Oles overmenneskelige Anstrængelser. „Det er nu anden Gang, at I har vovet Livet for at frelse mig," udbrød Margrethe og saae med Deeltagelse, hvorledes Ræmpen anstrænge sine yderste Kræfter. „Anden Gang, Margrethe," udbrød Borgermesteren forundret, for hvem der nu gik et Lys op, da han huskede Margrethes Beskrivelse af sine Redningsmænd. „Ja, ædle Herre," svarede hun bevæget, „det er de samme Dannede, som gjorde saa store Manddomsgjerninger i Saxkjøbing." „Er det muligt?" raabte Gregers Bentsøn, og blev saa greben ved Tanken herom, at han aldeles glemte den farlige Stilling, hvori de Alle svævede; „nu da, saasandt den hellige Nicolaus vil frie os af den store Vaande, hvori vi nu befinde os, saa skal I ogsaa finde, at jeg er en Mand, der baade vil og kan paastjønne saadanne Gjerninger." „Tak som hyder," svarede Jens godmodig; „men vil I ellers os og Eder selv vel, saa maa I sidde stille som en Muus, da den mindste Bevægelse skader os i Farten. — Endnu en Kjende, Du norske Goliath, og vi naae Land før dem, hvor forfærdeligt de end

pidste Vandet." „Vor Frue og Sanct Nicolaus give det!" svarede Borgermesteren andægtig, „om det blot skulde være for at lønne Eder, I gjære Danne- mænd, som I fortjene. Men siig mig dog, hvorledes I kunde faae aftalt, saaledes at frelse os; det er mig endnu aldeles ubegribeligt." — „Jeg bødte blot lidt til Siden for en Tangdhyge, som ligger her ret for- ud," bemærkede Jens som Svar paa et spørgende Blik fra Ole, der ikke kunde begribe en lille Vending, Sollen gjorde. — „Ole og jeg behøve aldrig anden Raadslagning end et Blik," svarede Jens, idet han høflig vendte sig imod Borgermesteren, „og ligesaa fage vi faae Eder paa Pinksens Dæk, vare vi ogsaa enige om at frelse Eder, ja jeg troer at vi endog havde prøvet derpaa om ogsaa den forræderiske Slots- høvdsmand og den tydske Befalingsmand vare bleve iblandt os, for hvor snart fik vi saa god Veilighed til at løbe bort i Compagni! Kan I forresten kjende begge Hallunkerne i Sollen histude? Jeg troer dog, de dennegang gaae glip af Stegen." Endnu en kort Tid varede Koeningen, og Sollen løb ind i den lille Bugt sydost for Landsbyen Taars. Den største Chaluppe og v. Pfeiff vare da omtrent 1000 Alen bage- ude; de to andre endnu noget længere. I samme Dieblis, som Sollen tørnede imod Land, havde Ole grebet Margrethe, som han løb i Land med, og før Jens kunde

være Borgermesteren behjælpelig, var denne sprungen ud af Sollen med en Hurtighed, som man ikke skulde have tiltroet hans Droide. Tydskeren forblev ubevægelig, hvor han var. Tæt ved Landingsstedet laae en lille Skov, ved hvis Udkant Ole og Margrethe ventede paa Jens og Borgermesteren, som hæseblæsende kom løbende. „Affsted, affsted ind i det Tykkeste af Skoven; det er vor eneste Redning, om ellers nogen er mulig,“ skreg Jens og kastede et Blik ud paa Søen, hvor de to første Chalupper nu ogsaa sejlede ind i den lille Bugt. „Ole, tag Du Borgermesteren under Armen og lad mig ledsage Fruen,“ vedblev han, idet han uden videre tog Margrethe ved Haanden og ilede foran med hende. En kort Tid fortsatte man endnu Løbet og kom snart til Enden af den lille Skov. Et sagte Raab af Ole bragte Jens og Margrethe til at standse og see sig om. Lidt bag ved dem havde den tykke Borgermester kastet sig aandeløs paa en Træbul bag ved en stor Bunkke Hegning, medens Ole i taus Hengivelse i sin Skjæbne snart saae paa ham og snart ad den Kant, hvorfra Forsølgerne kunde ventes. „Jeg kan ikke mere,“ stønnede den stakkels Mand; „men frels min Datter for — Gids min Kone — frels Eder selv — Gud lønne Eder!“ — „Jeg forlader Eder ikke, ædle Herre,“ hulkede Margrethe, „hvad der end skal times mig i

den næste Stund." „Margrethe, huff paa dine Børn!" „De ville alligevel snart vorde moderløse, om jeg end undslipper denne Fare," svarede hun; „thi jeg staaer Dødens Port nærmere end Noget aner — og efterlader jeg dem alligevel ikke en anden Moder i Eders Egtesælle? — nei, jeg forlader Eder ikke i denne Fare." „I høre ikke paa hendes Ord, I Dannemænd, men frelse hende, hvis Frelse er mulig." Nogle forvirrede Naab i den anden Ende af den lille Skov underrettede Flygtningene om, at Forsølgerne vare landede og ledte efter deres Spor. Ole og Jens vandlede et Diekast, og hurtigt som Lynet greb Kæmpen den svage Qvinde og ilede bort med hende trods hendes fortvivlede Naab om at ville blive. „Skulle vi nu ikke ogsaa see at komme lidt afsted igjen?" sagde Jens og saae efter de Flygtende med en blandet Følelse af Glæde og Bedrøvelse. „Det vilde kun hjælpe lidt, min Søn," svarede den gamle Mand; „de Ridderinger vilde dog snart indhente os alligevel. Jeg foretrækker at blive her, og besværges Dig, at søge Din egen Sikkerhed; Gud og Sanct Nicolaus lønne Dig og din gjære Ven for hvad I alt have gjort for mig!" Jens stod tvivlraadig: „Var der blot det mindste Haab!" „Det er endnu ikke reent borte," sagde en høi mager Mand med et blegt, koparret og rødskjæget Ansigt, som til Jens og Borgermesterens store Over-

raskelse sprang frem af Hengningen, hvori han var krø-
 ben ind; „piil Du afsted efter de Andre og lad mig
 og Borgmesteren om Resten“ Nu løbe Raabene
 ganske tæt ved dem i Understoven. „Farvel, Bor-
 mester,“ hviskede Jens, „og gib I maa blive frelst,
 om det saa er —“ Røsten tabte sig i Krattet. „Kan
 I blot orke over til det lille Huus hithenne foran
 Spien, saa kan jeg maaskee hjælpe Eder endnu,“ sagde
 den Ubekjendte, idet han spændte en Bue han havde
 med. Borgmesteren, som meente at hans Stilling
 ikke kunde blive værre om end Forsøget mislykkedes,
 fulgte simpelthen sin Raadgivers Anviisning og var
 snart ude paa aaben Mark. Hvie Skrig fra Stoven
 forkyndte strax den Ulykkelige, at han var seet af alle
 sine Forsølgere. Tilfomt fulgte den Ubekjendte efter
 ham; men tæt bag ved Borgmesteren vendte han sig
 om og sigtede, Staalbuen klang og den nærmeste By-
 bekker tumlede til Jorden med en Piil i Brystet.
 Dette standsede imidlertid ikke Forsølgerne videre; men
 alligevel lykkedes det dog Borgmesteren og hans
 Forsvarer at komme ind i Huset, hvorfra atter en
 Piil susede ud imellem de tydske Sømænd, som snart
 omringede det paa alle Sider. I næste Dieblis blev
 det stormet; men ret som man var isærd med at
 sprænge Døren, brød et Ildhav ud fra Husets Tag
 og i et Nu var den lille Bygning aldeles omspændt

af Flammerne. „Den Ild koster mig 600 Mark, saa vist som jeg hedder v. Blitzenfeld. Kom ud, Borgermester, og I skal faae Dvarteer. Hvem i alle Djevles Navn kendte an uden min Ordre?“ „Efter de Andre, efter de Andre!“ raabte v. Pfeiff, som med den største Vigegyldighed stod ved Siden af Spofficeren og saae paa Ilden; „havde I ventet 600 Mark i Løsepenge for Borgermesteren, saa giver jeg Eder den samme Sum, om I fanger mig Qvindemennesket; hun kan endnu ikke være langt borte og Krigssolk er her vel ingen af.“ I det Samme faldt Taget bragende ned i det brændende Huus. „Kan jeg faae 600 Mark foruden, saa lad Borgermesteren længe nok stege; maaskee sparer det ham et Par tusind Mark i Skjærilden; frist Mod, Gutter, endnu en halv Miil ind i Landet og saa et extra Kruus, naar vi komme ombord.“ Atter begyndte Forsølgelsen, medens den sidste Rest af Huset fortæredes af Luerne.

— „Pst, Zens Halestanger, hvordan kommer Du her? Er Lucifer i Hælene paa Dig?“ „Mester Thøger!“ sfreg Zens og var i et Nu ved Siden af sin Svigerfader in spe; „den forræderiske Hovidsmand fra Slotspen og en Snees Lybekkere ere lige i Hælene paa mig. De have indebrændt Gregers Bentsøn et Stykke herfra og ere nu efter mig og Ole, som løber med Sønnefonen, Gud veed hvor.“ Saa snart

Thøger hørte v. Pfeiffs Navn, satte han det for=
 færdeligste Ansigt op, og den halve Snees bevæbnede
 Borgere, der laae rundt omkring ham, grebe strax til
 deres Hellebarder. „Hvormange er der, sagde Du?“
 „Tys,“ hvisttede Zens, „der er de Første; duk Der!“
 „Han maa være stukken ind i Thykningen til Høre,“
 bemærkede den ene af de forfølgende lybske Sømænd
 og standsede pustende foran de Skjulte; „jeg saa ham
 endnu omtrent her.“ „Lad os blot løbe endnu hen
 til Egene hist,“ svarede den anden, „jeg troer det er
 Enden paa Brattet, saa kunne vi lade de Andre gjen=
 nemføge det, naar de komme og vi ikke see mere til
 ham der.“ Førfølgerne fortsatte Løbet. „Hvormange
 er der saa, Zens?“ „I det Høieste en tyve, tredive
 Stykker, om de Alle ere fulgte med paa Sagt, hvilket
 jeg forresten ikke troer.“ „Hør, Zens,“ hvisttede Thø=
 ger, heelt bleg af indvortes Bevægelse, „om der saa
 er ti Thydfere imod een af os, saa ville vi dog have
 fat i Forræderen v. Pfeiff, der har gjort flere Skurke=
 streger, end der er Haar paa hans Hoved, og lykkes
 det os blot at slaae ham for Panden, er det lige=
 meget om vi Alle skulle bide i Græsset derfor. Men
 hør nu, Søn, hernede ved Søen ligger Morten Tøm=
 mermand med 10 andre Borgere; hent mig flux dem
 fer en Sikkerheds Skyld, og Heinrich v. Pfeiff skal
 dingle, som jeg har lovet ham, endnu for Solen

gaaer ned." „Send I heller en af Borgerne der og lad mig laane hans Sværd saalænge, for jeg har ogsaa Noget med de Lybske at snakke." Nu saae man en Skare Lybske med v. Pfeiff og v. Blitzenfeld i Spidsen ile over Marken et godt Bøsseskud fra dem. „Flug efter dem, Jens," hvisttede Thøger, „eller Du faaer aldrig min Abelone." „Og jeg fortjener ikke Abelone, om jeg forlod Eder nu," sagde Jens ligesaa ivrig; „Herregud, Mester, de ere jo dog kun 16, tæl selv efter." „Ja, men hvormange kommer bag efter, din Hælvedes Rnægt!" raabte Stads Capitainen i compleet Brede; „men ligemeget, Borgere, der see I Skurken, som har forraadet Raskov. Enhver maa kun tænke paa ham — enten dræbe ham eller fange ham. Vor Frue hjælpe os Alle!" Med disse Ord styrtede den tappre Capitain frem af sit Skjul lige imod de Lybske, som under Alt dette vare komne noget forbi det Sted, hvor de havde ligget, og saaledes vare afstaaarne Retiraden. Jens, der havde faaet et Sværd af den ene Borger, og de ti andre Borgere fulgte deres Høvidsmand med raske Skridt og med Hellebarderne paa Skuldbrene. Saasnart Lybskerne saae Tjenden, standsede de strax og den ene begyndte at pibe i en Fløjte; men da de saae, at Borgerne desuagtet rykkede lige modigt frem, gjorde de Holdt, og nu maalte Modstanderne hinandens Kræfter. Spæ-

mændene, til hvem de Tre, der vare løbne foran, hurtigt sluttede sig, vare ialt 17 Mand, Alle bevæbnede med Huggertor og brede Dyer; hertil kom endnu de to Officerer, som havde Hjelrn, Brystharniss og lange Sværd. De 10 Borgere vare forsynede med lange Hellebarder og Sværd, kun Capitainen og Jens manglede de Første. Hvad Behændigheden angik, da kunde Borgerne tilfældigviis nok tage det op med de altid adrette Sjøfolk, fordi v. Braun, der havde beordret Thøger til Sandby, for om muligt at faae noget Slagteqvæg til Den, førend Thøfkerne tog det eller det blev drevn ind i Landet, netop havde befalet ham at tage de yngste og raskeste Borgere til denne vorelige Expedition; lægge vi hertil disses bedre Baaben, forudsat de forstode at føre dem, samt deres rasende Forbittelse, kunde Styrfen paa begge Sider omtrent være eens, trods Lybekkernes større Antal. Vel maatte Borgerne vente, at Baadsmandspiben kunde hidkalde en bethdelig Forstærkning for deres Fjender; men deels haabede de at have Affairen afgjort før den kom, og dernæst var det ikke utroligt, at den samme Pibe kunde kalde 10 andre Borgere, som under en Jændriks Anførsel fouragere i Sandby, ligesaa hurtigt til Rampspladsen, især da Sandby Kirke blot laae et Par tusind Alen fra det Sted, hvor Bataillen skulde staae. Der ligger altid noget Imponerende i enhver man-

dig Optræden, og dette mærkedes ogsaa her, idet de lybste Søfolk slet ikke syntes om den dristige Maade, hvorpaa Borgerne, skjønt ringere i Antal, søgte ind paa dem. „Fæld Hellebarderne, Borgere fra Naksø, og slaae som gode danske Mænd de Mordbrændere ned!“ raabte Mester Thøger, blussende af Vrighed og Harm. Endnu en halv Snees Skridt, og Slaget skulde begynde; men ret som Borgerne vilde styrte sig ind paa deres Fjender, gjorde disse pludselig omkring og spredte sig i vild Flugt over hele Marken, idet de ad de forskjelligste Veie søgte tilbage til Baadene: kun to Mand bleve tilbage, fordi de paa Grund af deres Harnisk og stive Støvler ikke kunde redde sig ved Flugten; det var v. Blitzenfeld og v. Pfeiff. Saasnart de saae Mandskabets Flugt, satte de Ryg imod Ryg, idet de tilspore hinanden at ville værges deres Liv til sidste Blodsdraabe. „Lad de Usslinger løbe,“ befalede Mester Thøger, „og lad os holde os til Tangsten her. Overgiv Eder strax paa Naade og Unaade; I see, at al Modstand er forgjæves.“ „Er der Mod og Mands Hjerte i Eder, saa angriber I os Mand imod Mand,“ raabte Heinrich v. Pfeiff, som var bleven endnu langt blegere, end han sædvanlig var. „At vi ikke behøve at give Eder dette Beviis paa vor Manddom, kan I see af det, at vor Nærværelse alene var nok til at jage mange flere af Eders Folk paa

Flugten," svarede Thøger; „men forresten have vi kun
 kort Tid til Underhandling, og bedre Kjøb faaer I
 ikke." „Vil I love mig Naade og Frikjøbelse imod
 gode Penge, vil jeg ikke gjøre unyttig Modstand,"
 raabte v. Blitzenfeld. „I har indebrændt vor brave
 Borgermester, som kom til Eder under frit Leide, og
 I maa lide Eders Løn derfor," svarede den uforsonlige
 Thøger. „Det skete aldeles uden min Ordre og mit
 Onske, hvilket denne Officeer kan vidne, om I ikke
 vil tro en ærlig Krigskarl paa hans Pærelse." „Skjont
 jeg just ikke har megen Tillid til nogen Tydskers Er-
 lighed, fordi jeg har fundet, at de Allerfleste ere
 nogle Skjelmer og Bedragere, saa vil jeg dog love
 Eder Livet, naar det bevises, at I er saa uskyldig i
 Borgermesterens jammerlige og skjændige Død, som I
 forsikkrer; I afgive derfor frit Eders Værge og træde
 hid hen." „Ikke uden min Kammerat faaer samme
 Betingelse," vovede endnu v. Blitzenfeld at bemærke.
 „Tag saa til Hellebarderne igjen, Folk," svarede Me-
 ster Thøger; „men see helst til, om I kunne fange de
 Skjelmer levende." Næppe havde Borgerne, som,
 støttede paa deres Baaben, havde været Vidne til
 denne Underhandling, atter løftet disse paa Skuldbrene
 for Hr. v. Blitzenfeld kastede sit dragne Sværd for
 Fødderne af Stadscapitainen og forlod sin ulukkelige
 Kammerat, som han dog alligevel ikke kunde frelse.

„Nast nu Hellebarderne og angrib ham med Sværdene, Borgere, saa fanger I ham lettere,“ commanderede Mester Thøger. I det Samme hævede sig et høit Frydsefrig noget borte, og de 10 Borgere med Ole og Jændrikken i Spiosen ilede henimod Kammeraterne. Sagen var den, at Ole var kommen til Sandby med Margrethe, og saasnart de derværende Borgere fik Borgermesterens Fare at høre, bestemte de strax at ile til deres Capitain, for i Forening med hans Mandsskab om mulig at befrie Gregers Bentsøn. De tre forudløbne Lybekkere havde imidlertid seet dem rykke ud af Landsbyen og meddeelt deres Kammerater denne ubehagelige Nyhed, og dette var Marsagen, hvorfor Søfolkene paa en saa ubegribelig Maade gjorde omring for Capitain Thøger og hans Folk. Heinrich v. Pfeiff kunde nu umulig længer være blind for den dødelige Fare, hvori han svævede, og overtænkte han, hvor velbegrunnet Borgernes Hævnlyst var og hvor aabenbar deres rasende Harme imod ham lagde sig for Dagen, kunde han vente den straffeligste Medfart, hvis han levende faldt i deres Hænder. Benyttende det Dieblis, da alle de Tilstedeværende saae henad den Kant, hvorfra Raabet hævede sig, satte han i en Fart sit lange Sværd med Hæftet imod Borden, for ligesom Kong Saul at jage sig det op under Brystharnisset og saaledes undgaae en forsmædelig Død,

og dette vilde ogsaa være lykkedes ham, hvis ikke han havde befundet sig Ansigt til Ansigt ligeoverfor Mester Thøger. Uden at vende Diet et eneste Minut fra sin Fødebyses Dødsfjende, eller bryde sig om hvormange eller hvem der rykkede imod ham, bemærkede han ikke saa fage, hvad Plan Heinrich v. Pfeiff havde undfanget, før han i eet Spring var inde paa ham og kastede sig saa voldsomt imod ham, at han stødte Soldaten et Par Alen bort fra det dræbende Etal. Men dette var nær kommen den tappre Capitain dyrt at staa; thi som en Tiger foer Excommandanten ind paa ham med en Daggert i sin Haand og vilde ganske sikkert have sendt Mester Thøger til det Land, hvorfra intet Menneske nogensinde er vendt tilbage, esterdi ogsaa han var falden til Jorden ved Sammenstødet og, beskjættiget med at gribe Modstanderens tabte Sværd, endnu ikke var kommen paa Benene, hvis ikke Jens var falden v. Pfeiff i Armene, og de tilslidende Borgere havde vristet ham Baabenet af Haanden; imidlertid lykkedes det ham dog forinden at tilføje Sømanden et let Saar i den venstre Skulder. „Vi maae opgive Fourageringen for det Første, indtil vi see om de Lybske rykke frem eller ikke,“ bemærkede Capitainen, saasnart han var kommen paa Benene igjen, hvortil forresten ikke mange Minutter udfordredes, „og lad os nu marschere hen til

det første det bedste Træ i Skoven, for at den For-
 ræder kan modtage sin velfortjente Straf. Histhenne
 boer Søren Sangsfjærer: sagtens er han løbet sin
 Bei, men maaskee finde vi nok alligevel et Stykke
 Hampereb, om Anders Muurmester og Willads Maler
 ville see efter i Huset; I træffe os nok igjen." De
 opfordrede Mænd ilede strax til det betegnede Sted.
 „I veed saa ikke, Hovidsmand," udbrød Jændrifken, „at
 Gjenderne have fanget Vormester Gregers og at
 jeg ved Rundskaab derom ilede til Eder, for om vi i
 Forening skulde see om vi kunde befrie ham endnu."
 „Jeg veed det, som er meget værre, Jændrif," svarede
 Capitainen og rystede bedrøvet paa Hovedet, „for I
 maae vide, at de blodgjerrige Menneſker have inde-
 brændt ham levende i et lille Huus, som han var
 løbet hen i." „Saa skal den tydske Hund ogsaa
 dingle ligesaa godt som den anden," skreg en Borger,
 og alle de andre, som vare komne med ham fra
 Sandby, raabte „Ja" dertil; thi vel havde Borger-
 mesteren aldrig været rigtig afholdt af det menige
 Borgerſkab i Nakſkov paa Grund af en Mhyndighed
 og Storagtighed, der ikke kunde frakjendes ham, men
 han var nu engang deres Borgermester og var des-
 uden stegen meget høit i deres gode Mening, fordi
 han frivillig var gaaet til Flaaden for at bede godt
 for Byen. „Det kan jeg dog ikke indrømme Eder

for det Første," svarede Mester Thøger hastig, „for han har givet sit Ord paa, at han var aldeles uskyldig i denne Misgjerning; idetmindste maae vi indhente nærmere Oplysninger forinden. Men nu afsted, Folk, for at Retfærdigheden engang kan see Tyldest med denne Forræder." Toget satte sig nu i Marsch til Skoven, og næppe vare de komne til det første store Træ, før Mester Thøger standsede, idet han blot bemærkede: „Jeg mener, at dette Træ kan være ligesaa godt som ethvert andet." I det Samme nærmede sig de udsendte Borgere med et forsvarligt Reb i Haanden. „At bede Eder om Skaansel, veed jeg vel ikke vil være til nogen Nytte," tog nu Heinrich v. Pfeiff første Gang efter sin Tilfangetagelse til Orde; „men selv den værste Ugjerningsmand under man en Præst til sin Sjæls Frelse, og den vil I ikke nægte mig, hvis I ikke ere værre end Hedninger." „Derksom vi havde en Guds Mand ved Haanden, skulde han ogsaa komme til Eder," svarede den usorjonlige Stads-captain, „skjønt det vilde blive et langt Skriftemaal, om vi ellers kjende ret til Eder og Eders Ugjerninger; kan derimod et Pater noster og et Ave Maria hjælpe Eder, saa skal der ikke formenes Eder Tid dertil, skjønt I efter min Mening ikke slipper een Dag tidligere ud af Skjærsilden derfor." „Hvad en Mand har forbrudt, veed han bedst selv," svarede den Døds-

dømte, der ligesom de fleste Andre i hans Stilling nærede et svagt Haab om Frelse lige til det Sidste, om Udsigterne dertil end synes aldrig saa fortviede; „men mindst skal I og Noget her tale om Misgjerninger, naar I staaer i Begreb med at hænge en sagesløs og værgeløs Mand.“ Mester Thøger var færdig at tage Næse og Mund over denne Træthed. „At jeg intet Bærge har, „vil I da vel ikke nægte,“ vedblev den Ulykkelige, hvem det Indtryk ikke undgik, som hans Ord havde frembragt, „og at jeg er skyldig i noget Forræderi eller anden Misgjerning, som I bestandig raaber paa, skal først bevises mig over.“ En Stund grundede Mester Thøger; endelig syntes han at have fattet en Beslutning. „I følge mig Alle ned til de andre Borgere ved Baadeue,“ udbrød han og strax satte hele Troppen sig i Bevægelse, idet v. Pfeiff fattede fornøjet Haab ved denne lille Udsættelse og Borgerne indbyrdes mumlede om, at vilde Mester Thøger ikke hænge den Skurk, vare de Mænd for selv at gjøre det, hvad det end saa siden skulde koste. Da man kom til Vandet igjen, omtrent ligeoverfor den lille D. Veils, motoges de med en Velkomsthilsen af de her forsamlede Borgere, hvilken gik over til et tydeligt Frydeskrig, saasnart de fik deres forhadte Fjende at see som en fangen Mand. Paa et Vink af Capitainen gjorde hele Troppen Holdt under et

høit Træ, hvorfra man havde Udsigt over den Deel af Fjorden, hvor Fjendens Skibe vare under Opseiling til den ulykkelige By. „Seg seer, at I allerede har lavet Strikken tilrette,“ tog han til Orde; „læg den nu om den Forræders Hals og klyng ham op paa mit første Vink. — I kalder Eder en fagesløs Mand, og forlanger, at Naksbov Borgere først skulle overbevise Eder om Eders Brøde; nu, det skulle vi ogsaa gjøre strax, og det saaledes, at vi kunne forsvare det for hvem det skal være baade her og hisset. Seer I de Skibe derhenne? De vilde aldrig være komne der, hvis ikke Hs. Naade havde betroet Eder Hemmeligheden med det ubekjendte Løb. Først folgte i Slottet til Lybekkerne og siden forraadte I os, da Eders første Planer slog feil. Vil I have Bidnesbyrd derfor, saa vil jeg blot minde Eder om den Mand, vi traf i et af Slottets Fangehuller, da I havde forladt det. Hvad Skyld I har i Borgermesterens ynkkelige Død, maa I selv bedst vide; men derfor dømmes I ikke her, I har forbrudt Eder nok foruden det, og Eders Forbrydelser, som I nu har hørt, ere blevene beviste tydeligt og klart. I skal derfor døe, Heinrich v. Pfeiff; ja om det kunde tænkes, at vi forsamlede Borgere skulde sidenhen miste Livet for vor Domfældelse her — I skulde dog alligevel døe. Er dette ikke ogsaa Eders Mening, I gode Dannemænd?“ En bifaldende Munn-

len løb i Forsamlingen. „For at I imidlertid ikke skal lide Eders velfortjente Straf for Eders Forræderi er lyffedes,“ vedblev Stadscapitainen, som ufravendt havde betragtet sin Mand, „saa skal Livet stjænktes Eder indtil den første Seiler af Flaaden løber fra det af Eder aabenbarede Løb ind i det gamle ved Barneholm. I tælle selv Minutterne og anvende dem til Eders Sjæls Frelse, om I vil eller kan, thi vor Dom er uigjenkaldelig; men naar Natskov iaften staaer i Flamme, vil det trøste Indbyggerne at vide, at Ildens Skin ogsaa vil falde paa Eders døde Legeme her under dette Træ.“ Atter vilde v. Pfeiff aabne Munden. „Stille, det første Ord til os er Eders sidste!“ raabte Capitainen med en tordnende Stemme, og nu vovede heller ikke v. Blikenfeld at aabne sin Mund til Fordeel for den Ulykkelige, som med stirrende Blik saae efter Seilerens Fart ude imellem Derne. I det Samme løsne de Skibet et Kanon=skud, der besvarede af hvert af de opseilende Skibe, som var et aftalt Signal at den første Seiler havde passeret det farlige Løb og nu befandt sig i det velbekjendte Farvand. Men før det sidste Skud drøede fra Flaaden, havde Heinrich v. Pfeiff alt modtaget sin velfortjente Løn. I Taushed stode Borgerne endnu et Dieblis ved det affjælede Legeme og stirrede paa den opseilende Flaade, som efterhaanden sthyrede ind

imod Byen. „Hvad der nu skeer, vare vi jo Alle forberedte paa, Borgere, og hvad der vil skee, kunne vi desværre let formode,“ tog endelig Mester Thøger til Orde med en alvorlig Røst; „men hvad her er skeet, kunde Ingen ane, og det vil blive et Glædens Budskab for hver Næstkov Borger. Vi ville nu Allesammen forsigtigen see os om henad Taars til, for at faae Underretning om, hvormange Lybekkere der egentlig ere landede, samt om vi ikke kunne fortsætte vor Randsagning, som Høvidsmanden derude befalede os. Jeg troer, at Du, Jens, og din Kammerat maa see at bringe den stakkels Qvinde til Anede over Branderslev og Halsted Kloster, efterdi Veien gjennem Næstkov ikke længer kan være sikker. I kunne med det Samme være Bud for os til Borgerne der, hvem I fortælle det, som her har tilbraget sig, samt hilse fra os Alle, at vi herude skulle holde ud som gode Dannemænd, hvilket vi ogsaa forvente af dem derinde. See I ellers Nogen,“ tilspøiede han efter en lille Betænkning, „saa hilse I ogsaa dem og sige, at vi Alle lide vel.“ Efterat Mester Thøger endnu havde affendt nogle Mænd med den fangne v. Blitzenfeld i en Dølle til Den, skiltes Jens og Ole fra ham og de øvrige Mænd med nogle varme Haandtryk, for at ile til Margrethe i Sandby. Saasnart hun saae dem, spurgte hun med stor Ængstelighed om Svigerfaderen og lagde dertil

en saadan Sindsbevægelse for Dagen, at Ingen vedde at sige hende Sandheden. „Han er desværre borte,“ svarede Jens og slog Dinene til Jorden for denne relative Sandhed; „men den Forræder til Heinrich v. Pfeiff var løbet for langt efter os og blev fangen tilligemed hans gode Ven, Officeren, som gik ombord i Pinken for at spise Frokost.“ „Ja, naar han endda lever, saa kan Alt endnu blive godt,“ meente Margrethe, som ikke anede den skræffelige Sandhed, og begyndte nu med langt større Rolighed at vandre med sine tvende Vedsagere, som trods al Umage ikke kunde finde en Hest at sætte hende paa, endfise en Vogn. Ved deres Vistand ankom hun endelig træt og mødig langt ud paa Aftenen til Klosteret, hvor de alle Tre haabede at finde en gjæstmild Modtagelse for den Nat, hvorefter de næste Morgen agtede at ile til Aunede.

Tiende Capitel.

Gjensyn.

I Hjalsted Kloster herskede der en forfærdelig Forskyrrelse. Man vil vel mene, at der ikke behøvedes Meget for at bringe de adstødige og magelige værdige Fædre ud af Vigevægten; men uden at benægte Rigtigheden heraf, vare de indtrufne Forhold alligevel skiftede til at forstyrre Hovedet endog paa ganske andre Mennesker end de, hvem Klostersets Bestyrelse og Velværd var betroet. Fra alle Kanter i det vestlige Voland var man nemlig strømmet sammen til det hellige Tristed, Nogle med deres Liggendesæ, Andre med Kone og Børn, idet man fast stolede paa, at det aldrig vilde falde Christne ind at fornærme en saa hellig Bellig, naagtet man dog i Exempler, hentede andetstedsfra, havde mangfoldige Vidnesbyrd om, at Datidens Krigere, ja endog selve Bybøggerne, ikke havde mindste Respekt for nogetsemhelst Kloster eller nogen Kirke, naar

der var Udsigter til at gjøre et rigeligt Bytte. Da det var umuligt for Klosteret, selv med den bedste Villie, at modtage Alle, der søgte Ly indenfor dets hellige Mure, gjorde man, hvad der under saadanne Omstændigheder kunde ventes: alt Guld- og Sølvtøj, samt rede Penge, modtog man med største Beredvillighed, saasom enhver Eier lovede Klosteret en rigelig Anpart, om det maatte lykkes dets Hellighed eller et og andet Under fra en derværende Reliquies eller Helgens Side at frelse Resten; desuden haabede vel ogsaa de fromme Fædre, at Meget vilde gaae i Skuddermudder, som man kalder det. De øvrige Sager, saasom kostbare Meubler, Seng- og Gangklæder, modtog de af de selsomme Grunde med samme Beredvillighed, saalænge der endnu var Plads i Klosteret; Dværg, Faar, Sviin og Heste bleve ligeledes indrangerede under Klosterets øvrige flirbenede Besætning, der naturligtviis selv skulde slippe for Slagtekniv og andet Brug, saalænge det betroede Guds vilde strække til. Hvad Folket angik, som søgte dertil, da fulgte Munkenes derimod et ganske andet Princip, idet de kun modtog de fornemste og rigeste Slægter fra Omegnen, men lod den mindre ansete og ubemidlede Deel løbe med nogle Beflagelser, Trøsteord og rigelige Besignelser. Slap Halsted Kloster fri for Plyndring, var det ganske vist, at Munkene vilde i Fremtiden

tælle disse Dage iblandt deres rigeste og bedste, og derfor kan man vel begribe, at de fromme Fædre af et oprigtigt Hjerte Dag og Nat bade til vor Frue og alle Helgene om at holde Krigens Rædsler borte fra deres stille Bolig. At, de tænkte kun lidet paa, hvad der i Sjendens Raad alt var bestemt med Hensyn til dem. Det var sildig om Aftenen den 9de August, den samme Dag, som Begivenhederne vare foregaaede i Nørre-Herred, hvilke ere fortalte i foregaaende Capitel, at vi finde flere Personer fra Omegnen forsamlede i Refectoriet, hvor den høiærværdige Prior, Hr. Lage Svendsen, gav Audients i Overværelse af flere Munkke, der forresten gik af og til i Klosterets mange Forretninger. Den „reenlive“ og tykmavede Prior sad eller rettere laae tilbage i en vel udstoppet Rænestol, den folderige Hals ombunden med en skinnende hvid Dug, samt ved sin høire Side et temmelig stort Bord, hvorpaa stod forskjellige folde, men søffe Retter og forskjellige Confecturer, en mægtig Viinlande ikke at forglemme. At den høiærværdige Fader indtog sit Maaltid paa en saa usædvanlig Maade, var alene Tidens Anaphed Skyld i; thi da Hr. Lage behøvede en à to Timer til hvert Maaltid og i Reglen indtog fire om Dagen, kan Enhver, som formaaer at multiplicere, selv indsee, hvor lang Tid Prioren udenfor disse Beskæftigelser havde til Klosterets Raadighed, naar man

tillige huser paa, at han først forlod Edderduunsdynerne Kl. 10, sov idetmindste to Timer i Dagens Løb og laae i Reglen præcis Kl. 11 om Aftenen snorksovende i sin stille Celle. „De hellige Apostle have ikke havt større Besværlighed i Christenhedens første Tider blandt de vilde Hedninger og grumme Bøder, end jeg i disse Dage,“ stønnede Prioeren og kastede et fortvivlet Blik op til Messinglysekronen under Loftet; „vil man nu ogsaa have at vi skulde huse en Kone i Barnsøgd, som maaskee inden næste Dags Morgen fylder os Klosterets hellige Gange med et, to, ja maaskee tre, om ikke fire Pattedørns Skrig og Skraal. Hellige Hieronymus, dette vilde dog være altfor forargeligt! Jeg kan ikke hjælpe Dig med Huusly i denne Henseende, min Søn,“ svarede han derpaa og dreiede med Møje sit fede Hoved til den høire Side, hvor en stakkels Bønde stod i en foroverbøiet Stilling; „din Ro kan faae Lov at gaae imellem Klosterets øvrige Dvæg, men din Kone kunne vi ikke huse. Jeg skal lade en Broder bringe den hellige Gjertruds Underskjørt ned til hende; det skaffer altid en hurtig Forløsning, som Du vel har hørt, naar det modtages i Tro og Ydmyghed, samt med Bøste om en rig Kjendelse til Klosteret sidenhen for udviist Barmhertighed, og ligger ovenpaa den Nødlidende sin visse Tid; men tage imod hende, det kunne

vi ikke, det tør vi ikke." „Imorges hørte jeg, at Ridder Galts Egtehustru er kommen hid med sine 14 Dages Tvillinger, og desformedelst lod jeg ogsaa Marine bære til Eder, fordi hun ikke kan taale saa lang en Reise som en Kvinde, der har været over Senge nogle Dage, som Fru Ebbe Galts." „Det bliver ved hvad jeg har sagt, min Søn; tak Himlen, at Du endda kan faae det hellige Understjort til Eders Benyttelse, og lad mig nu have No til mine Rødtørstigheder." „Hvor snart faaer I vel Fred, hellige Fader," bemærkede den naakfopste Præst Morten, som tilligemed de fleste Munkke fra Helligaandsklosteret i Naakfop var thyet til Klosteret med deres Sølv- og Guldkar samt Helgenlevninger, hvilke Klosteret naturligviis ikke godt kunde undslaae sig for at tage imod: „see blot hift hen," hvisttede han, „der kommer sikkert endnu flere Bønsfaldende." Med et Suk, hentet fra Hjertets dybeste Grund, vendte Prioren sit lastede Ansigt i den betegnede Retning, hvor hans Blik strax faldt paa tre Mænd, der omtrent samtidig traadte ind i Refectoriet; de to første vare Arved Benisøn og en høi Bonde, aldeles lignende Thorkel Steen, kun paa det nær, at han var endeel yngre; den Tredie var Ole. Bonden, sem siden viste sig at være hiin djærve Thorkels Søn, traadte dybt buffende hen for Prioren, der havde begyndt at gnave paa et Andelaar:

„De Muede Bønder og de Borgere fra Nafstov, som ere komne derud for at dele Ondt og Godt med os, sende ved os Eders Hellighed og alle de fromme Munkes den Hilsen, at saasom Ingen kan vide, om de Lybske, der idag have anført ude ved Nafstov, ikke maatte faae i Sinde at hjemføge dette hellige Sted med Brand og Plyndring, saaledes som de have for Skik andetsteds, ville alle Klosterbeboerne finde et Fristed hos os, saalænge vi kunne forsvare det, em det maatte behage Eders Hellighed at tage ud til os.“

„Og troer Du, Søn,“ svarede Prioeren, „at vi kunne være sikkrere der end her, hvor saamange hellige Levninger ville afvende al Krigens Rædsel fra dette gudindviede Opholdssted, og hvorledes skulde vi tilbringe Dagen og Nætterne i Eders Sumpe, vi, som ikke ere vant til at forlade Klostersets stille Mure, uden naar en Barmhjertighedsgjerning kalder os ud i Verdens Tummel. Vi takke Eder for Eders gode Villie, som Sanct Hieronimus lønne med al Lykke og Held i Eders christelige Modstand mod de fremmede Volds-mænd; men vi stole paa dem, der ere stærkere end menneskelig Magt, og deres Bistand vil nok vise sig for os at være den bedste. Vil I imidlertid modtage denne arme Bønde og hans nødlidende Qvinde, som ligger her udenfor paa en Baare, saa er allerede dette en Gud velbehagelig Gjerning.“ „Baade ham

og hende, ja enhver dansk Mand eller Kvinde, som vilde dele vore Vilkaar, skulde blive modtagne som Søstre og Brødre," svarede Thorvald Steens Søn og bødte sig igjen. „Du hører nu, hvad denne Danne-
mand siger," tog Prioren hastig til Orde, idet han lagde Haanden paa den mægtige Biinkande og vendte sig om til Bonden, som endnu ikke havde forladt sin Plads ved Priorens Stol, „og bør berede Dig til at tage derimod; Koen kan Du, som sagt, lade blive. — Hvad er dit Grinde, Søn?" vedblev han derpaa og kastede et Blik paa Ole, som var bleven staaende ved Døren, „eller er Du maaskee kommen i Ledtog med Steen?" „Jeg traf de Mænd ude i Gangen her, ret som vi Alle gik ind, og har ikke videre med dem at sasse," svarede Ole, idet han traadte et Skridt fra Døren; „jeg kommer blot hid for at bede de hellige Fædre om Humsly inat for en stakkels Kvinde, der sidder her udenfor og ikke kan vinde længer." „Vi have ikke Plads, vi have ikke Plads!" skreg Prioren og glemte i sin Vriighed at tage sig en Slurk; „hellige Hieronymus, troer jeg ikke, at Alverdens Vindfolf vil boe i dette Kloster!" „Hun vil ikke tage Bolig her," rettede Ole, „thi imorgen ved Daggrønne vil vi til Alnede, hvor hendes Slægt er flygtet hen fra Naksbov; men Stakkelen kan ikke vandre længer, eftersom hun alt har gaaet en lang Vej idag." Prioren

havde imidlertid sat Kruset for Munden, og for at udfylde denne lange Pause, spurgte Arved deestagende hvem Qvinden tilhørte i Nakkov. „Ikke saa ringe Folk endda," svarede Ole, som var bleven stødt for Hovedet ved Priorens Afslag, temmelig kort, „saavist som Borrmester Gregers Bentsøn —“ „Hvem er hun da, Menneske?" afbrød Arved ham i aandeløs Forventning, skjønt hans Gftertante burde have sagt ham, at Qvinden mindst kunde være Margrethe. „Ah, hun er hans Sønnelone." Men mere hørte Arved ikke, før han med det Udraab: „min Hustru, min dyrebare Margrethe!" fløj ud af Bærelset. Denne korte Samtale var imidlertid ikke undgaaet Priorens Opmærksomhed, trods hans interessante Beskæftigelse. „Er hun, som Du siger, den velfornemme Mand Gregers Bentsøns nære Slægtning, saa maa vi see at gjøre Plads til hende for denne Nat, og derfor kan Du gaae ud, min Søn, at hente hende herind." „Ellers Tak, hellige Fader," svarede Ole, lige mut, med Sømandens sædvanlige Eigefremhed, og vendte sig endnu i Døren om til den tykke Prior: „thi var det hendes Mand, som nu løb herfra, er hun forvist allerede kommen i den bedste Havn." Fulgt af Steen Thorkelsen og Bonden forlod ogsaa han iilksomt Refectoriet. Saasnart de kom udenfor til det Sted, hvor Ole havde forladt Jens og Mar-

grethe, fandt de hende endnu bevidstløs efter den stærke Bevægelse, det uventede Møde med den tilbødte og for død ansete Mand havde sat hende i, og denne Bevidstløshed varede endog saa længe, at det voldte de Omkringstaaende alvorlig Urolighed. Imidlertid kom den stakkels Kone alligevel efterhaanden til sig selv igjen; men saasnart Steen bemærkede det, bad han Arved at fjerne sig, indtil hun virkelig var kommen rigtig til Samling. „Var det en Drøm, en salig Drøm,“ sukkede den unge Kone, idet hun med sin sneehvide Haand skjød det rige Haar bort fra den brændende Pande, „o, saa lad mig døe i den; thi lykkeligere kan jeg nu ikke mere werde!“ „Dersom I kan fatte Eder i Eders Glæde, Fru Margrethe,“ sagde derpaa Steen, „saa tør jeg forsikre Eder, at den allerhøieste Gud vil forskaffe Eder endnu mange lykkelige Dage med Eders Egtemage, som han paa en saa underfuld Maade har bevaret for Eder.“ „Men hvor er han da? Hvor er Du, Arved, Arved!“ Og nu kunde den unge Mand ikke længer forblive fjern fra sin elskede Hustru; men med det Tilraab: „her er jeg, min dyrebare Margrethe, for aldrig mere at forlade Dig,“ styrkede han hen for hendes Fødder, i hendes Arme. Med et nyt Henrykkelsesfrig kastede den haardt prøvede Kone sig atter i sin Mands udbrede Favn, en Taarestrøm styrkede ud af hendes

Dine, og endnu en lang Tid var det hende umuligt at fremføre et eneste forstaaeligt Ord. Da Steen Thorkelsen havde seet, at al Fare var overstaaet, gik han atter ind i Klosteret for at forskaffe sig et af dets Kjøretøier til Margrethe og Bondens syge Kone, og naturligviis indrømmedes dette ham med allerstørste Beredvillighed. Imidlertid sad Arved paa Træbænken med Margrethes Hoved hvilende ved sit trofaste Hjerte hans høire Haand omsluttet af begge hendes, hørende paa, hvorledes Jens fortalte Undvigelses-Historien. Det var dennes Hensigt for det Første at fortie ogsaa for Arved Faderens jammerlige Endeligt; men da han kom til det Sted, hvor han havde forladt denne paa Træbullen, afbrød han sig selv i Fortællingens Gang, idet han udraabte med en ærgerlig Mine: „Det vil fortryde mig saalænge jeg lever, at hverken Ole eller jeg faldt paa at fortælle Eders Hustru og Fader om Eders Gjenfindelse, som vi Begge meget godt vidste, for saa havde hun været forberedt derpaa for længe siden, og den salig Beremester faaet den Glæde med før han —“ Arved blev saa bleg som et Liig ved at høre disse Ord, men endnu mere ved at see den Forvirring, der malte sig i den brave Jens's Ansigt, da han mærkede sin Fortællelse. „Jens,“ sagde han derpaa med en bevæget Stemme, „Du har stuffet min Kone, som har sagt mig, at min

Fader endnu lever som Lybekkernes Fange; der er hændet ham en Ulykke." Først nu lagde Margrethe Mærke til, hvad der blev talt; med et Blik paa sin Mand, den stakkels Vens og den forlegne Ole indsaae hun, at den Første kun havde altfor megen Ret. „Hellige Zomfru," udbrød hun, „skulde da dette salige Dieblif, hvori jeg har gjenfundet en tilbedet Wgtefælle, som har været anseet for død, ogsaa have sine bittre Smerter! Stjul Intet for mig, I brave Venner; den Styrke, som jeg for lidt siden vilde have savnet til at høre et Ulykkes Budskab, har denne Stund givet mig. Taler altsaa kun frit ud og lad os høre det Bærste, om det saa er Himlens Villie." „Det er første Gang i mit Liv, at jeg har forsnakket mig saaledes," raabte Vens og slog sig nu i største Fortrydelse for Panden; „men da I nu alligevel veed det, saa vil jeg heller ikke skjule Ulykken for Eder. Jeg forlod ham først, da jeg havde ventet saalænge, at jeg selv nær var bleven fangen, og desuagtet lagde jeg mig i Nærheden for at see hvordan det vilde gaae ham, saa jeg anden Gang var lige ved at falde i Aløerne paa Lybekkerne igjen, da de paany begyndte Sagten. Som jeg forlod ham, krøb en Mand ud at Bussene og lovede at frelse ham, om han kunde, og jeg saae da lidt efter, hvorledes de løb hen til et lille Hus; jeg troer, at hans Vedsager meente det ærligt

nok, for imedens han løb skjød han den nærmeste Tyvskjer.
 De havde været et Par Minutter eller saa inde i Huset, da
 alle Vybekkerne kom omkring det og — „saa traf de dem
 ud og sloge dem begge ihjel,” tilføiede Arved med en mørk
 Mine, da han mærkede at Jens standsede i sin Forklaring;
 „tal Du kun frit ud, thi jeg læser allerede den forfærdelige
 Efterretning derom i Eders Afsyn.” Jens og Ole saae
 tvivlsraadige paa hinanden. „Viinte de dem maaskee isor-
 veien?” spurgte Arved med et lynende Blik, idet han
 reiste sig op fra Bænken, trods Margrethes svage
 Modstand. Jens rystede benægtende paa Hovedet.
 „Men, i alle Helgenes Navn, hvad hændtes der da
 den Ulykkelige?” raabte den unge Mand fortvilet.
 „Da Søfolkene en Stund havde staaet om Huset,
 saae jeg pludselig at det stod i lys Rue, og det var
 næsten nedbrændt før jeg maatte løbe derfra.” „Inde-
 brændt, indebrændt!” skreg Arved rasende. „O, det
 ligner dem, de Riddinger; men vee Eder, I Skurke,
 mit Haandrør skal fra idag af træffe endnu bedre,
 og mange Vybekkerer skal hiin Ugjerning koste Li-
 vet.” I det Samme lød en langsom Hestetrampen
 tæt ved dem. „Sanct Oluf og Sanct Cyprian, hvad
 er det?” raabte Ole og veg i sin første Bestyrtelse et
 Par Skridt tilbage. „Bormesteren eller hans Gjen-
 færd — Gud og alle Helgene være os naadig!” skreg
 Jens i samme velbegrundede Overraskelse. Ved dette

forunderlige Udtraab hævede Arved og Margrethe atter deres Blik i Veiret; men næppe vare deres Dine faldne paa en svær Mand, som ved at see sine gamle Bed-
sagere havde holdt sin intet mindre end svære Fæst an, før de Udtraab: „Fader, Fader!“ „mine elskede Børn!“ fløi fra den Ene til den Anden, og den gamle Borgermester laae i sine Børns Arme næsten førend hans svære Person endnu havde berørt Jorden. Imedens disse Tre under en navnløs Glæde omfavnede og atter omfavnede hinanden, saae Ole paa sin høist overraskede Kammerat med et ganske underligt Udtryk. „Naa, Zens, det maa jeg lade Dig,“ udbrød han endelig, „forstaaer Nogen at spinde en Ende, saa er det rigtignok Dig; men desuagtet vil jeg dog altid sige saa meget, at det ikke var ret gjort imod ham og hende.“ „Hør Ole,“ svarede den endnu forstenede Zens, som uafsladelig havde betragtet Gregers Bentsøn, „enten maa Bormesteren der være et Gjenfærd, hvilket jeg dog af Alt, hvad han siger og gjør, ikke troer er Tilfældet, eller der ogsaa er skeet et Mirakel, og det et ganske andet Mirakel, end hvad Sanct Gjertruds Understjært kan bevirke hithenne, for ei alene saae jeg Huset brænde, men Du hørte jo ogsaa selv, at de tydste Rjeltringer, vi fangede, indrømmede, at han var indebrændt.“ Dette Argument slog Ole, og Borgermesterens varme Haandtryk maatte der til,

før han og Jens ret kunde faae sig overbeviste om, at det ikke var et lustigt Gjenfærd, men godt dansk Kjød og Blod, som stod foran dem i Borgermester Gregers Bentsøns egen svære Person. Saa snart det første Udbrud af deres gjensidige Følelser havde lagt sig og medens Steen og Arved forberedte Alt til Afreisen til Aumede, hvorhen Alle lige meget længtes, forlangte Gregers Bentsøn først at komme op i Klosteret for at tale med Prioren om en yderst vigtig Sag, Klosteret angaaende. Skjønt den høiærværdige Herre allerede havde lagt sine trætte Lemmer til Hvile, turde han dog ikke afflaae den begjærte Samtale, deels fordi Gregers Bentsøn var en meget anseet Mand der i Egnen, og dernæst fordi man i disse farlige Tider ikke kunde vide, hvad vigtigt Budskab man vilde faae. Med et Suk og mange fromme Hjerteudgydelser fik den høiærværdige Herre sit velnærede Regeme atter udenfor Sengens tillokkende Omraade og blev snart ved et Par fromme Brødres tjenstfærdige Hænder saaledes udsthyret, at han kunde vralte hen til det Sted, hvor Borgermesteren ventede ham. „Velkommen tilbage, kjære Borgermester, fra Løvens Grube, hvori I styrkede Eder for den arme Byes Bedste, Eder selv til evindelig Lov og Berømmelse,“ stønnede den tykke Prior, idet han efter megen Pusten fik sig nedladt i en Lænestol; „I sige at

have et vigtigt Budskab til mig, dette hellige Klosters uværdige Prior og Forstander, og en Mand som I pleier ikke at fare med Tant. Siig mig, er det et godt Budskab, I bringer; dog, hvad god Efterretning kan man vel faae i en saa farlig og bedrøvelig Tid." Den gamle Borgermester fortalte Prioren kort og godt, hvad han havde hørt af Lybekernes Raadslagninger, samt hvad Medfart Klosteret efter det at dømme havde at vente. „Sanct Hieronimus og alle Helgene staae os bi!" raabte Prioren og blev ganske bleg af For-
 skrækkelse; „kan man tænke sig en saadan Ugudelighed!" „Min Tid er saare knap, høicærværdige Herre," vedblev Gregers Bentzen; „jeg iler bort for at bringe mig selv i Sikkerhed til Aunebe, hvor jeg alt har hørt, at man ogsaa har tilbudt Eder et Fristed, som I under disse Omstændigheder maa betænke Eder to Gange paa at forkaeste; thi det kan I være overbevist om, at faae Lybekerne Tid og Leilighed dertil, vil Stedets Hellighed ikke affrække dem fra at vise Høstved Kloster ligesaa ublid Medfart som nogen anden dansk Bygning." Med disse Ord hilsede han ærbødig og forlod Prioren, som behøvede en Stund før han atter kunde komme til Sands og Samling igjen. Imedens Borgermesteren havde denne Samtale med den uhyggelige Guds Mand, foresaldt en af et andet Slags imellem de to gamle Venner, Ole og Jens, udenfor

Klosterporten. „Det er nu det, vi skulde tale om, Jens, hvad vi skulle gjøre: om vi skal følge med disse Mænd til Aunede eller vende tilbage til Hr. Krummelbige og Flaaden.“ Var Prioeren før bleven forstræffet ved Borgmesterens Ord, blev den gode Jens ikke mindre forlegen ved hans Jens Spørgsmaal. „Jeg mener, at vi allerførst maae bringe Folkene til Aunede, for ligge Lybekkerne ved Nakskov, kunde de være nærvise nok til at sende Folk op ad Fjorden, og Borgmesteren og den unge Kvinde burde dog nu komme i Sikkerhed efter Alt, hvad de have gjennemgaaet.“ „Men, naar vi nu have fulgt dem didhen, hvad skulle vi saa?“ „Det kunne vi jo altid tales nærmere ved om, Ole, lad hver Dag have sin Plage; men saaer jeg ellers Noget at sige, saa mener jeg, at vi kunne gjøre nok saamegen Nytte ved at hjælpe Folkene derude, som ved at rende Landet rundt for at finde Flaaden, som maaskee tilsidst ikke engang kommer i Kast med de Lybste.“ „Ja, lad nu det være godt, Du smaa Jens,“ svarede Ole og purrede sig i Haaret, imedens han saa ned paa ham med et luunt Blik; „men var saavist Mester Thøgers Datter ude paa Flaaden, satte vi nok Cours efter den, istedetfor at følge i Borgmesterens Rjølvand inat.“ Og dermed var den Snak forbi. Saa snart Gregers Bentsen var kommen ned fra

Prioren, satte hele Selskabet sig i Bevægelse til Munede; men imedens det saaledes vandrer videre, skulle vi meddele vore gunstige Læsere, hvorledes Borgermesteren var bleven frelst, saaledes som han selv senere fortalte det for sine lyttende Tilhørere. Det Sidste, vi saae til Borgermesteren paa sin Flugt for de Lybske, var, da han vel var sluppen ind i det lille Huus. I et Nu havde Ledsageren laaset Døren, spændt sin Bue og budet Gregers Bentsøn at skyde ud paa de Lybske, naar de nærmede sig Indgangen; derefter sprang han hen til Arnestedet og slog Ild. Nu skjød Borgermesteren. Den Ubekjendte kastede et Blik ud af et andet Glughul — „At kunne feile med den Bue“ brummede han; derpaa holdt han den flammende Ild op under Straataget — Loft manglede i Hytten — og i samme Dieblif stod Huset i lys Rue. Ved det første Blik herpaa, sprang Eieren hen til et Afslukke, hvor hen han diebliffelig kaldte Borgermesteren, som ved Lybekkernes Larmen udenfor og Flammernes Bragen hverken vidste ud eller ind. „Hurtig herind, hvis Eders Liv er Eder kjærte,“ hviskede han, idet han pegede paa et Hul i Jorden, som en Steen, han havde sludt til Side, hidtil havde skjult. Nu begyndte Borgermesteren at begribe Tingen, og saa hurtigt som det var hans svære Corpus muligt fulgte han Anviisningen. Gangen, han kom ind i, var en

af de lange Gange, som førte ind til en Ræmpe-
 begravelse; men da disse Veie, som bekendt, ere meget
 snævre og Borgermesteren var overmaade drøi, var
 han næppe kravlet ret længe, før han blev siddende
 ligesom en Muldvarp i den underjordiske Gæ. „Af-
 sted, for Djævlens og Sanct Hubert!“ raabte hans
 Frelser til ham bag ved. „Seg kan ikke,“ stønnede
 den ullykkelige Borgermester; „Hullet er altfor snævert
 for mig.“ „Drei Eder om, drei Eder om, Mand,
 og prøv saa igjen; for en Guds Død, skal min Bag-
 deel brændes op, fordi I ikke kan faae Eders med
 Eder!“ Den ullykkelige Borgermester, som i Ordets
 egentlige Forstand var ret kommen i Knibe, gjorde
 som der var budet ham, men Alt omsonst, skjønt han
 arbejdede saa Sveden strømmede ned ad hans Pande.
 Endelig følte han et kraftigt Stød bag paa sig, et
 Brøl — og den svære Mand trillede ind i den store
 Ræmpebegravelse, der var rummelig nok for 10 som
 ham. „Ja, ind kom jeg,“ stønnede den stakkels Bor-
 germester, idet han i Vælmørket følte paa sig overalt
 for at faae at vide, hvormange Klæder han endnu
 havde paa sig, samt hvordan det stod til med Skin-
 det paa hans Høftebeen og Overarme; „men Gud og
 alle Helgene see til hvorledes jeg kommer ud igjen.“
 „Jeg venter, at det nok vil gaa meget bedre,“ lød
 nu hans Bedfagers Stemme ved Siden af ham; „i

værste Tilfælde kan I blive gravet ud som en halv-aars Ræveunge, med mindre I skulde foretrække at svelte herinde saalænge indtil I uden Møie kan krybe herfra. I maa undskylde," vedblev han efterat have leet saa smaat ved sig selv, „at jeg ikke slaaer Ild; thi som disse hungrige Ulve endnu have Næsen lige ved os, kunde det være, at de vilde skimte Ilden igjennem mit lille Righul og saa havde I Intet vundet ved Eders Trængsel." „Gjør Du som Du vil, min Søn, mit Liv er i din Haand, og ene Dig skylder jeg Frihed og maaskee Mere end det, om jeg ellers slipper vel fra det Hele; men Du skal heller ikke finde Gregers Bentsøn ufsjønksom, det tør Du være forvisset om." Da hans Redningsmand ikke svarede, vendte Borgermesteren sig om og sølte for sig med begge Hænder. „Her er jeg, vil I mig Noget," svarede hans Ven og stødte i Mørket sit Hoved imod Borgermesterens tykke Mave; „jeg var blot henne ved Indgangen for at see mig om. Husket er nedbrændt og Tydsserne ere væk, og Alt saaledes i sin Orden." „Gud og Sanct Nicolaus være lovet!" raabte Borgermesteren, idet han slog begge Hænder imod sine Knæ, som han sad der paa det bare Gulv; „din Hytte bygger jeg op for Dig, min Søn, saaledes som Du selv vil forlange det, og saa kan Du endda vælge, hvad enten Du vil have Dig en aarlig Tærepenge,

eller en kjøn lille Sum eengang for alle." Smidlertid
 havde den Ubekjendte tændt en Tjyrrepind, som kastede
 sit sparsomme Lys omkring i Gravkammeret. „Hvis
 jeg hver Dag fangede saadant Bildt, saa vilde jeg
 snart blive en velholden Mand," sagde den Ubekjendte
 smaaaleende igjen; „naa, bygger I mig Huset op, kan
 I forresten give mig, hvad I vil, og synes I det er
 Nok, at sætte mig en ny Køn paa det gamle
 Sted, er jeg ogsaa tilfreds med det. Men det skal
 I dog vide, Bormester, at I for saavidt kan takke
 Eder selv for Eders Frelse, fordi det var Eders
 kjønne Ord til Eders Slægtning og de to Karlsfolk,
 som rørte op i mit Hjerte, der ellers ikke saa let
 kommer af Lave, saa at jeg ikke kunde bringe det over
 mit Sind at vende bort fra Eder ligesom de Andre;
 thi bort maatte jeg, fordi de Lybske nok havde
 raget op i Quasjet, saasnart de havde fundet
 Eder igjen." Smidlertid havde Gregers Bentsøn seet
 sig om i Gravkammeret saa godt det lod sig gjøre,
 hvorpaa han blev ganske benauet om Hjertet. „Naar
 I seer disse deilige Dyrestind og disse stolte Taffer
 og Kæve-, Odder- og Maarpelsene, saa behøver jeg
 ikke at sige Eder hvem jeg er," bemærkede hans Rednings-
 mand som Svar paa Borgermesterens overraskede Blik,
 „for jeg er hverken meer eller mindre end det, Herremæn-
 dene kalde en Bildtthv, og her staaer I udi mit Forraads-

kammer, som endnu ingen menneskelig Gud har be-
 traadt uden min, siden den Tid man bar den lange
 Anægt herind, som jeg puttede ned just der, hvor I
 sidder" (Borgermesteren rykkede sig uvilkaarlig), „og
 nu kan I, om I vil, sælge min Hemmelighed til Lave
 Grim herhenne, der over ti Gange har været mig
 paa Sporet og fire Gange gjennemsnuset min Hytte
 og stedsse faaet en lang Næse." „Det være langt fra
 mig at begaae et saadant Forræderi imod Dig — for
 jeg vil kalde det et Forræderi," sagde den stikkelige
 Borgermester ivrig; „naa, saa er Du maaskee den be-
 kjendte Christen Bildtthv i Nørre-Herred, der kun
 gaaer ud om Natten, aldrig kommer til nogen men-
 neskkelig Bolig og om hvem man fortæller saamange
 forunderlige Historier, at Du vilde være bleven brændt
 for længe siden som en Her, om Du havde været et
 Qvindfolk? Jeg er nu dobbelt forpligtet til at gjøre
 vel imod Dig, at Du ikke længer skal nødes til at fort-
 sætte denne ugudelige Leveviis, som dog tidlig eller seent
 vil ende med et Hampereeb i det første det bedste Træ."
 „Derfor I ikke kan give mig et stort Guds med en prægtig
 Bildtbane, troer jeg, at al Verdens Belgjerning vil
 være spildt paa mig alligevel," svarede Bildtthven og
 rykkede alvorstfuld paa Hovedet, „og endda vilde det
 være uvist, om jeg ikke alligevel forgreb mig paa Na-
 boens Bildt, naar jeg engang traf paa en stor Buf.

Hvad jeg fortjener ved min Virksomhed er ikke saa meget, at jeg jo kunde indvinde mere paa anden Maade; thi af det meste Bilde maa jeg lade det bedste Kjøb ligge for Næve og Næve, og Skipperne ved Kysten give mig aldrig det for Skind og Taffer, som de ere værd, men alligevel har jeg ingen No paa mig; en Uge kan gaae hen, saa maa jeg ud igjen efter Bilde, om det saa kun er en lumpen Mark, at jeg kommer hjem med, og dog blev min Farfader og min Broder hængte paa Skovens Green for meget mindre ovre paa Fjester, og min Fader fik sine Dine saaledes udstingede af Lehnsmanden paa Nalholms Slot, at han døde 4 Uger efter i Galenskab og de frygteligste Smerter." Borgermesteren saae med oprigtig Bedrøvelse paa den forunderlige Mand, der stod foran ham; et saa lidenskabeligt Menneske var det umuligt at indgyde Fornuft. „Ja, jeg kunde fortælle Eder meget om mine natlige Farter, Bormester," vedblev han efter en lille Stund; „men det vilde hverken I eller jeg have godt af. Min Skjæbne er afgjort; thi naagtet jeg har mange flere gode Venner, end Nogen tænker paa, saa kan dog mine skarpe Sandser blive stussede, mine forsigtigste Forholdsregler vorde omgaaede; men aldrig skal alligevel nogen Strikke komme om denne Hals, eller nogen Tollesniv grave sig ind i disse Dienhuller, saalænge jeg lever og aan-

der, det tør I lide fast paa. Mit Huus faaer jeg vel ogsaa opbygget igjen og mit daglige Brød kan I nok begribe at jeg ikke savner; men vil I alligevel gjøre Godt imod den arme Bildthv, saa tag Eder af hans lille Datter, hvis Fødsel kostede Moderen Livet, og som jeg har sat ud hos Bodil Skræders i Gurreby, da jeg forlod Nysted-Egnen og drog hidhen, for naar jeg er borte, staaer hun ganske ene i Verden, og kænseefig er min Stjæbne afgjort for hun selv kan søge sit Brød." „Hun skal komme til Mit, Christen, saasnart jeg selv faaer Fod under eget Bord igjen," raabte den brave Borgermester, inderlig bevæget, „det lover jeg Dig her ved Sanct Nicolaus, min og Nakkovs hellige Sktspatron, og jeg skal omgaaes Barnet som jeg kan forsvare det, hvad enten det gaaer Dig som jeg frygter og Du sagtens maa vente, eller ikke. Vil Du desuden selv modtage noget Godt af min Haand, da skal Du aldrig faae Afslag, hvor ofte Du end vil komme til mig desangaaende; men jeg vil dog sige Dig saa meget, Christen, at jeg gav Dig det med større Glæde, hvis Du slog om fra Din Fordærvelses Vej." „Tal ikke til mig derom, ædle Herre," raabte Bildtsfyttten saaledes bevæget, som han maafee i mange Aar ikke før havde været; „kunde min blinde Faders affindige Strig ikke føre mig bort fra min farlige Livsvandel, saa kan Alverdens Forestillinger Intet ud-

rette. Om Morgen, som han havde udaandet om Natten, rev jeg Strængen fra min trofaste Bue og der hengik to Maanedes før Djævelen atter fik Magt over mig. Men lad os nu ikke mere tale om en Ting, som ikke kan blive anderledes for aldrig det. Gud og Sanct Hubert lønne Eder for hvad I har lovet! Mig seer I herefter ikke oftere, end I har seet mig før; men i de mørke Aftener vil jeg dog alligevel vove mig hen til Eders Vinduer, for om muligt at faae Skyggen at see af min Signe og hendes Belgjører. Jeg vil nu liste mig ud," tilføiede han efter en lille Pause, „for at see hvorvidt Alt er sikkert for de Dybske; forhold Eder blot rolig til I seer mig igjen, hvilket I nok gjør ret snart, da man fanger snarere 10 Oddere paa een gang, før man faaer Fingre paa mig." Det varede heller ikke over to Timer, før han atter var tilbage hos sin Gæst, der slet ikke følte sig vel ved sin Eensomhed og desuden længtes meget efter at forenes med Margrethe igjen, som han vel kunde tænke sig var i stor Angest for hans Skyld. Ved sin Ankomst var Bildtthyven aabenbar i bedste Lune, hvilket forresten meget let lader sig forklare, deels af den indre Tilfredshed, som ethvert ikke aldeles fordærvet Menneske føler, naar det har udrettet en eller anden god Gjerning, og deels ved Tanken om, at hans Datter nu var forsørget for sin Livstid. „Ho ho ho," sagde han smaaaleende, saasnart

han netop havde faaet Hovedet indenfor i Gravkammeret, „jeg mødte to af Lave Grims Skytter hjftoppe og havde nær givet dem Anvisning paa Eder her, som I sidder i Hullet imellem lutter Skind og Taffer; sille Løier, om Bormesteren i Nafskov, og det endda den første Bormester, blev hængt som en Bildtthv!“ Gregers Bentsøn fandt slet ikke Behag i denne Spas; men meente dog at maatte holde gode Miner til slet Spil. „Her er ingen flere Lybekkere at finde mere i Nørre-Herred,“ vedblev Bildtthven, idet han puslede med en lille Pakke, „og man vil sige, at Eders Borgere have allerede banket dem dhgtig henne ved Kirken i Sandby. See, her er noget Brød og Smul fra en gammel Ben af Eder, Erik Skafte, noget herfra, og skal jeg derhos sige, at hans ene Karl nok skal føre Eder hvorhen I vil, og det er en stor Tjeneste, som Erik Skafte her viser Eder, at I veed det, fordi Alle i disse Dage have Brug nok for Væster og Folt desferuden. Naa, spiis kun trøstig, Bormester; en Bederhyg er ikke Bildt, og her har I El i denne Bimpel, for jeg tænkte strax, at I nok kunde trænge til Noget, og det er ikke sagt, at I idag atter faaer Rindbenene paa Gang.“ Den gode Borgermester tog fat paa Maden som en brav Karl, og da Christen faae det, gjorde ogsaa han paa sin Side god Betsed. „Jeg seer, at I nu er færdig,“ tog endelig Bildtthven

til Orde, „og da I sagtens ikke har Lyft til at blive her længer end nødvendigt er, saa vil jeg nu raade Eder, at krybe saameget som muligt ud paa Siden, saa gaaer det nok, især naar jeg hjælper efter. „Al, Christen,“ sagde den brave Borgermester, „gid Du vilde lægge din farlige Handel af; Du vilde glæde mig mangfoldig dermed.“ „Hvad kan det nytte, jeg lovede det, naar jeg alligevel ikke kunde holde det,“ svarede Bildtthven alvorlig; „lad det være min Sag, Herre. Men kan det glæde Eders ærlige Hjerte, vil jeg love Eder, ikke at skide saameget Vildt som en Skormuus saalænge her ere Rybekkere at jage en Piiil i Brystet paa; det er altid Noget, mener jeg.“ Med disse Ord frøb Christen ud, og snart stod ogsaa Borgermesteren igjen i den frie Luft. „Der seer I Erik Skaftes Skorsteen henne,“ sagde Bildtthven, „for mit Selskab er ikke fiint nok for Eder; gaae I trostlig derhen, og Sanct Hubert være med Eder!“ Endnu engang trykfedede de hinandens Hænder og Borgermesteren forlod sin forunderlige Vært, der imidlertid ikke slap ham af Die, før han saa ham tæt udenfor Gaarden. Som Christen havde sagt, holdt to Heste i Gaarden til Borgermesterens Afbenyttelse; men forresten var Alt ogsaa her i den største Forvirring paa Grund af Rybekkernes Vandgang, hvilke ved Afreisen havde tændt Taars By i Brand, for at hævne sig over Tabet ved

Sandby Kirke. Men den største Glæde var Gregers Bentsøn forbeholdt der, idet Erik Skafte, da Borgermesteren bød Farvel, sendte Hilsen med til Sønnen og Begges Qvinder. Borgermesterens glade Overraskelse, ved at høre at hans Søn levede og var i fuld Virksomhed for sin Fødebys Vel, kan lettere tænkes end beskrives, og Alle ville indsee, at han nu higede tidobbelst efter at samles med sine Nære, hvilket som bekjendt endog skete lidt før han selv havde ventet.

Elleve Capitel.

Munede.

Der er kun faa Steder i Danmark, hvor Jordsmonnet er undergaaet saa store og kjendelige Forandringer, som i det lille Munede Sogn. Paa den Tid, hvori vor Fortælling foregaaer, udgjorde det 4 store og flere mindre Der, der adskiltes fra hinanden ved brede Vandløb, som paa de fleste Steder havde blød Bund og desuden hist og her vare bevoxede med Rør og Sivstrækninger. Imod Vest begrændsedes Sognet af den brede Fjord, som dengang strakte sig saa langt forbi Halsled, at Sagnet vil sige, at man ei alene kunde seile lige til Vesterborg Sø, men i ældre Tider endog lige ud i Havet forbi Drebygaard. Vel var denne Fjord seilbar endog for en Krigsslaade; men allerede da var Vandet saa lavt paa begge dens Bredder og Bunden i Reglen saa blød, at en Landgang maatte have sine store Besværligheder, naar den mødte

nogen Modstand. Imod Nord begrændsedes Sognet af de vidtløftige Mosestrøg, som, dengang aldeles utilgjængelige, nu i Reglen ere forvandlede til græsrige Enge, hvis Bund, som et Vidnesbyrd om sin tidligere Beskaffenhed, endnu er saa løs, at man paa de fleste Steder ikke finder fast Grund med en aldrig saa lang Stage, skjønt Overfladen næsten alle Steder er fast nok. Øst- og Sydsiden omkredsedes af et meget bredt Baad, der endnu sees at have været et Par tusind Alen bredt paa de fleste Steder. Havde Sognet ikke haft andre naturlige Vanskeligheder at frembyde end disse, vilde en saa lille Magt som den, de Danske kunde forsvare Pladsen med, næppe have synterligt Haab om at holde sig ligeoverfor en Fjende, som formedelst sin Talrigbed kunde angribe paa samme Tid baade i Øst, Syd og Vest — mod Nord var som ovenfor paavist, ethvert Angreb en Umulighed —; men Terrainet var, som vi snart skulle see, langt vanskeligere end saa. Angreb nemlig Rybækkerne fra den østlige Side og trængte frem over det store Baad, som omkredsede hele Sognet, vilde de i bedste Tilfælde blot kunne indtage 3 Gaarde, som under Navnet Lille-Lunede adskiltes fra Store-Lunede ved et endnu langt bredere og dybere Vand end det, de først havde overskredet. Som et Exempel paa, hvor dybt og vanskeligt dette Baad paa den Tid maatte

være, kan anføres, at vedkommende Sognepræst endnu i Mands Minde derved ofte blev forhindret fra at komme over til Store-Almøde for at holde Guds-tjeneste i den derværende Kirke. Efter denne Beskrivelse vil man altsaa indsee, at Store-Almøde — som vi herefter slet og ret blot kalde Almøde — var næsten ligesaa uindtagelig fra Øst som fra Nordsiden og derefter skulle vi i samme Korthed besee Forholdene sydfra. Ligesom den nordlige Deel bestod af ufremkommelige Moser, saaledes udgjorde Sognets hele Sydende en vidtløftig Skovstrækning, hvoraf, som bekjendt, endnu findes betydelige Levninger, og disse Skove, som desuden næsten overalt vare tæt bevogede med Tjørn og Krat, ja hist og her opfyldte af Moser og Bytter med raadent Vand, deelttes igjen ved to store Vandløb, saaledes at det mindre trak sig tværsigjennem selve Skoven, hvorved to betydelige skovbevogede Der fremkom; men det største og bredeste, som udmundede ved Almøde Kirke, adskilte Sognet fra den nordligste Skov. Vilde altsaa Tjenden trænge frem sydfra, maatte han først tilkæmpe sig Udgang over det brede og dybe Baad, der som gjentagende er antydet, omgav hele Sognet, eller rettere de 4 Der, som udgjorde det, derefter fordrive Beboerne fra den sydligste skovbegroede D, hvilken vi efter dens nuværende Navn ville kalde Torpe Skov, forcere det Baad, som

skilte denne fra den nordligere, med ligesaa tætte Skove bevoxede D, der ogsaa endnu benævnes Nunede Skov, og først da stode de ved det sidste Vaad, der førte over til Store-Nunede, hvor al Modstandskraft vilde være samlet paa et Sted. Efter dette at dømmes, troe vi ikke at paaastaae formeget, naar vi formene, at Sognet var sikket ligesaa godt sydsfra som nordfra, og at den østlige Side heller ikke gav Angriberne mange glædelige Udsigter. Kunde endog Sognet ikke kaldes slet saa stærkt befæstet fra denne Kant, som fra Nord- og Sydsiden, saa turde Beboerne dog haabe, ikke at blive angrebne derfra alligevel, dels fordi Fjenden var aldeles ubekjendt med Terrainet og desuden maatte føre sine Tropper over en Mæl bort fra Flaaden, hvis man skulde gjøre et Forsøg, og dette vilde en fornustig Hærsfører under saadanne Omstændigheder neppe indlade sig paa. Blev altsaa Nunede angreben, maatte det skee fra Fjordsiden, hvilket alle Forsvarerne ogsaa indsaae og belavede sig paa; men, skulde Sybækkerne alligevel overvælde al Modstand og tiltvinge sig Landgang, saa vilde Sognets Forsvarere slet ikke derfor være indesluttede, idet de, fortsættende Kampen, med Koner og Børn kunde trække sig hen enten til Lille-Nunede eller til Nunede Skov, hvor allerede meget Dvæg og endeel Bohave var bragt i Sikkerhed, ligesom ogsaa en heel Deel

Fruentimmer og Børn bragtes til det første Sted, da Kampens Udfald fidenhen blev uvis. Man var altsaa overbevist om, at vorde angreben directe fra Fjorden; men see vi hen til Stillingens Bestaaffenhed der, saa vilde det endda blive besværligt nok for Lybekkerne at gjøre Landgang ogsaa fra den Kant, idet Fjorden ved almindeligt Vand var saa lav, at ingen Landgangs-fartøier kunde komme Ryften nærmere end paa 5 à 20 Alen, fordi de forinden vilde blive stoppede af Fjordsjengens Mudder. Hertil kom endvidere, at den O, hvorpaa Store-Alunde laae, ikke havde en større Udstrækning til Fjorden, end 1000 Alen, og paa den yderste Pynt af denne Bred hævede Kirken sig paa en lille Bakke, der under disse Forhold kunde gjøres til et stærkt befæstet Punkt. Blev Kirken indtaget, var det soleklart, at Store-Alunde ikke længe kunde holdes; men da Vandet, som adskilte Sognet fra Alunde Skov, som ovenfor bemærket, udmundede lige syd for Kirken og Moradset stikkede dens nordlige Flanke, troede Thorkel Steen og Boe Diderichsen, at Kirken ikke alene kunde forsvares med Hæb, men endogsaa holdes, og saalænge denne Bygning ikke var i Fjendens Magt, var det dem umuligt at trænge et eneste Skridt ind i Sognet. Imidlertid vare hine to Mænd, som under alle Lyffens Omvæxlinger handlede med den største Enighed og Bestemthed, ogsaa betænkte

paa at fikke Almede Skov, som strakte sig med en lille Odde ud i Fjorden, idetmindste for en Overrump-
 ling, thi skulde denne O falde i Lybekernes Bold,
 vilde for det Første Torpe Skov være affkaaren fra
 al Bistand og saaledes efter al Sandsynlighed tabt,
 hvorved en stor Mængde Dvæg, foruden en heel Deel
 af Borgernes Bohave, maatte falde i Tjendens Bold;
 men det Værste vilde endda være dette, at Lybekkerne
 derefter kunde drille Forsvarerne langs Sydgrændsen
 og saaledes dele deres Magt, som, lille nok i For-
 veien, var ubetinget nødvendig til Kirkens Forsvar.
 Ifølge Aftale med Boe Diderichsen, som dengang
 endnu laae med Borgerfanen i Nakslov, opkastede
 Thorfel Steen en imod Landsiden aaben lille Skandse
 ude paa Skovens Odde, og da denne ikke laae mere
 end 4 à 500 Alen ligeoverfor Kirken, opstillede der
 de to eneste „Kartover“, som Byen tilfældigviis eiede,
 hvilke bleve saaledes rettede, at de kunde bestryge de
 Baade, som kom ind under den Bynt, hvorpaa den
 vigtige Kirke laae. Da man gjerne vilde skjule denne
 Skandse saalænge som muligt for Tjenden, blev den
 maaseret saa godt, at den heller ikke blev opdaget af
 Lybekkerne før Kanonerne lode deres alvorlige Røst
 høre. Heldigviis kunde v. Braun overlade Besæt-
 ningen et halvt hundrede Skud Krudt til hver Kanon,
 men ikke mere end fire Rugler, saa Smaadrenge

maatte samle runde Stene for at afhjælpe denne Man-
 gel. Da man endnu langt senere ofte stød med
 Steen, naar man ikke havde Jern, bekymrede Ingen
 sig videre derom. Værre var det at Kanonerne vare
 saaledes lagte paa de af Byens Tømmermænd la-
 vede „Karrer,“ at man ikke kunde forandre deres
 Retning uden efter megen Uleilighed. Da Kir-
 ken, som ovenfor bemærket, var Hovedpunktet for hele
 Forsvaret, lod Thorkel Steen intet Middel usøgt,
 for paa nogen Maade at befæste dens Stilling. I
 en viid Kreds udenom hele Kysten lod han en talrig
 Mængde spidse Pæle nedramme i den bløde Bund,
 hvilke ligesom fældede Bajonetter pegede ud imod Dy-
 bet og vare bestemte til at spidde de fjendtlige Land-
 gangsfartøier paa, naar disse med al Magt ilede ind
 imod Kysten uden at ane disse slemme Gjæster under
 Bandspeilet. Han lod derpaa Døren i Taarnet, som
 vendte imod Fjorden, tilmure, men anbragte derimod
 en anden Opgang til Taarnet inde fra Kirken, hvis
 Vinduer han ligeledes omstøbte til Skydehuller, idet
 han heller ikke glemte at opføre nogle Stilladser ved
 hvert Vindue til Skytternes Bequemmelighed. Han
 forsynede derefter Vaabenhuset med nogle svære Bjæl-
 ker, hvormed han agtede at tilspærre Døren, hvis For-
 svarerne bleve drevne ind fra Bassen, og lignende An-
 stalter bleve endelig ogsaa trufne for at forstærke den

Dør, der førte fra Vaabenhuset ind i Kirken selv. Hvor det var ham muligt, lod han anbringe Skydeskaar baade i Kirkemuren og i Kirketaget, som heller ikke skulde savne sine Forsvarere. Fortrolig med den Tanke, at Forsvarerne kunde drives ind i Kirken, og mulig beleires der en kort Tid, lod han ogsaa føre Løvnetsmidler og Vand derind for tre Dage, saasnart det første Skib seilede op ad Fjorden, men for at forsvare Bassen selv til det Yderste, opkastede han en kredsformig Jordvold langs Strænten af den runde Kirkebakke, saaledes at Kirkens Taarn udgjorde denne Befæstnings Midtpunkt, og ventede nu med Rette at have gjort Alt, hvad der stod i hans Magt, for at befæste enhver Tilgang til Murene. Af disse Befæstningsarbejder vare endnu nogle Spor synlige i Mands Minde, men leve nu blot i Traditionen. — Skjønt vi vel maae vente, at denne fortificatoriske Beskrivelse er falden noget i det Tørre og Brede for Fleertallet af vore gunstige Læsere, men især for de smukke Læserinder, have vi dog ikke kunnet undgaae at omtale den Maade, hvorpaa Beboerne søgte at sikke sig mod fjendtlig Vold, fordi Meget i det Følgende ellers vilde blive uforstaaeligt. Vi skulle imidlertid love, herefter at undgaae lignende Vidtløftigheder, og ville kun ønske, at denne Beskrivelse er bleven saa tydelig, som vi gjorde os Umage for at fremstille den. — Det staaer

blot tilbage endnu at omtale Stridskræfternes For-
deling: men med den ville vi snart være færdige.
Den hele Styrke, som skulde forsvare det saaledes be-
fæstede Aunede, bestod, foruden af de 100 musket-
bevæbnede Borgere, kun af 50 Bønder fra Aunede Sogn
og circa 200 Bønder fra det nærliggende Ullerslev,
Torpe, Hølsted, Skovlænge, Gurreby, Meeltofte og
flere omliggende Steder, hvortil vi dog maae bemærke,
at de Sidstes Antal i Begyndelsen ikke var mere end
lidt over Halvdelen, fordi det først var efterhaanden
at Befolkningen indsaae det Rigtige i at samles paa
et saa sikkert Sted og der forsvare sig i Forening.
Af denne Styrke havde 40 Aunede Bønder Ordre til
i Nødstilfælde at indeslutte sig i Kirken tilligemed
Thorkel Steens Søn og der lade sig fælde til sidste
Mand, hellere end overgive denne Bygning i Fjende-
haand. Som alle de andre Bønder vare de blot be-
væbnede med Buer, Sphd og Stridsøyer: de øvrige
10 Bønder skulde have Post rundt om i Sognet og
bevogte Baadene tilligemed nogle fremmede Bønder,
som af den Marsag bleve stillede under deres Com-
mando. Hvad Borgerne angik, da aftalte Thorkel
Steen med Boe Diderichsen, at disse skulde deles i
3 Afdelinger, saaledes at 40 af dem under en Rjebmand
Tonnes Holms Anførsel skulde forsvare Kirke-
bassen, 30 Mand under Stadscapitainens egen Com-

mando staae i Reserve i en lille Skandse, som var opkastet paa en Terrainforhøining 50 Alen bag Kirken, og de øvrige 30 under en Bødker Holst's Overbefaling foreløbig tage Station i den mafferede Skandse, med stadig Opmærksomhed henvendt paa Fjendens mulige Bevægelser imod begge Skovperne: den øvrige Bøndestyrke deelttes saaledes, at 40 Mand under en Svend Ebbesens Anførsel fra Lille-Almede skulde slutte sig til Borgerne paa Kirkebakken, 30 forstærke dem, der stode i Skandsen bag Kirken, og Resten fordeles i Lille-Almede og paa de to Skovper. Da Bøndernes Mængde, som ovenfor bemærket, senere forøgedes, kunde man efterhaanden næsten fordobble deres Antal paa alle Punkter, hvilket ikke var uden Indflydelse paa Kampens heldige Udfald. Thorkel Steens Gaard laae omtrent 100 Alen fra Kirken, tæt ved Veien, og var den næstnærmeste Gaard mod Stranden: den nærmeste, som tilhørte en Mand ved Navn Jens Peersøn, laae imellem Kirken og Skandsen, hvilken den skulde skjule for Fjendernes Opmærksomhed, men som skulde tændes i Brand i det Dieblif at Kirkebakken blev taget, for at Borgernes Gевærer kunde komme til at bestryge denne noget lavere liggende Stilling. Som en Følge heraf var hele Gaarden efterhaanden bleven ryddet for alt Bøhave og afgav nu kun en Slags Bagstue

for den til Kirkebalkens Beskyttelse bestemte Skare, imedens Steen Thorkelsen og hans Bønder fra først af toge deres Ophold i Kirken.

Det var noget efter Midnat at vort Reiseselskab fra forrige Capitel ankom til den gamle Steens Gaard, som naturligviis allerede var opfyldt af en heel Deel Mennesker af de bedste Familier iblandt Borgerne. Saa snart Steen havde viist sine Medreisende indenfor, gif han selv hen til den gamle Ræmpes Sengeskammer for at fortælle ham, hvem der var kommen til Huset, og paa samme Tid var ogsaa Arved ileet hen til det Sted, hvor Moderen laae, for at forberede den gamle Dame paa det uventede Gjensyn af sin Mand og Sønnedotter. Snart blev der Uro i hele Huset, naagtet man havde aftalt, at Alt skulde staa stille som muligt, og ikke 10 Minutter vare forløbne, før Thorkel Steen, Boe Diderichsen, Holger Jessen og endnu et Par andre ansete Borgere vare samlede i Storstuen for at hilse paa den gamle Borgermester og glæde sig ved hans og Svigerdatterens Ankomst. „Ja, nu maa vi see at rykke sammen igjen,“ bemærkede Husets Herre, „for den unge Bentsøn og hans Familie maa dog ogsaa have et Afslutte for dem selv. Hvad er Du for en Knøs?“ spurgte han derpaa og saae ned paa den smaa Jens med en vis Foragt i sine Miner.

„Det er ham og hans Ven der, som befriede min Hustru og Fader fra Lybekkerne," svarede Arved hurtig, da begge de omtalte Personer endnu vare inde hos Borgermesterinden, „og for den Sags Skyld vilde jeg gjerne, om I ogsaa kunde huse dem med, Thorkel Steen, da de betragtes som Lemmer af vor Familie; Zens her er fra Nafstov, men hans Kammerat, der ogsaa hjalp ham at befrie min Egtfælle i Saxkjøbing, er fra Norge." Thorkel Steen saae opmærksom paa Ole. „Hvem er din Slægt i Norge, og hvad er dit Fødested?" „Min Faders Navn var Guntram Olesen og han boede i Sandesfjord." En dyb Bevægelse afmalede sig ved disse Ord i den gamle Steens Ansigt. „Saa er min gamle Guntram død?" udbroød han sørgmodig; „ha, jeg kjendte hans Ansigtstræk i dine, thi jeg glemmer dem aldrig. I maae vide, mine Venner, at Guntram fra Sandesfjord og jeg har været Fostbrødre og trofaste Kammerater i Liv og Død, sjønt vi ikke paa Hedningeviis have blandet Blod med hinanden. Jeg veed vel, at Alerkene for-
dømme denne gamle Skif som ugudelig; men jeg har alligevel aldrig kunnet finde det uchristeligt. Naa, vi sluttede Fostbroderskab ved Haandslag og bekræftede det ved Næveslag paa Svenskernes Ryg eller Pandebraist, alt som det kunde falde sig, og det tør jeg sige, at den danske Konge ikke havde mange Karle som os i sine

Ræffer. Men siig mig dog, Ole, har han aldrig talt om Thorkel Steen fra Lolland?" „So vel har han det," svarede Ole, som var bleven inderlig bevæget ved at see sig saa uventet lige overfor sin Faders bedste Ven; „men Du maa vide, Thorkel, at min Fader, Gud glæde hans Sjæl i sit Paradiis, i mange Aar ikke var den Mand som Du kjendte ham. Han havde faaet et Saar i Hovedet paa Brunkbjerg —" „Jeg spømmede selv med ham ud til Flaaden, da Baadene oversfyldtes; videre!" „Nu, dette Saar berøvede ham tidlig hans Aandskraft, og i de sidste Aar var han sig ikke selv mægtig. Han talte vel daglig om den danske Thorkel; men snart troede vi, at Du boede paa Lolland, snart et andet Sted, for der, hvor I havde kæmpet sammen, sagde han altid at Du boede." Den gamle Steen foer med Haanden over sit ærværdige Ansigt for at udslette en Taare, som trængte sig frem under hans hvide Bryn. „Nu Nof om det, Søn," svarede han, idet han drog et dybt Suf, „vi kunne altid tales nærmere ved om din Fader og din Slægt; men før skal Thorkel Steen ligge paa vilde Mark, før Guntrams Søn ikke skal finde Huusly i hans Hjem. Dine Venner ere ogsaa mine Venner, og til den Pusling finde vi vel ogsaa Plads." I det Samme meldte Sønnebatteren, som baade i Hvide og øvrige Ydre viste til hvad Slægt

hun hørte, at Bordet var dækket. „Sæt Eder nu til Sæde; velkommen i mit Huus, Borgermester, og to Gange velkommen fra de Lybskes Bold! Vilde I som jeg, I Dannemænd, saa lad os nu tage Dæren med det Samme, skjønt det er noget tidligt; No saa faae vi dog ikke inat alligevel, og saa bliver Dagen desto længere for os.“ Alle Mændene toge nu Plads ved det brede Bord saaledes, at Thorfel satte Ole ved sin høire Side for Bordenden, Noget, der hverken stødte eller overraske de Tilstedeværende, som allerede tilfulde kjendte den Gamles Særheder ligesaa godt som hans fortræffelige Egenskaber; Ole generede derimod denne Udmærkelse overmaade meget, og han besandt sig fra den Stund af aldrig rigtig vel ved Bordet, naar der spistes i Fællesskab, Noget, som Tidernes senere Begivenheder imidlertid som oftest slog Streg over. Saa snart det var bleven saavidt Dag, at Jens kunde tænke paa at besøge sin Hjertens Udkaarne, ilede han naturligtvis hen til den Gaard, hvor hun som den ene Stadscapitains Datter var bleven anviist Ophold, medens de allerfleste Borgerkoner og Døttre maatte tage tilstafte med at boe i de Telte, som vare blevene opførte bag ved Landsbhyen for deres Skyld. Saa snart Jens havde spurgt efter Abelone Thøgers, varede det heller ikke ret længe før den unge Pige, et lille, vakkert rødmsjet Bæsen, kom ud til ham. Som

et Syn var det bleven bekiendt iblandt Borgerne og Bønderne, at Borgermesteren og hans Sønnekone vare blevene frelst, og at Mester Thøger havde hængt den forræderiske Høvidsmand, og som en Følge af disse gode Nyheder herskede der en saadan Opmærksomhed hos alle Beboere, at man allevegne hørte lystig Tale og Latter. Under disse Omstændigheder var det ikke Sæns muligt at sige et eneste fortroligt Ord til sin Tilbedte, der modtog ham med en yndelig Glæde; thi da Rygtet allerede havde tilfjæret ham en væsentlig Rolle i disse vigtige Begivenheder, maatte han fortælle og fortælle og atter fortælle igjen. Da hans Tilhørere endelig havde pumpet ham saa godt de formaaede, skiltes de ad for at udbrede det Samme rundt om imellem Slægt og Venner, og nu lyffedes det endelig Sæns at faae sagt et Par Ord til sin Abelson.

„Sag glæder mig dobbelt ved at see og tale med Dig, Abelson,“ sagde Sæns med en Fortrolighed, som tydede paa et langt inderligere Bekjendtskab, end den stikkelige Mester Thøger muligviis drømte om, „for jeg faae tydeligt, saasnart Du kom hen imod mig, at Du havde grædt dygtigt; men nu er da den Sorg gaaet over skal jeg mene, siden Du veed, at din Fader lider vel og har udmærket sig som han har.“ „Sag har allerede takket vor Frue tusinde Gange for disse gode Efterretninger; men, kjære Sæns, desuagtet er jeg saa

ulykkelige tilfands, at jeg ikke har sovet den hele Nat, men ligget og grædt mine modige Taarer." Sæns saae paa hende i fuldendt Forbauselse. „Det er alene min Gensol= dighed, der er Skyld deri, Sæns," vedblev den lille Abalone, og stak i Graad igjen, „for seer Du, før vi flyttede herud, havde jeg pakket Faders Sølv= og Guldtøi ind i en Spaanæske, og selv har jeg den her ud; en anden Spaanæske, Mage til hiin, var fyldt med Knive, Gæsler og lidt af Faders finere Værktøi, og det skulde Susanne bringe herud om Aftenen. Da jeg igaar fik vort sidste Tøi fra Stranden, savnede jeg Væsten, og nu huskede Pigen først paa, at hun havde glemt den i Fadedburet." „Na, ikke Andet," sagde Sæns forgjæves; „den Sag skal vi nok klare med den Gamle, lad Du mig derom." „Ja, men det er ikke det Værste, søde Sæns, for seer Du: jeg har taget Feil af Væsterne i Tummelen og baaret Knivene herud istedetfor Sølv= og Guldtøiet; ja, er jeg ikke reent ulykkelig," vedblev hun grædende, „iastes vilde jeg tage det ud af Væsten og først da opdagede jeg den skrækkelige Bildfarelse. Væstens Indhold var over 300 Mark værd; det Tab kan Fader ikke taale, og han tilgiver mig det aldrig." „Og saa kommer der= til," supplerede Sæns, „at de lybske Rjotere saae det Hele, det er næsten det Haardeste. Na, giv Dig tilfreds endnu en lille Stund," tilspøiede han efter=

tænksom; „veed Du hvad, Abelone, det er muligt, at vi kunne faae Effen endnu, naar jeg sthynder mig lidt. Smorges tidlig kom Tønnes Jændrif hid til Thorkel og sagde, at Rybefferne først da lavede sig til at lande; det skulde dog være et underligt Spil, om man strax skulde være kommen i Mester Thøgers lille Huus at snuse, og saavist jeg bare kan komme derind, skal jeg nok kapre Effen, stol Du derpaa.“ Ved at høre dette, blev den stakkels Abelone saa glad, at hun reent glemte sig selv og saldt sin Vens om Halsen, og naturligtvis glemte han ikke at benytte Leiligheden til at trykke et Kys paa Kjærestens sulemende Læber. Smidlertid fattede dog Abelone sig hurtig; men ikke saasnart mærkede Vens at hun vilde snøe sig ud af hans Arme, før han ligeledes rev sig løs og med et kjærligt Nis ilede ud af Gaarden, forladende den stakkels Pige endnu mere trøstesløs, end da de mødtes, fordi det kun altfor jildig gik op for hende, i hvilken øiensynlig Fare hendes Hjertes Ven sthyrte sig. Saa hurtig Vens kunde, ilede han hen til Thorkel for at faae Anviisning paa en Solle; men da han ikke traf ham hjemme, sthyndte han sig derfra hen til Kirken, hvor han ogsaa let fandt ham, Boe Diderichsen, Holger Jessen og Flere deels samtalende om, hvad der skulde gjøres, deels paaasthyndende de arbejdende Bønder til størst mulig

Hurtighed med Skandsarbejderne. Oppe i Fjorden, hvor denne noget nedenfor Sæbyholm var smallest, saa man en heel Deel Klosterbønder beskæftigede med at sænke store Stene ned i Dybet, hvor de endnu for en Deel findes, for om muligt saaledes at hindre den fjendtlige Flaade fra at trænge længer op. „Det lader just ikke til at de hellige Fædre have saa stor Tillid til deres egne Kræfter efter min Faders Meddeling til dem,“ sagde Arved smilende; „men et Spørgsmaal vil det være, hvorvidt dette kan hjælpe dem.“ Thorkel Steen rystede paa Hovedet. „Vil Du mig Noget, Søn?“ spurgte han Jens, som imidlertid var kommen hen til ham. Jens udbad sig en Solle, for at komme over til Nakkflov. „Hvad vil Du der, Søn?“ spurgte den gamle Bonde videre og betragtede ham med sit Ørneblik. „Jeg har et nødvendigt Grinde derovre og haaber at være tilbage igjen om et Par Timer.“ „At sige, hvis Lybekkerne ikke napper Dig anden Gang, for saa slipper Du ikke som sidst.“ „Ja, det skal nu Ingen sige,“ sagde Holger Jessen leende; „men vil Jens derovre, saa kan I troe, han har sin gode Grund derfor og nok vil tage sig iagt; lad I ham kun faae Sollen, Thorkel, paa mit Ord. Jeg længes ogsaa efter at høre lidt Nyt fra Nakkflov, for sandt at sige, synes jeg, at Tønnes Fændrik nok kunde have snuset om lidt længer derinde med sine

Folk." Den gamle Bonde gav derpaa Sens Anviisning paa en lille Pram, og noget efter saae man ham nok saa muntert roe tværs over Fjorden, som om han vilde op til Bønderne, der arbejdede i Fjorden. Saa snart han imidlertid var kommen vel over paa den anden Side, roede han af alle Kræfter langs Kysten ned imod Fjordmundingen. „Men er det ikke Sens Kalesanger, som roer derovre?" spurgte i det Samme Ole, som tilfældigviis var kommen op paa Kirkebakken; „hvor vil han dog hen? — til Næskov! — er han bleven tosset — og det uden mig! Sens, Sens, det gaaer aldrig godt!" Dette passerede den 9de August, samme Dag som Bybefkerne i Dagbrækningen beredte sig til at lande i Byen. Skjont man under Opseilingen havde søgt saameget som muligt at gjøre Alting klart til Landgangen, gif denne alligevel meget langsomt for sig, deels fordi Skibene maatte ankre i Dybet, og deels fordi Feltherren iagttog den størst mulige Forsigtighed. Imidlertid vare allerede flere Fænniker blevene landsatte op ad Formiddagen; men endnu var Plyndringen ikke begyndt. Vel havde Landsknektene hørt, at Byen var rømmet; men at Rømmingen var skeet saa fuldstændig, som den i Virkeligheden var, anede de ikke, og derfor nærmede de sig Byen med jublende Glæde. Saa snart den første Fænnike var udsfibet, marscherede den strax op paa Torvet, hvor den

blev staaende i Slagorden. „Huse er her,“ sagde Junker Tuchs til en af sine Officerer, „og hvor der er Huse, er der vel ogsaa Lidt inden de fire Vægge at faae Fingre i; men endnu har jeg ikke seet noget andet levende Væsen herinde end de to Ratte, som gloe ned paa os oppe fra Taget hist.“ „Der er noget Uhyggeligt i, saaledes at komme til en folketom By,“ svarede Officeren, „det skal jeg aldrig nægte; men det er et Tilfælde, som er hændet mig før idag.“ Nu var den næste Tjennike ogsaa udsfibet, som umiddelbart efter Udsfibningen satte sig i Marsch ud ad Søndergade til, hvor den foreløbig gjorde Holdt ved Indtjørnselen. Da Alt vedblev at være øde og stille og intet Fjendtligt var at see eller høre, udsendte man Patrouiller rundt om i Gaderne; men den samme Stilhed herskede allevegne. Flere Gange bankede Landsknægtene paa de tillukkede Vinduesflaader og til- laafede Døre, for om muligt at lokke nogle af Beboerne til at lukke op; men alle deres Bestræbelser vare frugtesløse, og Soldaterne kunde ikke længer skjule for sig selv, at Byen var aldeles folketom. Beständig rykkede flere og flere Afdelinger fra Flaaden ind i Byen, og snart vare der samlede saa mange i den, at enhver Overrumpling maatte ansees for en Umulighed. Da Landsknægtene saaledes fandt sig i uforstyrret Besiddelse af Byen, var det dem heller ikke

muligt at holde deres Rovbegjærlighed i Tømme, indtil
 Løsnen for en almindelig Plyndring blev givet af Felt-
 øversten. Af og til bragede en Huusdør, som var
 for svag til at modstaae de raa Soldaters rovløstne
 Anstrængelser, og allevegne saa man nu disse vilde
 Krigere enkeltviis eller i Flokke tabe sig i Husenes
 Indre. Vinduesstaaerne bleve slaaede ud ligesaa hur-
 tigt som Dørene fløi ind; men istedetfor Vindernes
 fortvivlede Skrig om Barmhjertighed af Mænd, der
 ikke kjendte Forbarmelse af Navn, istedetfor Børnenes
 Angstraab og Mændenes halvvalte Samren, naar
 man pinte dem til Døde, for at de skulde angive Rig-
 domme, som de aldrig havde eiet, hørte man blot
 Landsknægtenes vilde Eder og Forbandelser, alt som
 de kom ud fra det ene Huus efter det andet, ligesaa
 tomhændede som de vare gaaede derind. „Byen er
 øde baade for Folk, Fæ og Løssøre!“ dette var det
 almindelige Forbandelsesfrig, som snart toneb i alle
 Byens Gader og Stræder og i den Grad opbragte
 Krigerne, at de øieblikkelig forlangte, at Byen skulde
 stiftes i Brand. Imedens Overofficererne endnu
 raadsloge med hinanden paa Torvet om, hvorvidt
 man strax skulde føie Soldaternes Onske eller opsætte
 Odelæggelsen til en senere Tid, for at benytte
 de tomme Huse til egen Bequemmelighed, slog
 pludselig Ilden ud fra et Huus i Søndergade, og næppe

saae de vilde Menneſter det første Glimt af den for-
 tærende Lue, før de, lig ſande Djævl, ilede hid og
 did med brændende Fyrrepinde, ſom de ſatte i de lave
 Straatage. Antændt paa over hundrede Steder paa
 eengang, udgjorde den lille venlige By ſnart et eneſte
 Flammehav, midt i hvilket den ſtore Kirke ſtolt og
 rolig hævede ſit ſmækkre Spiir op imod Skyerne, ſom
 om det vilde tilvinke ſin Menighed, der, om end med
 mandig Fatning, ſaa dog med dyb Bevægelse, fra
 Alene Kirkebakke ſaae paa dette Odelæggelsens Værk,
 at Naſſkov ikke vilde være udſlettet af de danſke Byers
 Tal, ſaa længe den endnu trodsede Flammernes Magt.
 Endnu inden Middag fremviſte Byen blot en uhyre
 Dynge af forbrændte Bjælker og rygende Tomter,
 imellem hvilke Landsknægtene, ærgerlige og mismodige
 over deres ſtuffede Forventninger, vandrede omkring
 med mørke, hadefulde Blikke.

Men hvad var der under Alt dette bleven af den
 ſmaaſe Jens? Som vi vide, var han heldig landet i
 den lille Beile, ſom Baadet imellem Lienlund og Arve-
 lundsgaarden endnu danner; men alt ſom han ſneg
 ſig nærmere ind til Byen, ſaae han den allerede i
 Fjendernes Vold. Jens var imidlertid ikke den Mand,
 der ſtaf op for Lidt, og kjendt, ſom han var, med alle
 Stedforhold vidſte han ogſaa at ſnige ſig ad Omveie
 til Meſter Thøgers Huus, ſom endnu ſyntes forſkaa-

net for fjendtligt Besøg. Hurtig ilede han igjennem den aabentstaaende Gaarddør ind i Tadeburet, hvor han ogsaa meget rigtig fandt den kostbare Eske staaende der, hvor Pigen havde sat den. Med et jublende Skrig kastede han sig over den; men hvo kan beskrive hans Rædsel, da en kæmpehøi Landseknægt i samme Nu lagde sine store Næver paa hans Skuldre.

Colote Capitel.

Claus Hermelin.

Den gode Ole lod til at have spaaet rigtigt, da han forudfagde Jens, at det turde gaae ham galt, hvis han ikke var med paa Eventyret; thi i større Klemme end den, han nu var i, havde han aldrig før befundet sig, ja selv Borgermester Gregers Bentsøns Knibe i den snevre Gang var for Intet at regne imod denne. Det var maaskee en af de største og sværeste Landsknægte, der fandtes ved hele den fjendtlige Armee, som havde lagt sine stærke Næver paa den arme Karls Skuldre og nu dreiede ham tilligemed den indholdsrige Væske om imod sig, som om det var en Top. Havde Ole været med, kunde han maaskee have faaet Bugt med den tydske Goliath, skjønt det da maatte være skeet i en Haandevending, for ikke at falde andre Soldater hid ved Varmen; men nu var Forskjellen i den gjenfjeldige Styrke saa indlysende, at Jens ved det

første Syn opgav enhver Modstand. „Hvad er der i den Tingest, Du vilde smutte ud med, Pusling?“ raabte Kæmpen, idet han endnu holdt Jens fast i den ene Skulder og pegede med den anden Haand paa den ullykkelige Æske. „Det vil I strax selv kunne see, strænge Herre,“ svarede den sønderknuste Jens i al Ydmyghed, „og da I visseelig gjør en god Fangst, saa vil I nok være saa naadig at lade mig slippe med Tabet.“ „Jeg har endnu aldrig ladet nogen Fange slippe levende af mine Hænder uden kjønne Qvindfolk, og mange af dem skjottede ikke siden om at leve, idetmindste sagde de saa,“ raabte Barbaren, „og allermindst skal det gaae din Slynge bedre, som nær var løbet bort med Gewinsten, om Wolffert Flamlænder ikke havde havt Drer som en Muldvarp og Kløgt som en gammel Ræv; stil Dig nu ganske rolig i den Krog, saa skal Du strax faae din Skjæbne at vide: dersom Æsken indeholder mere end 5 lybste Marks Værdi, saa vrider jeg i næste Dieblif Halsen om paa Dig, for saa skal Ingen vide, hvad jeg har fundet, da jeg ellers maa dele med de Andre; men er det Lapperi, som jeg finder i den, saa skal Du følge med til Høvidsmanden, som har udlovet 5 Mark Sølv for hver Fange, man finder til ham i denne folketomme Rede.“ Da Jens vidste, hvad Æsken indeholdt, kunde han let begribe, at hans Dødsdom

var fældet, saasnart Skurken fik Vaaget af. Hans eneste Haab stod derfor til at parlamentere; thi hvor-
somhelst han kastede Blikket hen saae han enhver Ud-
sigt til Flugt affkaaren. „Men naar I lader mig løbe,
vil jo intet Menneſke alligevel faae at vide, at I har
faaet denne Æſte,” bemærkede Jens i sin Dødsangst.
„Men jeg har jo sagt Dig, at jeg aldrig lader nogen
Fjende slippe levende af mine Hænder,” raabte Sol-
daten og ſendte den ullykkelige Fange et gruelt Die-
kaſt; „hvert Menneſke har ſin Vane og jeg har min.
Naa, Æſten lader dog til at indeholde Noget,” vedblev
han, idet han veiede den i ſin Haand; „bed Du kun
dit Pater noster, om Du ellers kan det, imedens jeg
løſer Baandet, for efter Alt at dømme, er din Sjæl
langt herfra i næſte Stund.“ Den arme Knøs var
nu i ſamme piinagtige Stilling ſom Heinrich v. Pfeiff
under Egetræet, og ligesom denne ſtirrede efter det
ſkjæbneſvangre Skib, ſaaledes hvilede ogſaa hans Die-
ufravendt paa Kæmpens Hænder, alt ſom han ſonder-
rev Traaden og vrickede i Vaaget. Endnu lyttede han,
om ingen af de andre Soldater vilde komme ind i
Huſet, thi maafkee kunde der findes menneſkelig Fø-
lelſe hos dem — værre kunde det i ethvert Tilfælde
ikke blive, men hørte han ogſaa Støi paa Gaden, var
det kun af forbi dragende Landſknægte; Ingen tænkte
paa det lille Huus, og intet menneſkeligt Væſen lod

fig see. Endelig løftede Soldaten det uheldsvangre Laag af Væffen, og den meest isinesfaldende Forbauselse malede sig i hans Ansigt. „Naa,“ brølede han og holdt Væffen hen for den ulykkelige Vens, som i sin Dødsangst var falden paa Knae, „er det Dig eller Djævelen, som holder en gammel Landsknecht for Nar: svar Dreng,“ skreg han videre og løftede Vens op fra Gulvet med sin ene Haand, „bekjend strax din Kjætringstreg, eller, saasandt jeg venter, at komme til at spille Tærninger i Helvede med Satan selv, jeg slaaer Hjernen ud af dit syndige Hoved imod Arnestedet der.“ „Hvad!“ raabte Vens med en ligesaa kjendelig Overraskelse som Soldaten, idet han kastede et Blik i Væffen, som Kæmpen holdt lige hen for hans Næse, „det er jo kun — en Kampesteen.“ „Det behøver Du ikke at sige mig, din Hundsfoot!“ brølede Uhyret og kastede den arme Knøs tilbage i sin Krog igjen; „men saasandt som Du har dit syndige Liv kjært, saa sig Du strax hvorfor den Steen er bleven saa vel indpakket og af hvad Grund Du vilde sætte dit Liv i Bove for at frelse den?“ „Jeg var ligesaa uvidende om at der var en Steen i Væffen som I, strenge Herre,“ svarede Vens frimodig, idet han begyndte at aande lettere, da han bemærkede, at den første Fare var overstaaet; „jeg troede ligesom I, at der maatte være dyre Ting i Væffen, og er det ikke en hellig Steen, maaskee den som Sanct Va-

cob hvilede sit Hoved paa," svarede han med sin vaagnende Tiffighed, „saa kan jeg ikke troe Andet, end at en af Borgerne har puttet Stenen deri for at gjøre sig lystig over ham, som senere fandt den." Ræmpen brummede en forfærdelig Ed imellem Tænderne og fastede Steen og Veste henad Gulvet. „Følg med, Hund," raabte han derpaa og gav Jens et Tegn til at gaae foran; „5 Mark lybsk finder jeg alligevel, og det er maaskee mere end nogen Anden tjener i dette nederdrægtige Hul." Vor gode Ven lod sig ikke dette sige to Gange, men takkende af Hjertens Grund Somfru Marie, hvem han troede havde gjort et Mirakel for Abelon's Skyld, fulgte han villig Opfordringen, fordi enhver Modstand var unyttig. Skjønt Troen paa Mirakler allerede begyndte meget at roffes — thi vi maae erindre, at vi ikke staae 10 Aar foran Reformationens Begyndelse —, var det ikke underligere for Jens, at Himmeldronningen kunde forvandle Guld og Sølv til en Kampesteen ligesaa let som Brød til Roser, hvorom han havde hørt i sin Barndom; men hvordan det ogsaa var gaaet til, og hvem der end havde været Mester for denne Forvandling, kunde Jens altid trøste sig med, at den ganske vist havde frelst ham fra en pienhyrlig Død og at den lybske Soldat havde faaet en lang Næse. Men med Alt dette var den gode Sjæl kun hjulpen fra Dynen i

Halmen; gamle Synder kræve tidlig eller seent Regnskab, og saa sage den Overstcommanderende fik Die paa ham, maatte han vente, at han baade vilde erindre hans Ansigt og den Lussing, som han Daagen iforveien havde givet hans ene Baadsmand. Det var altsaa langt fra med et let, om end noget lettere Hjerte, at den arme Stymper fulgte Landsknægten op paa Raadhuset, hvor de høieste Officerer foreløbig havde opslaaet Qvarteer. Havde Jens havt bedre Udsigter for sin Fremtid, vilde han inderlig have glædet sig ved de mange Forbandelser baade fra Officerer og Menige over at Byen var saa øde baade paa Folk og Guds, at ikke en eneste Landsknægt havde fundet saa meget Bytte, at han kunde kjøbe sig et Kruns Ol for hos Marktetenderne, og den eneste Fange i hele Byen — var ham selv. „Høvidsmanden har budt 5 Mark lybsk for hver Fange, der kunde indbringes i Byen,” sagde Landsknægten, idet han traadte frem for sin Feltøverst med en militair Hilsen, „og her bringer jeg en.“ „Naar min Wolffart ikke kan gjøre Fanger eller Bytte, saa kan ikke selve Djævelen selv,” bemærkede hans Chef, Sunker Wilken v. Feltsten, i Landsknægtenes Historie bekendt under Navnet Bastarden. „Hvor traf Du ham, Wolffart?“ spurgte Claus Hermelin, som endnu ikke havde værdiset Fangen et Blik. „Jeg var lige kommen ind i et

Huus og vilde just slaae Skaaderne ud for at skaffe
 Lys, da jeg hørte en Dør bagude knirke, og strax
 saae jeg igjennem et Vindue i Væggen denne Person
 snige sig bort med en stor Kiste i Haanden; jeg stop-
 pede ham, og det er hele Historien." „Hvad var der
 i Kisten, Wolffart?" spurgte Junker Claus med et lystent
 Blik. „Saa sandt jeg endnu aldrig har skriftet, var der ikke
 Andet end en Kampesteen deri," svarede Kæmpen med syn-
 lig Urolighed. „En Kampesteen, en Kampesteen!" løb det
 hist og her paa en Maade, at man kunde mærke, at Ingen
 troede Referatet. „En Kampesteen i en velforvaret
 Kiste! Wolffart, vil Du gjøre Nar ad mig lige i mine
 aabne Dine; troer din gamle Næv, at nogen Mand
 vover sit Liv for en lumpen Kampesteen i en Kiste?"
 „Jeg veed ikke bedre, strænge Hr. Junker, end hvad
 jeg har sagt; Hallunken her blev ligesaa forundret
 som jeg. Han meente, at det var en hellig Steen,
 eller saadant Noget." Nu sloge Alle en Skogger-
 latter op. „I veed, mine gode Herrer, at vi Alle have
 indgaaet den Forpligtelse før vi droge ud, at enhver
 Mand skal bringe sit Bytte til Fanen, hvor det skal
 deles ligeligt, saaledes at den, der bringer Noget, for-
 lods skal have en Trediedeel deraf; vi maae holde
 strængt over denne Lov, da navnlig vi Officerer, der
 ikke kunne snuse om i Husene, ellers ville blive snydte
 paa det Skjændigste. Du er en gammel Soldat,

Wolffart," vedblev Claus Hermelin og vendte sig
 nu til Landsknægten som stod heelt forbløffet foran
 sin myndige Herre, medens Jens, trods sine farlige
 Udsigter, ikke kunde tilbageholde et luunt Smil,
 „og derfor vil jeg tilgive Dig dine Udflugter om
 Østen for denne eneste Gang, imod at al Andeel i den
 for din Part er forstjertset; men gik nu ud med Lo-
 rentz og Court, som der staae, bring os strax hvad
 Du har lagt til Side og begynd aldrig mere paa saadanne
 Narrestreger imod mig; thi vel er Du Karl for din
 Hat, naar det gjælder om at spille en Streg, men
 Claus Hermelin er heller ingen Marsunge, naar det
 endelig skal komme derpaa an." „Naadige Herre,"
 raabte Landsknægten, til hvem nu Touren kom
 at blive alvorlig forfækket, „saasandt hjælpe mig
 Sanct — Sanct —" „Na, sværg heller ved din gamle
 Ven, Djævelen, saa troer jeg Dig bedre," afbrød Claus
 Hermelin ham bister. „Jeg beder Eder blot at spørge
 Fangen her," raabte Wolffart, „han kan bedst vidne,
 at jeg har talt den rene Sandhed." Nu først saldt
 Hærførersens Die paa den uslykkelige Jens, som ogsaa
 i samme Dieblis blev gjenkjendt. „Du har spillet et
 daarligt Spil idag, gamle Ræv, at Du vilde bilde
 mig saadan Snak som den om Kampestenen paa Gr-
 met," udbød Claus Hermelin; „thi den Hallunk
 kjender jeg godt, og Du skulde have faaet 5 Gange

5 Mark for hans Paagribelse; men lad os nu først blive færdige med din Sag, før vi tage fat paa hans. Tal sandt, Skjelm, eller jeg lader Dig strax klynge op; hvad er Du atter kommen i min Nærhed for, da Du vidste, at det vilde koste Dig dit Liv?" „Strænge Herre," svarede Jens heelt ydmyg, „jeg skulde hente den Æsse, Landsknægten tog fra mig ret som jeg vilde løbe med den." „For hvem skulde Du hente den?" „For en Guldsmed, som er flygtet." „Sagde han, hvad der var i Æssen?" „Ja, den var efter hans Datters Sigende fuld af Sølv- og Guldtøi." Junker Claus maalte Wolffart med et megetsigende Blik. „Strænge Herre," skreg den fortvivlede Landsknægt. „Ti, Usling," raabte hans Feltøverst med en rasende Gebærde; „Drengen her har ikke sagt Andet, end hvad Enhver maa antage er sandt. Du har endnu Betænkningstid i et Dvarteer, og vee Dig, om Du fremturer i din Løgn ligeoverfor gamle Kammerater. Før ham ud i Gangen!" I det Samme meldtes der, at Byen begyndte at brænde. Junkeren stampede harmfuld i Gulvet; det var just ingen heldig Tid for vor gode Jens at faae ham i Tale. En Soldat meldte: „Wolffart har forlangt at blive ført til Guldsmedens Huus, saa vil han vise os Æssen og dens Indhold." „Godt for ham at han giver Kjøb," brummede Feltøverst; „affted med ham! Hvad Dig

angaaer, Skjelm," vedblev han idet han vendte sig til
 Jens, „saa kan Du vel indsee, at dine Timer ere
 talte; endnu idag skal Du dingle under Naanoffen."
 „Strænge Herre, det var Ole alene, som slog Eders
 Folk ihjel," svarede Jens i al Ydmyghed, idet han
 tænkte, at hans gode Ven nok siden vilde tilgive ham
 denne Pøgn; „vilde jeg ikke befries, maatte jeg jo springe
 udenbords, og det havde I selv heller ikke tænkt paa at gjøre,
 om I, Herre, havde været i mit Sted." „Den overblevne
 Matros sagde, at Du begyndte med at fløve Hovedet
 paa den ulykkelige Baadsmand." „Jeg!" raabte Jens
 med fuldkommen Forstillelse; „tør han sige mig det
 i mine Dine. Betænk, Herre, hvad Slag jeg kunde
 føre imod den Karl; jeg havde faaet det tidobbelt
 igjen." „Du har seet, at jeg ikke er let at narre;
 Matrosen er endnu paa Flaaden og Du skal faae
 hans Vidnesbyrd at høre idag eller imorgen. Er Du
 uskyldig, skal dit Liv frelses, hvis Du kan meddele
 mig Underretning om de Anstalter, man har truffet
 i Alunde; men farer Du med Pøgn, er din Time
 slaaet, og hvad Du veed, skulle vi nok faae ud af
 Dig alligevel i Forveien." I det Samme traadte
 den forrige Soldat ind igjen: „Hele Gaden brænder,
 hvori Huset laae, og selve det var næsten nedbrændt,
 da vi kom til det." Atter stampede Claus Hermelin

i Gulvet. „Derfom Vffens Indhold ikke bliver indleveret inden en Time, ſkal Wolffert dingle, ſaaſandt Landsknechtene have betroet mig at anføre dem, og med Trompetſtød ſkal det bekiendtgjøres for alle Fanner, hvorfor han lider ſin Straf. Før ham og denne Dreng ombord paa „Samſon“ og lad gaae Bud ud til „den wiſmarſke Bjørn,“ der ligger i Beltet, efter Matroſen fra „den tro Hund,“ ſom alene blev frelſt i Sollen igaar.“ Med diſſe Ord affærdigedes Vens, ſom ude paa Orlogſſibet blev ført forud og der ſpændt i Bøien indtil videre. Solen var gaaet ned. Wolffert var bleven hængt og taget ned igjen for at ſtedes til Jorde, og Vens kunde nu begribe, at hans Sag var bleven opſat til næſte Dag; men „Thvelſke er Galgenfriſt,“ ſiger Ordsproget, og den ſtakkels Vens havde ikke bedre Udfigter for den kommende Morgen end dem, han nærede med den ſvindende Dag. Det var bleven tykt Mørke i det lille Lukaf, hvori han ſad, da han vaagnede ved at Nogen ſtødte imod hans Fod. „Vær ſtille,“ hviſtede en aldeles ubekiendt Stemme til ham, „og Du ſkal worde frelſt.“ Vens gued ſine Dine, thi han troede med god Grund, at han drømte. „Kan Du ſvømme?“ hviſtede den ſamme fremmede Røſt til ham. „Ja naar jeg kommer udenbords,“ ſvarede Vens, ſom ſjelden fornægtede ſit gode Lune. Den Ubekiendte famlede ved hans

Fodder, og nu mærkede Jens, at han dirkede i Laasen; kort efter sprang den op, og Rænkerne faldt af ham. Under over alle Under, tænkte Jens, hvilken Helgen har nu igjen forbarmet sig over mig. „Naar Du nu er kommen udenfor Døren, maa Du selv see at slippe bort, thi Mere kan jeg ikke gjøre for Dig.“ „Men hvem er Du dog, Menneske,“ hviskede Jens ligesaa sagte, „at Du gjør Alt dette for mig?“ „Mit Navn er Vuitprand, Landsknægt her af Besætningen og ellers Laasfmed fra Brunsvig.“ „Vuitprand? — jeg kjender hverken Dig eller dit Navn, og Naarsagen til din Godhed imod mig, er mig ligesaa ubekjendt.“ „Stille,“ hviskede den Fremmede og lyttede, „det gjælder min Hals, om man greb os; jeg er Svoger til Georg, hvis Liv din Kammerat forskaanede paa din Forbøn, og Georg har villet gjengjælde det igjen. Smorgen maatte hans Vidnesbyrd fælde Dig. Nu ud, og forsigtig.“ Døren bevægede sig sagte paa sine Hængsler; Vuitprand skjød Slaaen for, og Begge listede sig videre; en tæt Regn faldt og gjorde Nattens Dunkelhed endnu mørkere. En Soldat eller en anden Landkrabbe vilde være bleven robet, hvis han havde været i Jens's Sted; men for en Sømand er et Skibsdæk den be kjendteste Ting af Verden, selv i Bælmørke. Snart havde han naaet Skandseklædningen, og ligesaa ubemærket og lydløs, som han hidtil havde sneget sig

frem, gled han nu ned i de mørke Bølger. Af Strømmen førtes han i en skraa Retning til Steensø, og frøb mere end han gif langs Strandkanten, af Frygt for at Den mulig var besat af Fjenderne. Det var først hans Hensigt at svømme over til Trælholm og derfra videre til Landet, men dette opgav han, fordi han skimtede Masterne af flere Skibe imellem denne Holm og Fastlandet. Han forandrede derfor sin Bestemmelse og valgte at svømme over til den Pynt af Volland, hvor nu Fredsholm ligger, og kom ogsaa heldig til den Eide af Steensø, som er ligeoverfor. Treidig begav han sig paany tilføes, endskjønt det var ham umuligt at see Land hiinsides; men vel bekendt, som han var, med alle Stetforhold, var han sikker paa at have fundet den rigtige Plads. Som han næsten var naaet midtveis, hørte han sagte Stemmer tæt ved sig, og i det Samme mærkede han en Baad, der med bevinklede Rarer skjød sig saa tæt forbi ham, at han nær havde faaet et Rareblad i Hovedet. At der maatte være Danske ombord, var Jens ubliffelig overbevist om; thi hvorfor skulde Lybekkerne snige sig saa stille frem. „Baad høi,“ sagde Jens, saa høit han turde, og i samme Nu standsede Raresflagene. „Jeg sagde Eder jo nok, at jeg saa et Hoved i Vandet,“ lød en Stemme paa Dansk fra Baaden; „han er agter for.“ Men allerede havde Jens

naaet Fartøiet og klamret sig fast til Roret. „Hvem der?“ spurgte en velbekjendt Stemme ligesaa sagte ovenfra ned. „Mester Thøger igjen,“ hvisttede Zens heel glad, „skulle vi da altid mødes.“ „Zens, Zens Alestanger!“ raabte denne paa en Maade, at han selv fortroed det igjen, baade for den lydelige Stemme, og for den Glæde, der laae i den; „hvorfra kommer Du nu igjen, Anos, og hvormange Lybekkere ere der i Hælene paa Dig?“ „Ikke en eneste, at jeg veed, Stadshøvidsmand,“ hvisttede Zens, som imidlertid var kommen op og satte sig ved Siden af sin gamle Ven; „jeg blev fanget i Nakskov og har været Døden nærmere end nogenfinde før, nu vilde jeg see at hitte til Alunede igjen.“ „Jeg kan ikke begribe, at en saa fix Fyr som Du saadan kan blive taget ved Vingebeinet hvert Diebluk af de Lybske,“ sagde en Borger. „Naar I kjendte Historierne nøiere,“ svarede Zens halvt fortrydelig, „saa vilde det ikke undre Eder saameget; hvor ville I ellers hen, Borgere, maaskee I, ligesom jeg, skulde til Alunede?“ „Jeg er sendt ud paa Speideri,“ svarede Capitainen, „fordi vor valkre Høvidsmand paa Engelsborg blev saa tilfreds over mit Tog igaar, at jeg og ingen Anden skulde afsted inat igjen; men nu vil jeg strax vende tilbage, thi Du kan give ham langt hurtigere og bedre Efterretninger baade fra Nakskov og Alunede, end vi kunde forskaffe os, om vi

saa roede omkring til den lyse Dag." Den gode Zens
 kjendte sin vordende Svigerfader altfor godt til at
 han turde vove den mindste Indvending; men fortroed
 ligesaa oprigtig i sit stille Sind, at han ikke havde
 ladet Baaden seile sin egen Søe. Paa Tilbageveien
 fortalte han de lyttende Borgere, hvad han vidste om
 Tilstanden i Nunebe; men især overraskedes de Alle ved
 at høre, at Borgermester Gregers Bentsøn endnu var
 i Live og fuldkommen uskadt. Commandant v. Braun
 modtog saavel Thøger som Zens med den største Vel-
 villie, idet han spøgende bemærkede, at han nok vidste,
 at Stadscapitainen vilde komme hjem med godt Nyd.
 Da han tilfældigviis erfarede, at Zens hørte til Hr.
 Arummediges Flaade, og han yderst gjerne vilde
 have et paalideligt Bud til ham, opfordrede han ham
 til næste Nat at smutte over til Fastlandet og for
 enhver Priis at faae Admiralen overleveret en De-
 pesche, som han imedens skulde gjøre færdig. Skjønt
 Zens blev betydelig lang i Ansigtet ved at see sig ud-
 nævnt til denne Hæderspost, kunde han naturligviis
 paa ingen Maade undslaae sig derfor, og næste Nat
 blev han sendt ligesaa stille bort fra Den som han
 var kommen der. — Vi forlade nu ham for en Stund
 for at vende tilbage til Flaaden ved Nakskov. Saa-
 snart det gryede ad Dag, var det bekjendt paa hele
 Skibet, at Fangen var undsluppen. Vel var han

ingen Person af videre Betydning; men saae man hen til, at Alt tydede paa, at han maatte være bleven hjulpen bort af Noget ombord, var det en Sag af største Bigtighed for Hærførerne; og den Tro udbredte sig fra den Stund efterhaanden baade i Hæren og paa Flaaden, at de Danske havde langt flere hemmelige Benner begge Steder, end Noget vidste ret Besked med. Skjønt Alle ilede efter at komme op ad Fjorden, deels for at standse Sænkingsarbeidet under Udførselen og deels for at faae udrettet Alt, hvad de vilde, jo før jo heller, maatte de dog blive liggende endnu denne og den næste Dag for Anker foran Byen paa Grund af Modvind; den tredie Dag blæste ei alene en gunstig Vør, men Vandet steg tillige saameget i Fjorden, at der var den bedste Leilighed til at gaae op ad den. Fjenden lod heller ikke denne gaae tilspilbe, men indskibede hurtig alle Landtropperne omtrent 2500 Mand, og snart saae man dem, baade fra Alnede Kirkebakke og Halsted Kloster, stikke ind i Fjorden. Paa det første Sted syntes Alt ligesaa stille og fredeligt som omkring Gaardene selv; ikke et Menneske var synligt, medens Forstandsmøderne paa Vassen saae ud som frodigt voxende Hegn, saaledes havde man vidst at skjule deres sande Beskaffenhed. Derimod kom Alt i Klosteret i forfærdeligt Røre; den Ene løb paa den Anden og derfor blev meget mindre udrettet, end ellers

vilde være flect. Saa snart Gregers Bentsøns Efterretning var bleven kundbar, havde Brødrene vel søgt at spærre Indløbet, og dette havde for en stor Deel beroliget mange af disse samt de fleste Gjæster i Klosteret; men Andre vare enten for frygtsonne eller for forsigtige til at stole alene derpaa, og snart begjærede En, snart en Anden sit anbetroede Guds udleveret igjen. De fromme Brødre kunde naturligviis ikke sige det Mindste dertil, og saaledes blev næsten Halvdelen af de Privates der opdyngede Sølv- og Guldtøi bragt bort fra Klosteret igjen, enten til Mønde eller dybere ind i Landet. Da Flaaden endelig kom tilsyne og den forestaaende Skjæbne ikke længer lod sig skjule, vilde Alle paa engang bort; men nu var den Smule Orden, som før havde hersket, aldeles opløst. Ingen kunde hitte Rede i Noget, og tilsidst maatte de endnu derværende Gjæster takke Gud for at kunne frelse Livet imod at lade hele deres, Klosteret anbetroede Eiendom i Stikken. Smidlertid fik dog Præsten fra Nafstov og Munkene fra Helligaandsklosteret dersteds deres kirkelige Kar og Reliquier udleverede, hvormed de ilede til Borgerne i Mønde. Siden kom ogsaa to Munk med en Kiste fuld af Klosterets kostbareste Eiendele og rede Penge sammesteds hen, idet Prioeren langt om længe havde bestemt sig til at fordele Klosterets Besærd paa to Steder; men regne vi derefter Alt

sammen, blev desværre endda den Fjerdedeel af det
 Klosteret tilhørende eller betroede Sølv og Guld samt
 det Halve af Løssøret endnu tilbage som Nov for By-
 bekkerne, der forresten havde ventet et ti Gange større
 Bytte efter de Begreber, de havde faaet om Klosters
 store Rigdomme og de der opdyngede Skatte fra Om-
 egnen. Som om det kunde være en fredelig Handels-
 flaaede, gled de fjendtlige Skibe op ad Fjorden for
 ganske smaa Seil; flere lette Kofartøier, som uaf-
 ladelig loddede, vare i Spidsen. Saa snart disse kom
 til Dæmningen, saae de strax, at de største Skibe
 umulig kunde komme videre, hvorpaa der blev givet
 Signal til 4 af dem at gaae for Anker udfor An-
 nebe; de øvrige fortsatte uanfægtede Seiladsen over
 det farlige Sted, og snart mærkede de fromme Brødre,
 at hele deres Arbeide havde været til ingen Nytte.
 Den fjendtlige Flaaede fortsatte endnu en Stund sit
 Løb, indtil den var kommen noget forbi Sæbyholm;
 men nu grundede Vandet saa meget op, at kun 6 af
 de mindste Skibe i Flaaden kunde vedblive Farten.
 Saa snart disse havde naaet til Klosteret, lode ogsaa de
 Ankeret falde og Seilene bleve beslaaede; Høgen havde
 naaet sit Bytte. Hift og her saae man endnu flyg-
 tende Bønderfamilier, paa andre Steder bortdrevnes
 Dvæge og Faareflokke, men i Klosteret selv syntes alt
 Liv uddøet; hvad der kunde og vilde flygte, var alt

draget bort. Imedens de 6 Skibe begyndte at bemande deres Vandgangsflåder, løb en lystig Krigssang op til dem nede fra Fjorden; det var de øvrige Landsknægte, som nu roede op til Klosteret i Flaadens øvrige Baade og Boller. Snart havde den hele Styrke forenet sig, Vandgangen begyndte og i næste Time stode 2000 Døds i menneskelig Skikkelse opstillede i Slagorden foran Klosterets stille Mure. „Da Ingen kommer til os, er det bedst at vi see indenfor til dem,“ sagde Claus Hermelin til den tilstedeværende Borgermester, hvorpaa han bød den ene Fane at marschere ind i Klostergaarden, medens de øvrige foreløbigen skulde forblive hvor de vare. I Spidsen for hiin Afdeling nærmede Hærens vigtigste Officerer sig nu Klosterbygningerne, der bestode af 4 Rænger, og da intet Fjendtligt var at see, rykkede de uden videre ind i Klosterets rummelige Gaard. Fra den oplyste Kirke løb Munkenes Klagesang ud til de vilde Krigere. „De synge nu, de skulle pibe siden,“ sagde Sunker v. Felsten; „Ja, den Taktik kjende vi nok,“ bemærkede Sunker Claus. „Lad os høre hvordan de Skaldepander kvække, naar de see os.“ Med raslende Skridt gik han og Følget hen til Kirkegården, og traadte ligesaa larmende ind i Herrens hellige Huus. Kirken var for saavidt oplyst, som en Mængde Rjærter brændte paa Alteret, paa

hvilket alle Klosterets hellige Reliquier desuden vare udbredte til almindeligt Skue. Saa snart Munkene, som laae paa Knæ foran Alteret og sang af Hjertens Grund deres Bedesang til Alverdens Hellige, hørte Spectaclet og saae de vilde, skjægede Ansigter, steg deres Sang i samme Høide som deres gruelige Angst. Skjønt et Par Krigere nærrede en sty Tølelse for Stedets Hellighed, hvilken ikke lidet forøgedes ved det Indtryk, Munkenes Klagesange, Bøxfjærterne og de mange Reliquier maatte frembringe paa Gemhytter, der med al deres Raahed vare dygtig overtroiske, lod det dog ikke til, at hverken Claus Hermelin eller hans vigtigste Officerer kjendte videre til saadanne Skruper. Med ligesaa faste Trin og det samme spottende Smil, hvormed de vare indtraadte i Helligdommen, gik de Alle lige op til Alteret, hvor de et Dieblis bleve staaende og saae paa den syngende Flok, overraskede ikke saa meget ved at høre Munkenes ængstelige Sang som ved at betragte den arme Aage Svendsens interessefante Corpus, idetmindste hvilede de fleste Dine med en vis Forbauselse paa det. „Hold nu op med det Tuder!“ lød endelig Feltøverstens bydende Stemme; „hverken hos os eller Vorherre hjælper saadanne Gjøglerier i mindste Maade.“ Sangen forstummede strax. „Tag ogsaa det Skramleri af Alteret,“ vedblev han og pegede paa Reliquierne, „og fyld det hellere med

Sølv- og Guldbunker, om der ellers er Plads." „Hvis Du venter Guds hos os, som Møl og Kust kan fortæere, da har Du skuffet Dig i dine Forventninger, Søn, hvo Du ogsaa er, som taler saa formastelige Ord i Herrens Huus," svarede den tykke Prior heel spagfærdig. „Ere de Stager af Sølv?" spurgte Junker Claus og pegede paa Alterstagerne. „De ere os lige nyttige, fordi de kun ere af Tin," svarede Hr. Nage ydmygt. „Tin, Tin!" raabte Feltøverstens forbitret; „troer din Fyldedom, at Du skal bilde os ind, at et Kloster som dette ikke har Alt, hvad Kirketjenesten behøver, af Sølv, og det endog af massigt Sølv. Nu ingen flere Udslugter! strax frem med alle Kirkens Guld- og Sølvkar her paa Alteret; siden see vi til de rede Penge." „Eders Forlangende skal vorde opfyldt," sagde Prioren høist underdanig; „men det skal vise sig, at I, som jeg siger Eder, har gjort Eder større Haab om Bytte, end I vil faae i Virkeligheden." Han gav sine Munke et Bink, og fire af disse satte en Kiste foran Alterets Fod, som foruden nogle Poser rede Penge indeholdt flere værdifulde Sølvkar. Claus Hermelin kastede et foragteligt Blik paa det blinkende Metal. „Dette er Noget, men langtfra ikke nok; Du maa skaffe mere Sølv, Munk! om jeg saa skal presse det ud af din mæsfede Krop." „Gjør ved mig, hvad Dig tykkes for godt

og hvad Herren i sin Brede vil tillade Dig," svarede Prioeren saa rolig som muligt; „Mere eier Klosteret ikke, men derimod findes her endeel Røsgre, vel ogsaa lidt Sølvs, som betroet Guds, hvilket strax skal blive Dig anvist, og drag bort med det i Fred.“ „I lade Folkene komme ind og hjælpe Munkene at rydde op,“ bød Claus Hermelin; „Sølv- og Guldtøiet bringes herind, Resten samles i Gaarden; den ærværdige Fader holder os med Selskab saalænge ved en Kande af hans bedste Viin.“ De fleste Munkte forlode nu Alteret, idet nogle begyndte at vise de raa Soldater om, medens andre bragte de forlangte Drickedavere og forresten stode og ventede paa Officerernes Befalinger, udsatte for alle de spottende Bemærkninger, disses Naahed beærede dem med. Den ene Kande fylldtes efter den anden paa Alteret, og bestandig høiere steg Lystigheden inde i Kirken. Hver Soldat, som bragte noget Bytte til Alteret, fik sig et Arns Viin, og da flere Tønder baade af denne Drik og af stærkt Øl vare trillede ud i Gaarden, naaede Bildheden snart den samme Høide udenfor Klostermuren. Kun tre Timer varede Randsagningen, fordi saa mange og saa villige Hænder vare isærd dermed; da meldtes der til Overbefalingsmanden, at Alt, som var Dmtale værd, var flyttet udenfor. „Er det altsaa hele den Sølvværdi, som Klosteret indesluttede?“ spurgte Claus Her-

melin og kastede et ildespaaende Blif paa Prioren. Denne bødede Hovedet, idet han forsikkrede, ikke at
 kjende til mere. „Lad os engang see udenfor,“ ved=
 blev Krigeren og trampede ned ad Kirkegulvet; „bær
 det saa for det Første ombord,“ commanderede han,
 og gif derpaa atter lige bister tilbage til den ulykkelige
 Prior. „Og Du vil bilde mig ind, at Klosteret ikke
 eier mere end den usle Smule, som for endeel endog
 bestaaer i betroet Guds?“ Prioren bødede atter Ho=

vedet paa en bekræftende Maade. „Løgner!“ brølede
 han og spyttede ham i Ansigtet, „det er ikke Tiende=

parten af, hvad vi ventede; men jeg kjender nok saa=

danne Kævestreger, jeg har før havt med Skaldepan=

der at bestille.“ „I kan pine os Sjælen ud af Livet,
 uden at faae en Hvid mere,“ forsikkrede Prioren: „de
 omboende Folk flyttede det meste af deres Eiendele
 bort, saasnart Gregers Bentsøn forleden Aften fortalte
 os, at I agtede Eder herhid.“ „Gregers Bentsøn —
 Borgermesteren fra Nakslov?“ spurgte Junkeren stud=

fende. Prioren bekræftede det. „Løgner, og tidobbelt
 Løgner!“ brølede Claus Hermelin og sparkede til den
 ulykkelige Mand; ham indebrændte mine Folk samme
 Dags Morgen.“ „Saa sandt jeg ønsker at slippe ud
 af dine vilde Hænder, grumme Kriger,“ jamrede Pri=

oren, „saa var Borgermester Gregers Bentsøn selv hos
 mig og sagde, at Klosters Udgang var bestemt i

Hærførernes Raad ude paa Flaaden; af den Grund var det ogsaa, at jeg lod endeel af Kirkens Eiendomme føre bort." „Naa, det gjorde Du, din skalbede Hund; og hvor bragte Du dem hen, om jeg maa spørge." Prioren betænkte sig lidt. „Kun ud med Sproget, i Djævelens Navn, eller jeg skal lukke Munden op paa Dig." „De bleve førte til Bønderne i Lunede." „Saa ere de dog ikke faldne i Vandet," bemærkede Junker Fuchs trøstende. „Deri har I vel Ret, Herre," svarede den lige forbittrede Høvidsmand, „men det bliver saa ikke den Uslings Skyld; i alt Fald skulle vi jo tage dem tilbage med Staalhandske. — Na hør engang, Folk, træk mig det Fedesviin ud og vej ham saa godt det lader sig gjøre. For hvert Pund, han veier, faaer han et Nap af en kraftig Næve, Halvparten under Fødderne og Resten paa sine fede Rygstykker; alle de andre Skaldepander faae paa samme Maade, hver efter sin Vægt; smid dem saa bagefter herind, hvor vi fandt dem skraalen'e, og tænd Ild paa hele Neden; hvem af dem, der ikke kan krybe bort, kan steges for mig ad Helvede til." Næppe var denne grusomme Ordre udtalt, før de vilde Landsknægte bemægtigede sig alle de skrigen Munk, og snart gjenlød den rummelige Klostergaard af de arme Mennefers Sammer- og Klageraab, blandede med Landsknægtenes spottende Latter og Haans-

ord. Da Prioren, idetmindste efter Landsknægtenes Beregning, veiede 24 Lpd. og 2 Pd., og hver af de øvrige 14 Munkke i Gjennemsnit 14 Lpd., kan Enhver selv eftertælle, hvor mange Skrup, der bleve udeelte den Dag. Imidlertid var et større Antal Soldater beskæftigede med at bringe alt det plyndrede Gods ned til Skibene, medens Andre gjorde Anstalter til Klosterets Udelæggelse. Saasnart alle Munkene havde faaet deres Product, bleve de arme Skjelmer fastede ind ved Alteret igjen og Kirkedøren for en Feils Skyld afslaaet, hvorefter Klosteret antæntes paa fire Steder, saasnart det sidste Gods var ført ud af Klostergaarden; men hvad enten Landsknægtene denne gang ikke havde passet deres Dont med deres sædvanlige Færdighed, eller andre ubekjendte Omstændigheder indtraf, som tilintetgjorde deres onde Hensigt — nok er det, at kun den østre og vestre Fløi lagdes i Aske, medens den søndre Fløi endnu i mange Aar og den nordre, som udgjorde Kirken, endnu den Dag idag kunne vidne om, hvorledes Klosteret for endeel faae ud i sin Velmagts Tid. Hvad de uhyffelige Brødre angik, da vilde de ganske sikkert være bleve brændte levende, om ikke St. Gjertruds Skjort eller St. Hieronimus's Knevelsbart, som de senere paaftode, havde frelst Kirken fra Udsvaade; og alle overlevede de ikke alene den dem tilspiede Marter, men

flere af dem bleve endog senere ivrige Lutheranere. Uagtet Landsknægtenes onde Forsæt saaledes kun høist ufuldkomment opfyldtes, var det dog alligevel en mægtig Ild, de havde antændt, og langt ud paa Natten farvede dens Flammer Himlen med sit ildevarslende Skjær. Claus Hermelins Ord til Flaadens øvrige Befalingsmænd, at baade Næstov og Halsbed Kloster skulde gaae op i Luften, var nu løst. Kun Anede stod tilbage, og til dette vendte sig nu hans rovbegjærlige og blodtørstige Hu.

Trettende Capitel.

Kampen ved Aunede.

Det vilde have været uvist, om de lybske Hærførere havde formaaet Landsknægtene til at angribe Aunede Sogn, hvis ikke deres Forventninger om et rigt Bytte aldeles vare bleve tilintetgjorte i Næskov og for Størstedelen i Halsted Kloster, og Alle vidste, at hvad der var undgaaet deres rovgjerrige Hænder paa disse to Steder, tildeels vilde være at finde i dette lille Sogn. Det var denne Loffemad, som Anførerne brugte for at ophidse deres Undergivne til et rask Angreb, og Landsknægtene lyttede saameget heller til disse Opmuntringer, som de alene vare dragne i Kriggen for Byttets Skyld; haade de og Høddingerne udmalede sig desuden de Skatte, man der kunde faae Fingre paa, som langt bethdeligere end de virkelige vare. Med Alt dette hengif dog den samme Dag, paa hvilken Halsted Kloster gif op i Luer, uden at

noget Forsøg gjordes, ei engang til at nærme sig Sognet, hvor selve Dødsstilheden foruroligede dem, og de efter Alles Mening maatte vente sig en haard Kamp. Aarsagen til denne Opsættelse var imidlertid den, at Hærføreren frygtede for at lade Størstedelen af sin Flaade forblive hiinsides den opfaste Steensætning, især da Vandet begyndte stærkt at falde, og saaledes hengik Resten af Dagen med at varpe alle Fartøjerne bort fra Halsed ud i det mere aabne Vand ligeoverfor Kirken. Ogsaa Natten hengik rolig; men noget efter Dagbrækningen den følgende Morgen saae de skjulte Udfigere fra Kirken, at en stor Baad med hvidt Flag styrede ind imod Alnede. Dens tilsyneladende Hensigt skulde være, at indlede Underhandlinger; men Beboerne kjendte de Folk, med hvem de skulde have at bestille, altfor godt til, ikke ligesaa hurtig at gætte den virkelige Grund, hvorfor Baaden udskikkedes, at den nemlig skulde søge at skaffe sig saamange Oplysninger om Stedsforholdene som mulig, og da man ventede denne Maneuvre af de siffige Fjender, som man paa ingen mulig Maade vilde have paa Land, stak en Følge med Gregers Bentsøn og Thorkels Søn ombord næsten samtidig ud fra Kysten og mødte den fjendtlige Baad udenfor de yderste Bæle, saa at Lybekkerne paa den Maade ingen Anelse fik om disses farlige Nærværelse. For at sikre Følgen for Over-

rumpling viste en Snees Borgere sig paa Kirsebakkens, beredte til at give Ild saasnart man blev den mindste mistænkelige Bevægelse vaer fra de Lybstes Side. Da Sollen var kommen Baaden paa 5 Alen nær, standede man i den med Kongen, og siden vidste Ole, som sad til Roers, saaledes at dreie den lidt efter lidt til Siden, medens Underhandlingerne foregik, at den ikke længer kom imellem den fjendtlige Baad og Borgernes ladte Geværer. „I standse nu med Kongen,“ raabte Gregers Bentsøn paa Thydsk til den sig nærmende Baad, „da der, trods Eders fredelige Flag, bliver givet Ild paa Eder deroppe fra, hvis I kommer nærmere ind mod Land.“ „Jeg havde ventet, at de Danske kjendte bedre til Krigens Skik og Love, end at flyde paa en Baad med Parlamentair omhord,“ raabte Junker Fuchs, idet han dog gav Ordre til at ligge paa Aarerne; „men seer jeg ret, saa er det jo den velsornemme Borgermester, som man alt havde fortalt at være omkommen paa den ynkeligste Maade. Det vil glæde Alle paa Flaaden at høre, at I lever og lider vel.“ „Vil den strænge Herre behage at fremsige, af hvad Grund den lybste Høvidsmand sender Bud til os,“ svarede Gregers Bentsøn, som vel vidste, at der ikke var meent et eneste Ord af det, Junkeren anførte og desuden var bleven opfyldt af den bittreste Stemning imod Lybsterne; siden Fangensskabet. „Flaa-

dens og Hærens Hovdinger, den ædle Junker Claus Hermelin og Lybekernes Borgermester, den velvise Hermann Falk, have fornummet, at der skal være samlet en væbnet Styrke i Aunede Sogn af en=deel Borgere og nogle sammenløbne Bønder; dette kunne de ikke tillade under de nærværende Forhold, og de opfordre dem derfor til at neblægge deres Vaaben inden en Time, efterat dette mit Budskab er bleven kundbart og overgive sig paa Naade og Unaaide til deres Høimodighed og Barmhertighed." „Vi have her et Ordsprog, som siger: „Før vover Tigen paa Hylderod, før Tydsken bliver den Danske god," og deraf kan I vide, Herre, hvad Tillid Folk i Almindelighed sætte til Eders gode Villie for os, og mindst skulde I røre ved den Stræng, imedens Naksbo og Halssted Tomter endnu ryge; I skulde ogsaa kjende saa meget til den Behandling, jeg har lidt imod Tro og Love af Eders Hærsfører, at I selv kan indsee, at hverken jeg eller Andre herefter kan fæste nogen Tillid til hans Ord eller sætte Priis paa den tilbudte Naade. Forresten har jeg kun endnu det at svare Eder," vedblev Gregers Bentsøn og forhindrede saaledes Junkeren i at tage til Gjenmæle, „at vi ikke stole en Øgit paa Eders Løfter og ville værge os til sidste Mand, om I hyde os Braadden." „Hvad der hidtil er skeet er Krigens Gang," svarede den tydske Herre; „de Danske

havde handlet ligerviis imod os ovre i Thyssland, om
 jeg ellers kjender dem ret, og hvad Eder selv angaaer,
 da hørte jeg, at den høibaarne Hovidsmand gav Ordre
 til at sætte Eder i Frihed før I tog Eder den selv.
 Om I, som I synes at troe, handle rigtigt i at mod-
 sætte Eder tappre og krigskyndige Soldater, som der-
 til kunne stille ti Landsknægte imod een af Sthym-
 perne hist inde, som pege ud paa os med Alder, det vil
 Tiden vise. Jeg raader Eder blot til at tænke paa
 Eders eget Vel og vil gaae i Borgen for, at I skal
 komme uskadt frem og tilbage med Eders Følge, om
 I vil ledsage mig ombord til Feltøverstens, for om
 mulig at bevæge ham til at nøies med Byttet og til-
 lade Mænd, Kvinder og Børn at drage ufrænkede
 bort." „Jeg takker Eder skyldigst for Eders gode
 Villie, Herre, om den ellers er ærlig meent," svarede
 den gamle Borgermester og rystede paa Hovedet; „men
 jeg har eengang været saaledes i Junkerens Alver, at
 jeg vel skal vogte mig for at komme der mere med
 min gode Villie; desuden har jeg heller ingen Fuld-
 magt til at pleie sliche Underhandlinger. Vilde I fare
 med Fred ud af Fjorden, saa skal det for saavidt
 glæde os, som meget Blod paa begge Sider derved
 bliver sparet; men vilde I røve vor Eiendom, da skulle
 vi forsvare hver Fodsbred Land til det Yderste, hvad
 enten vi saa ere Sthymper eller Stoddere. Paa det at I kan

see, at det er alvorlig meent, skal jeg udtrykkelig an=
 mode Eder om at formelde Høvidsmændene, som have
 udsendt Eder, at enhver Underhandling herefter er af=
 brudt og at enhver Vaad fra Flaaden uden Und=
 tagelse vil blive modtaget, som den fortjener." „Det er
 rene Ord for Penge," raabte Junker Fuchs leende,
 „det maa jeg lade Eder; men vi have dem, der sige:
 „store Ord og fedt Glæst have lige hurtig Fart.“
 Paa et fornyet Besøg ombord paa „Samson," Bor=
 germester, idag eller imorgen, og glem saa ikke at tage
 Dwindemennesket med paa en frist!" Med disse Ord
 vendte Junker Fuchs og styrede ad Flaaden til, medens
 Tollen roede tilbage til Kysten. Den hele Dag og
 følgende Nat forholdt Bybefkerne sig endnu rolige,
 tværtimod alle Munedebeboernes Forventning — for=
 modentlig vilde Tjenderne give dem Tid til Overveielse
 ligesom Carl X. senere i Sjælland, da han drog imod
 Kjøbenhavn —; men ligesom Solen i den tidlige
 Morgenstund atter sendte sine milde Straaler ud over
 Egnen, saae man et stort Røre ombord paa Flaaden,
 og da alle Forberedelser dertil vare trufne, stødte næ=
 sten paa samme Tid 15 Landgangsflaader fra Ski=
 bene, indehavende omtrent 500 Mand, hvoraf de 400
 vare Landdragere, men Resten bevæbnede med Ge=
 værer. Det var tydeligt at Claus Hermelin aldeles
 foragtede den Modstand, som vilde stille sig imod ham,

da han ellers ikke vilde have begyndt Angrebet med en saa ringe Deel af sine Stridskræfter; man affkjød ikke engang et eneste Skud imod den rigtignok for Diet at see til aldeles tomme Kirkebakke. Paa hele Flaaden, hvor Alt lige op til Mastetoppen var bedækket med talrige nysgjerrige Tilskuere, ventede man snarere at nyde Skuet af en Menneſkejagt i det Store end en Kamp, og allermindst en Kamp, der endte sig til Skam og Nederlag for den stolte Armada. Saa snart de 15 Fartøier havde ordnet sig i en Linie foran Skibene, bleve de endnu liggende stille i 5 Minutter, som om de vilde lade Beboerne ret tage den store Magt i Dieshyn, der upaatvivlelig maatte knuse dem, om de forſømte at benytte Raadens knapmaalte Tid. Nu knaldede et Skud fra „Samſon,“ en Kugle foer hen over Kirkebakken, som for at viſe Landsknægtene den Vei, de ſkulde tage, og under jublende Hurra ſatte alle Farvorne sig i Berægelse. „10 Mark til den Mand, ſom forſt ſtaaer paa Kirkebakken, og 10 til den, ſom forſt ſlaaer ſin Næve paa Alteret!“ brølede Junker Fuchs, der havde udbedet sig denne Commando og nu ſøgte den ene Baad at roe forbi den anden for at komme forſt til Maalet. Et Dieblif endnu ſyntes Kirkebakken tom for Beboere, da bragede og knagede det i Baadene; høie Raab hævede sig fra deres Midte; thi de fleſte hang ſpiddede paa de ſkarpe Pæle,

nogle begyndte at fyldes med Vand; et Par vare alt kændte og Besætningen pladsfede i Vandet. Nu hævede sig en Røgsky fra Kirfetaarnets Huller og fra Volden paa Kirkebaffen, og som det var paa en Parade udsendte Vorgerne deres dødbringende Salver iblandt de fortvivlede Fjender. Ligesom Gerværsalven var forstummet, hvislede en Pilesky efter det samme Maal, og saaledes afveklede det nasbrudt med Rugler og Pile saalænge den blodige Affaire varede. Saasnart Vaadene vare løbne paa Bælene, indsaac de erfarne Krigere ombord strax hvad Marsagen var, og som Mænd, der vide at finde paa Raad i enhver Forlegenhed, sprang en heel Mængde strax ud, deels for at lette Vaadene og deels for at bortfjerne Forhindringerne, der stillede sig imod dem; men nu først begyndte Forvirringen, thi med høie Skraal forlangte de strax at komme op af det muddrede Vand, hvor den mindste Bevægelse bragte dem dybere og dybere ned i Afgrunden. Under Alt dette haglede Rugler og Pile ubarmhertig ned over alle Vaade, hvorved Fortvivlelsen steg til det Høieste. Enhver Orden var opløst. De bageste Vaade vilde frem, andre tilbage, medens de spidde Rosartprier hverken kunde det Ene eller det Andet, og Sunker Fuchs, som havde faaet en Kugle tværsigjennem begge Kjæber, var ude af Stand til at give noget somhelst Raad. Smidlertid saae og begreb man strax

Ulykken fra Flaaden og nu begyndte ligesaa hurtig en
 voldsom Kanonade fra alle Skibene for at seie Skyt-
 terne bort fra Bakken og saaledes skaffe Kammeraterne
 Luft, medens alle Hænder kom i Bevægelse med at
 sende friske Baade, dog ikkun for at frelse det ulykkelige
 Mandskab, thi paa at fortsætte Angrebet tænkte Ingen.
 Kun det sidste Foretagende lykkedes, thi saa usikkert
 skjød man dengang med Kanoner, og navnlig naar
 det gjalt et længere Hold, at kun to Rugler sloge ned
 i Kirsebakken og en ramte Taarnet, medens Resten
 enten gif for høit eller saa lavt, at en Kugle endog
 slog ned imellem de Baade, til hvis Frelse den var
 affkudt. Endelig slog da Freløsningsstimen for disse;
 friske Rosartpøier ankom, og trods Kuglehagelen og Pile-
 regnen fra Bakken, lykkedes det disse at bortføre 13 af de
 15 Baade, som vare forulykkede, og frelse Mandskabet
 for saavidt det ikke var omkommen enten i Vandet
 eller ved de dræbende Skud. Saasnart Fjenderne vare re-
 tirerede saa langt, at de ikke længer kunde rækkes af
 en Kugle, forsvandt de farlige Skytter ligesaa stille
 som de vare komne, uden saameget som at have faaet
 en Mand saaret, og snart saae man intet andet Spor
 af den vilde Kamp, end de to Baade, som laae med
 Bunden i Veiret, og en halv Snees dræbte Lands-
 knægte, der Alle bleve opfiskede saasnart Mørket faldt
 paa. Da man paa Flaaden havde bemærket, at Skyt-

terne vare forsvundne bag Kirkebassen, ophørte ogsaa Ranonaden lidt efter lidt, hvorpaa alle Krigsoverster sammenkaldtes til en Raadslagning. Herskede der Skam og Harm ombord paa den lybste Flaade, der havde 30 Dræbte og 200 meer eller mindre let Saa-rede at beklage, var Henrykkelsen ikke mindre i Land, hvor man imidlertid ikke hengav sig til en sorgløs Glæde over den heldige Begyndelse, efterdi man vidste, at man havde med en hævngierrig og uforsønlig Fjende at gjøre, hvis Kløgt var hævet over enhver Tvivl, og som blot kunde sætte sin Blodtørst ved Siden af sin Rovbegjærlighed. Imidlertid forgik Dagen uden videre Urolighed; men da Natten kom, passede Landboerne saa meget desto bedre paa; thi den Tanke maatte ligge dem nær, at Fjenden, skjønt det ikke vilde blive saa mørkt som det kunde ønskes til en saadan Expedition, under dens Dække vilde søge at bringe de Pæle af Veien, som om Dagen havde skaffet dem saa blodige Bander. Omtrent Kl. 2 saae de ogsaa et Par stærkt besatte Baade nærme sig Land paa et Pileskuds Afstand, og pønsede nu ret efter om de kunde udgrunde, hvorfor disse bleve liggende der. Gaaden opdagedes imidlertid snart; thi pludselig opdagede Skytterne nogle Hoveder der, hvor Pælene stod og kunde nu begribe, at nogle Bovehalse fra Baadene forsøgte, trods Mudderet og Skuddene fra Kirkebassen

at fange Bølene over under Vandet. Iøvrigt var dette ogsaa et mislykket Forsøg; thi hvad enten de raske Svømmere ikke formaaede at udrette Noget under de daværende Forhold, eller lode sig affkræffe af Pileregnen, opgaves Forsøget næsten ligesaa hurtigt som det var begyndt, og Baadene vendte tilbage med usforrettet Sag, men som det syntes ogsaa uden videre Tab. Op paa Formiddagen den følgende Morgen saa det endelig ud til at Bybefkerne vilde gjøre et alvorligt Forsøg paa at hævne den tidligere Skade; de foragtede ikke længer den Modstand, som stillede sig i Veien for dem, men beredte sig til at knuse den med et eneste Slag. Da Claus Hermelin havde samlet en heel Deel Landgangsfartpøier i Bybet, kunde han ogsaa raade over et betydeligt Antal af dem, og snart saa Beboerne i Almede en Flotille paa 30 af dette Slags Fartpøier, styre ind imod Kysten paa forskjellige Steder. Angrebet var ordnet med megen Omhu, og alene Modstandernes Narvaagenhed og Mod skyldtes det at det blev tilsidst afflaaet. Af disse 30 Baade, der alt i alt rummede 1000 Mand, sendtes 5 imod Vand heelt nord for Kirken. Uden Forhindring naaede disse Kysten, men da de her ikke traf paa Andet end ubeibare Moser, traf de sig fort efter tilbage til de Baade, som imidlertid vare komne i Kamp med Follene paa Kirkebakken; 5 andre nærmede sig den Skovpynt, hvor

Skandsen laae; og atter 5 gif ind imod Land længer nede. Disse 10 Fartøier vare imidlertid blot beordrede til at dele Forsvarernes Opmærksomhed og kun lande, hvor de ikke fandt Modstand; men da de allevegne hilfedes med Pile og Gæværskud fra de tætte Skove, bleve de liggende paa Klarerne, hvor de vare komne hen, indtil en Ordre fra Høvidsmanden senere kaldte dem tilbage. Saa meget udrettede de dog ved deres Recognoscering, at de fandt Skovene fulde af aarvaagne Fjender og enkelte Steder af Kysten forsynede med de samme spidse Pæle, som forvoldte dem saamegen Uleilighed. Det var altsaa Halvdelen af Baadene forbeholdt at tage Kirkebassen med Storm, og at dette vilde lykkes dem, naar de blot kunde faae Fodfæste, tvivlede de ikke paa. For at rydde Pæleværket afveien, havde Claus Hermelin udbudet endeel Frivillige til at gaae forud i Joller for at sauge Pælene over under Vandet; de bevæbnede Baade fulgte dem umiddelbart i Rjølvanet, og næppe havde Skytterne fra Kirkebassen begyndt at fyre paa Jollernes Besætning, før ikke alene Baadene, men ogsaa Skibenes Kanoner rettede en voldsom Ild imod Kirken og dens Omgivelser. Borgerne og Bønderne tabte imidlertid ikke Fatningen derover; de bedste Skytter bleve beordrede til at tage de dristige Arbeidere paa Kornet, de øvrige fyrede uafsladeligen paa Baadene, og da Forsvarerne stode dækkede af Jordvolden og kunde

tage bedre Sigte fra den, samt endeligen vare mere spredte end Modstanderne, frembragte deres Ild langt større Fordærvelse iblandt de tæt sammenpakkede Rybessere, end disse, trods Kanonildens Bistand, iblandt de Danske. Vel faldt mere end En af dem, der vare beskæftigede ved Pælene, for Arveds sjikre Skud; men da Gullet strax faldtes af en Anden, kunde det alligevel ikke vare mange Minutter før nogle jublende Hurraer fra Bandet tilkjendegave, at der var frembragt en saa stor Abning, at et Vandgangsfartøi kunde passere Pæleværket, og strax efter saae man ogsaa de Første af disse roe nærmere imod Vand. Men endnu vare ikke alle Hindringer overvundne, thi nye Forbandelseskrig fra Fartøjerne forkyndte, at disse atter vare blevne standsede af en ny Pælerække, som i en Afstand af 5 Alen fra Rysten dannede det sidste Bolværk for dem. Nu vidste imidlertid Landsknægtene selv Raad; de lange Landser bleve lagte ud fra Vandgangsfartøjerne for at tjene som Bro, og da det snart viste sig, at Havbunden saa nær Vand var fast nok til at kunne bære selv de sværeste Karle, styrtede den tydske Besætning over Landserne ind imod Rysten og begyndte at frable op ad Bakken med Sværdet i Haanden, medens Gjennemsaugningen af Pæleværket uafbrudt fortsattes, for at den hele Roslotille kunde omringe den forsvarede Stilling. Saa snart man ude paa Flaaden

bemærkede, at Landgangen var opnaaet, taug øieblikkelig Kanonerne, og da Skytterne ligeledes maatte standse med deres Skydning, for at forsvare deres Stilling med blanke Vaaben, overskuede Flaadens Mandskab snart det hele vilde Haandgemæng. Alle vegne fra myldrede Landsknægtene op, idet de svang deres lange Sværd eller hvad blankt Vaaben Datidens Krigere førte med sig i Krigen; men alle vegne traf de paa Mænd, som vare beredte paa at falde til sidste Mand, hellere end at opgive en Stilling, der var Nøglen til Alunde. Bøssesolber, Ører, Landsers klang imod Landsknægtenes Sernhatte og Brystharnisker eller borede sig ind under disse og bragte Døden eller skrækkelige Saar. Raab, Skrig og Høddingernes Opmuntringer, enten til at trænge frem som Helte eller staae som danske Mænd, blandede sig imellem de Saaredees Forbandelser og de Døendes Rallen; men endnu veg hverken Bonde eller Borger; Ingen gav, Ingen forlangte Pardon og heller Ingen kunde have faaet den i det vilde Haandgemæng. Da knalbede pludselig nogle Kanonstød tæt ved Kampens Skueplads og Jammerraab hævede sig fra Baadene nedenunder, thi en Steenhagel var slynget ned over dem fra den lille Skanse paa Ødden, samtidig med at Pile fra Kirketaarnets Skydehuller uafsladelig søgte sit Bytte, hvor et nogenlunde Sigte gaves; men et høit Raab

hævede sig ogsaa i samme Dieblig fra Kirkebakkens nordre Kant, hvor, trods al Modstand, det var lykkedes Landsknægtene at bestige Jordvolden, ja enkelte endog at kaste sig indenfor denne Forskandsning. Vel nedtrampedes eller nedhuggedes de første af disse vilde Krigere øieblikkelig, men bestandig fulgte flere og flere efter dem, og den ene Forsvarer sank efter den anden for de fjendtlige Hug, saa en øieblikkelig Undsætning var høist nødvendig. Den lod heller ikke vente længe paa sig, thi en 40 Bønder styrtede op ad Bakkens med hævede Ører, og for en Stund standsede de Ulykkes Fremtrængen langs Kirkemuren, ja kort efter saa man dem endog af Mangel paa Bistand ude fra vige Skridt for Skridt tilbage ad den Vej, de vare komne, medens Geværskuddene paa den søndre Side tilkjendegave, at ogsaa Fjenden der var bragt til at vige. Sagen var den, at de to Kanoner, som uafsladelig bestrøg Baadene, havde haft den Virkning, som Forsvarerne ventede sig af dem, og bragte Landsknægtene ud af Fatning ved deres uventede og uafsladelige Ild. Saasnart Junker v. Fjølsten, der førte Commandoen, mærkede dette, sendte han øieblikkelig Bud til de Baade, der observerede denne Kant af Kysten, at de skulde tage disse Kanoner for enhver Priis; men de ombordværende Landsknægte forlangte, at man først skulde skaffe Bæleværket foran

dem afveien, og da ingen Forberedelser dertil vare trufne, afftode de ogsaa fra ethvert Forsøg, skjønt de siden efter maatte høre meget ilde derfor af deres Vaabenbrødre, ja af enkelte endog ligefrem beskyldtes for Forræderi; vel aabnede nogle Skibe øieblikkelig deres Ild imod dette Sted, men uden synlig Virkning, thi lige uafbrudt knaldede de to Kanoner. Endog saa forsøgte Krigere som Landsknægtene kunde ikke længe udholde denne tilintetgjørende Flankeild, og de, som endnu vare i Vaadene, trykkede sig for at komme deres kæmpende Kammerater til Undsætning; men naar et saadant Angreb blot sagtnes et Dieblif i sin Virksomhed, mærkes strax en Standsnings, idet de Første i Rækken mangle den Understøttelse af de Efterfølgende, som ene er istand til at bringe dem Seir. Paa den søndre Side af Kirken, hvor foruden 20 Borgere de Aunede Bønder, som i Tilfælde af en Retirade skulde trække sig ind i Kirken, selv havde Plads, kastedes de rasende Angribere ned af den steile Kirkebakke, medens de saa Krigere, som vare komne over Volden paa den modsatte Side, bleve uden Raade huggede ned til sidste Mand og de følgende dreves ned i Vaadene igjen. Skjønt „Bastarden“ gjorde Alt for at faae sine Folk til at gjentage Angrebet under Skibenes fornyede Kanonade, vilde dette dog ikke lykkes for denne gang, thi Landsknægtene havde ogsaa deres Villie, og snart

saae man dem tiltræde et almindeligt Tilbagetog. Den eneste Frugt af deres Angreb var, at de havde tilintetgjort det ydre Bæleværk; men denne Fordeel var kjøbt med 40 tappre Mænds Død. Destoværre havde Kirkebakkens Forsvar ogsaa krævet sine Offre, idet 2 Borgere og 5 Bønder der havde fundet Helte-døden og endnu flere vare gjorte udhygtige til Kamp for en Tid; men det andet Angreb var nu ogsaa kastet tilbage og Tybsterne havde saaet Respect for „Stymperne.“ Imidlertid udbredte Rygtet sig om begge disse for Tybsterne uheldige Angreb med mange Overdri-velser og bevirkede, at flere Landboere søgte til Aunede, hvis Forsvarere derved fik en betydelig Tilvæxt af Medstridende, og dette var Seirens bedste Resultat.

„Det er nu min Mening,“ sagde Thorkel Steen, „at vi rette begge Kartoverne, som have gjort saa god Nytte, ud imod Flaaden; thi kjenner jeg lidt til Kri-gen, saa vil man ikke forsøge Noget imod Kirkebakkens før disse Krabater ere bragte til Tausshed. Som sagt saa gjort, og 30 Borgere samt et halvt hundrede Bøn-der bleve beordrede at forsvare Skandsen til det Yderste. Den følgende Dag saae man Tybsterne gjøre Land-gang med nogle hundrede Mand paa Sæbyholms-Siden, deels for at adsprede nogle Bønderskarer, som man fra Skibene af havde seet samle sig hist og her, og deels anstille Undersøgelser om, hvorvidt det Rygte

var sandt, at en almindelig Reisning af Bønderne i Nørre-Herred var i Gjære. Under Brand og Plyn-
bring trængte den vilde Skare hen til Herredskirke og
Nordlunde, der tilligemed de omliggende Landsbyer
gik op i Flammer, men traf sig igjen tilbage til Flaa-
den, uden at have opnaaet andet Resultat af sin Re-
cognoscering. Denne Udflugt skaffede de Beleirede
Fred i to Dage, i hvilken Tid deres Antal blev be-
tydelig forøget med flere Bønder. Paa den tredie Dags
Morgen begyndte den blodige Krig igjen, idet Claus
Hermelin nu meente at vide sig sikket for enhver ube-
hagelig Afbrydelse fra Nørre-Herreds Side. Som
sædvanlig begyndte Angrebet i Dagbrækningen, idet
30 Landgangsfartøier paany satte sig i Bevægelse imod
Kysten, saaledes at 15 styrede henimod Torpe Skov,
og Resten roede lige henimod Kirkebakken. Fra alle
Skibe aabnedes en voldsom Kanonild imod begge de
trueede Punkter, dog som sædvanlig uden at anrette
synderlig Skade. Dette Angreb viste sig saaledes at
være stik imod Thorfel Steens Beregning, og hurtig
søgte Anføreren paa Skandsen, Frændrik Holst, at
forandre Kanonerne's Retning. Da Torpe Skov
blot havde et Forsvar af 50 med Ører og Buer be-
væbnede Bønder, lod han endvidere 20 Borgere og
ligesaa mange Bønder ile den truede Bred til Und-
sætning, og havde saaledes ikke mere end 40 Mand

til Kanonerne Forsvar, hvoraf blot 10 Mand med „Haandrør.“ Saasnart disse Foranstaltninger vare trufne, lod han Besætningen paa Kirkebassen øieblikkelig give Underretning derom. Men alle disse Fjendens Manevrer vare ikke Andet end Krigspuds af Claus Hermelin; thi ret som Baadene vare komne de to Punkter, som de styrkede henimod, paa et Pileskud nær, dreiede begge Flotillerne pludseligt tilhøjre og venstre og styrkede sig, lig den gridste Høg over den værgeløse Due, hen efter den for sine bedste Forsvarere blottede Skandsen. Fændrif Holst saae øieblinkelig Faren i al sin Heelhed. Endnu engang maatte Kanonerne forandre Retning; men desværre var Tiden altfor kort for saa ukyndige Folk til at tage rigtigt Sigte og deres Nytte var derfor saagodt som ingen. Alle Skibskanoner rettedes imod det til Fordærvelse indviiede Sted og snart havde Baadene naaet det skjærmende Pæleværk. „Vi saae strax Undsætning baade sønder og nordfra; hold Eder som Mænd saalænge; Alnedes Frelse er nu betroet vor Manddom,“ raabte Fændrifken. Baade Borgerne og Bønderne fyrede efter bedste Evne, men hvad formaade een Mand imod thyve! Snart var Pæleræffen gjennebrudt og de vilde Krigere stormede Skandsen. Med Fortvivlelsens Mod ventede Forsvarerne Anfaldet, som heller ikke udeblev længe. Fændrif Holst,

der var ude af sig selv over at have fjernet Halvdelen af Mandskabet fra Skandsen, uagtet den umulig kunde have holdt sig alligevel imod en saadan Overmagt, kæmpede i den forreste Række og faldt i Begyndelsen af Angrebet. Da de Andre saae ham styrte til Fjorden, tabte de ogsaa Modet og flygtede saa godt det lod sig gjøre; men 5 Borgere og 12 Bønder vare faldne, og hvad der var det Værste, den vigtige Skandsen var i Bybekkernes Hænder. Oppe fra Kirkebakken vare Alle Vidne til denne store Ulykke, uden at kunne hjælpe med saameget som en eneste Mand. Vel forlangte Flere at blive sendte over for at tage Skandsen tilbage; men den gamle Thorkel afflog det paa det Bestemteste. „Der er skeet Ulykke nok idag alligevel,” bemærkede han; „vi ville snart faae Brug for alle vore Kræfter her, om jeg ellers kjender de tydste Ulve ret.” Han affendte blot et Tilbud til Bønderne i Lille-Alunde deels for at underrette dem om at Alunde Skov var i Fjendens Magt, for at de skulde iagttage en større Alarvaagenhed ved Vaadet, og deels at de kunde sætte over dette med et Par Soller for at frelse nogle Fruentimmer og Børn, som vare der; Mændene tænkte han nok, vilde flygte til Rammeraterne i Torpe Skov, uagtet denne nu heller ikke længe kunde holdes. Halvdelen af Beboernes Gods og Døgg maatte man herefter ansee for Fjendernes

sikre Bytte, medens Forsvaret af Store- og Lille-Alunde nu havde langt større Vanskeligheder end før. Paa Lybekernes Side bestemte man sig strax til at angribe Kirkebassen, idet man vilde see at bringe Fartøier langs Kysten indenfor Pæleværket ind i Vaadet, som adskilte Store-Alunde fra den erobrede Skov, og saaledes tage Stillingen i Flanken, om ikke i Ryggen, medens Halvdelen af Vaadene roede ud i Fjorden, for at fornøje Stormen forfra. 200 Mand bleve foreløbig i Skandsen, fra hvilken man ved første givne Leilighed vilde udbrede sig over Den. Disse Planer lykkedes imidlertid ikke. Langs Kysten indenfor Pælene, som man omhuggede alt som man rykkede frem, var Vandet saa lavt, at det ved Middelskand vanskelig kunde beseiles med saa oversfyldte Fartøier, og da Vandet var begyndt at falde fra Morgenstunden, blev det nu en Umulighed. De Flygtende havde paa samme Tid forenet sig med deres tidligere bortskippede Kammerater og, deres Pligt troe, at forsvare hver Fodsbred Land til det Yderste, overdænge de nu Landsknegtene med en Kugle- og Pileregn fra Dens Krat- og Underskov, som i høi Grad generede disse, fordi de, blot bevæbnede med Landser og Sværd, Intet kunde stille op derimod. Med høie Skrig forlangte de, enten at storme ind i Thyningen efter de ushulige Skytter, eller ogsaa at faae Understøttelse af Bøsser

fra Skibene; men denne aabenbare Forvirring i Skandsen gjorde kun Fjenden endnu dristigere. Nu forenede de Vaade, som ikke kunde komme frem langs Kysten, sig med dem, der ude i Fjorden skulde angribe forfra og et Bud blev affendt til Claus Hermelin for at underrette ham om Sagernes Stilling og tillige spørge om Stormen skulde foretages. Paa samme Tid søgte Landsknægtene et Udfald med Halvdelen af deres Mandskab, fordi de haabede paa den Maade at slippe for den Ydmhygelse, at sende Bud efter Forstærkning imod en Ræt Bønder og Borgere; men dette skulde blive dem til største Fordærvelse. Da de indsaae, at Landserne Intet kunde udrette i dette tykke Ræt, lode de disse blive tilbage i Skandsen og søgte at bane sig Vej med Sværdet i Haanden. Til deres Overraskelse syntes deres Modstandere som slagne med en panisk Skræk, i det al Skyden fra deres Side paa eengang ophørte. Landsknægtene, som under gjensidige Opmuntringer og Tilraab trængte frem saa samlede som muligt, idet de med Sværdet i Haanden bane sig Vej igjennem det tætte Ræt og enkelte Torne, stode nu paa det Tørre, og nu i raadent Vand til Ræerne og vare komne omtrent 2000 Alen fra Skandsen til et Sted i Skoven, hvor Rættet begyndte at blive langt tyndere, de høie Træer derimod talrigere, da en Rugle- og Pileregn haglede ned over dem fra alle Sider paa

samme Tid som et forvirret Kampraab trængte frem
 til dem fra Skandsen. En Stund lyttede Høvids-
 manden og snart var det hans øvede Øre klart, at en
 hæftig Kamp rasede i Skandsen; den menige Lands-
 knægt opfattede dette ligesaa tydeligt. „Det er Djæble
 og ikke Menneſter, vi have at bestille med,“ hed det
 indbyrdes; „tilbage til Skandsen!“ For imidlertid
 at sprede de forfølgende Skytters Antal saameget som
 muligt, deelte Anføreren sine Folk i fire Flokke og
 tiltraadte saaledes Tilbagetoget, medens Bøsserne knal-
 dede fra alle Kanter og Staalbuerne klang hift og her.
 Under saadanne Forhold er det intet Under, at selv de meest
 forsøgte Krigere tilfidsst tabe Fatningen, og Tilbagetoget
 skete derfor ogsaa paa en saadan Maade, at det snart lignede
 en Flugt. Da Landsknægtene omsider naaede henimod
 Skandsen, vare Udsigterne ikke bedre for dem her: den
 lille Plet var igjen i de Danskes Vold og Kamme-
 raterne drevne ud i Baadene. Saasnart de fra Skoven
 kommende Krigere bemærkede dette, styrtede de sig som
 vilde Dyr over deres Modstandere, som i tætsluttede
 Geledder modtog Angrebet med fældede Hellebarder
 medens der fra Baadene hævede sig vilde Skrig, idet Lands-
 knægtene derude atter søgte ind til Vand for at hjælpe deres
 Kammerater; men ligesaa ivrigt styrtede ogsaa Skyt-
 terne nu ud af Krattet og angreb de paa Vand hjem-
 pende Landsknægte i Ryggen. Fra Kirkebækken for-

kyndte høie Raab den Deeltagelse, hvormed man fulgte Kampens Gang; men fra Baadene i Fjorden assendtes Halvdelen af Mandstabet til Understøttelse for de kæmpende Baabenbrødre, medens Resten blev liggende for at oppebie Udfaldet for Kirken stormedes. Under disse Forhold udviste Mester Thøger en Digtighed, der fra den Tid skaffede ham Anseelse over hele Volland som Dens bedste General, ja Nogle vilde i deres Beundring for ham endog regne ham til en af de bedste i Europa. Hans Ankomst til Aunede Skov i dette beleilige Dieblis behøver imidlertid en lille Forklaring, og den ville vi give, imedens Kampen raser i og uden om Skandsen. Den lille Søs var efter nogle Dages Forløb heldig kommen til Engelsborg, og i næste Time kaldte v. Braun Stadscapitainen til sig i Genrum. Som en Følge af denne Samtale landsattes den følgende Nat hele Borgerfanen i Veils Skov, hvorfra den vadede over til Fastlandet, for i hurtige Marscher at ile ad Aunede til. Da Søs havde bragt Underretning om, at Hr. Krummedige strax vilde følge efter, og v. Braun ikke stode paa at Aunedebeboerne i Længden kunde holde sig for Overmagten, lod han Borgerfanen, som han nu godt kunde affee, ile sine betrængte Medborgere til Hjælp. Havde den uslykkelige Jændrik Holst haft Anelse om, at denne Bistand var ankommen til Torpe Skov, samtidig med

at Angrebet forberedtes paa Skandsen, vilde han naturligviis ikke have detascheret sine Følf fra den; men Krigen har sine lykkelige Begivenheder som uheldige Tilfældigheder, og som en Følge af disse skulde han svække Besætningen, medens Skjæbnen ligesaa uventet bragte Besætningen i de Danskes Hænder ved Mester Thøgers uventede Ankomst. Saasnart denne Mand af Flygtningene var bleven underrettet om den skete Ulykke, indsaae han og Alle strax Faren i al sin Betydning, og som Borgernes Øverstcommanderende overtog han strax Ledningen af et nyt Angreb og ilede baade med Fanen og Torpestovens Besætning over Baadet ind i Lunede Skov. Han havde nu foruden sin Borgerskare omtrent 25 bøssebevæbnede Borgere og 90 Bønder med Vuer eller Spyd at befale over. Disse bød han at forurolige Landsknægtene saa ivrigt som muligt, og hvis de af den Grund vilde gjøre Udsald, rolig lade dem avancere ind i Tjeningen, men da atter optage Kampen med ny Voldsomhed; selv vilde han liste sig saa ubemærket som muligt med sine Borgere henimod Skandsen og der foretage hvad Godt ham syntes. Saaledes var det, at Skandsen atter kom i de Danskes Vold; men var det vanskeligt at tage den, maatte det under de forhaandenværende Omstændigheder være endnu sværere at holde den imod alle de Fjender, som nu ilede hen til Kampens Skue-

plads. Da Skandsen var i Borgernes Magt, lettede Jordvolden dem Forsvaret imod de fordrevne Lands-
 knægtes fornyede Angreb fra Baadene. Ved det første
 Angreb spredtes ogsaa de, der vare komne tilbage fra
 Skoven, i alle Retninger, deels fordi de jo bleve an-
 grebne af ligesaa mange Folk i Ryggen og desuden
 Intet kunde udrette med deres Sværd mod Borgernes
 Hellebarder. De flygtede altsaa i Vandet til deres
 Kammerater, som ved dette Syn strax opgave ethvert
 Angreb og trak sig ud i Baadene for anden Gang.
 Men nu saae man Undsætningen fra Fjorden i deres
 umiddelbare Nærhed. Mester Thøger vurderede deres
 Antal med et prøvende Blik, og da han bemærkede,
 at den fremrykkende Styrke vilde være mere end dobbelt
 saa stærk som hans, og tillige saae, hvorledes endnu
 flere Baade bemandedes ude ved Flaaden, holdt han
 det for rigtigst at opgive Kampen om en Plads, som
 han alligevel ikke kunde holde i Tidens Længde; han
 forsvandt igjen i Tåningen med sine Hellebarderer og
 overlod til Skytterne og Bueskytterne at forsvare den
 med Døde og Saarede opfyldte Skandse saalænge som
 muligt. Forgjæves søgte han at benytte de kostbare
 Minutter til at faae begge Kanonerne med sig; den ene
 var væltet og bedækket med Dræbte, den anden fik
 man reven fra Lavetten og foraglet. Kun endnu et
 Par Salver fik Skytterne Tid til at rette imod de

angribende Tjender, før disse under høie Hævnstrig stormede imod Vand; men ligesom tidligere fortsatte de Kampen fra hver en Bust og hvert et Træ, saa at v. Fjelden bestemte sig til frivillig at rømme, hvad han ikke uden betydeligt Menneftetab kunde beholde i Tidens Længde. De to Kanoner vare de eneste Frugter af denne blodige Beg, som havde kostet Bybefkerne 35 Dræbte; men ogsaa de Danske havde mistet flere brave Mænd, uagtet Antallet af de Døde indskrænkede sig til dem, som faldt ved den første Storm paa Skandsen.

Tjortende Capitel.

Opgjørelsen.

Skjønt det maatte betragtes som en Seir for Aunedebeboernes Forsvarere, at Lybekkerne ikke kunde holde sig i den erobrede Skandse, var det dog et saa alvorligt Tab for dem, da de mistede deres to Kanoner, at dette blot kunde opveies ved den anden Borgerfanes uventede Ankomst. Da Landgangsflaaderne nu engang vare færdige til Angreb paa Kirkebassen og de Stormende vare sikke for den fordærvelige Kanonild i Flanken, gav Claus Hermelin Ordre til Wilken v. Felsten, at fortsætte Kampen, som vi have beskrevet i Slutningen af forrige Capitel, idet han skulde forsøge et afgjørende Angreb imod Kirkebassen; men nu viste sig ret det Fordærvelige i at bruge Leietropper i Krigen; thi pludselig raabte alle de Menige i Munden paa hinanden, at der var skeet „Manddrab“ nok for idag, at man først maatte have Besked om, hvormegen For-

stærkning Landboerne havde faaet i de sidste Dage, samt hvad de ellers kunde hitte paa for at besmykke deres Vægning. Saa uforstaaelig en saadan Opsæt-
 tighed maa være for de Læsere, som kjende den blinde Lydighed, man nuomstunder forlanger af Soldaten, saa lidet kan det overraske Enhver, der er lidt fortrolig med de hvervede Troppers Historie. De Landsknægte, hvorum her er Tale, havde budt Lybekerne endnu ganske forunderligere Ting for Krigen begyndte og gjorde dem langt flere Spillopper sidenhen. Under disse Omstændigheder blev der altsaa ikke noget af Stormen dengang, og Almedebeboerne, der hemmelig havde truffet Capitain Thøgers Kane til sig og vare aldeles forberedte paa en blodig Storm, saae nu til deres grændseløse Forundring, at Vaadene gik tilbage til Skibene igjen og at Mandskabet fattedes ombord. Denne Landsknægtenes Vægning ved paany at gaae imod Kirsebakkens, havde vel sin første Marsag i, at de ansaae Stillingen for uindtagelig, eller idetmindste tvivlede paa at kunne erobre den uden forfærdeligt Blodtab, men de havde endnu en Grund til, som Hær-
 førerne kort efter skulde faae at vide. Med sammen-
 bidte Læber havde Claus Hermelin fundet sig i Op-
 sættelsen af Stormen og sammenkaldte et Krigsraad til Kl. 4 om Eftermiddagen for at overveie, hvad man under disse Forhold skulde gribe til. Efter nogen

Snakken frem og tilbage var man bleven enig om at fornye Angrebet næste Morgen Kl. 8, efterat Skibene fra Dagens Anbrud uophørlig havde beskudt Kirkebakken, for om muligt at skyde Breſche i Jordvolden. Stormen ſkulde foretages med 500 Mand under Junker Hermelins egen Commando, medens 300 Mand under Junker v. Telften ſkulde storme Lunede Skov, og 500 holdes i Reſerve for at understøtte hiint eller dette Angreb. At Lunede maatte ligge under for en ſaadan Overmagt, var Alle indlyſende, og muligt vilde de ogſaa have ſaaet Net, om denne Plan var bragt i Udførelſe; men en uventet Hindring indtraf. Endnu medens Hærſørerne ſamtalede om Begivenhedernes ſandsynlige Tilfældigheder og endelige Udfald den næſte Dag, blev en Deputation af Landsknægte meldt. Hærſørerne ſaae paa hinanden med urolige Blik; thi af ſaadanne Folk var Alt at vente, og ſlige Deputationer bebudede aldrig noget Godt. Imidlertid ſkulde den i ethvert Tilfælde ind, og ſnart ſtode ogſaa 5 af de meeft anſete blandt diſſe vilde Krigere i den fornemme Forſamling; de hilſede forſt alle 5 paa ſædvanlig militair Viis og derpaa tog den Ene af dem ſaaledes til Orde: „Landsknægtene ere blevene enige om at ſende os til Eder, høibaarne Herrer, for at ſige Eder Alle, at vi ere i høi Grad misfornøiede med den Maade, ſom denne Krig er ført paa. I Raſſkov fik vi intet

Bytte, og det, vi fandt i Halssted, bliver ogsaa for Intet at regne, naar Enhver faaer sin Part efter Krigsloven. Endelig skulde vi have Dpreisning for alle disse Skuffelser, naar vi toge Munede; men nu har vi ligget for dette Sted en Ugestid, stormet 3 Gange og mistet over 100 Mand, foruden Tabet af Søfolkene. Da vi ventede et stort Krigsbytte, saa have vi villigt lystret Commando lige til idag, for vi troede at Stedet kunde indtages; men nu har det viist sig ved Stormen paa Skoven, at vi ikke kunne holde os der uden stort Tab, om vi end faaer Godfæste paa Land, og Skoven er dog kun lidt imod Kirkebakken, hvor Fjendens hele Magt er samlet. Vægge vi hertil, at Fjenden ganske sikkert har faaet Forstærkning, saa mene vi, at det vil koste formeget at storme paany, om vi ogsaa naae at faae Sognet erobret, hvilket vi forresten meget tvivle om, og opfordre derfor Høvidsmanden, den høibaarne Junker Claus Hermelin, saa viist som vi af egen fri Raadighed har keiset ham til Feltøverst, at føre os andre Steder hen, hvor vi Alle for bedre Kjøb kunne hofte mere Bre og større Bytte." Uden i mindste Maade at forundres eller fornærmes ved Soldatens frie Sprog, svarede deres Høvidsmand dem i al Nøglighed: „Kirkebakken er Nøglen til hele Stillingen, og Terrainet omkring den er, som I selv kunne see fra Skibene, i viid Afstand fri for Skov,

som gjorde vor Ulykke igaar. Fjenden kan ikke have en Femtepart af Folk imod os, og saa er det endda sammenløbne Bønder og Borgere. Hvad Forstærkningen angaaer, da bestaaer den kun i en Fane paa omtrent 100 Mand, formodentlig Borgere, som ere komne til dem fra Engelsborg. Vi have faaet saamange Bank, at vi som ærefjære Krigere maae hævne det, uden at see an paa Byttet sidenhen, som vist maa være overmaade stort. Have I maaskee en bedre Plan?"

„Havde vi ikke den," svarede Landsknægten studs, „var Ingen af os kommen til Eder. Vi ligge her i Hjertet af Landet og kunne affjære en Mængde Mennesker og Fæ, om vi, fordeelte i Hobe, som Hærførerne selv maae bestemme Antallet paa, gjøre Landgang og gjen-nemføge hele Dens Vestpart. Vi ville ganske vist gjøre et voldsomt Bytte, som vi nemt kunne bringe ombord, hvis Flaaden seilede om til Vestkysten for at affjære alle dem, der ville flygte over Beltet, og hvem skulde der gjøre os Modstand?"

„Men hvad skal vi saa gjøre ved Aunede?" Landsknægten traf betydningsfuldt paa Skuldren. „Jeg kan aldrig indvillige deri, Gørres, min Krigere vilde være tabt for evig," raabte Claus Hermelin ude af sig selv; „følg mig imorgen til Kirkebækken og jeg følger Eder ud i Nørre-Herred bagefter."

„Det er den høie Tid, vi komme der hen, Herre, og derefter staaer nu Lands-

knægtenes Hu, den Steen, et Menneſſe ikke kan løſte, maa han lade ligge, og Ingen kan fortænke os i, at vi hellere vælge et ſikkert Bytte uden Kamp, end et uſikkert, endog efter en ſtor Bloysudgydelse. Vi ville derfor ikke følge Eder til noget nyt Angreb paa de fordømte Skove, og vil I ikke ledsage os i Land paa den anden Side af Fjorden, ſaa finde vi nok den Mand, ſom ſtrax fører os did.“ Med diſſe Ord hiſtede han og Kammeraterne paany Forſamlingen og forlod Kahytten. Junker Claus og de øvrige Hærførere kjendte deres Folk altfor godt til at forſøge et enefte Ord paa at ſaae dem ſnalket fra deres Forſæt. For imidlertid om mulig at ſpille Almedebeboerne et Puds, lod han en Time efter en Baad bemande og ſendte den, trods Borgermeſterens tidligere Advarſel, med en Trompeter ind til Land, og imod Forventning kom Afſendingene uden mindſte Moleſt til Foden af den tidt omtalte Kirkebakke, paa hvilken Steen Thorſkelsen og Gregers Bentsøn ſnart bleve ſynlige bag Jordvolden. Junker Wilken, hvem Grindet var betroet, hiſte med øienſynlig Høflighed paa de to Mænd, der gjengjældte denne Opmærkſomhed med megen Kulde. „Landsknægtenes og Flaadens øverſte Befalingsmænd, den velſornemme Junker Claus Hermelin og den ombordværende Borgermeſter fra Lybek den velſornemme og velviſe Hr. Hermann Falck,

lade herved Beboerne i Alene vide, at uagtet deres Karrebøsser ere tagne og en Storm paa denne Hovedstilling ikke kan faae andre Følger for en Overmagt som vor, end at den visseelig maa falde i vore Hænder ved første Angreb, ere vi dog blevene bevægede ved al den Manddom, som saa lidet frigsvante Mænd have lagt for Dagen ligeoverfor os, til at tilbyde dem Fred, saa at vi ikke ville forsøge noget som helst Angreb imod dem, om Beboerne udbetale os en Sum af 1000 Mark lybsk, hvilket ikke formentes at være en tyvende Part af alt det Bytte, der vil falde i Landsknechtens Hænder, naar de tage det med blanke Sverd." „Ville de lybske Befalingsmænd have Noget hos os da kunne vi blot give dem, hvad Landsens Hænder med Rette tilkomme," svarede Gregers Bentzen kort, men tilspiede derpaa med en Diplomats Fiinhed: „og da ville de tillige blive overbeviste om, at de to Kartover, som de først kunde erobre, da de kom med en tidobbelt Stykke, ikke vare vore sidste og bedste Stykker. Alene paa min Begjæring," sluttede han, „tillod Folkene Eder at komme herhid; men komme I herefter med lignende Forslag, kunne I idetmindste vente at faae et Par Rugler med paa Hjemveien." Derpaa vendte han og Steen uden videre Vaaden Ryggen, og da nogle Borgere i det Samme hævdede „Slyderørene" iveiret, lod Junker Wilken ikke vente længe med at give Ordre til Afseiling. Forresten

skulde vi Sandheden at sige, at dette syndige Afslag
 kun af den Grund vandt udeelt Bifald iblandt Be-
 hoerne, fordi Jens og Thøger havde bragt dem
 Hilsen fra v. Braun, at de ikke skulde tabe Modet,
 „eftersom de snart vilde høre Nyt fra gode Venner.“
 Efter dette Afslag ventede naturligviis Alle et alvorligt
 Angreb paa Stillingen; men som sædvanlig forløb
 Matten igjen uden Afbrydelse. Ved Dagens Frem-
 brud sporedes en voldsom Bevægelse paa hele Flaaden,
 og alle de Danske beredte sig nu til et afgjørende Slag.
 Snart bemærkede de ogsaa fra Kirfetaarnet og Kirke-
 bakkens, hvorledes alle Landgangsfartøjerne fyldtes med
 Beræbnede; men hvo kan beskrive deres Overraskelse,
 da man saa dem roe imod Land paa den modsatte
 Bred og der udbrede sig i al Magelighed indtil hele
 Hærstyrken var kommen fra Borde. — Hermed op-
 hører denne Kamp ved Aunebe, som endog har fundet
 en berømmelig Plads i Historiens Aarbøger, hvor
 den til evig Tid vil staae som et Vidnesbyrd om,
 hvad Enighed, Tapperhed og Snarraadighed formaaer
 hos en lille Magt endog imod en mange Gange større
 Fjende. Vel kan det ikke nægtes, at Angrebet fra
 først af ikke blev ordnet med den Klogskab, som man
 kunde vente af saa forsøgte Krigere, hvilket atter havde
 sin Grund i den dybe Foragt disse nærede for deres
 Modstandere; men det kunde disse ikke forudsee ved

Kampens Begyndelse, ligesom dette Hensyn ogsaa er af en underordnet Betydning ved Bedømmelsen af den hele Strid. Som en lille Episode maa blot endnu anføres, at Borgermester Falck den tredje Nat efter Landgangen forsøgte en Overtumpling af Kirkebakken med endeel af Flaadens Matroser og nogle tilbageværende Trostnægte, men fandt Forsvarerne ligesaa aarvaagne som tidligere, saa denne Affaire blot tjente til at sœie nye Laurbær til den Hædersfrands, de alt havde erhvervet sig ved deres Forsvar, hvis Minde endnu staaer klart i Beboernes Erindring og desuden jævnlig opfriskes ved de Rugler og Bombestykker, som af og til opgraves i de nærmeste Agrebag ved Kirkebakken. — Tidlig om Morgenstunden efter denne for Ulykkerne saa uheldige Natteoperation herskede den største Bevægelse ombord paa deres Flaade. Ankerne hejledes i en utrolig Hurtighed, og da Vinden var stik imod ud af Fjorden, maatte alle Kofartøier igang for at bringe de svære Skibe frem. Aarsagen til en saa overraskende Hast var den, at Udliggerne i Beltet havde sendt Bud til Flaaden, at en Mængde danske Skibe vare under Opseiling nordfra, og da Borgermester Hermann Falck, tværtimod Claus Hermelins Advarsel, var forbleven udfør Anønde for at forsøge den ovenomtalte Overtumpling, kan Enhver begribe, hvor travlt han nu maatte faae.

Saa snart Sognefolkene mærkede denne pludselige Bevægelse paa Skibene, affendte de strax Sæns og Ole for at give v. Braun Underretning derom, og ligeledes bestemte de, at Capitain Thøger med en Jænnike Borgere, hvoraf Halvdelen vare Bøsseskytter, skulde drage sammensteds hen. Man antog vel, at Flaadens hurtige Opbrud ene maatte tilskrives de forventede danske Skibes Ankomst i Beltet; men det kunde ogsaa være, at man vilde forsøge et Angreb paa Engelsborg, for dog at kunne sige, at have udrettet noget reelt ved Expeditionen, og var dette Sidste Tilfældet, kunde den brave Slotshovidsmand behøve al den Bistand, han kunde faae. Med hvor stor Glæde Aunedebeboerne hilsede denne Befrielse fra fjendtlig Vold, kunne blot de tænke sig, som af Historien kjende den Skjæbne, der vilde have rammet ethvert menneskeligt Væsen i Sognet, om hine vilde Krigere vare blevene Herrer der. Ligesaa langsomt som det gik for Lybekkerne at bringe Skibene ud af Fjorden, ligesaa raast gik Farten ind ad Beltet for de danske Skibe, som allerede laae ved Enehoie før den fjendtlige Flaade endnu havde passeret Nakstov. De fjendtlige Udliggere, som bemærkede den store Fare, hvori deres Landsmænd vare komne, kappede Anker saasnart de i Dagbrækningen bliv Skibene vaer for at ile til Lybek med denne ubehagelige Nyhed, og da man der allerede havde beredt en ny Expedition

for at understøtte den første, blev øieblikkelig alle Anstalter trufne for at gaae under Seil snarest muligt. Saa snart Bagtskibene ved Sømærkerne saae, at de nye ankomne Danske bemandede et Antal Baade, tænkte Førerene strax, at Hensigten for Expeditionen gjaldt dem, hvorpaa de ogsaa kappede Anker og stode ind til den øvrige Flaade, der nu var fuldkommen indesluttet. De Danske forsmøgte da intet Dieblisk med at optage alle Mærkerne af det nye Vøb, og Lybækkerne havde saaledes intet andet Valg, end at passere det gamle, hvis de vilde ud; men det førte dem tæt forbi Engelsborgs Kanoner, som ovenikjøbet nu understøttedes af en lille Sømagt. Vil man spørge, hvorfor de Danske ikke søgte lige ind til den fjendtlige Flaade, da er Svaret det, at Hr. Krummediges Skibe næppe udgjorde Halvdelen af den lybske Flaades i Antal. Det maatte altsaa være usikkert, om han kunde vinde Seier imod en saa langt overlegen Fjende, hvorimod han ved at indeslutte dem kunde bringe dem i den farligste Forlegenhed og efterhaanden trække saadanne Forstærkninger til sig, at han kunde tilføie dem et afgjørende Slag, forudsat han fik Tid dertil før den lybske Undsætning ankom. Det var strax paa Eftermiddagen den samme Dag som Flaaden ankom, at de danske Officerer vare forsamlede paa Engelsborg for i Forening at overveie, hvad der under disse indviklede Forhold var at iagttage. Denne

Raadslagning var rigtignok af en anden Bessaffenhed end den, vi sidst have omtalt paa samme Sted, fordi det dengang var Landsforrædere, der havde Overmagten, medens Alle i dette Dieblif blot pønsede paa, hvorledes man bedst kunde ramme Landets Larv, idet man tilspøiede Hs. Raades Tjender størst mulig Skade. „Sag indseer fuldkommen det Begrundede i Ederes Indvendinger imod min Plan, at angribe Landsknægtene oppe i Land, min tro og tappre Hr. Høvidsmand,“ saaledes sluttede Hr. Krummedige Forhandlingerne; „men min Beslutning er alligevel ikke til at rokke, thi nu har jeg i to Nætter seet Landet brænde hist og her, og da jeg passerede Beltet, kom nogle af Indbyggernes ud til Flaaden og besvøer mig, enten at befrie Den fra disse vilde Dyr, som havde til Agt at drive Befolkning ud imod Kysten, for der at dræbe eller mishandle dem efter Forgodtbefindende, eller ogsaa at sende Fartøier i Land for at optage alle Flygtningene. Det Sidste finder jeg er mere umuligt end det Første, og derfor mener jeg, at vi skulde prøve paa at slaaes. Min hele Styrke af Landsknægte er kun 900 Mand, dertil kommer 200 Skytter og 300 Matroser. Skytterne og Søfolkene ere indfødte Danske og saa forbittede over al den Skjænden og Brænden, de lollandske Affendige omtalte paa Flaaden, at jeg svarer for, at hver Mand vil slaae for To. Til min Glæde

hører jeg, at I venter en Tjennise Borgere fra Lunede; naar vi betroe Slottet her til Eder og disse brave Mænd, kan jeg tage Eders 200 Lantsknægte med i Land, og lægge vi hertil, at Affendingene tilsvore mig, at Enhver i Nørre-Herred, der kunde, vilde møde med Spyd eller Armbrøst, hvor jeg satte Stævne, holder jeg det ikke for urimeligt, at kunne tage det op med de tydske Røvere, naagtet I jo mener, at de ere henved 3000 Mand stærke. Kun maa jeg have paalidelig Visshed om Tjendens Stilling, thi kunde vi forraske ham medens han endnu er paa Plyndring, da var jo Arbeidet lettet for det Halve; desuden maa jeg ogsaa have sikkert Bud til et Par Herremænd i Land, for at de kunne møde paa rette Tid og Sted." „Hvad det Sidste angaaer, da kan jeg fortælle Eder en glædelig Nyhed," svarede v. Braun, „idet de to Sømænd, som saa snildt spillede Claus Hermelin Eders Brevskaber ihænde og i samme Dieblis ligesaa kjæft slap fra ham, ere komne hid fra Lunede for at underrette mig om Lybekernes Bortseilen og Borgernes Ankomst inat." „Er Jens og Ole her," raabte Hr. Henrik Arummedige med en aabenbar Glæde i sit mandige Ansigt, „saa lad dem strax møde oppe i Eders Konfammer, min brave Hr. Slotskøvidsmand; Aløgt og Mod findes hos begge disse Gutter paa en saadan Maade,

at jeg beklager, at de ikke ere Adelsmænd, da hans Naade i saa Fald ganske vist vilde belønne dem med Borg og Fæste for deres Virksomhed i denne Krig. I maae nemlig vide, mine Herrer, at da det var mig om at gjøre at faae Lybekkerne ind i denne Rottesælde, hvorfra jeg haaber, at de ikke skulde slippe ud, uden idetmindste med studsede Ører, og det fremdeles var mig ligesaa vigtigt at faae dem til at blive der indtil jeg kunde faae Tid til at komme bag paa dem med en nogenlunde Styrke, lovede disse to Gutter, hvis Mod og Snildhed jeg havde lært at kjende ved et Opløb i Saxkjøbing, at spille Fjenden to af mig i dette Niemed skrevne Brevskab ihænde, og det nagtet de maatte vente at komme i et langvarigt Fangenskab, om ikke noget Værre skulde times dem derfor. Heldigviis bed Claus Hermelin paa Krogen og tog Alt for gode Barer; men siden har jeg af Jens, som Høvidsmanden her sendte til mig med Brevskab, erfaret, at de ikke alene vidste at befrie sig selv, men ogsaa endnu et Par andre Fanger til, som de Lybste indød Tro og Love holdt tilbage paa Flaaden. Jeg skal nu nærmere meddele Eder, Hs. fyrstelige Naades tro Høvidsmænd, hvad Enhver har at iagttage, naar vi ere landede. I sige Eders Undergivne, at jeg vil have fat i Røverne derinde, hvad det end skal koste, og I forsømme

Intet for at opmuntre dem til Mod og Manddighed. Er først Landhæren slaaet, kan Flaaden ikke undgaae den visse Undergang, og vi tilkjæmpe os saaledes en Seier, som Hs. Naade vil vide at belønne sine Krigere for, saaledes som hans Bedrift fortjener. Gaaer det i Opfyldelse, hvad jeg haaber, vil den mægtige Hansa lide et saadant Kæuf, at disse storpralende Stæder blot kunne see deres Frelse i en hurtig Fred. Disse Udsigter maa I ret sætte frem, ei alene for Eder selv, men ogsaa for Eders Undergivne, og saa vist der findes Mod og Uergjerrighed iblandt mine Folk, vil deres Angreb ogsaa blive uimodstaaeligt, uagtet vi maae være forberedte paa en fortvovet Modstand af vore Fjender, thi ogsaa de kunne indsee Seirens Frugt for os og Nederlagets Følger for dem." Med disse Ord hævde den tappre Admiral Forsamlingen, hvis Medlemmer hver for sig lovede at staae ham bi som ærlige Dannemænd, hvorefter Hr. Henrik ilede op i Slotshøvidsmandens Konfammer. „I være velkomne hid, bolde Gutter," sagde nu den brave Mand saasnart han fik Die paa Ole og Sens, som vare indtraadte kort før ham, idet han rakte dem Begge, hver for sig Haanden, en Ere, der drev Blodet op i Begges Kinder; „ja, Lybekkerne fik vi da narrede derind, men nu maae vi ogsaa sætte Kronen paa Værket, det vil

fige, ødelægge dem i Bund og Grund." Hr. Henrik
 standsede et Øieblik, idet hans ærlige blaa Øie hvilede
 paa de to Venner med et Udtryk af den oprigtigste
 Velvillie. „Til Eder, Sønner, som have været
 Eders Liv for at gavne Hs. fyrstelige Naade og vort
 betrængte Fødeland, vil jeg betroe mig uforbeholdent,
 og I skulde derefter sige, om I troe at kunne hjælpe
 mig endnu denne ene Gang. Uden Eders Bistand
 udretter jeg nemlig Intet, og I selv have da ogsaa
 været Livet for ligesaa lidt. Man siger, at Bybefkerne
 have omtrent 3000 Mand Vandgangstroppe; troe I
 det?" „Det skal gaae nær efter, Hr. Admiral," svarede
 Ole eftertænkende; „men flere er der da heller ikke."
 „Det er endda godt; men nu maa I vide, at jeg ikke
 har mere end halvt saa mange Folk at raade over,
 naar jeg undtager Landboerne, der ville støde til os,
 og deres Antal kan under de nuværende Forhold umu-
 ligt blive stort. Det vil altsaa være mig høist magt-
 paaliggende, at faae den fjendtlige Styrke deelt. Endnu
 imorges brændte det nord paa Landet, hvorfor jeg an-
 tager, at Bybefkerne endnu ere spredte rundt om i
 Herredet, i Forventning af at vi enten ere for svage
 til at gjøre Vandgang eller at vi ikke ville gjøre den
 saasnart. Jeg maa derfor have nogle Rygter ud endnu
 inat, som bekræfte en saadan Formening, eller, om de

ikke nære den, indgive dem den. Kunne I paatage Eder det?" En lang Pause paafulgte. Jens saae paa Ole, Ole paa Jens, og Henrik Krummedige saae i største Spænding paa Begge. Endelig strøg Ole sig i Haaret nogle Gange: „Det er blot det, Hr. Admiral, at Ingen mere troer nogen af os To, ja snører dertil Halsen sammen paa os, før vi faae en eneste Traad til en Ende spunden, for I maa vide, Herre, om I ikke alt veed det, at vi kom til at slaae et Par af dem ihjel, da vi løb fra dem, og nær havde Jens faaet Qvittering derfor da de kappede ham næstforleden i Raskov.“ Hr. Henrik trommede misfornøiet paa Vinduet. „Med saadanne Udsigter for Eders Fremtid kan jeg ikke tillade, at I komme i Tjendens Bold, hvilket, efter hvad I siger, jo heller ikke vil nytte til Noget, men derimod berøve Tjenesten og Fædrelandet to flinke Mænd,“ tog endelig Admiralen til Orde; „men hvad I kunne, veed jeg I ville gjøre. Til nu i Land og bring dette Budskab til Hr. Claus Holst, som I vil finde i Kjøbeløv Kirke. Det er Underretning til ham om at samle Landboerne ved Sandby Kirke inat Aften 12. Det Samme forkynde I til hver tro dansk Mand, I møde paa Eders Veie. Men med Alt dette maae I tillige søge at faae Tjendens Stilling at vide rundt omkring, saa

at jeg ved vor Sammenkomst til det fastsatte Klokkeslet kan have den nøieste Kundskab om, hvormange Fjendtlige der findes paa hvert Sted. Allerede dermed vil I vise Hs. Naade en stor Tjeneste, som I vel vide ikke bliver upaaagtet." Med et venligt Nik affedigede han derpaa de tvende Venner, som man snart efter saae roe over til Kysten.

Som man vel kanbe gribe, havde Landsknægtene ikke forsumt sig, da de først vare bleve løsladte i Nørre-Herred. Landsbhyerne Halsted, Vesterborg og Birket, foruden en Mængde andre større og mindre Steder, vare gaaede op i Flamme; men især havde de gjort et umaadeligt Bytte i Hørsunde Sogn, da de stakkels Indbyggere havde taget deres Tilflugt til de Skovstrækninger, som fandtes i Sognets nordlige Deel og endnu ere tilstede i ikke ubetydelige Levninger. Nu stod Halvdelen af deres Styrke i denne By, som endnu var forskaanet for Ildsvaade, en Afdeling laae i Lille Øitofte, deels for at vedligeholde Forbindelsen imellem Hovedcorpsset og Flaaden, deels ogsaa for at forhindre de vestlige Sognes Beboere fra at slippe bort ad den Kant; Resten af Soldaterne vare bestemte til at eskortere det gjorte Bytte til Flaaden og at bevogte det ved Kysten indtil det kunde komme ombord. Da indløb Efterretningen om de danske Skibes Ankomst og

Befaling til øiebliffelig at nærme sig Kysten for fælles Sikkerheds Skyld. Dette smagte naturligviis ikke Landsknægtene, som endnu ikke vare halv færdige med deres Plyndringer, og Alle raabte derfor, at de tidstnok kunde komme ombord, at Skibene nok kunde forsvare sig selv saalænge og at de alligevel ikke kunde hjælpe disse ud i rum Sø; det Eneste, de lovede, var at skynde sig med deres Forretninger saameget som muligt. Uagtet Claus Hermelin saaledes maatte rette sig efter Landsknægtenes Onsker, som han forresten for sin Part nu ogsaa hemmelig deelte, forsøgte han dog ikke at træffe de under disse Omstændigheder bedst mulige Forholdsregler. Hvad Depotet i Nakskov, eller rettere paa Nakskov Tomter, angik, da var han aldeles rolig for, at de Danske ikke vilde angribe ham der; thi man maa vel vide, at Nakskov dengang var af Naturen saaledes sikket, at et Angreb fra Landsiden let kunde kastes tilbage. Hele Byens Nordside var nemlig begrændset af en Veile — hvoraf Veilegade endnu bærer Navn —, der udmundede ved „Ølfarret“ og endnu har sine betydelige Levninger i „Slusegraven“ og „Byfogedsøen“ samt Engstrøget derfra imod Øst; paa den anden Side af Byen var den brede Ålunde Fjord, som gjorde Vienlund til en Ø. Kun der, hvor Landeveien førte til Mariebo, var

den landfast; men for at komme derhen, maatte de Danske gjøre en Flankebevægelse, som Claus Hermelin indsaae at de ikke vilde vove saalænge han med sin Styrke stod ved Horslunde; vilde de altsaa prøve paa at angribe de Tropper, der laae i Byen, maatte de tilstvinge sig Afgang over Weilen, hvor der fandtes en lang Træbro; men dertil udfordredes langt større Magt end man med Grund kunde antage, at de Danske havde, især naar han laae bagved og Flaaden bestrøg dem i Flanken. Det Eneste, han altsaa kunde være bange for, var, at Henrik Krummedige skulde forraske ham i det nordlige Nørre-Herred, for idetmindste at standse Vdelæggelserne der; men deels antog han, at de Danske to Gange vilde betænke sig derpaa, da Flaaden kunde angribe Skibene imedens, og Tropperne i Næskov desuden gjøre en Diversion i deres Flanke; men skulde de endelig komme, troede han, ved en heldig valgt Beslutning at kunne blive underrettet saa betids derom, at Tilbagetoget over Hålsted Kloster let kunde iværksættes, hvis han vilde foretrække dette istedetfor at flaaes. Med det Bud, han sendte til Næskov for at anmode Befalingsmanden der om størst mulig Narvaagenhed ved Broen, som førte over Weilen. lod han tillige Borgermester Falck, som var forbleven ombord paa Skibene, opfordre til at lægge nogle af

disse saaledes, at de kunde bestrøge denne vigtige Tilgang; desuden lod han Junker Wilken v. Felsten der, som bekendt, laae med en Jænnike Landsknægte og nogle Skytter i Nordlunde, anmode om at marschere til Sandby og at udstille Bagter langs Fjorden, for at iagttage de Danskes Bevægelser, og ved den første Melding om, at de landede, lade ham det vide, men selv trække sig tilbage til Naksflov, for der at oppebie hans nærmere Ordre. Det var denne Bestemmelse, vi kalde heldig, thi derved sikrede han Naksflov og tildeels ogsaa sig selv for Overrumpling, og tilintgjorde, rigtignok uden at han anede det, Landingshærens Samling med Landboerne paa det af Hr. Krummedige opgivne Sted. Junker Wilken havde desuden Befaling til at stikke Sandby i Brand, naar han engang forlod Byen for bestandig; thi, mærkeligt nok, var denne Ulykke endnu ikke skeet. At disse Bestemmelser meget maatte genere Hr. Krummediges Henjigter med en Overrumpling enten hist eller her, kan Enhver let indsee; men det lod til at skulle blive værre, idet en af ham paany udkastet Plan, saasnart Jens havde meldt ham Lybekernes uventede Ankomst til Sandby hen paa Eftermiddagen, syntes paa det Skammeligste at skulle røbes. Flokken kunde allerede være 10 om Aftenen, og de lybste Officerer laae paa Gulvet i Præstens halv ødelagte Storstue, og gjorde

sig tilgode med Ol og Viin, der var bragt i Land fra Flaaden, da en af Knægtene indbragte en Landboer, som ønskede at tale med den Overstcommanderende og ikke vilde betroe sit Grinde til nogen Anden. Paa Sinkerens Befaling førtes Personen ind i den vilde Forsamling, der bestod af en halv Snees meer eller mindre drukne Officerer. „Vil Du hænges eller brændes, elendige Poltron,“ raabte Hr. Wilken uden at forandre sin liggende Stilling, „siden Du vover at forstyrre mig her?“ „Væstet forstaaer ikke, hvad I siger,“ bemærkede en Officeer ved at see den Fremmedes stirrende Blik. „Det tydske Maal kjender jeg lidt til, naadige Herrer, desformedelsst jeg har slaaet mangan god Handel af med de lybske Skippere her- ved Kysten,“ svarede den Danske paa bedre Tydsf, end man skulde have troet; „men jeg blev heelt ræd ved Høvidsmandens strænge Tiltale og kunde derfor ikke faae Munden paa Gang strax.“ „Stynd Dig da at bruge den, Grødhoved, for har Du forstyrret os uden skjellig Grund, vil Tungen ikke danse længe i din Mund.“ „Efter den Tale vil jeg længe beholde den uskadt, om I maa raade, Herre, ja endog faae Vidt af Eder til at væde den med, for jeg kommer for at meddele Eder, at de Danske pønse paa at fange Eder Alle inat, hvis de ellers kunne faae Held dertil.“ Nu begyndte de lybske Officerer at høre til, selv Sinker

Wilken var en af de Første, som sprang op. „Hvoraf
 veed Du det, Karl?“ raabte han i høieste Overraskelse.
 „Det var omtrent ved Vespertid, at mit Sødsfende-
 barn kom i Land fra Flaaden og vilde have Lidt at
 vide om, hvormange I vare ved Sandby, for Hr.
 Krummedige vilde snakkes ved med Eder inat, sa'e
 han; jeg sa'e da, at I vare omtrent syv, otte Hun-
 drede, og saa bad han mig at holde Nie med Eder
 om I blev flere eller færre, og lovede mig 1 Mark
 af Admiralen, om jeg gjorde det, og det“ tilføiede
 han grinende, „kan jeg jo bedst, naar jeg er imellem
 Eder.“ „Talte han ellers ikke om, hvordan han tænkte
 at komme bag paa os?“ spurgte Feltöversten ivrig.
 „Jo, han gjorde,“ svarede Personen hemmelighedsfuldt.
 „Naa, saa ud med det, i Helvedes Navn!“ ifreg han
 med lynende Dine. „Ja, men Herren maa betale mig for
 at faae det at vide og saa love mig, at Ingen siden skal tage
 Pengene fra mig, for det er blot for Bindings Skyld, at
 jeg forraader mine Landsmænd.“ Denne Bemærkning
 fandt Junkeren saa naturlig, at han uden videre Snaf-
 kastede en halv Snees Sølvpenge i Forræderens ud-
 strakte Haand. Christen Wildtthv — maaskee
 have Læserne alt anet, at det var ham og ingen An-
 den — slugte Pengene med graadige Blikke, stak dem
 derefter i sin Peltsiflke og vendte sig igjen mod Jun-
 keren med en fornøiet Mine: „I har betalt mig saa

godt, Herre, saa jeg bør raade Eder til at overveie, om jeg ikke narrer Eder mod min Billie, for jeg kjender ikke Krigshaandværket og mit Sødsfendebarn er ikke til at stole paa for en Søsling." „Lad høre, lad høre, i Djævelens Skind og Been!" raabte Sunkeren, der netop fik ganske anden Tillid til den forventede Efterretnings Sandhed ved Forræderens gode Raad, end han maaskee ellers havde næret. „Skal jeg sige det frit ud her?" spurgte Christen atter med et Sideblik til de omkringstaaende Officerer. „Ja vist, fortæl kun, hvad Du veed," svarede v. Fjeldsten efter en kort Betænkning. „Naa, Bent sa'e hverken Meer eller Mindre, end at, saavidt det var bekjendt for ham, og Mange ude paa Flaaden snakkede desuden om det Samme, vilde de Danske lande henne ved Taars nu inat, og paa samme Tid vilde de ogsaa lande i Helgenæs Beile og saaledes omringe Eder fra to Sider. Han sa'e, at jeg skulde faae Sølvmarken, om jeg kunde være ved Helgenæs nu Kl. 12, og det var Alt, hvad han sa'e." En almindelig Pause paafulgte, idet Forsamlingens enkelte Medlemmer overveiede, hvorvidt man kunde fæste Vid til Angivelsen eller ikke. Christen mærkede det lige strax: „Ja, det kan gjerne være Løgn Altsammen; I mindes, Herre, hvad jeg strax sa'e." „Talte han ellers Intet?" spurgte Sunkeren og saa skarpt paa Bildtthypen, „Nei, slets Intet, uden

at jeg skulde holde Die med, ad hvad Kant I drog bort, hvis I vare borte før de kom; men det sa'e jeg nok ellers før." Atter en Pause. „Gaae udenfor en Stund," bød Junkeren og gav en Karl Ordre til at have Die med ham. „Hvad dømmer I om Alt dette, Herre?" spurgte en af de høiere Officerer. „Man bringe mig Kortet, som vi brugte da vi udstillede Strandvagterne," svarede Junker v. Feltsten, hvorefter man rakte ham en Afrisning af Volland, der forresten mere lignede et Deigrug end denne D. „Planen er ikke saa ilde lagt," svarede Feltøverstens efter nogen Overveielse, „og jeg foreslaaer, at vi bryde op til Naksbo i al Stilhed; jeg vil sende Junker Hermelin Underretning om Landgangen saasnart jeg faaer Visshed om den er foregaaet, og maaskee kunne vi imorgen udføre den Plan mod de Danske, der inat ikke lykkedes dem imod os. I samle Folkene saa hemmelig som muligt, mine Venner og Krigskammerater, og inddrage Strandvagterne i al Stilhed og Hast. Der er ingen Tid at spille, om vi ikke skulde affjæres fra Helgenæs-Beilen, hvis Fjenden virkelig har Sligt til Hensigt. Jeg kan ikke tænke, hvorfor man vilde fixere os med denne Efterretning; thi Alt, hvad de Danske vinde derved, er jo blot at vi gjøre en forgæves Spadseretour til Naksbo." Men det var netop denne Spadseretour, Hr. Henrik vilde have

dem til at gjøre, eftersom han umulig kunde angribe Hovedstyrken oppe i Landet saalænge denne Afdeling holdt Sandby besat, og et Angreb paa denne blot vilde allarmere Lybekkerne allevegne og saaledes tilintetgjøre ethvert Haab om en senere Overrumpling hist eller her. „Man lade Bonden komme ind,“ bød Bastarden igjen, efterat han havde hørt at alle Officererne vare af hans Mening med Hensyn til at rykke bort. „Vi troe, at din Søstersøn og Du fare med Sandhed, og vi drage bort for at forene os med Hovedstyrken i Horslunde. Viser det sig, at Du har berettet os det Rigtige, maa Du møde overmorgen i Naksföv, spørge efter Junker v. Fjellsten og Du skal da faae ligesaa meget til, som jeg har givet Dig for lidt siden, foruden at der kan endnu være Et og Andet at tjene sidenhen, om Du er tro og ærlig. Nu kan Du gaae.“ Christen bukkede dybt og adlød; men som han var kommen i Døren, vendte han sig om: „Strænge Herre veed, at jeg skal mødes siden med Bent, og maaskee med Admiralen ogsaa; maa de vide, at I drage til Horslunde?“ Junkeren lod som han betænkte sig lidt. „Nei,“ svarede han, „det er ikke værd, og der har Du endnu en Mønt for din Ærlighed, at Du spurgte derom.“ „Men I veed, Herre, at jeg skulde holde Die med Eder og maa derfor dog sige Noget; I kan selv nævne mig den Kant, ad hvil-

ken I drage." „Jeg troer, Du bliver en Karl, jeg kan bruge," svarede Høvidsmanden leende; „nu vel, Du kan sige, vi drage imod Nord" — og nu troede Junker v. Feltsten at have lavet sine Sager paa det Bedste. Da Kloffen slog 12, landede de Danske i Sandby Sogn — nogle saa Baade sendtes for et Syns Skyld imod Helgenæs —, og da Kloffen var 1, stod den lille Afdeling færdig til at forlade Kirken. Destoværre havde Rygtet om, at Bybefkerne havde besat denne Landsby forhindret Landboerne i at møde paa rette Tid og Sted; men alt som de Danske ilede fremad, stødte dog flere til dem, saa de tilsidst udgjorde 400 Mand, for det meste bevæbnede med Sphæ alene. Anførte af Christen Bildtthv, som Jens var truffen paa igjen, og snart kommen i nærmere Bekjendtskab med, da han i v. Brauns Grinde var ileet tværs igjennem Vandet til Hr. Krummedige, og som paa hans Forslag havde paataget sig at spille Forræder, for at faae de Bybøf bort fra Sandby, ilede de Danske nu i forceret Marsch ad den korteste Wei til Utterslev, hvor Claus Hermelin var ankommen med sine Folk fra Horslunde hen paa Eftermiddagen den foregaaende Dag. Hr. Henrik havde saa smaat ventet, at forraske Fjenden i Søvn; men desværre var Junker v. Feltstens ridende Bud indtruffen en halv Time iforveien og Hr. Claus havde strax ladet Folkene blæse

sammen, idet han haabede at kunne ved en hurtig Marsch til Sandby angribe de Danske i dette Sogn, imedens hans Kammerater samtidig hermed gjorde en Diverjion fra Nakskov. De Danske hørte Allarmtrompeten en Hjerdingvei fra Kirken, og Lybekerne saae deres Fjender ret som de vel vare blæste sammen. I Begyndelsen troede de Thydske, at det var Kammerater, der kom dem imøde, saa uventet var de Danskes Besøg; men snart opdagede de deres Bilsfarelse, og nu var Spørgsmaalet, hvad de skulde gjøre. Hr. Claus fik imidlertid ikke lang Tid til Betænkning, efterdi de Danske strax ordnede sig til Angreb; men da hans Blik fløi over deres Geledder, brød han sig ikke meget om en Kamp, ja han foretrak endog at tage Stilling udenfor Byen, istedetfor at indeslutte sig bag Kirkegaardsmuren, hvorved det i Gaderne sammenhobede Bytte værgeløst vilde falde i de Danskes Hænder. Hans Styrke bestod af 1200 Landsknægte; disse stillede han saaledes, at de støttede deres høire Fløi til en lille Skov, som han besatte med sine 300 Skytter; paa den venstre Fløi havde han 100 Ryttere, der havde ført deres Heste med sig fra Lybek selv. Imod disse Tropper stillede Hr. Henrik Engelsborgs Besætning paa 200 Mand, for at holde Rytterne i Awe og om muligt, efterat have fordrevet dem, tage Fjenderne i Flanken; de 900 Landsknægte stillede han

ligeoverfor Fjendens 1200 Mand; sine 200 Skytter befalede han at tage Skoven, som han troede langt svagere besat end den var. En Stund endnu stode begge Afdelinger og saae paa hinanden; Claus Hermelin fordi han havde sendt Tilbud til Horslunde til 400 Landsknægte, som der laae og bevogtede Næsten af Byttet fra Skovene, hvilket endnu ikke var kommen til Nakskov, og han desuden nødig vilde forlade Skoven, der støttede ham saa godt; de Danske, fordi Hr. Henrik maatte give Søfolkene og Landboerne Tid til at gjøre en stor omgaaende Bevægelse for at falde Fjenden i Ryggen. Hr. Claus anvendte imidlertid de saa Dødelikke til at minde sine Krigere om, at de vilde miste alt Byttet og næsten gaae ligesaa tomhændede fra Volland som de vare komne dertil, om de ikke nu kæmpede som Karle, viste dem, at de idetmindste vare ligesaa mandstærke som de Danske, fortalte dem, at Landsknægtene fra Horslunde vilde være paa Balpladsen om en halv Time — hvilket forresten var en Umulighed — og forsikrede med den samme Paalidelighed, at Styksen i Nakskov var paa Marschen for at falde de Danske i Ryggen. Hr. Henrik opfordrede sine Folk blot til at holde Stand til Søfolkene og Bønderne kom bag paa Lybekkerne, og mindede navnlig de indspøjte Danske om at hævnne Dens Mishandling paa disse Røvere og Voldsmand.

Da det slet ikke lod til, at Claus Hermelin vilde gjøre nogen Begyndelse, tænkte Hr. Krummedige strax, at han maatte vente paa en eller anden Forstærkning, og beregnende, at den Afdeling, som var gaaet omkring, snart maatte være i Nærheden, saafremt Christen Bildtthv var til at stole paa, gav han Signal til sine Skytter at tage Skoven, og til Landsknægtene paa den anden Fløi at jage Rytterne fra hinanden, for derpaa at angribe den egentlige Slagorden samtidig med ham selv. Under vældige Hurraraab styrtede de danske Hageskytter frem. Fra Skoven knaldebde en dødbringende Salve de Stormende imøde. Vel studsede Angriberne over denne noget uventede Hilsen, men strax vare de inde i Skoven saasnart ogsaa de havde affludt deres svære Bøsser. Skoven blev tagen og atter tabt, og saaledes skete det to Gange i den gode halve Time, Slaget stod paa. De Danske kæmpede her To imod Tre, men holdt sig desuagtet i Skoven under et rasende Haandgemæng, indtil Slaget var afgjort paa fri Mark. Saasnart Claus Hermelin mærkede Hensigten med Landsknægtenes Angreb paa Flanken, trak han i største Hast ligesaa mange Mand bort fra Hovedstyrken, for at møde deres Angreb, naar Rytterne vare spredte, og da Hr. Henrik strax saae denne Maneuvre, trak han ligeledes 100 Mand ud af sin Slagorden, for at holde Rytterne i Afsæ-

som ellers, ved at falde ham i Ryggen, kunde for-
 volde Forstyrrelse nok. Disse gjensidige Disposi-
 tioner bleve imidlertid trufne endnu før Skoven
 stormedes. Da Hr. Henrik vidste, hvormeget An-
 førernes Exempel hjælper paa Soldaterne, var han
 selv i fuld Rustning i Spidsen for sine Folk. Hr.
 Claus Holck havde sendt ham nogle faa Heste
 til Afbenyttelse, og med disse var han og hans
 høieste Officerer blevene forsynede. Under vilde Krigs-
 raab styrtede begge Masser mod hinanden, med
 de lange Spyd fældede mod hinandens Bryst. Snart
 var man paa Livet af hinanden og Sværdene skulde
 nu gjøre Udslaget. En Stund var Kampen staaende;
 men snart bølgede den lange Linie saaledes, at det
 syntes som de Danske kastedes tilbage. Atter rettedes
 Slagordenen igjen, Saarede og Døde fandtes alt paa
 hele Linien; men efter kort Tids Forløb var det ikke
 muligt at have noget Begreb om Stridens Gang, thi
 en uhyre Støvsfy indhyllede alle de Kjømpende. Atter
 bøiede Slagordenen sig til de Danskes Vanhæld. Deres
 høire Fløi blev endog heelt kastet, enkelte Flygtende
 begyndte at sprede sig over Sletten, Hr. Henrik havde
 faaet sin Hest gjennemboret og kæmpede til Fods i
 den forreste Række; men paa den anden Fløi havde
 igjen Besætningen fra Engelsborg kastet sine Mod-
 standere tilbage. Smidlertid kan det ikke nægtes, at

Sagerne flet ikke stode gunstig for de Danske, da paa engang et forfærdeligt Brøl — thi et Skrig var det ikke — havde sig fra hele den lybske Linie. Det var Søfollernes og Landboernes uventede Angreb, som de forfærdede Fjender hilsede paa denne Maade, og i samme Dieblis var ogsaa al Orden opløst i deres Geler. Hvad der kunde flygte, bortkastede Baaben, fidenhen endog Hjelme og Ryradsjer, og ilede ad Horslunde til; men de rappe Sømænd og Bønder vare hurtigere tilbeens og langt flere Rybekkere fandt Døden paa Flugten, saa kort den end var, end i selve Slaget; ja hele Corpset vilde aldeles være blevet overrevet, hvis ikke de 400 Landsknægte fra Horslunde og Rytterne for en Deel havde dækket Retiraden, saa at Claus Hermelin henimod Middag kunde holde sit be-
 drøvelige Indtog i Nakskov ei engang med Halvdelen af sin lille Hær, og af denne manglede igjen langt over Halvparten deres Baaben og Krigsbehør, ei at tale om, at hele Byttet, som de havde gjort i de sidste Dage, var udrevet af deres rovgjerrige Hænder. Man regnede deres Tab af Faldne alene til 400 Mand, thi de forbittrede Sømænd og Bønder gave, ifølge Tidens Barbari og egen Forbittrelse, ikke en eneste Soldat, som faldt i deres Hænder, Pardon; kun den Afdeling Landsknægte, som havde kæmpet paa Fløien og saa temmelig holdt sig sluttet, fik Qvar-

teer, og disse vare omtrent de eneste Fanger. De Danskes Tab beløb sig til nogle og thye Mand; men blandt disse var den ullykkelige Bildtthø, mærkeligt nok den Eneste af alle Søfolkene og Landboerne, der mistede Livet. Henreven af sin Kampiver var han styrtet ind i Landsknektenes Rækker, hvor en af de nærmeste havde jaget ham sin Daggert i Underlivet, saa det græseligste Saar derved fremkom. „Tak, tak,“ hvisttede han, da Jens havde bragt ham lidt Vand i en Tybskers Hjelme, „det er bedst som det er.“ „Er det vor Veiviser?“ spurgte Hr. Krummedige, som tilfældigviis lagde Mærke til Gruppen. „Held med Slaget, I har vundet Herre!“ sagde Christen og hævede Hovedet ved Oles Hjælp iveiret. „Du har selv hjulpen meest til,“ svarede Admiralen, „og nu gaaer Du bort fra din Belønning.“ „Jeg er lønnet nok,“ stønnede han, „jeg døer jo for mit Fødeland. Lad mig see Skoven endnu engang. Hils Vormester Gregers, at han huser paa Bildtthøen og Signe —“; endnu en svag Trækning, og den i sin Fjornedrelse i Grunden saa agtværdige Mand var ifte mere!

Femtende Capitel.

Slutning.

Efter den uheldige Affaire ved Utterslev, som vi beskrev i det forrige Capitel, var Rybeffernes Stilling i Holland ikke langt fra at være hvad man kalder fortviolet. Vel var deres regulære Styrke de Danskes endnu langt overlegen; men deels var denne seierberuset, medens hiin i høi Grad havde lidt i moralsk Henseende ved Felttogets mange Uheld, og dernæst kunde de tydske Feltøverstere let regne sig til, at en saa energisk Fjende som Hr. Arummedige snart vilde have samlet saamange Kolliker om sig, at han endog kunde gaae angrebsviis tilværks. Men vilde endog de Danske ikke vove et saa dristigt Forsøg imod en tapper og krigslyndig Fjende, der desuden kunde dække sin Stilling ved Hjælp af Flaaden, især da Angriberne for Størstedelen blot vare udisciplinerede og uordentlige Hobe af

tililende Landboere, saa vilde det i og for sig være Ulykke nok for de Lybſke, hvis de indeflattedes fra Landſiden, ſaaledes ſom de alt vare det tilføes; thi hvorlænge vilde vel Fødemidlerne kunne ſtrække til, naar Mandſkabet alene ſkulde være henviiſt til Skibsprovianten, der fra ſin første Begyndelſe allerede var ſmal nok, fordi Raadet i Lybek meente, at Sligt ſkulde Soldaterne ſelv forſyne ſig med i et erobret Land. Under diſſe betænkelige Forhold holdt de lybſke Anførere Raad om, hvad man dog ſkulde gribe til, og ved diſſe Forhandlinger gik det ikke altid ganſte fredeligt af. Claus Hermelin ſkjød nemlig Skylden for hele Ulykken paa Borgermeſter Hermann Falck, fordi han ikke ſtrag havde forladt Munede Fjord og paſſeret Slotſøen, imedens Borgermeſteren og andre lybſke Dyrighedsperſoner med rene Ord lode ſig forſtaa med, at Landsknægtene ikke havde opført ſig ved dette Tog, ſaaledes ſom man havde kunnet gjøre Fordring paa. Under Alt dette lagdes Skibene ſaaledes at de bedſte kunde beſkytte Stillingen paa Byens Tomter imod et pludſeligt Anfald, og det Bytte, ſom var bleven ſammenbragt før Fægtningen, førtes ud paa Skibene; men forreſten vovede Lybekkerne ikke engang at gjøre noget Streiftog ud i Herredet efter Proviant, ſom det alt begyndte at ſkorte paa, da Rygtet ſagde dem, at hele Dens Befolkning var opbuden og at neppe En af Di vilde

komme tilbage efter sliq en Spadseretour. Om bord paa den danske Flaade var vel det Tusse levende, at seile ind til Byen og slaas Side om Side med Landets Fjender; men en roligere Overveielse forbød dette af sig selv. Et saadant Forsøg maatte nemlig ende med en complet Tilintetgjørelse for en af Flaaderne, og da den lybske, der som bekjendt, desuden var den danske langt overlegen, havde lagt sig saa fortræffelig som muligt for at tage imod den danske endnu før denne kunde aabne Ilden, maatte der en Tordensfjold eller en Tordensfjolds Lykke til, om man skulde friste et saa uoveligt Forsøg. Hr. Krummedige indskrænkede sig derfor til at sende Bud paa Bud til Kong Hans, for at underrette ham om Tingenes Stilling og bede ham om Forstærkning for at kunne gaae angrebsviis tilværks; men imedens samlede han Landboerne alle vegne fra, for om muligt at give Bybefkerne endnu en Beskønst tillands. Saaledes stode Sagerne hen i otte Dage, og Hr. Henrik havde allerede bestemt sig til at ville forsøge et Angreb tillands, deels fordi han nu havde faaet næsten et Par tusinde Landboere samlede og desuden hørte, at Landsknægtene vare i den Grad utilfredse i den lybske Veir, at de ikke vare langt fra at gjøre Oprør imod deres Høvdinge, da en lille Sagt en Eftermiddag bragte ham den ubehagelige Efterretning, at den lybske Hælpeflaade med tusinde Mand

Landgangstroepper havde lettet fra Travemünde endnu samme Morgen. Skjønt et forlænget Ophold under disse Forhold kunde medføre stor Fare, forblev han dog endnu i Fjorden til om Natten, paa hvilken Tid de Danske lettede Anker med et harmsfuldt Sind og stode nordest. Den første Solstraale bragte Lybekerne den glade Efterretning, at de danske Skibe vare borte, og snart var hele Landingshæren ombord. Uheldigviis indtraf samme Dag et usædvanligt Høivande, hvilket endnu mere lettede deres Afreise, og om Aftenen laae allerede Størsteparten af Flaaden igjen udenfor Slotsøen, som nu havde modtaget en saa talrig Garnison, at der slet ikke var at tænke paa noget Angreb. Den næste Formiddag forlod Flaaden Fjorden for at vende tilbage til Lybek, uden at have ndrettet Andet, end at ødelægge en lille Deel af Holland, hvorfor de, som vi vide, endog havde faaet en blodig Dwittering af de Danske, og snart fik de den nye lybske Flaade at see ved Fehmern. En Raadslagning af samtlige Hærførere blev strax foranstaltet; men til Held for Danmark, s. m. i disse Farvande blot havde Henrik Arummediges saa Skibe at stole paa, førte denne til aldeles Intet; thi med deres sædvanlige Egenraadighed erklærede alle Landsknægtene, som kom fra Holland, at de havde gjort Ulykke nok for deres Sold og at de nu vilde hjem. Alle Hørdinger besvare dem vel at

tage imod Fornuft, idet de anviste dem snart hiin, snart denne danske Provinds til Plyndring — forgjæves, de havde nu engang sat sig i Hovedet at ville hjem, da de kun ventede blodige Pander, hvor de saa end landede, og da ogsaa Søfolkene ombord sluttede sig til Godsfolket, maatte Borgermesteren og Claus Hermelin, meget imod deres Villie, vende Stærnen imod Lybek. Ved den første Efterretning herom kom alle Borgerne der i en rasende Harme, thi denne Udrustning havde kostet dem mange Penge, der nu saagodtform vare kastede i Neudestenen, og snarere havde de ventet, at see det danske Rige erobret, end at deres Flaade skulde vende tilbage efter saa ringe Resultater.

Dagen efter at den lybske Flaade havde forladt Fjorden, vare alle de daværende Beboere af Aunede forsamlede paa Pladsen imellem Thorkel Steens Huns og Kirken. Hele Kirkebakkens var opfyldt af Borgernes Koner og Børn, Baggrunden indtoges af Landboere af begge Kjon, medens Borgerne stode ved Kirkebakkens Fod, beredte til at indstibe sig i deres Baade og Zoller, som havde været forvarede oppe i Land og under Kampen tjent til Gjummested for et og andet Løsspre. „Vi have druffet Afstedskruset med hinanden, Borgere,“ udbrød den gamle Thorkel Steen med hævet Stemme; „men et Afstedserd have I endnu ikke modtaget, og det bringer jeg Eder her

i alle Menede Mænds Navn. Men ikke alene vi Mænd hilse og takke Eder for Eders Trofasthed og Mandhaftighed i denne Prøvelsens Tid, vore Qvinder — den vilde Krigs værgeløse Dffre — bringe Eder den ligesaa varmt som vi; ja kunde vore spæde Smaa kjende, hvad Ulykke og Gjenvordighed, de ere undgaaede ved Eders Bistand, saa vilde ogsaa de løfte deres smaa Hænder velsignende op til Eder. Som vi have aftalt, ville Eders Koner og Børn blive hos os indtil I faae det saaledes indrettet, at de kunne drage til Eder; I vide, at de Intet skulle savne saalænge, thi før skulle vi lide Mangel end de. Det vil blive et sørgeligt Syn, som I snart faae at skue, naar I betræde Eders gamle, venlige Byes Gader igjen; men tænker da paa, at det kunde være gaaet Eder meget værre, og at Tydsferne ikke have spillet Eder denne Streg omsonst. Kun hvad der ikke kan erstattes igjen, er et virkeligt Tab. I ville faae Huus og Hjem paany, Borgere, og Eders Driftighed kan gjøre Eder Alle til velhavende Mænd; men naar nu Eders hyggelige Boliger ere reiste paa de nuværende Tomter, og I glædes til at modtage Eders Elskede herude fra, saa husk paa, at der gives flere Mødre og mange Børn, som forgjæves ville see sig om efter deres Forsørgere, thi de hvile her oppe, idet de faldt i en ærlig Kamp for dem, for Eder og os Alle. Borgere, vi skulle

frede om deres Hvilested som den helligste og dyrebareste Plet paa Jorden; jeg haaber ogsaa, at deres Efterladte heller ikke skulde forlade Aunede med tomme Hænder, men det vil dog meest være til Eders Bistand og Eders Skjønsonhed, at disse i Fremtiden ville være henviste. Glemmer ikke Eders Pligt og Skyldighed imod disse arme Væsener, der have tabt ganste anderledes end I! Hilser nu ogsaa Eders brave Medborgere, som I snart ville samles med, og siig dem, at nu kjende de jo Veien op til os, vore Vilkaar og vor gode Villie, om det maatte behage Gud og de Hellige engang igjen at hjemføge denne Egn med Krig og Manddrab." Da Thorkel Steen havde endt denne Tale, lød en almindelig Mumlén i Borgernes Rækker, som Vidnesbyrd om de berøgede Følelser, hvoraf de vare optagne, og Alles Blik vendte sig imod den første Borgermester, som den, der efter Alles Mening bedst forstod at svare. Gregers Bentsøn greb nu den gamle Bondes Haand, og idet han frystede den med Underlighed udbroød han: „Thorkel Steen, hvis her skal være Tale om Skjønsonhed imellem Aunede Sognemænd og Borgerne fra Næstøv, saa maa det vissest være os denne Pligt tilkommer, og skyldes vi Nogen her i dette Sogn Tak fremfor alle Andre, saa er det Eder." Her blev Borgermesterens Tale afbrudt ved et langt, jublende Vivattraab,

der gjorde et synligt Indtryk paa den gamle Bonde. „I hører selv, Thorkel Steen, at mine Medborgere i den Henseende tænke og dømme som jeg, og det visseelig med Rette, fordi det var Eder, der først indbød os at komme hid og under Kampen sikrede os et heldigt Udfald ved Eders ualminnelige Krigsfyndighed.“ Her afbrødes Borgermesteren igjen ved nye Bisaldsyttringer fra Borgernes og Landboernes Side. „Det har været Prøvelsens Dage for os, Thorkel Steen, men det har ogsaa været Hæderens; men Borgerne have ikke mere Fordring paa Andeel heri end enhver Mand, der har stillet sig Ansigt til Ansigt imod Fjenden, ja skal jeg jærlig fremhæve Nogen, hvem den største Roes tilkommer, bliver det Unede Mænd selv, der havde bestemt sig til at forsvare Kirken til sidste Mand.“ Denne Bemærkning besvarede atter med rungende Vivatraab af Borgerne og de andre Bønder. „Takket være vor Frue, at det ikke kom saa vidt, og at vi ikke savne flere brave Mænd i vore Rækker end dem, der ere faldne i disse Hæderens Dage. Deres Efterladte er det en hellig Pligt at forsyge, og deres Boliger skulle være de første, som reise sig i vor By, om jeg ellers kjender Borgernes Sindelag ret. Lever vel, Alle I, som have kæmpet Side om Side med os for at forsvare Liv, Eiendom og, hvad der var os dyrebarest af Alt, vore Hustruer og Børn! Komme Farens

Dage igjen, kunne vi mødes paany, og da ville vi, ligesom nu, kun udgjøre een eneste Familie. Hvad Eder særligt angaaer, Alnede Mænd, da ville vi først takke Eder for Eders gammelbanskte Gjæsteventlighed, naar den Dag kommer, paa hvilken vi afhente vore Qvinder og Børn." Under gjensidige Hurraraab og Afskedsbilsener indskibede Borgerne sig, og den lille Flotille gled ned ad Fjordens speilklare Bande. Da den boiede ud imod Havnen nede ved Færgen, vare Borgerne fra Engelsborg komne til Trælholmen og snart vare begge Eskadrer forenede i Byens Havn. Under en raft Trompetfanfare og Paukeslag, med Byens Geistlighed og Dyrighed i Spidsen, marscherede alle Borgerne i sluttede Rækker op ad Badstuestrædet ad Torvet til; men næppe var man gaaet nogle Skridt før Musikanterne taug af sig selv, og i en dyb Taushed droge Borgerne ind paa Torvet, hvorfra de ret kunde see ud over den nedbrændte By, i hvilken Kirken med sine sværtede Mure var den eneste Bygning, der endnu stod tilbage; thi hvad Branden ikke fortærede, havde de vilde Soldaters Hævnshge og Raadhed sidenhen ødelagt aldeles. Uagtet man havde forestillet sig dette sørgelige Syn i al sin Heelhed, var Indtrykket dog langt dybere, end de Fleste havde anet, og mere end een Mands Kinder vædedes af Taarer. Gregers Bentson meente at burde gjøre en Ende paa

denne piinlige Taushed. „Borgere,“ sagde han med en inderlig bevæget Stemme, „jeg seer, hvad der foregaaer i Eders Bryst; jeg behøver ikke at henlede Eders Tanker paa den sorgelige Virkelighed, vi her have for Os; men jeg vil blot bede Eder at holde fast ved, hvad den gjære Thorfel Steen sagde hist ude, at det kunde have været meget værre. Vi skyldes derfor Gud og Sanct Nicolai, denne Byes hellige Beskytter, vor inderligste Tak, at han har bortvendt Krigens Rædsler fra vort eget og vore Elskedes Liv, og mene I som jeg, ville vi Alle som En følge de hellige Guds Mænd hen i Herrens Huus, for at bringe ham den Tak, vi ere ham pligtige. Naar dette er skeet, skulle vi tage i Overveielse, hvorledes vi atter kan faae vort gamle gode Nafskov reist igjen af sin Udslæggelse, og saafremt vi fortsætte Værket i Enighed og med gjensidig Hjælpsomhed, tvivler jeg ikke paa, at Byens hellige Beskytter, hvis Bistand vi nu agte at anraabe, vil lægge Himlens Betsignelse i vore Hænders Gjerning.“ Gregers Bentsen gav nu Hr. Morten og Munkene et Bink, og umiddelbart derefter satte Toget sig i Bevægelse: de geistlige Mænd, som afgang en latinsk Sang aabnede Toget, efter dem fulgte Dyrigheden, og den hele Skare, hvoraf naturligtviis de Allerfleste vare bevæbnede, sluttede sig i al Stilhed parviis til det. Kirken stod aaben

da Dørene vare borte; Indgangen var dengang ligesom nu i Taarnenden, men Kirken selv var meget mindre i Udstrækning, da Choret, som bekjendt, først er bygget over et hundrede Aar senere og en lille Deel af „Høikirken“ nogle Aar før Choret. Det Indvendige bar Vidnesbyrd om den Naahed og Raadhed, som saa vilde Krigere pleiede at udøve paa slige Steder. Heltgenbillederne vare enten borte eller udstafferede paa en uanstændig Maade; af dens otte Altare vare de syv formodentlig brændte, men paa det tilbageblevne ottende havde en Soldat piffet et Stykke Pergament fast, hvorpaa stod skreven: vi komme snart igjen. Ved en Uagtsomhed, eller fordi man ikke havde fundet det fornødent, havde Ingen i sin Tid tænkt paa at tage Kirkens to Klokker ned, og meget rigtigt vare de ogsaa bragte ombord for at pryde St. Gjertruds Kirke ovre i Lybek. Da denne sørgelige Kirkegang var endt, og Alle igjen vandrede ud af Herrens Huus, saae man Slotshøvidsmanden paa Engelsborg med omtrent 30 Mand staae henne paa Torvet, som dengang var adskilt fra Kirkegaarden ved den tykke Muur af brændte Steen, som omgav samme indtil for nogle Aar siden. Saasnart Borgerne fik Die paa de Nysankomme, ilede de Alle hen til dem, og Gregers Bentsøn tryffede venlig den brave Slotshøvidsmands Haand. „Det er kun under sørgelige Forhold, at jeg byder

Nakskovs brave Borgere velkomne til deres By," tog v. Braun til Orde med en høi og lydelig Stemme; „men saameget behageligere er det derfor ogsaa for mig, at jeg kan bringe dem Hilsen og Budskab fra vor allernaadigste Arveherre og Konge, som vil være dem Alle en Deel glædeligt at høre." Den Ene paabød nu den Anden Tausshed, og med spændt Opmærksomhed ventede Tilhørerne paa Talens Fortsættelse. „Ifølge offentlig Skrivelse fra Hs. Majestæt, der i de naadigste Udtryk ei alene har stadfæstet mit Valg til Slotshøvidsmand paa Engelsborg, men ogsaa bekræftet de af mig i sin Tid foretagne Forfremmelse iblandt den tilbageblevne tro Garnison, paa Høvidsmand v. Krogh nær, som han har kaldt til sig for at overantvorde ham Befalingsmandsposten over Laholm Slot i Halland, seer jeg mig istand til at meddele Følgende: For at lette Gjenopbyggelsen af denne slet ødelagte By, giver herved Hs. fyrstelige Naade alle Nakskov Borgere Frihed for alle Byrder og Tyngder til den kongelige Kasse for 5 Aar, med Tilføiende, at Enhver, som bygger med Grundmuur og tækker med Tegl, kan vente sig denne Lettelse tildeelt i et dobbelt saa langt Aaremaal. Skulde nogen Borger ved Tjendens Ødelæggelser være ude af Stand til at skaffe sig det nødvendige Saa- og Fødekorn, da kan enhver Mand erholde hvad han deraf mener

at have Brug for, fra det kongelige Magasin i Marienbo, imod at tilbagebetale det igjen i Løbet af 5 Aar, enten med Korn eller efter gangbar Priis." Ved at høre disse Ord, udbød det forsamlede Borgerskab i lydelige Glædesyttringer. Hr. v. Braun puttede nu dette Pergament i Lommen, som han hidtil havde holdt i sin Haand, og fremtog et andet. „Der er Mere endnu, der er Mere endnu!" Løb det fra den iagttagende Rhyng. „Hvad Hs. fyrstelige Naade, Kong Hans, her har lovet og tilsagt Borgerne, er imidlertid ikke Andet, end hvad han tilstaaer enhver anden By i hans Riger og Lande, der har lidt samme grumme Skjæbne som denne. Hvad Nafskov særlig angaaer, saa har han derimod meent at burde gjøre endnu Mere, deels for Borgernes udviste Manddom lige fra Engelsborgs Overrumpling til den sidste Dags Kamp ved Almede og deels af kongelig Guld og Begaagenhed for den gjæsteventlige Modtagelse, han nød i deres Kreds næstforleden, ret før denne Krigs Udbrud. Han har saaledes befalet mig, at lade en Trediedeel af Besætningen paa Engelsborg gaae Borgerne tilhaande med at gjenopbygge den nedbrændte By. Jeg har strax udtaget 35 Mand, som ere Tømrere, Murere og Smede, hvilke ville forblive her saalænge Nødvendigheden udkræver det. Og desforuden vil Byen daglig erholde en Bistand af 140 Mand, som uden nogensomhelst Ud=

gift for Borgerne skulde hjælpe til at reise Staden af sit Gruns, kun med den Betingelse, at deres Bistand først anvendes til Deres Bedste, hvis Forsørgere ere omkomne i Feidetiden. Da Hs. Naade i sin landsfaderlige Wiisdom har indseet, at den forestaaende Winter især maa blive trykkende, navnlig for den uforvarende Borger," vedblev Hovidsmanden og søgte ved en Haandbærgelse at skaffe sig Lyd, „slianker han to Læs Brændsel af sine Skove for hvert Ildsted her i Byen til hver Familiefader, som vil benytte sig af denne Naade.“ Da selv den mindste Lettelse maatte synes stor for de saa haardt prøvede Borgere, hilstes denne kongelige Gave med høie Bisaldsraab, der imidlertid hurtig forstummede, da man mærkede, at v. Braun endnu havde Mere paa Hjerte: „Saasom Hs. fyrstelige Naade ligeledes har indseet, at Slottet vilde være faldne i de Lybskes Magt, om Borgerne ikke uventet vare komne ud paa Den, har han ogsaa meent, at hvad der ved denne raske Handling frelstes fra fjendtlig Vold, tilhører Borgerne med Rette. Han har i sin Høihjertethed saaledes befalet mig, at udlevere til Byens Dyrighed det betydelige Oplag af Skibs-Egetømmer, som forefindes derude, at det kan anvendes til nye Bygningers Opførelse, og tillige erklæret, at han erkjender den kongelige Rasse at være 1400 Mark lødigt Sølv skyldig til denne Byes Bor-

gere, hvilken Summa skal afdrages fra det Beløb, Vhen bliver skyldig for Korn fra hans Magasin, efterdi den nuværende Feidetid ikke kan lade ham undvære den Sum. Da jeg overtog Befalingen over Engelsborg, fandtes nemlig saa mange Penge i Krigskassen derude, og det er disse, som Hs. fyrstelige Naade atter skjænker Eder." Men nu var det ikke muligt for v. Braun at faae sagt et eneste forstaaeligt Ord mere, i den Grad jublede de forsamlede Borgere i vilde Skj, ligesaa meget grebne ved den smukke Naade, paa hvilken den ædle Konge havde tænkt paa dem, som af Taknemmelighed over de skjænkede Løttelser og Gaver. „Det skal være mig en saare kjær Pligt,“ raabte v. Braun, saasnart den almindelige Glæde havde lagt sig saaledes, at han kunde faae et Ord indført, „at tilmelde vor allernaadigste Konge, med hvilke Erkjendtlighedsfølelser hans troe Borgere have modtaget hans kongelige Tilfagn. Jeg rejser nu til Munebe, for ligeledes at tilmelde Bønderne der hans fremtidige Beraagenhed for den af dem udviste Tapperhed, hvorved meget Gods er sparet og en stor Elendighed forebygget. Da Hs. Naade har erfaret, at det var Bønderne i det saakaldte Store-Munebe, som indbøde Eder og andre Dannemænd til at forsvare sig derude, og under Kampen har udviist en Tapperhed, der blot kan lignedes ved deres Gjæstfrihed

mod dem, der vare thiede derud, har Hs. Majestæt bestemt, at de derværende 5 Gaarde, til evig Amin-
delse om disse Begivenheder, fra nu af og for bestan-
dig skulle være frie for Landgilde samt have Hegnings-
ret i de Skove, som de saa tappert have forsvaret*). Og
nu, Borgere frist Mod og rask Haand paa Værk! Seg
lover Eder, at Bybefkerne ikke skulle gjæste Eder, før Taar-
net hift ude er sunket i Gruus, og Voldene sløfede
med Jorden. Bygger kun derfor trøstig op igjen, hvad
der nu ligger i Gruus og Aske, og den gamle Vel-
stand vil atter finde et Hjem ved Eders Arne."

Det turde imidlertid blive altfor trættende og eens-
formigt, om vi vilde beskrive, hvorledes Byen efter-
haanden reiste sig af sine Ruiner, og vi tillade os
derfor at gjøre et Spring i vor Fortælling af hen-
ved et Par Aar, efter hvilken Tid Nakstov atter stod
opbygget fra ny, og Handel og Velstand begyndte
mærkeligt at tiltage. Dette var iøvrigt ikke alene
Tilfældet med denne By, men ogsaa overalt i hele
det danske Rige, og er det optegnet i Historien som
et udsødeligt Greminde for Kong Hans, at trods den
ødelæggende Krig blomstrede Danmark næsten ligesaa
glædeligt som under den sikreste Fred, fordi Kongen
opkjøbte alt det Korn Indbyggerne ikke kunde komme

*) Disse 5 Gaarde skal have eiet af denne Herlighed lige
til 1828.

af med, og ved sine mange Udliggere fikrede Hol-
 lændernes Handel paa de danske Kjøbstæder, hvor man
 under Krigen ikke kjendte længer til Rybekkernes tryk-
 kende Privilegier. Endelig sluttedes der Fred i Malmø
 Sanct Jørgensdag 1512 og, som tidligere paaapeget,
 endte en Krig første Gang i Danmarks Historie til
 Held og Ære for os ligeoverfor de mægtige Hanse-
 stæder, som maatte indrømme de danske Handlende
 samme Rettigheder i deres Havne, som de nød hos
 os, afholde sig fra al Handel med de oprørske
 Svenske, erlægge Told „i Sundet efter gammel Sæd-
 vane“ og endelig betale den danske Konge 30,000
 rhiniske Gylde i Krigsomkostninger. Kort herpaa
 sluttedes ogsaa Forlig med Sverrig, og de Danske
 glædede sig alt i Aanden til en hæderlig Freds Belsig-
 nelser under den retfærdige, dansksindede og vise Kon-
 ges Styrelse, da et uheldigt Fald med Hesten i et
 jydsk Vandløb lagde Grunden til en Sygdom, der
 allerede i Januar Maaned næste Aar berøvede Danmark
 en af dets ædlest og dygtigste Herskere. Havde det
 danske Folk anet de ulykkelige Tider, der fra nu af
 brøde ud over Norden, vilde det med en endnu langt
 dybere Smerte have modtaget Efterretningen om den
 elskede Konges Hedsfart.

Det var i de første Dage af Mai 1513, at

Nakkføv igjen var Vidne til en ualmindelig Bevægelse, som nærmest kan sammenlignes med den Trævlhed og Glæde, der herskede i samme By, da den afdøde Konge 3 Aar tilforn havde gjæstet den; især var Mængden talrig udenfor Borgermester Gregers Bentsons nye grundmurede Gaard i Tilegade, fra hvis aabne Vinduer alle Datidens Spilleinstrumenter just ikke i harmoniske Toner lød ud til den gabende Mængde, medens de pustende Byvende havde ondt ved at bane Vej for de Gjæster, der hørte til „det andet Sæt“ og efter Indbydelse nu begyndte at indfinde sig paa den Tid, „det første Sæt“ kunde forventes at ville takke af. Vel stode hist og her nogle Tomter øde i Byen, men de allerfleste vare alt bebyggede, saa Huse under Bygning endnu, og jævn Velstand syntes udbredt endog iblandt Befolkningens mindst bemidlede Deel. Hvad der saaledes havde forsamlet de fleste Indvaanere af begge Køn, fra den Ældste lige ned til Pattedglutten, udenfor den mægtige Borgermesters Huus, var det Bryllup, han med stor Bekostning havde anordnet for en af de dristigste Raperførere under den nys tilendebragte Krig og Stads-captain Thøgers Datter Abeline. Man maa nemlig vide, at Hr. Henrik Krummedige havde lønnet Bøns og Ole paa den Maade, at han havde anbetroet dem en lille, letseilende Skude, tilladt dem at

udvælge sig 30 Mand af Flaadens Mandskab og for-
 synet dem med alt Krigsbehør, for paa hans Beføst-
 ning at krydse imod de Lybske. Flere af de danske
 Anførere brugte den samme Trafik tilføjes og skaffede
 sig derved store Midler, idet de til Erstatning for den
 givne Tilladelse og foreløbige Udgift forbeholdt sig
 Halvdelen af det gjorte Bytte. Da Hr. Henrik havde
 ordnet noget Lignende for vore Venner og nu spurgte
 dem, til hvem Kaperbrevet skulde udstedes, foreslog vel
 Jens, at man skulde gaae efter Hviden og saaledes
 udvælge Ole til Skibsfører; men paa Grund af deres
 gjensidige Venkabsforhold betragtedes han af Mand-
 skabet ligesaa godt for Hovding som Nordmanden, og
 efter samme Beregning gif man ogsaa sidenhen til-
 værks, da man ved Krigens Ende deelte Byttet, som
 endog gjorde den menige Sømand til en efter Om-
 stændighederne meget velhavende Karl. Hvad Mester
 Thøger angaaer, saa erindrer man nok, at han fra
 Begyndelsen af ikke havde været synderlig for en For-
 bindelse imellem Jens og hans eneste Barn, især fordi
 han meente, at den første ikke var siin nok; men til Ære
 for hans Minde maae vi tilføie, at denne Skrupel
 for længe siden var hævet ved den Berømmelse, den
 tilkommende Svigersøn havde erhvervet sig under
 Krigen, idetmindste i Medborgeres Øine. Som en
 fornuftig Fader havde han vel sidenhen ogsaa tænkt

paa, hvad de unge Menneſker ſkulde have at leve af i Fredſtid; men til diſſe Betragtninger fik han ikke længe Leilighed, da Rygtet om de ſtore Rigdomme, Jens og Ole erhvervede ſig ſom Kaperførere, ſnart overbevifte ham om, at var endda kun det Halve deraf ſandt, vilde han alligevel faae en Svigerſøn, ſom var meget mere velhavende end han ſelv. Det ſmigrede ogſaa i høi Grad hans Forſængelighed, at Borgermeſteren, der ſiden Krigen næſten var forgudet af det menige Borgerſkab, til hvis Bedſte han havde ſkjænk-
 et den Sum, han i ſin Tid havde udfat til den, der kunde ſkaffe ham Beſked om hans Søn, ſelv var kommen til ham og udbedet ſig at maatte gjøre Brylluppet i ſin ſtore Sal og derefter havde indbudet ſaa-
 mange Gjæſter, at de trods den ſtore Leilighed, hvor 40 Perſoner kunde ſidde tilbords, maatte ſpiſe i fire Sæt, ordnede efter de indbudne Gjæſters mere eller mindre fremragende Stilling i Byen; men iøvrigt bleve alle Gjæſterne behandlede med lige Gjæſtfrihed og Opmærkſomhed. Jens og hans unge Kone maatte blive ſiddende og idetmindſte lade ſom om de nøde af Maden ſaalænge indtil alle fire Sæt havde ſpiift; Arved, der i den Henseende havde overtaget ſin aldrende Faders Forpligtelſer, maatte lige nøiagtig gaae omkring til Gjæſterne — der, foreløbig ſagt, ſelv medbragte deres Skee, Kniv og Gaffel, — for med ven-

lige Ord at opfordre dem til at tage for sig af Mad og Drikke, og lige ivrigt maatte de ulykkelige Musikantere hele Tiden bearbejde deres Instrumenter, skjønt Gud veed, hvem der i den Henseende havde det værst: de eller Tilhørerne. Skjønt de fleste Personer, som hørte til det første Sæt, ere Kæserne velbekjendte, skulde vi dog tillade os at drøle ved dette nogle Dieblikke. For Borden den sad naturligviis det unge Brudepar med Ansigter, der straaede af saa uendelig Lykke og Glæde, at Alle, som saae paa dem, maatte blive vel tilmode; hos Jens, som var et forældreløst Barn og blot havde nogle fjerne fattige Slægtninge, der for den Sags Skyld vare indbudne til et af de følgende Sæt, sad den gamle Borgermesterinde, derpaa hans Svigerfader, som var Enkemand, derefter Holger Jesen, som var avanceret til anden Borgermester, da den forrige havde fundet sig foranlediget til at nedlægge sin Værdighed og vandre til Lybek, hans „Qvinde,“ Thorfel Steen med Søn, dennes „Qvinde“ og Datter, og saa Byens andre Øvrighedspersoner eller meest ansete Borgere; hos Abalone havde den gamle Borgermester med en Skjønsmhed, der gjorde ham Ære, ordnet en Plads for hendes Mands prøvede Ven, Ole, derefter kom Capitain v. Braun og „Qvinde,“ Stadscapitain Boe Diderichsen med Dito, endnu nogle Officerer fra

Engelsborg, hvorpaa Kredsens sluttedes med de øvrige Borgere, iblandt hvilke den gamle Borgermester havde fundet Plads; Byens Sjælesørgere vare saaledes fordeelte, at Hr. Morten, hvem Borgerne aldrig rigtig tilgave, at han først var vandret til Halssted istedetfor at slutte sig til dem, sad ved Siden af Borgermesteren, og 1 à 2 Munke ved hvert af de øvrige Sæt, for at velsigne Maden; Arveds Kone var beskæftiget med at tage imod det nye Sæt „neden under,“ og snart hoppede en lille, væver Pige — den arme Bildtthys Datter — hen til den gamle Borgermester med Hilsen og Budskab fra Sønneskonen, „at Sættet var samlet.“ Gregers Bentstøn kastede et Blik ud over Bordet og saae strax, at Alle havde stukket deres Spiseinstrumenter til sig og blot fysiselsatte sig med at tygge paa noget „Mundgodt,“ imedens Krusene uafsladelig gik fra Mand til Mand under den livligste Passetar. Den gamle Borgermester rejste sig nu, klappede med Haaget paa en Sølvkande, og da Alle øieblikkelig taug stille, udbrød han: „Hvor gjerne Brudfolkene og jeg vilde have Eder hos os saalænge I selv lystede det, kjære Venner, saa maa jeg dog bede, at I reise Eder for en søie Tid, da ogsaa andre Gæster skulle tilbords og alt ere ankomne her neden under; men jeg haaber ikke, at I skilles, uden for at samles igjen til Dands og anden

Lyftighed inat, og bede Brudedefolkene og jeg, at I
 ville erindre Eders vorne Sønner og Døttre om
 deres gode Løfte, at deeltage med Eder og os i denne
 Glædsfab." Alle Gjæsterne begyndte allerede at skyde
 de svære Stole tilbage, da gamle Thorkel Steen reiste
 sig: „Jeg tager nu hjem med det Samme, for Dands
 og Krumspring passe ikke for min Alder; men før vi,
 som her ere samlede, skilles ad, vil jeg for det Første
 bede Eder Alle at møde ude hos mig idag otte Dage,
 paa hvilken Tid jeg agter at høitideligholde min
 Sønnedatters Ægteforbindelse med min gamle Ven
 Guntrams Søn, Ole, som her sidder." Kun Jens
 og hans Abesone fandt slet intet Overraskende herved,
 men Alle gave naturligviis med høirøstet Glæde deres
 Bijald til Indbydelsen. „Naa, det vil blive et
 Brudepar, som er stort, hvad det andet er lille,"
 raabte Holger Jessen leende. „Og derpaa sætter
 netop jeg stor Priis, Borgermester," svarede gamle
 Thorkel med største Alvor; „Jens Larssøn er saa
 brav en dansk Mand, som findes kan, og det baade
 til Hoved og Haand, det vide vi Alle; men jeg har
 det imod ham, som næsten imod alle mine andre
 Landsmænd, at de ere for stumpe og svage, efter som
 det dog er Kræfterne det kommer an paa, naar
 Sværdslagene falde. Gid alle unge Folk vare som
 Ole og Butta, hvad Høide og Førlighed angaaer, saa

vilde Kong Valdemar Seiers Tid nok komme igjen, for da var der Kæmper i Landet, imedens en Mand som jeg nu tildags næsten er et Vidunder at see til.“ Da Alle kjendte den brave Gubbes indgroede Fordomme imod hans Samtid, brød Ingen sig videre om hans djærve Udtalelse, men skiltes ad under gjensidig Spøg og Munterhed, hvorpaa en Mængde Tjenestefolk ryddede Bordet for Levingerne, bragte rene Duge, nye Retter og „Schauessen“ til det næste Sæt, som Jens og Abalone, der blot havde faaet eet Dvarteers Pusterum, staaende for Bordenden hilsede paa, alt som den enkelte Mand og Kvinde parviis kom ind i Salen for at gaae tilbords. — Vi ville nu lade det vakkre Brudepar kjede sig af Hjertens Grund ved Maaltidet i samme Forhold som de cærede Gæster glædede sig derved, og siden efter lade Ungdommen træde deres Dandse i samme Sal, indtil man hen paa Morgenstunden ledsagede Jens og Abalone hjem til Svigerfaderens Huus, hvorhen de fulgtes, som Skif og Brug var, med Spil og Sang af alle Gæsterne. I selve Huset var Intet, der forraadte den ualmindelige Begivenhed, som fandt Sted den Dag, undtagen at Mester Thøger og det unge Par strax ved deres Indtrædelse fandt at den Kampesteen, til som Erindring om Jens's underfulde Ned-

ning laae ovenpaa Abelones Dragkiste paa en Træbakke, havde omblyttet denne med en ligesaa vægtig som kunstig udarbejdet Sølvkurv. Med et Forbauselsens Udbrud ilede Mester Thøger og de Nygiste hen til den hemmelighedsfulde Steen, der ligesom tidligere iagttog den samme uroffelige Tausshed med hvad den vidste. Behændig løstede Bøns den ud af sit nye Leie, hvorpaa de alle Tre lige nysgerrigt undersøgte Kurven, Mester Thøger rigtignok meest for at underkaste Arbejdet sit prøvende Blik. Smedens Guldsmeden var saaledes beskæftiget, og Bøns fordybede sig i Betragtninger om, hvem der dog havde viist dem en saa findrig Opmærksomhed, var Abalone gaaet ud i Kjøkkenet for at hente et større Lys ind; men næppe var hun vel kommen derud, før begge Mændene hørte hende udstøde et Skrig, enten af Skræk eller Overraskelse. Er en kjærlig Egtemand nogeninde omhyggelig for sin Kone, da er han det fremfor Alt paa Bryllupsdagen, og som et Lys var Bøns ved hendes Side; men nu kom Louren ogsaa til ham at skrige høit. Ved dette sidste Raab vaagnede endelig den gamle Smed af sin Besværgelse, og med det Spørgsmaal til sig selv, „hvad der dog kunde være istykket,“ gik han med Kurven i Haanden ud i det hemmelighedsfulde Kjøkken, hvor han snart saae Mar-

fagen til begge de unge Folks Overraskelse. Paa en
 Hylde paa selvsamme Sted stod tilsyneladende den
 selvsamme Ægte, som Dens engang skulde have hentet,
 ovenikøbet indbunden paa selvsamme Maade, saa
 Abalone turde sværge paa, at det var den selvsamme,
 som hun der havde hensat; men Overraskelsen steg om
 muligt endnu meget høiere, da de aabnede den mærk-
 værdige Ægte og fandt deri — alt det bortkomne
 Sølv- og Guldtøi lige til Mester Thøgers fineste Tiil,
 hvilken han hidtil bitterlig havde savnet. Det Mærk-
 værdigste ved det Hele var maaskee endda det, at det
 aldrig lykkedes hverken Dens eller Nogen at faae at
 vide, hvordan det egentlig hang sammen med denne
 Ægte og denne Steen, som bestandig laae i sin Kuv,
 undtagen naar Abalone laante den til at have Frugt
 i ved et eller andet lille Gilde; men saa var den og-
 saa til Gjengjæld hele Sommeren igjennem prydet
 med de skønneste Blomster, hun kunde finde. Da
 vi imidlertid antage, at vore smukke Læserinder mulig
 kunde ønske at vide lidt Besked om, hvorledes det var
 gaaet til med Alt dette, og da de jo nu hverken kunne
 fortælle Dens og Abalone eller Mester Thøger Noget
 derom, eftersom disse have hvilet hos deres Fædre over
 i 300 Aar, skulle vi meddele dem det Hele, imedens
 de Andre sørge for sig selv. Da Alt var udflyttet af

Byen, dengang Indbyggernes maatte drage til Aunede, var Øvrigheden endnu saa betænksom, selv at undersøge hvert Huus, for at see om Noget ikke skulde være glemmt i Hastigheden. Man deelte da Gaderne imellem sig; Nogle fandt Et, Andre et Andet; men Holger Bessen fandt Abelones Øske. Saasnart han havde overbeviist sig om dens værdifulde Indhold, fik han det Indfald, at vilde kysse Abelone Thøgers ved ikke at fortælle hende, at Øsken var i Sikkerhed, og paa samme Tid narre den Landsknægt, som kom i Huset for at plyndre. Han tog da Indholdet ud, lagde Stenen istedet, bandt Øsken omhyggelig til og frelst saaledes, uden at vide det, den flinke Senses Liv. Naturligviis fortalte den unge Mand strax sit Eventyr, og nu vilde Holger Bessen lige til at fortælle det Hele; men da han i det Samme hørte, at Mester Thøger, der ellers var meget paaholdende, i sin første Glæde forsikrede, at han af Hjertens Grund tilgav „Thyen,“ fordi han ved sin „Skarnstreg“ havde frelst Senses Liv, „uagtet han ikke tænkte derpaa,“ faldt det igjen Holger Bessen ind at sætte Kronen paa Historien ved at gjemme Øsken til Bryllupsdagen og afgjøre sin Erkjendtlighedsgjæld til de unge Folk, til hvis Bryllup han ikke maatte bidrage for Borgermesteren, ved at lægge den mærkværdige Steen, det kostbareste Stykke

i hele Huset, i den smukke Kurv, som de ved deres Indtrædelse strax fik Die paa.

Til den af Thorkel Steen bestemte Tid drog en lang Række af Baade og Boller med Bryllupsgjæster under munter og spøgende Samtale fra Nakskov Havn hen til Munebo, hvor Alt var beredt til deres festlige Modtagelse. Da Thorkel og hans Søn nøde en ualmindelig Anseelse rundt om i Egnen, en Anseelse, der især var tiltaget siden den lybske Feide, vare Gjæsterne fra Nakskov, om end temmelig mandstærke, tilligemed deres „Qvinder“ kun en forsvindende Deel af det store Selskab, hvem det deilige Foraarsveir tillod at spise i Forening i det Frie. Med denne glade Nydelse af Nutiden og endnu lysere Udsigter for Fremtiden — navnlig for Arved og hans Margrethe, Jens og Abbelone, Ole og Sutta — ville vi tage Afsked med dem og vore smukke Væserinder, idet vi blot ville tilføie, at de Glutter, Abbelone lykkeliggjorde sin Jens med, ikke gave Margrethes eller Suttas Noget efter enten i Antal eller Størrelse, idetmindste ved deres Fødsel. Desværre skulde senere politiske Forviklinger drage nye Skyer over deres Himmel og bringe sine Trængsler ogsaa over Nakskov, da 20 Aar senere den ulukkelige Grevens Feide udbrød. Naar man saa læser om, hvorledes næsten alle Borgere rundt omkring feidede med den omliggende Adel, finde vi naturligviis og-

faa Nakskov Borgere lige faa virksomme; men denne gang gik det dem ikke faa heldigt som tidligere, thi da Borger- og Bondestanden tilsidst laae under imod Adelsvælden, fordi hine Stænder manglede Enighed, dygtige Anførere og trofast Bistand fra de Lybskes Side, der i den hele Strid, ligesom alle udenlandske Venner før og siden, blot saae paa deres eget Bedste, kunde Nakskov heller ikke gaae Ram forbi, og har formodentligt maattet give Fru Johanne til Hageløs en rigelig Erstatning, fordi de havde indtaget og udplyndret hendes Gaard Taastrup — det nuværende Christiansfæde — og dertil afvunget hende 400 Mark Sølv til Krigens Førelse. Men denne Modgang er imidlertid for Intet at regne mod den Skjæbne, som ramte andre Byer i Riget. Ved Reformationens Udbrud finde vi atter Nakskovs Indbyggere at optræde med den gamle Energi, idet de ifølge de gamle Krøniker paa een eneste Dag selv fuldkastede den katholske Religion og antog den nye Lære. At faa bestemte og indflydelsesrige Mænd som dem, vi have skildret i disse Blade, ogsaa maae have taget deres Deel med i disse Begivenheder, forudsat at de ikke som Gregers Bentsøn iforveien vare gaaede til deres Fædre, kan ikke betvivles, men saavel disse Tildragelser som deres Indvirken paa dem ligge udenfor disse Skildringer, i hvilke de blot ere blevene be-

rørte for at kaste et Blik ud over Bybeffernes hele Historie i Naakflov, der først kan betragtes som fuldstændig affluttet, da Kong Christian III bragte Danmark en ny Tid og en anden Politik end den, som hidtil havde været fremherskende hos Landets Styrere.

